Finding God in the Movies

33 Films of Reel Faith

Catherine M. Barsotti
and
Robert K. Johnston

BakerBooks
a division of Baker Publishing Group
Grand Rapids, Michigan

Rachel, Ruth,

Rebecca ve Faith için

Hayatın zorlukları içinde Tanrı'yı bulacakları umuduyla

Doğal
ve ruhsal şeyler;
sanatta, ahlakta veya toplumsal eğilimde bu ikisini birbirinden ayıran,
doğanın bağını koparır ve ölüm getirir,
boş resimler çizer, gerçek dışı şiirler yazar,
bayağı günler geçirir, insanlarla bilgisizce ilgilenir,
kısacası her noktada yanılıyor...
Dünya cennetle dolu
ve her sıradan çalı Tanrı'yla yanıyor;
ama sadece gören ayakkabılarını çıkarır,
geri kalanlar etrafında oturup böğürtlen toplarlar...

Sanatçının coşkusu içinde tek bir gün değil,

her gün, bayramda, oruçta veya iş gününde,

manevi anlam

maddi gösterilerin hiyerogliflerinin içinden yanıyor;

bundan böyle dünyayı kanatlarla boyayacak,

balıklara, kuşlara, boğaya, ağaca

ve hatta kendi bedenine, bir insan olarak saygı duyacak.

—Elizabeth Barrett Browning, “Aurora Leigh”

İçindekiler

Kapak
Başlık Sayfası
Telif Hakkı Sayfası
Adanmışlık
Önsöz
Filmlerde Tanrı'yı Bulmak: Bir Giriş
Bu Kitabı Nasıl Kullanabilirsiniz?

İnsanlığımızı Onaylamak

1. *Hayat Güzeldir* (d. Benigni, 1997)
2. *Amistad* (yönetmen: Spielberg, 1997)
3. *Tarafsız Bölge* (d. Tanoviç, 2001)

Ve

4. *Biz Askerdik* (Wallace, 2002)

Güzellik, Hayal Gücü ve Yaratıcılık

5. *Ruhların Kaçışı* (yönetmen: Miyazaki, 2002)
6. *Kaplan ve Ejderha* (yönetmen: Lee, 2000)

Hayatı Seçmek

7. *Büyük Gece* (yönetmenler: Scott ve Tucci, 1996)
8. *Korkusuz* (d. Weir, 1993)

Mesleğimizi Kucaklamak

9. *Çaylak* (yönetmen: Hancock, 2002)
10. *Billy Elliot* (yönetmen: Daldry, 2000)
11. *Havari* (Duvall tarafından 1997'de vefat etti)

Aile İçi Uzlaşma

12. *Doğru Hikaye* (yönetmen: Lynch, 1999)
13. *Ulee'nin Altını* (d. Nunez, 1997)
14. *Eve Uçmak* (yönetmen: Ballard, 1996)

Irksal Uzlaşma

15. *Son Dansı Kurtarın* (yönetmen: Carter, 2001)

Ve

16. *Titanları Hatırlayın* (yönetmen: Yakin, 2000)

17. *X-Men* (yönetmen: Singer, 2000)
Ve
18. *Kasırga* (yönetmen: Jewison, 1999)

Bağışlama

19. *Duman İşaretleri* (d. Eyre, 1998)
20. *Antwone Fisher* (ö. Washington, 2002)

Topluluk ve Dostluk

21. *Bir Çocuk Hakkında* (yönetmen: Weitz ve Weitz, 2002)
22. *Yeni Başlayanlar İçin İtalyanca* (d. Scherfig, 2001)

İnanç

23. *Simon Birch* (ö. Johnson, 1998)
24. *Şefkatli Merhametler* (Beresford, 1983)

İnanç ve Şüphe

25. *Üçüncü Mucize* (Hollandaca, 1999)
26. *İşaretler* (yönetmen: Shyamalan, 2002)
Ve
27. *K-PAX* (Softley tarafından, 2001)

İnancımızı Yaşamak

28. *Tehlikeli Yaşam Yılı* (yönetmen: Weir, 1982)
29. *Patch Adams* (ö. Shadyac, 1998)

Kurtarıcının Resimleri

30. *Ateşli Izgara* (yönetmen: Zlotoff, 1996)
31. *Demir Dev* (yönetmen: Bird, 1999)

Kilisenin Yenilenmesi

32. *Sister Act* (yönetmen: Ardolino, 1992)
33. *Çikolata* (d. Hallstrom, 2000)

Ek 1: İlgili İncil Metnine Göre Listelenen Filmler
Ek 2: Konulara Göre Listelenen Filmler
Notlar
Yazar Hakkında
Arka kapak

Önsöz

Günümüzdeki tabirle, "coşkulu olmak" bir şeyden heyecan duymak, hatta tutku duymak anlamına gelir. Ancak "coşku" kelimesinin Yunanca iki kelimeden, *"en"* ve *"theos"tan geldiğini,* yani "Tanrı'da" anlamına geldiğini belirtmek ilginçtir. Bunu vurguluyoruz çünkü okuyucuların, bu kelimenin her iki anlamıyla da filmlere duyduğumuz coşkuyu baştan anlamaları önemlidir. Film izlemekten zevk alıyoruz; filmler tutkularımızdan biri. Ayrıca filmlerde Tanrı'nın varlığını da görüyoruz; filmler bize *ilham veriyor.* Ünlü yönetmen Martin Scorsese, "Bütün hayatım filmlerden ve dinden ibaret. Hepsi bu. Başka hiçbir şey yok." demiştir. Bu belki de bizim için abartılı bir ifade; ailelerimizi seviyoruz, plajın tadını çıkarıyoruz, işimiz tatmin edici ve başkalarına hizmet etmek bize mutluluk veriyor. Ancak yine de Scorsese'nin ifadesinden bir şeyler anlıyoruz.

Bu kitap, bizimle aynı coşkuyu paylaşan diğer kişiler olmadan mümkün olmazdı ve yardımları için onlara teşekkür etmek istiyoruz. *The Covenant Companion'ın genel yayın yönetmeni Jane Swanson-Nystrom,* bizden güncel filmler üzerine teolojik düşünceler yazmamızı isteyen ilk kişiydi. Bunu son sekiz yıldır iki ayda bir yapıyoruz. Her film tartışmasının özünü oluşturan "Özet ve Teolojik Düşünce"nin ilk taslakları ilk olarak bu derginin sayfalarında yayınlandı. Faith at Work'ün genel müdürü Doug Wysockey-Johnson da aynı şekilde katkıda bulundu. Kendisi de bu eleştirilerden bir seçkiyi *Faith@Work* adlı dergisinde kullanarak güçlü bir teşvikçi olmuştur . Aynı dönemde, düzenli olarak bir araya gelip film izleyen ve tartışan bir film grubu kurduk. Tartışma, seçilen filmin tarzında birlikte yemek yerken gerçekleşiyor (evet, hatta *Babette'in Ziyafeti bile pişiriyoruz).* Bu arkadaşlarımız, gördüklerimizi daha iyi anlamamıza yardımcı olan diyalog ortaklarımız ve koçlarımız oldular. Ayrıca, Centro Hispano de Estudios Teològicos ve Fuller Teoloji Semineri'ne devam eden öğrencilerimize ve bizimle birlikte eğitim gören birçok Young Life personeline de teşekkür etmek istiyoruz. Son olarak, Fuller'daki teknoloji destek ekibine, özellikle Zachary Abbott'a teşekkür etmeliyiz. Bir filmin yapımı kurumsal bir eylem olduğu gibi, film tartışmamız da bir topluluk etkinliği olmuştur.

Bu kitabı, coşkumuzun öncelikle filme, nihayetinde ise Tanrı'ya olan coşkunuzu artıracağı umuduyla yazdık. Genellikle kilisedeki birçok kişi Tanrı'yı Hollywood'un dünyevi eğlencesinden ayrı tutmuştur. Bu sadece anlamsız bir kaçış değil mi, hatta bazen inancı inkar eden bir şey mi? Ortak lütuf anlayışı, Tanrı'nın Ruhunun tüm yaratıklar ve yaratılış içindeki ve genelindeki daha geniş çalışması, durumun böyle olmadığını gösterir. Tanrı, sonuçta, hayatın tam ortasındadır - her şeyin içinde. Buna filmler de dahildir. Bu kitabın "filmdeki inancınızı" güçlendireceğini umuyoruz.

Filmlerde Tanrı'yı Bulmak

Bir Giriş

, God-Talk in America adlı kitabında, bir haftalık televizyon yayınında aktarılan ve hatırlanan teolojinin, bir hafta sonu boyunca verilen tüm vaazlardan daha fazla olduğunu iddia eden kışkırtıcı bir iddiada bulunuyor. [1] Belki bu bir abartı, ama bir gerçeği yansıtıyor. *Simpsonlar gibi dizilerde,* herhangi bir hayranının da onaylayacağı gibi, sağlam dozlarda teoloji mevcut ve Mark Pinsky'nin yakın tarihli kitabı *The Gospel According to the Simpsons'da da* bu durum ayrıntılı olarak anlatılıyor. [2]

Popüler filmlerle ilgili olarak da benzer bir iddiada bulunmak istiyoruz. Tanrı, gören gözleri ve duyan kulakları olanlar için filmlerde mevcuttur. Teoloji, her hafta sinemalarda izlediğimiz filmlerde tasvir ediliyor ve bu filmlerden edinilmeye devam edecek. Bu gerçeği geç fark etmiş olsa da, kilise artık Hollywood'un öğretim, vaaz, gençlik hizmeti ve sosyal yardım faaliyetleri için önemli bir kaynak sağladığı fikrine uyanıyor. Bu kitap, Hristiyanların filmlerde Tanrı'yı bulmalarına, filmlerdeki inancı gerçek inancı teşvik etmek ve güçlendirmek için kullanmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bazı okuyucular için filmlerde Tanrı'yı bulma konusu tanıdık bir alan olacaktır. Diğerleri için ise, bu karmaşık ve canlı konuya dair bu kısa girişi okuduktan sonra, daha fazlasını öğrenmek isteyeceksiniz. Daha fazla bilgi edinmek isterseniz, Rob'un " *Reel Spirituality: Theology and Film in Dialogue"* [3] adlı kitabını öneririz . Bu kitap, teoloji ve film konusuna daha kapsamlı bir giriş niteliğindedir ve ülke genelindeki birçok kolej ve seminer tarafından ders kitabı olarak kullanılmaktadır. Bununla birlikte, bu girişin, film temelli bir tartışma grubuna liderlik etmeye hazırlanmak, filmlerde Tanrı'yı bulma konusundaki kendi görüşünüzü tamamlamak ve sinematik kaynakları görsel veya sözlü olarak içeren vaazlar vermek de dahil olmak üzere birçok amaç için yeterli bilgi sağlayacağına inanıyoruz. Umudumuz, bu girişin kilisenin filmleri neden ciddiye alması gerektiğini ve görsel bir öykünün güç ve anlam merkezini en iyi nasıl ortaya çıkarabileceğimizi özetlemesidir.

Büyük iş

Öğrencilere ayda kaç film izlediklerini sorduğumuzda, tipik cevap sekiz ila on arasında oluyor ve yanıtlar elli beşe kadar çıkıyor! İnsanlar rekor sayıda film izliyor. 2002'de Amerikalılar film biletlerine 9,4 milyar dolardan fazla harcadı; bu, bir önceki yıla göre %10'dan fazla bir artış anlamına geliyor. Daha yüksek fiyatlara rağmen, gerçek izleyici sayısı da artarak kırk beş yıldan fazla bir süredir en yüksek seviyesine ulaştı: 1,5 milyar kişi. Ancak bu hikayenin sadece bir kısmı. 2002'de DVD satışları, VHS'ye harcanan 3,4 milyar dolara ek olarak, şaşırtıcı bir şekilde 8,7 milyar dolara ulaştı. DVD'lerin cazibesine sadece bir örnek vermek gerekirse, *Örümcek Adam'ın* ilk hafta sonundaki sinema bilet satışları 115 milyon dolara ulaşırken, ilk hafta sonundaki DVD satışları 190 milyon doları aşıyor.

Kiralık film ve kablolu yayınları da unutmamalıyız. Blockbuster ve Hollywood zincirleri her yerde. Evden film kiralama, özellikle ebeveynler çocuklarını bakıcıya bıraktığında, birçok aile için haftalık bir ritüel haline geldi. Otuz yaşın altındaki birçok kişi, video içeriğini tıpkı bilgisayar, cep telefonu ve yiyecek gibi normal hayatın bir parçası olarak görüyor. 1998 yılında bile video kiralama için 8,1 milyar dolar harcanmıştı. DVD'nin ötesinde, HBO gibi birçok televizyon kanalı da mevcut. Showtime ve The Movie Channel, milyonlarca insanın izleme alışkanlıklarının bir parçası. Dahası, kablolu yayın sosyoekonomik ayrım gözetmiyor gibi görünüyor. Çoğu insan bunu bir lüks olarak görmüyor.

Basitçe söylemek gerekirse, filmler yirmi birinci yüzyılın başlıca eğlence biçimidir. Yetişkinlere yönelik kitap satışları her yıl düşmeye devam ediyor ve bu da yayıncılık sektöründe süregelen bir krize neden oluyor. Senfoni konserlerindeki dinleyiciler giderek daha yaşlı hale geliyor, öyle ki birçok orkestra, genç dinleyicileri çekme umuduyla programlarına filmler için yazılmış müzikleri de dahil ediyor. Londra Kraliyet Bale Okulu, 2002 yılında yetmiş altı yıllık tarihinde ilk kez kızlardan daha fazla erkek öğrenci kabul ettiğini bildirdi. Bunu, 2000 yapımı, on bir yaşındaki bir madencinin oğlunun bale kariyerine başlamak için evden ayrıldığı filmi örnek göstererek " *Billy Elliot etkisi" olarak adlandırdılar. Televizyonda Jay Leno ve David Letterman sürekli olarak film yıldızlarıyla röportaj yapıyor, Entertainment Tonight* ve *Access Hollywood* milyonlarca daha fazla izleyiciye sahip ve kanalların haftanın filmleri yüksek Nielsen reytingleri alıyor. Sanat müzeleri bile filmlerin etkisinden uzak değil. Los Angeles County Sanat Müzesi yakın zamanda Farrah Fawcett'in (heykeltıraş Keith Edmier ile işbirliği içinde) "sanat eserlerinden" oluşan bir sergiye ev sahipliği yaptı ve Moskova'daki Puşkin Güzel Sanatlar Müzesi de 2003 yazında Gina Lollobrigida'nın heykellerinden oluşan bir sergi düzenledi. (Lollobrigida, sergiyi tanıtırken film hayatının çalışmalarını büyük ölçüde etkilediğini söyledi.) Görünüşe göre her iki müze de bu film yıldızlarının şöhretine dayanarak daha geniş bir kitleyi kapılarından içeri çekmeyi umuyordu.

Filmler ve Kilise

Hollywood'un cazibesi kiliseye de uzanıyor. İki örnek vereyim. On yıl önce, Pasadena'daki evimizin yakınındaki birkaç bin üyeli, geleneksel, Evanjelik kilise, sabah ayininde seküler bir Hollywood filminden, hele ki R-rated bir filmden bir sahne göstermeyi asla düşünmezdi. Şöyle derlerdi: "Hollywood'u dönüştüreceğiz, "Hollywood'un etkisi altında kalmamalıyız." Yine de, *Shawshank Redemption'daki* umut ve dostluk tasviri o kadar güçlüydü ki, (tek bir sahne olsa da) Pazar sabahı vaazının bir parçası olarak kullanılması hem ilgi çekici hem de tartışmasız oldu. Benzer şekilde, Phoenix'te kırk yaşın altındakilere hizmet etmeye odaklanan büyük, bağımsız bir kilise, 2003 yazında *Bruce Almighty filmi üzerine altı haftalık bir vaaz serisi düzenledi.* Bunun, ibadet edenlerle Tanrı'nın öğretisi hakkında diyalog kurmak için bir ders kitabı olduğunu fark ettiler. İşte İncil'i hayatla diyaloga sokmanın bir yolu.

Filmler, kilisenin Hristiyan eğitimi, gençlik, sosyal yardım ve topluluk oluşturma programlarının giderek daha düzenli bir parçası haline geliyor. On yıl önce ibadet hizmetlerinde film klipleri çok az kullanılırken, bugün çok çeşitli mezhep ortamlarında gösteriliyorlar. Kullanılmadığı durumlarda ise, bunun nedeni genellikle teolojiden ziyade teknoloji (veya teknoloji eksikliği) oluyor. Kiliselerden ibadet, eğitim ve sosyal yardım programlarında filmleri en iyi nasıl kullanacakları konusunda yardım isteyen düzenli olarak telefonlar alıyoruz. Konuştuğumuzda, sonrasında en tahmin edilebilir soru şudur: Kilisemizde hangi filmleri kullanmamızı önerirsiniz? Çoğu gençlik grubu DVD oynatıcı olmadan yapamaz. Yetişkin çalışma

grupları, Akademi Ödülleri'ne aday gösterilen veya diğer önemli filmleri izler ve tartışır. Tüm cemaat için film geceleri düzenlenir. Mahalle tartışma grupları, Hristiyan inananların komşularına tehdit edici olmayan yollarla ulaşmalarını sağlar. Film klipleri, vaazları ve öğretileri canlandırır.

Bütün bunların içinde Farah Fawcett'in "sanat" sergilerine benzer ara sıra örnekler olsa da, kilisenin Hollywood'un cazibesine -eğlence kültürümüze- bu şekilde teslim olması, bazılarının söylemlerine rağmen tipik bir senaryo değil. Sanat müzelerindeki ve senfoni orkestralarındaki meslektaşları gibi, kilise liderleri de şüphesiz ki, Hristiyan inancını çağdaş kültürle diyaloga sokarak, yaşlıların arasından sıyrılıp daha geniş bir kitleyi çekmeyi umuyorlar. Ancak biliyoruz (ya da bilmeliyiz ki), tıpkı filmlerde olduğu gibi, özel efektler tek başına bir süre sonra etkisini kaybediyor. (Bunu 2003 yazında, birbiri ardına çıkan devam filmlerinin olduğu dönemde yazıyoruz.) (Film, vasat hikayeleri abartılı efektlerle örtbas etme girişiminden dolayı gişede hayal kırıklığı yaratmıştır.) Filmin gerçek hayattaki inancı güçlendirebilmesi için, inandırıcı bir şekilde anlatılan etkileyici bir hikaye *şarttır* .

Hikayenin Gücü

Hristiyanlar, İsa'nın hizmetinden beri hikâyenin gücünü fark etmişlerdir. İsa'nın kullandığı Kutsal Yazılar (Eski Ahit) ezici bir çoğunlukla anlatısal niteliktedir—yüzde 75'ten fazlası. İncil özünde bir hikâyedir—Tanrı, insanları kurtararak sevgisini göstermek için tarihte hareket eder. İsa, gerçeği iletmek için sürekli olarak benzetmeler kullandı. Soyut önermeler onun işi değildi. Aksine, etkileyici hikâyeler, dinleyicilerinin akıllarını, hayal güçlerini ve duygularını harekete geçirerek, inançlarını ve anlayışlarını derinleştirmeye davet etti.

Aynı durum bugün Hristiyan vaaz ve öğretileri için de geçerlidir. Son dinlediğiniz vaazdan neyi hatırlıyorsunuz? Muhtemelen bir argümanın mantığı değil, etkili bir şekilde anlatılan bir hikayedir. Ve tüm insanı etkilemek için hikayelere dayanan sadece Hristiyan inancı değildir. Çoğu dini gelenek—Yahudilik, Budizm, Hinduizm ve İslam—hem bilgilendirmek hem de motive etmek için hikayeler kullanır. Hikayeler inanca ete kemiğe büründürür ve gerçeği öğretir. Bir topluluğun değerlerini ileten, üyelerini geleceğe doğru yaşamaya güçlendiren şey, o topluluğun hikayeleridir.

Herkes iyi bir hikâyeyi sever. Evrenseldir. Etkili olduklarında, hikâyeler bizi bütün insanlar olarak etkiler; zihnimizi, kalbimizi, hatta "bağırsaklarımızı". Başkalarıyla bağlantı kurmamızı sağlayarak, paradoksal olarak kendimizi hatırlatır. Japon animasyonu *Ruhların Kaçışı gibi hayali öyküler olsalar bile, güçleri sıradanlıkta, bir hayatı alıp başka bir hayat hakkında bir şeyler ortaya çıkarma yeteneklerindedir. Belki de Bir Çocuk Hakkında* filmindeki Will Freeman kadar olgunlaşmamış değilizdir (isme dikkat edin!) , ama dürüst olursak, onun benmerkezciliği bizimkine çok benziyor. *Simon Birch'in* yaşadığı fiziksel zorluklardan kurtulmuş olabiliriz , ancak bu küçük insanın sahip olduğu o net meslek ve amaç duygusuna sahip olmayı çok isterdik. Cinque in *Amistad* gibi hapse atılmamış olabiliriz , ama biz de "Bize... bize özgürlük verin!" diye bağırmayı çok özlüyoruz.

Genel olarak hikayeler gibi, iyi bir film de dünyayı anlamlandırmamıza yardımcı olurken, aynı zamanda ondan geçici bir kaçış sağlar. En basit ve sıradan filmleri bile izlerken, hayatla ilgili seçeneklerle karşılaşırız. (Burada, sadece adrenalin patlamalarıyla sinemalarda ayakta kalmaya çalışan *Charlie'nin Melekleri: Tam Gaz gibi hikayesiz filmlerden bahsetmiyoruz* .) Gerçekliği izleyici için odaklayarak, bir film bize hayatı anlamak için metaforlar sunar. Seminerdeki

meslektaşlarımızdan Mark Burrows, modern Yunan şehirlerinde toplu taşıma araçları için kullanılan kelimenin –otobüs, tramvay veya tren olsun– *metaphorai olduğunu belirtmiştir.* Yani, bir yerden başka bir yere gitmek istiyorsanız bir "metafor" kullanırsınız. Filmler, hikayelerini anlatarak bize bir "yolculuk" sunar, bizi başkalarının hayalleri, umutları ve korkularıyla doldurur ve buradan oraya gitmemizi sağlar.

Reel Faith

Hikâyeler, ikinci bir anlamda da *metaforik* –toplu taşıma araçları– gibidir. Sadece başkasının hayatına girip kendi hayatımız hakkında bir şeyler öğrenmemizi sağlamakla kalmazlar, aynı zamanda sıradan yaşam deneyimlerini kullanarak bizi ruhsal aleme de götürürler. "Manevi" olarak nitelendirilenler sadece meleklerin ve şeytanların hikâyeleri değildir, hatta öncelikle bunlar değildir. Aksine, Tanrı daha çok günlük hayatta, yaşamın özünde karşımıza çıkar. Filmlerde gerçekten affetmeyi, uzlaşmayı, yabancılaşmayı veya dostluğu deneyimlediğimizde, bu manevi bir deneyimdir. Bu tür olaylar her zaman şaşırtıcıdır. İzleyiciye önceden haber vermeden kendilerini sunarlar (bazen bunlara "aha" deneyimleri deriz). Hikâyeye, onun doğası gereği çekilmiş olmamızdan dolayı dahil olmuşuzdur. İnsanlık; ilahi olanla tanıştığımız için filmden dönüşmüş olarak ayrılıyoruz.

Bu tür deneyimler, enkarnasyon teolojisinin Hristiyanlar için ne anlama geldiğini gösterir. Ruhun görünmez alemi, somut bir tasvirle değil, dolaylı olarak, başkalarının ve kendimizin yaşamlarındaki etkisini gözlemleyerek görülmelidir. Bir yaratığın dürüst bir tasviri, Yaratıcıyı ortaya çıkarabilir. İnsan dramının dürüst bir anlatımı da ilahi olanı dile getirebilir. Katolik romancı Flannery O'Connor, klasik denemesi "Romancı ve İnanan"da şöyle yazmıştır: "Sanatçı, somut dünyaya nüfuz ederek derinliklerinde kaynağının imgesini, nihai gerçekliğin imgesini bulur." [4] Hristiyanlar yüzyıllardır bunun doğru olduğuna inanmaktadır. Bu yüzden kitabımıza " *Filmlerde Tanrı'yı Bulmak"* adını verdik . Dünyamız sonuçta Tanrı'nın dünyasıdır. Hikayelerimiz de dahil olmak üzere tüm dünya O'nun elindedir. Görmek için gözlerimiz ve duymak için kulaklarımız varsa, filmlerde karşılaşabileceğimiz *gerçek bir inanç vardır.*

Bazı sosyologlar sinema salonunu Amerika'nın yeni katedrali olarak nitelendirmiştir. Bazı karşılaştırmalar yüzeysel veya kusurludur (örneğin, patlamış mısır ve kola ile ekmek ve şarap, ibadet müziğinin film fragmanları gibi işlev görmesi, sonrasında gelecekler için iştahımızı kabartması). Ve önemli farklılıklar göz ardı edilmemelidir. Teolojik olarak konuşacak olursak, en önemli fark şudur: Sinema salonunun odak noktası, doğru yapıldığında, *genel lütuftur* - Tanrı'nın daha geniş dünyadaki faaliyeti. Kilise, doğru yapıldığında, *kurtarıcı lütuf ile ilgilenir* - Tanrı'nın İsa Mesih'teki faaliyeti. Biri diğerinin yerini almamalı ve alamaz. Bununla birlikte, Hristiyanlar her iki lütuf biçiminin de Ruh'un bir armağanı olduğuna inanırlar, bu nedenle kiliseler ve sinema salonları arasındaki benzerlikler her zaman küçümsenmemelidir. Ortak noktaları Ruh'un birliğinde bulunur.

İster sinema salonuna ister kiliseye girelim, daha büyük bir şeyin olacağı beklentisi içindeyiz. (Belki de bu yüzden her iki ortamda da fısıltıyla konuşuyoruz.) Ve eğer bu gerçekleşmezse, ayrılırken hayal kırıklığına uğrarız. Ortaçağ katedrali de dikkati başka yöne çekmek için bir yerdi. İbadet edenleri bir iki saatliğine sıradanlığın dışına çıkarmak gibi, modern tiyatro da benzer bir işlevi yerine getiriyor. Ve bu dikkat dağıtıcı unsur sadece önemsiz değil. *Korkusuz* ve *Havari gibi filmler* sadece eğlendirmekle kalmıyor; hayatımızdaki amacımız ve yerimiz üzerine durup düşünmemiz için bir alan sağlıyorlar. Hepimizin karşılaştığı ama çok nadiren dile getirdiği ortak

insan mücadelelerine bizi çekiyorlar. İzlerken, eğer bir anlık aşkınlık – Ebediyetin huzurunda hayranlık – yaşarsak, yanaklarımızdan yaşlar süzülürken bile kendimizi kutsanmış hissediyoruz.

"Hayat Bir Ev Gibidir" filmini izlettik . Film, boşanmış, üst orta sınıf ebeveynleri tarafından terk edilmiş hisseden öfkeli bir genç olan Sam ile arkadaşlarından ve ailesinden kendini soyutlamış babası George'un hikayesini anlatıyor. George, mimarlık firmasından kovulup ölümcül kanser teşhisi konulduktan sonra, oğluna ulaşmaktan ve onunla yeniden bağlantı kurmaktan başka bir şey istemediğini fark eder. Sam'in, babasının bakımsız evini yeniden inşa etmesine yardım etmesi, eş zamanlı olarak gerçekleşen hayatların yeniden inşasının bir metaforu haline gelir. Öğrencilerden filme verdikleri tepkiler sorulduğunda, yirmili yaşlarının sonlarında bir adam, yıllardır babasıyla mesafeli bir ilişkisi olduğunu söyledi. "Sam'i ve babasını gördüm ve karımın kollarında hıçkıra hıçkıra ağladım" dedi. Otuzlu yaşlarının ortalarında başka bir kadın ise, "Babamla iletişime geçtim" diye yanıt verdi.

Field of Dreams filminin yazarı ve yönetmeni Phil Alden Robinson ile röportaj yapma fırsatımız oldu . Film, Iowa'lı bir çiftçi olan Ray Kinsella'nın, mısır tarlasının ortasına bir beyzbol sahası inşa etmesini söyleyen bir ses duymasını konu alıyor. Mantığa aykırı bir şekilde, bunu yapıyor ve sonuç olarak ayrı yaşadığı babasıyla yeniden bağlantı kurabiliyor. Filmin son sahnelerinde babasıyla top oynuyor. Robinson, filmin hem oğullar hem de babalar üzerindeki etkisinden bahsetti. Hristiyan olmamasına ve film için açık bir teolojik amacı olmamasına rağmen, filmin, *Life as a House filmini izleyen öğrencilerimizin* tepkisine benzer şekilde, birçok insanı manevi olarak etkilediğini kabul etti. Bu durum uzlaşmayı teşvik etmişti. Filminin, kendi niyetinin ötesinde manevi bir etkiye sahip olabileceği ihtimaline saygı duyan Robinson, alçakgönüllülükle konuştu ve filmin kendileri için ne ifade ettiğini paylaşanlara teşekkür etti. Tanrı, yaratımının tamamını -hatta yaratıklarının ilhamla yarattığı eserleri bile- bize sevgisini ve lütfunu iletmek için kullanır ve kullanabilir.

Filmlere Teolojik Yaklaşımlar

Rob'un daha önceki kitabı *Reel Spirituality'de,* film izlemeye yönelik beş yaklaşımı tanımlamıştı: kaçınma, ihtiyat, diyalog, benimseme ve ilahi karşılaşma. [5] Kısa bir özet faydalı olabilir. Bazıları hala filmlerin hem kilisenin hem de ulusun ahlaki dokusunu yok ettiğini ve bu nedenle **kaçınılması gerektiğini savunuyor.** Ancak her evde bir televizyonun bulunması ve *Finding Nemo gibi filmlerin harikaları, bu tür genel kınamaları giderek daha nadir hale getiriyor. Hatta Güney Baptistler bile, üyelerinin* ABC'de *The Miracle Maker'ı* izleyebilmesi için Disney'e uyguladıkları boykotu iki saatliğine kaldırdılar .

Daha yaygın olanı ise kilisenin film izleme konusunda **temkinli olunması gerektiği uyarısıdır** . İster liberallerden ister muhafazakarlardan gelsin, bu görüş filmlerin çok sık inancı ve değerleri baltaladığını savunur. (Elbette, teolojik yelpazenin hangi ucuna ait olunduğuna bağlı olarak farklı değerler kastedilir.) Bazı filmlerin izleyicilerine pek bir değer sunmadığı şüphesizdir. Ancak Hristiyanlar filmlere çok fazla beklentiyle gitmediklerinde, belki de sadece biraz kaçışçı bir deneyimden başka pek bir şey elde edemezler. Temkinlilikleri, filmin aksi takdirde davet edebileceği her türlü manevi karşılaşmayı engeller.

Filmlere şüpheci bir gözle yaklaşmanın doğasında var olan sınırlamaları fark eden kilisedeki sinema izleyicileri, bunun yerine genellikle filmle teolojik **bir diyalog kurmayı tercih etmişlerdir** . Bir filmi önce kendi koşullarıyla kabul etmenin, daha sonra kendi yaşam anlayışlarından yola çıkarak yanıt vermenin önemini kavramışlardır. İnanç. Ana akım mezheplere dayanan *Christian*

Century dergisi , bu görüşü 1960'lardan itibaren savunmuş olsa da, bugün geniş okuyucu kitlesine sahip Evanjelik dergisi *Christianity Today'de de dile getirilmektedir. Birçok kişi , Sister Act, Tender Mercies* ve *The Apostle* gibi filmlerin özünde dini olduğunu ve Hristiyan bir bakış açısıyla yanıt verilmesini gerektirdiğini kabul etmektedir. İşte inançlı insanların filmleri birlikte yaşamlarında nasıl yapıcı bir şekilde kullanabilecekleri sorusuna ilk yanıt; bu yanıt, kilisenin yaşamını ve tanıklığını şekillendirmeye devam etmektedir.

Son zamanlarda kiliseden iki farklı ses daha yükseldi. Bunlardan biri, Hristiyanların bazen bir filmin hayata bakış açısından ders çıkarabileceği gerçeğine dayanıyor. Yani film, sadece Hristiyan bakış açısından diyaloğa davet eden alternatif perspektifler sunmakla kalmıyor. Aksine, filmler aynı zamanda kişinin vizyonunu genişleterek, gerçeği, güzelliği ve iyiliği anlamak için yeni bakış açıları sağlıyor. Özellikle filmler aracılığıyla Hristiyanlar insan ruhuna dair içgörü kazanabiliyorlar. Rob bu yaklaşımı " **uyarlama" olarak adlandırdı.** *Hayat Güzeldir filmi* , bir babanın sevgisinin nasıl olması gerektiğini görmek isteyenlere gösterirken, *Demir Dev filmi* de hayatta şiddetsizliği bir seçenek olarak seçme olasılığını ortaya koyuyor. Diğeri ise çoğunlukla Roma Katoliklerinden geliyor; onlar Protestanların yaratılışın kutsallığını anlamalarına yardımcı oluyorlar—filmler de dahil olmak üzere tüm yaşamın **ilahi bir karşılaşma vesilesi olabileceğini fark etmelerini sağlıyorlar. Bir sanatçı olarak film yapımcısı, Tanrı'nın varlığını, Tanrı'nın yaratıklarının yaratımları aracılığıyla ve içinde konuşmayı seçtiği şekilde ortaya koyabilir. Örneğin, daha sonraki bir bölümde Cathy'nin** *Tehlikeli Yaşam Yılı* filmi aracılığıyla Tanrı'nın onunla nasıl konuştuğunu duyduğunun hikayesi anlatılacak .

İlerleyen bölümlerde okuyucular, Hristiyanlar olarak bazen filmlerle *diyalog kurmaya* , bazen de filmlerin yaşam tasvirlerini *benimsemeye , bazen* de Kutsal Ruh'un bir film aracılığıyla bizimle konuşmasıyla *ilahi bir karşılaşma olasılığını fark etmeye çalıştığımızı göreceklerdir. Ayrıca, tüm filmlerin her insan için uygun olmadığını ve bu nedenle bazen ihtiyatlı olmanın* gerekli olduğunu da kabul ediyoruz. (Ancak bu ihtiyatlılık, muhtemelen sinemaya gitmeden önce hangi filmleri izleyeceğinizi seçerek en iyi şekilde gösterilebilir.) (Bir filme şüpheci veya yargılayıcı bir gözle yaklaşmak ve bu süreçte filmin cazibesini veya gerçekliğini yok etmek gibi.) Kesinlikle reddedeceğimiz tek yaklaşım, *kaçınma yaklaşımıdır.* Ve bunu sadece pragmatik nedenlerle (yani, televizyonun ezici varlığı göz önüne alındığında tutarlılığın zorluğu) yapmıyoruz. Herhangi bir kaçınma stratejisini, Hristiyan yaşamı ve düşüncesi hakkında teolojik olarak söyledikleri nedeniyle reddediyoruz.

Anladığımız kadarıyla, Hristiyan olarak düşünme görevi her zaman inancımız ve kültürümüz arasında bir konuşma, hikayelerimiz ve Tanrı'nın Hikayesi arasında bir diyalogdur. Özünde, teoloji etkileşimseldir; bir yandan Kutsal Kitap ve Hristiyan topluluğu, diğer yandan kültür ve insan deneyimi arasında iki yönlü bir alışveriş. İlahi hakikat kültürel olarak yerleşik ve kültür manevi olarak kök salmış olduğundan, kültürden bağımsız bir teoloji inşa etme girişimi başarısızlığa mahkum gibi görünmektedir. Yaşadığımız kültürü reddetmek yerine, Hristiyanlar onunla yaratıcı bir şekilde etkileşim kurmaya çalışmalıdır. Karl Barth bir keresinde bir teoloğun duruşunu bir elinde İncil, diğer elinde gazete tutmak olarak tanımlamıştı. Filmlerin deyimini kullanacak olursak, inancımızı daha iyi anlamak için bir elimizde İncil, diğer elimizde DVD tutmalıyız diyebiliriz. Sonuçta, Tanrı'yı her ikisinde de duyuyoruz.

Film Yapımı Aracılığıyla Hristiyan İnancını İfade Etmek

Hollywood'daki Hristiyanlar arasında, film yapımı yoluyla inancı ifade etmenin üç farklı yaklaşımı ortaya çıktı. Bazıları Hristiyan müzik endüstrisini taklit ederek, açık Hristiyan mesajları içeren *inanç temelli alternatifler yaratmayı hedefliyor* . Varsayımları, Hristiyan filmlerinde Tanrı'yı daha kolay bulmanın mümkün olduğu yönünde. Bu nedenle *, Omega Kodu* (1999), *Geride Kalan* (2001) ve *Joshua* (2002) gibi filmler yapıldı. Bu girişimlere para ve yaratıcı pazarlama yatırımları yapıldı, ancak Franky Schaeffer veya Billy Graham'ın Worldwide Pictures'ından bu yana çok yol kat etmiş olsalar da, bu tür filmler bugüne kadar beklenen başarıyı yakalayamadı. Yine de çoğu izleyiciye göre bu filmler, sektör standartlarına kıyasla fazla vaaz verici ve çok kötü yapılmış görünüyor. Belki de tek istisna *Jonah: A VeggieTales Movie* (2002) olabilir. Ancak burada bile, filmin mesajını iletmek için seslendirmelere aşırı derecede bağımlı olması ve animasyon filmi için mütevazı bütçesi, *Iron Giant* (1999) gibi bir filmle, hatta şu anki favorimiz *Finding Nemo* (2003) ile karşılaştırıldığında dezavantaj oluşturuyor. Bu filmlerin izleyicileri ezici çoğunlukla Hristiyanlarla sınırlı kalıyor. İronik bir şekilde, bu filmler Tanrı hakkında olsa da, Tanrı genellikle bu filmlerde veya bunlar aracılığıyla deneyimlenmiyor. Mesajları Tanrı hakkında bir şeyler öğrenmemize yardımcı olabilir, ancak hikayeleri nadiren Tanrı'nın kendisini tanımamıza yardımcı olur.

"inanç dostu filmler" olarak adlandırdıkları yapımlarla izleyicilerin Tanrı'yı bulmasına yardımcı olmaya çalışıyorlar . Bu film yapımcıları vaaz vermeye çalışmıyorlar, ancak özellikle tartışmalı içerikten arındırılmış, Hristiyan değerlerine sahip olumlu filmler yapmayı hedefliyorlar. İyi bir örnek , arkadaşımız Craig Detweiler tarafından yazılan *Extreme Days* (2001) filmidir. Ancak inanç temelli alternatifler sunmayı amaçlayan filmler gibi, bu inanç dostu filmler de Hristiyan yapımcıları tarafından belki de çok dar bir şekilde tasarlanmıştır (ortaokul öğrencileri *Extreme Days'in mizahını ve ekstrem spor görüntülerini sevse de).* "Hristiyan değerlerine sahip olumlu bir film" olarak nitelendirilmenin en önemli kriteri, küfür, seks ve şiddetin olmaması gibi görünüyor. Ancak inanç dostu filmlerin tüm tartışmalı içerikten arındırılmış olması şart mı? İncil'in hikayelerini doğru bir şekilde anlatmak için zaman zaman R derecelendirmesi alması gibi (örneğin, Davut ve Batşeba'nın cinselliği veya Davut ve Golyat'ın şiddeti), filmler de öyle. Bir filmin sekiz yaşındaki bir çocuk için uygunsuz olması, bir yetişkin için de uygunsuz olduğu anlamına gelmez. *Amistad (1997) şiddet içeren sahneler ve bazı çıplaklık sahneleri içeriyor. The Hurricane (1999)* filmindeki boks sahneleri ise vahşi. Ancak her iki filmin de hikayesi, izleyicileri hayatın sert gerçekleri bağlamında inançlarını yeniden gözden geçirmeye davet ediyor. Aslında her ikisi de sayısız izleyicinin Tanrı'nın varlığını deneyimlemesine vesile olmuştur.

Bizim kanaatimizce, kaliteli ve inanç dostu filmler Hristiyan olmayanlar tarafından da yapılabilir ve yapılmaktadır. Dahası, bu tür filmlerde genellikle hayatın kendisiyle tutarlı bir dağınıklık, bir sertlik bulunur. (Filmlerde gereksiz küfür, seks ve şiddet olabileceği doğrudur, ancak "gereksiz" olması kalitenin tehlikeye atıldığı anlamına gelir.) Bu nedenle, Hollywood'daki üçüncü bir Hristiyan grubuyla aynı fikirdeyiz; onlar, Hristiyanlar olarak hem film yapımımızda hem de film izlememizde odaklanmamız gereken şeyin ne açıkça Hristiyan içerik ne de tartışmasız materyal değil, *hikaye anlatımında mükemmellik olduğunu savunuyorlar.* Bu mükemmellik, izleyicilerin gerçeği yeniden, belki de kutsal bir şekilde görmelerini sağlayacaktır. İzleyicilerin insanları yaratıldıkları gibi (veya olmaları engellendiği gibi) deneyimlemelerine yardımcı olarak, mükemmel hikayeler bizi hepimizin suretinde yaratıldığımız İlahi Varlığa yönlendirir. *Sefiller müzikalinin bir şarkısında* kutlandığı gibi, "Başka bir insanı sevmek, Tanrı'nın yüzünü görmektir." Hristiyanlar olarak, Tanrı'nın kendini en açık şekilde Oğlu İsa Mesih'te

gösterdiğine inanıyoruz. Ancak Tanrı'nın yaratıkları da yaratıcılıklarıyla, gören ve duyan herkes için O'nun yüceliğini ilan ederler.

Bu cilt için seçtiğimiz filmler, izleyicilerine insanlığı yeni bir bakış açısıyla görmemizi sağlayan, mükemmel bir şekilde anlatılmış öyküler sunuyor. Bu nedenle, inanç dostudurlar ve kilisede (yetişkinlere yönelik öyküler içeren filmler için uygun uyarı ve mekan sağlandığı takdirde) kullanıma uygundurlar. Hristiyan inancımızla diyalog ve etkileşime davet ederken, Tanrı ve yaratılışıyla karşılaşma imkanı da sunarlar. İşte tekrar tekrar izlemeye değer, yol arkadaşımız olabilecek filmler.

Film yapımcılarının Hristiyan olup olmamasına bakılmaksızın, sinema salonlarında Tanrı'yı bulmak mümkündür. Ancak bu, yalnızca film öyküsü etkileyici bir şekilde sunulduğunda gerçekleşir. Örneğin, bu filmlerin yapım ekiplerinin açıkça Hristiyan bir amacı olmamasına rağmen *, The Straight Story, The Year of Living Dangerously* ve *Chocolat filmlerinden manevi olarak etkilendik. Bu kitap için ayrıca The Rookie, Antwone Fisher* gibi filmleri de seçtik . *Patch Adams* ve diğer yönetmenlerin filmleri, Hristiyan bir yönetmenin etkisinin önemli olduğu filmlerdir. Ayrıca ruhlarımıza da hitap ettiler. "Hristiyan" film yapımını kaliteli filmlerden ayırmaya çalışmak verimsiz bir iştir. Bunun yerine, Tanrı'nın filmlerde nerede var olduğunu sorduk. Ve cevabımız? Mükemmel bir şekilde anlatılan iyi hikayelerde.

Hikayenin Sırlarını Çözmek

İyi anlatılmış film öyküleri, hayal gücümüzü harekete geçirir ve bizi başka bir zamana ve mekana götürür. Bu süreçte, izleyiciler olarak inançlarımızı ve değerlerimizi kendi dünyamızdan farklı bir alana aktarmamıza yardımcı olurlar. Film izlemek, inancımızı alıp hayatla diyaloga sokabilir. Filmler, özellikle iyi öyküler anlatanlar, ruhsal gelişimimiz için, ruhumuzun Kutsal Ruh ile karşılaşması için fırsatlar sunar.

Bazı Hristiyan kültür gözlemcileri, film izlerken her zaman *çift yönlü dinleme modunda olmanız gerektiğine inanırlar.* Filmi izlerken bile, filmin mesajını dinlemeli ve ardından bunu Tanrı Sözü'nün mesajıyla karşılaştırıp zıtlıklarını ortaya koymalısınız. Filmi beğenip beğenmemenizin veya filmle ilgilenmenizin nispeten önemsiz olduğuna inanırlar. Daha önemli olan, filmden ne anlayabileceğiniz ve bunun, bildiğiniz gerçek hakkında gelecekteki bir konuşma için nasıl bir vesile olabileceğidir. Bu tür dışsal bir yaklaşımdan şüphesiz bir şeyler kazanılabilirken, bizim görüşümüze göre bu yaklaşım yetersizdir çünkü filmi bir sanat eseri olarak ciddiye almamaktadır.

Filmler, kültürü eleştirmemize, dinin Amerikan yaşamındaki yerini anlamamıza veya inancımızı iletmemize yardımcı olmanın ötesinde birçok şey yapar; elbette bunların üçünü de yaparlar. Öncelikle bir filmi kendi şartlarında ve kendi başına izlememiz gerekir, çünkü film kendimizi daha iyi anlamamıza yardımcı olur. CS Lewis'in öykü okuma konusunda yazdığı gibi, öykünün sunduklarını alabilmek için önce kendinizi ona teslim etmelisiniz: "Kendinizi aradan çıkarın." (Önünüzdeki işin böyle bir teslimiyeti hak edip etmediğini önce sormanın bir faydası yok, çünkü teslim olana kadar bunu asla öğrenemezsiniz.)” [6] Bir film izlerken, kendi niyetlerimizin ve arzularımızın odak noktasına geldiğini görüyoruz. Filmler, bizim seçmediğimiz gerçeklikleri tasvir ederek bizden taleplerde bulunuyor.

Arkadaşlarla film izledikten sonra kahve içmeye gittiğimizde, filmin bizi etkileyip etkilemediğini, hangi sahnelerin bizi derinden etkilediğini, gerçekçi olup olmadığını ve benzeri konuları tartışırız. Bu olması gerektiği gibi. Filmler deneyimlenmek içindir. Ancak bir film

hakkındaki konuşma genellikle burada durur ve bu da bir hatadır. Filmler eğlendirirken aynı zamanda eğitirler. Hikaye anlatıcılarının, izleyicilerine aktarmaya çalıştıkları belirli bir gerçeklik bakış açıları vardır. Bir gerçeğe dokunmaya, bir güzelliği tasvir etmeye, bir iyiliği somutlaştırmaya çalışırlar. Çifte dinleme kültürünü izleyenlerin, filmde sunulan inançlar hakkında soru sormanın önemli olduğunu öne sürerken ulaşmaya çalıştıkları nokta budur. Filmleri seven sinema izleyicileri ve Mesih'e ve kilisesine bağlı Hristiyanlar olarak, her iki görevin de gerekli olduğuna inanıyoruz: keyif almak ve ayırt etmek. Ancak yargılarımızın herhangi bir meşruiyeti olması için, iyi anlatılmış bir hikayeyi deneyimlemenin keyfini takip etmeleri gerekir, ondan önce gelmemelidirler. Eğlence ve eğitimi karşılaştırmak yanlış bir ikilemdir; el ele giderler.

Filmin Hikayesini Deneyimlemek

Bir filmin bizi başka bir gerçekliğe taşıması için, bizi üç düzeyde etkilemesi gerekir. Jon Boorstin, film izlemenin büyüsünü *v ile başlayan üç kelime kullanarak açıklıyor:* gözetleme, içgüdüsel ve dolaylı. [7] Film eğlencemiz buna dayanıyor. İyi bir film izlemek *gözetleme* deneyimi olacaktır; yani, inandırıcı bir dünyaya giriş imkanı sağlanır. Başka bir yerde ve zamanda bulunan diğerlerini, ister bizim yaşadıklarımıza benzer bir şey yaşasınlar ister bizi daha önce gitmediğimiz yerlere götürsünler, gizlice dinleme olanağı buluruz. Tarihsel doğruluk *(Kasırga filmi,* gerçeklerin biraz farklı olduğu suçlamaları nedeniyle gişede zarar gördü) veya (*K-PAX* gibi kurgusal bir hikaye söz konusuysa) inandırıcılık çok önemlidir. Yapım tasarımcısı, senaristin hikayesini somutlaştırmaya yardımcı olan, detaylarda usta bir kişi haline gelir. Filmler, *Spirited Away* (2002) gibi fantastik olsalar bile, hayata uygun olmalıdır. Film hikayeleri inandırıcı olmalı; izleyici için anlamlı olmalıdır.

İyi bir filmin ilk testi entelektüel ise (Mantıklı mı?), ikincisi daha çok içgüdüseldir (Beni etkiliyor mu?). İyi bir film izleyicilerini etkisi altına alır. Dikkatimiz çekilir ve tutulur; midemiz gerilir. Biz de bu yolculuğa katılırız. (Matrix'i düşünün *.)* Boorstin bu deneyimi *içgüdüsel olarak tanımlıyor. Örneğin, Signs'ı* izlerken korktunuz mu veya *Amistad* ya da *We Were Soldiers'daki* insan katliamından mideniz bulandı mı ? Özel efektler, dijital ses ve güçlü kurgu gibi unsurlar bu içgüdüsel etkileri yaratmaya yardımcı olabilir.

Martin Scorsese'nin *New York Çeteleri filmi,* 19. yüzyıl ortalarındaki New York'taki işçi sınıfı yaşamının çarpıcı bir tasvirini sundu. Hem titizlikle işlenmişti (röntgenci) hem de korkutucu derecede gerçekçiydi (içgüdüsel). Ancak, önemsediğiniz karakterler olmadan, *dolaylı bir* bağ kuramadan, film çoğu izleyici için ölü doğmuş gibi kaldı. İşte Boorstin'e göre mükemmel bir filmin üçüncü gerekli özelliği. Başarılı filmler bizi sadece yeni bir yere götürmekle kalmaz; duygusal olarak bağlanmamıza, karakterlerle bir olmamıza ilham verir. Alvin Straight'i destekleriz (*The Straight Story*), Primo ve Secondo ile ağlarız (*Big Night*), Jim Morris ile kutlarız (*The Rookie*) ve Rosa Lee gibi birinin şefkatine özlem duyarız *(Tender Mercies).* Yönetmenin rolü, oyuncularını öyle bir şekilde yönlendirmektir ki, performansları kalplerimize dokunur. Duygusal darbe, Smoke Signals'da olduğu gibi izleyiciye sinsice yaklaşabilir , ancak yanlış veya eksikse, film başarısız olur.

Akıl, içgüdü ve kalp. En iyi filmler, izleyicinin tüm yönlerini harekete geçirir. Bu ciltte seçtiğimiz filmler genellikle bu yönlerden birinde veya diğerinde daha başarılıdır. Ancak bunlardan birinin eksikliği, izleme deneyimimizi olumsuz etkiler. Tıpkı "*Hayat Güzeldir*" veya

"Ruhların Kaçışı" filmlerinde olduğu gibi, hepsi mevcut ; ekrana kilitleniyoruz. Bu, adeta büyülü bir şey.

Filmin Hikayesini Anlamak

Filmler sadece eğlendirmekle kalmaz, bilgilendirir; sadece bizi etkilemekle kalmaz, eğitir de. Bu nedenle, bir film deneyimimiz birincil öneme sahip olsa da, bu deneyimi anlamamız da önemlidir. Kuralın istisnaları bazen geçerli olsa da, filmlerin büyük çoğunluğu her şeyden önce birer hikâyedir ve ancak bu şekilde eleştirel düşüncemizi davet ederler. Hikâye olarak filmler hayatı tasvir eder; onu reçete etmezler. Bir önermeden çok şiire benzerler. Sunarlar; vaaz etmezler. Bu nedenle, filmleri analiz ederken film öykü anlatımının nasıl işlediğini anlamak önemlidir.

Yaklaşık iki saatlik ekran süresiyle sınırlı olan bir film, dikkatimizi hızla belirli bir duygusal temaya, "insan doğasının indirgenemez bir özüne" odaklamalıdır. [8] Genellikle, hikaye kurulurken, açılış jeneriği sırasında, takip edecekleri nasıl anlamamız gerektiğine dair yorumlayıcı ipuçları verilir. Ardından, belirli bir hikayenin tasviri aracılığıyla film, insan hikayesi hakkında temel bir şeyi ortaya koyar; hepimizin katıldığı bir şey. Belki de bu, *Remember the Titans'taki gibi ırksal uzlaşma teması* veya Smoke Signals'taki gibi babalarımızı affetme ihtiyacıdır . Aynı temel olay örgüsü birkaç şekilde anlatılabilir, ancak belirli bir filmin gücü ve anlamı, film için birleştirici bir unsur görevi gören belirli bir bakış açısı, seçilmiş bir tema aracılığıyla iletilir. Bu kitapta yer alan filmleri bu tür on üç tema etrafında gruplandırdık. Bu temaların teolojik önemi vardır ve konuşmamıza davet ederler, ancak her şeyden önce filmlerin kendilerinden kaynaklanırlar, herhangi bir Hristiyan temasından değil.

Hristiyan inananlar olarak hikayelere nasıl yanıt vereceğimiz konusunda en sevdiğimiz denemelerden biri, film yapımcılığından değil, edebiyat alanından geliyor, ancak savı yine de geçerli. RWB Lewis, "Hold on Hard to the Huckleberries" adlı makalesinde, "bir keresinde Emerson'a şöyle demiş olan yaşlı bir Bostonlu kadından" bahsediyor: "Önceki neslin dindar insanlarının, cennete hemen gönderilmemek için yaban mersini çalılıklarına sıkıca tutunmaları gerekiyordu." Bu tarihi anekdotu tezini oluşturmak için kullandı: Bir kişinin Hristiyan inançları temel olsa da, bir hikayeyle diyalog kurmak için en uygun başlangıç noktası olmayabilir. Şöyle yazıyor: "Kesin olarak, din ve edebiyat arasında [bizim durumumuzda Hristiyanlık ve film arasında], din şüphesiz önce gelir; ancak belirli bir edebi metnin [veya belirli bir filmin] gerçek incelemesinde, muhtemelen doğal, organik ve zorlanmadan takip etmelidir - hem din hem de edebiyat uğruna." [9] Film izlememizde öncelikle "yaban mersinlerine sıkıca tutunmaya" çalışmalıyız, çünkü Hristiyan inancı her şeyden önce deneyimlenecek bir hikayedir, savunulacak bir inanç değil. Hristiyan inancı yaşanmalıdır. Bir filmin hikayesiyle bir engizisyon değil, bir konuşma yapmalıyız.

New York Times'da yayınlanan ve "Manevi Değerler Rekorda, Ama Lütfen Vaaz Vermeyin" başlıklı, din eleştirmeni Gustaf Niebuhr'un *Braveheart, Dead Man Walking, Babe* ve *The Spitfire Grill filmlerini incelediği,* oldukça yerinde bir makalede, Hollywood'un hâlâ dini destanlar yaptığı günleri günümüz filmleriyle karşılaştırdığı görülüyor. Niebuhr, günümüzde filmlerdeki maneviyatın "görmek için gözleri veya duymak için kulakları olanlar için (İncil'den bir ifade ödünç almak gerekirse) gizli, radarın altında bir alt metin olma eğiliminde olduğunu" yazdı. [10] Bu nedenle, hikâyeyi nasıl göreceğimizi öğrenmemiz gerekiyor. Tanrı her zaman Cecil B. DeMille

tarzında mevcut olmayacak. Filmler bazen hayat için metaforlar sunan fabllar gibi işlev görebilir. *Chocolat,* filmin başında "gerçeği anlatan bir fabl" olduğunu bile söylüyor. Filmler tamamen görmeyle ilgilidir. *İtalyanca Başlangıç Kursu'nda* yeni lisans almış teoloji öğrencisi Andreas'ın vaazında söylediği gibi, "Tanrı merhamette, dostlukta, aramızda... sevgide, her an... sevdiğinizin beline doladığınız kolda mevcuttur." Ama görebilmek için gözlere ihtiyacımız var.

"Filmlerde Tanrı'yı nasıl bulabiliriz?" sorusuna, hikâyeyi çözümleyerek cevap veriyoruz. Örneğin, hikâyenin şekillenme biçiminde hangisi daha önceliklidir diye kendinize sorun? (1) Bu (1) Anlamın *, Sister Act* filmindeki gibi , gelişen olaylar aracılığıyla aktarıldığı olay örgüsü mü? (2) *Ulee's Gold'daki* gibi , bizi cezbeden şeyin bu adamın (ve dolayısıyla tüm erkek ve kadınların) doğası olduğu *karakterler mi? (3) Smoke Signals'daki* gibi, bir hikayeye anlatıcının/anlatıcıların bakış açısıyla değer kazandırıldığı *bakış açısı mı* ? Yoksa (4) *Simon Birch'teki* gibi, Simon'ın "bir mucize olduğunu" bildiği, hikayenin anlatıldığı ve karakterlerin geliştirildiği değişmez gerçekler olan *atmosfer* mi? Tüm filmlerin güçlü bir olay örgüsü yoktur. Endişelenmeyin; bu nedenle enerjinizi olay örgüsüne harcamayın. Örneğin, *Titanic filminin* tahmin edilebilir bir olay örgüsü vardı (sonuçta hepimiz geminin batacağını biliyorduk). Bu nedenle, film yapımcıları izleyicinin dikkatini Rose'un bakış açısına, Jack ile olan ilişkisi sayesinde her şekilde kurtarıldığına olan inancına yoğunlaştırmayı seçtiler. İşte bu noktadan yola çıkarak filmin teolojik bir tartışmasına başlayabiliriz. Bir öykünün dört unsuru da genellikle bir filmde mevcut olsa da, hepsine eşit derecede önem verilmez. Eleştirel dikkatinizi film yapımcılarının odakladığı noktalara yoğunlaştırın. Bunu yaparak, öyküye ve belki de Öyküye daha açık bir izleyici olacaksınız.

Bu Kitabı Nasıl Kullanabilirsiniz?

"Filmlerde Tanrı'yı Bulmak" adlı çalışmamızı bir kaynak olarak tasarladık . Amacımız, Hristiyanların inançlarını ve yaşamlarını bir araya getirmelerine, ekrandaki bir hikaye deneyimlerini kiliselerindeki Mesih deneyimleriyle ilişkilendirmelerine yardımcı olmaktır. Bu nedenle, çağımızın görsel alegorileri etrafında bir diyalog başlatmak amacıyla otuzdan fazla filmden oluşan bir seçki hazırladık. Seçtiğimiz filmlerin bazıları şüphesiz size tanıdık gelecektir. VCR ve şimdi de DVD oynatıcılar sayesinde, kültür tarafından mükemmel olarak değerlendirilen (ve bazıları değerlendirilmeyen!) filmler, hem sinemalarda hem de evlerinde milyonlarca izleyici tarafından izleniyor. Bu görsel hikayelerin bazıları ise sizin için yeni olabilir. Belki de büyük bir medya merkezinde yaşamıyorsunuz ve daha küçük ama aynı zamanda mükemmel filmlerin bazıları şehrinizde çok az tanıtım gördü. Ne olursa olsun, bu filmleri seçtik çünkü hikayeleri inanç yaşamlarımızı önemli şekillerde etkiledi ve sizin yaşamlarınızı da etkileyeceği beklentisiyle yazıyoruz.

Biçim

Film tartışmalarının her biri benzer bir formatta olup, sizin için kolayca anlaşılabilir olacağına inanıyoruz. Sağ üst köşede Her film tartışmasında, temaların bir listesini göreceksiniz. Filmin hikayesinin gücü ve anlamıyla ilgili görünen tüm teolojik temaları ve alt temaları dahil etmeye çalıştık. Kalın yazılmış tema, en merkezi olarak kabul ettiğimiz temadır; italik yazı tipi ana temaları, normal yazı tipi ise ikincil temaları gösterir. Okuyucular, kendi durumlarına en uygun görünen temaları hızlıca bulmak için kitabı karıştırabilirler. Bir diğer seçenek ise, filmleri konulara göre listeleyen Ek 2'yi kullanmaktır.

Her tartışmanın başında, filmle ilgili temel yapım notları da yer almaktadır; bunlar arasında tarih, süre, oyuncular, yönetmen, senarist, yaş sınırı ve seçilen DVD özellikleri bulunmaktadır. Amerikan Sinema Filmi Birliği'nin ("G", "PG", "PG13" ve "R") yaş sınırları oldukça öznel ve tutarsızdır. Bu nedenle, bu yaş sınırlarına ek olarak, belirli gruplar için uygun olmayabilecek unsurların kısa açıklamalarını da verdik. Tüm filmler her yaş grubuna uygun değildir. R yaş sınırı olan bir film (örneğin, *Amistad*) dahil edildiğinde, bunun nedeni filmin Hristiyan olarak inancımızı ve yaşamlarımızı derinleştirdiğini düşünmemizdir. Ancak, tematik ve görsel içeriği yetişkinlere yöneliktir ve buna göre yönlendirilmesi gerekir.

Yapım notlarının ardından filmin özeti ve teolojik bir değerlendirmesi yer almaktadır. Burada, okuyucuların her filmin özüne inmelerine yardımcı oluyor, filmden neler öğrenebileceğimizi ve inancımızı nasıl derinleştirebileceğimizi araştırıyoruz. Bir Hristiyan neden bu filmin öyküsüyle ilgilenmek istesin ki? Tanrı'nın hayatın her alanında mevcut olduğuna inanıyoruz. Bir öykü, izleyicilerin gerçeğin, güzelliğin veya iyiliğin bir yönünü otantik bir şekilde deneyimlemelerine yardımcı olduğunda, Tanrı'nın Ruhunun enerji verici varlığı söz konusudur. Bu görsel öyküler bizi insan öyküsünün temeliyle birleştirdiğinden, Tanrı'yı bulmamız için bir fırsat haline gelirler.

(Liderler, bu bölümün, çalışma ve tartışma için filmleri önizlerken ve seçerken faydalı olduğunu görebilirsiniz.)

Aşağıda, belirli bir filmdeki temalara benzer temaları ele alan bir grup İncil metni listeledik; bunlar filmle en yakın bağlantıdan başlayarak sıralanmıştır. Bu metinler kapsamlı olmayı amaçlamamaktadır. Ve umarız ki, ayetleri birbiri ardına sıralayarak bunların kötüye kullanılmasına yol açmamışızdır. Özen gösterildiğinde, bu metinler filmde bulunan temalara benzer veya bunları tamamlayıcı temalar önerebilir. Bazı durumlarda bir metin filmdeki bir sahneyi oldukça doğrudan yansıtır; diğerlerinde ise metinler diyaloğu kolaylaştırmak içindir. Bazen metinler filmde mevcut olan bir sorunu yansıtır; bazen de İncil'den bir alternatif sunarlar. Birkaç bölümde, ayetler doğrudan filmin kendisinden alınmıştır. Film yapımcıları İncil'den bir alıntının alakalı olduğunu düşündüyse, biz de öyle düşünüyoruz. Metinlerde belirgin bir örüntü varsa, belki de bu örüntü, Tanrı'nın bize verdiği insanlığımızı daha iyi anlamamıza yardımcı olan Kutsal Yazıların bölümlerine odaklanmalarıdır (örneğin, Yaratılış, bilgelik edebiyatı, Mezmurlar, İsa'nın öğretileri ve benzetmeleri ve Pavlus'un talimatları).

İncil metinlerini takiben iki grup tartışma sorusu yer almaktadır. Birinci grup, filmin tamamından, genel temasından ve film yapımcılarının niyetlerinden kaynaklanan daha genel nitelikteki soruları içermektedir. "Klip Sohbetleri" olarak adlandırdığımız ikinci grup ise filmin öykü anlatımındaki belirli anlarla ilgili soruları içermektedir. Bu klipleri, DVD'nin belirli bir bölümündeki konumlarına ve stüdyonun logosu ekranda göründüğünde sayacınızı 0:00 olarak ayarladığınızı varsayarak, klibin süresine göre belirledik. Bu çift referanslama, klibi DVD veya videoda bulmanıza yardımcı olacaktır. Her klip için, tartışma için hedeflediğimiz belirli sahne bölümün yalnızca bir parçası olsa bile, DVD'nin tüm bölümünü listeledik. Bu sayede klibin bağlamını önizleyebilir ve uzunluğunu mevcut durumunuza göre uyarlayabilirsiniz. Bu soruların amacı, sizi bu görsel öykülerin kalbine götürmek ve daha fazla tartışma için verimli alanlar önermektir.

Her film tartışmamızda "Ek Materyal" bölümüne yer verdik. Bu bölüm, okuyucuların filmin yapım sürecini ve aldığı tepkileri anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Genellikle yapım maliyetiyle birlikte temel gişe rakamlarını veriyoruz. Ödül bilgilerini özetliyoruz. Oyuncu veya ekip üyelerinin nasıl etkilendiğine dair kişisel bilgiler sunuyoruz. Filmin yapım sürecinden kişisel olarak nasıl etkilendiğinizi ele alacağız. Film yapımcıları filmin kendileri için neden önemli olduğuna dair yorumlarda bulunduysa, bu yorumları özetleyeceğiz. Bazen, filmi kendi bağlamınızda kullanabileceğiniz olası yöntemler önereceğiz.

Film tartışmalarını okurken bunların sadece bir rehber niteliğinde olduğunu hatırlamak önemlidir. Bazı sorularımız birbiriyle bağlantılı olmayabilir. Filmler farklı izleyicileri farklı şekillerde etkiler. Bir sahne sizin için işe yaramayabilir. İşinize yarayanı kullanın. Canlı bir tartışma başlatmak, belirli bir filmi bir noktayı somutlaştırmak için kullanmak veya film ve Kutsal Yazıların birbirleriyle diyalog halinde duyulmasına izin verildiği şekilde film ve Kutsal Yazılar üzerine düşünmek için fazlasıyla yeterli materyal mevcuttur. Her bölüm, ilgili herhangi bir sinemasevere inanç ve film arasında sağlam bir diyaloga girmek için yeterli materyal sağlamayı amaçlamaktadır.

Bir Kaynak ve Kılavuz

Filmlerde Tanrı'yı Bulmak, kendi film izleme deneyiminiz için kişisel bir kaynak olarak kullanılabilir. Burada hem eğlenceli hem de eğitici bulduğumuz otuzdan fazla film var. Eğlenceli

veya kışkırtıcı olsun, bu filmler bizi sorgulattı ve bilgilendirdi, bizi Tanrı'nın suretini paylaşan diğerlerinin hayatlarına davet etti. Bu kitabı Blockbuster'daki film kiralamalarınız için bir rehber olarak kullanıyorsanız, bir arkadaşınızı veya komşunuzu sizinle birlikte izlemeye davet etmenizi öneririz. (İsterseniz bizi bahane olarak kullanabilirsiniz. Filmin izlenmeye değer olduğu tavsiye edildiğini söyleyebilirsiniz.) Film izlemek, sohbete ve tepkiye davet eder. Bir hikayeyi duyup da ona cevap verme imkanınız olmaması, onun hayatınızdaki gücünü ve önemini yok etme riskini taşır.

Bu kitabın sayfalarında yer alan tartışmalardan bireysel okuyucular da faydalanabilse de, eser öncelikle grup veya kamusal ortamlarda, özellikle kilisede gruplara hitap eden veya grupları yönetenler için bir kaynak olarak tasarlanmıştır. Kitap, esas olarak yetişkinlere yönelik çalışma gruplarına ders verenler ve izleme sonrasında tartışmaları yöneten gençlik çalışanları için bir rehber niteliğindedir. Öğrencilerle film izlemek isteyenler, Hristiyan ve Hristiyan olmayanlar için mahallede bir tartışma grubu kurmak isteyenler veya film kliplerini ve Kutsal Yazıları kullanarak bir grubun meditasyon ve duasına nasıl odaklanılacağı konusunda yardım isteyenler için.

Bu kitap, aynı zamanda, konuşmalarında, öğretimlerinde ve vaazlarında film klipleri ve hikayeleri kullanmak isteyen kilise liderleri için de bir kaynak olarak tasarlanmıştır. Birçok vaazın İncil metnini yanlış yorumlayıp, amaçlanmayan amaçlar için kullanması gibi, Hristiyan inancını daha geniş popüler kültürle ilişkilendirmek isteyen birçok kilise üyesi de film kliplerini ve hikayelerini yanlış yorumlayıp, filmin tasvir ettiğinden farklı bir şeyi göstermek için kullanmaktadır. Kiliselerin filmlerle etkileşim kurmak için şu anda kullandığı bazı kitaplar, filmlerin kendilerini olması gerektiği kadar ciddiye almıyor gibi görünüyor ve onlarda yalnızca bağımsız olarak varılan teolojik noktaları öne sürmek için bahaneler buluyorlar. En azından bu her zaman bir tehlikedir. Bu nedenle, her filmi hikayenin gücü ve anlamının merkezinde ele almaya ve kilisenin öğretim ve vaaz hizmetlerinden sorumlu olanlar için nasıl yararlı olabileceğini önermeye çalıştık.

Bu kitaptaki film tartışmalarının her biri birbirinden farklıdır. Tartışmalar benzer temalar etrafında gruplandırılmış olsa da, sırayla okunmaları gerekmez. Hatta bir okuyucu, belirli bir filme veya film grubuna atıfta bulunacak bir tartışmayı yönetmek veya bir vaaz vermek için hazırlanırken okumak üzere belirli tartışmaları seçebilir.

Okuyucuların belirli bir durum veya grup tartışmaları serisi için hangi filmi veya filmleri kullanacaklarına karar vermelerine yardımcı olmak amacıyla iki ek bölüm hazırladık. Birinci ek bölüm, kitapta kullanılan *İncil metinlerini* ve bunlara uygun filmleri içermektedir. Bu İncil metinleri, Yaratılış'tan Vahiy'e kadar uzanmakta olup, Eski ve Yeni Ahit'ten yaklaşık olarak eşit sayıda pasaj içermektedir. İkinci ek bölüm ise, okuyucuların belirli teolojik temalara veya alt temalara sahip filmleri belirlemelerine yardımcı olacak bir konu listesi sunmaktadır. Bu, belirli bir konuda ders veren veya vaaz veren ve uygun film kaynakları arayanlar için faydalı olacaktır. Bu ekte, seçtiğimiz filmlerde tekrarlanan temalar ortaya çıkacaktır. Bu tekrarlar, birkaç film arasında olası diyalog noktaları önerebilir. Örneğin, *Smoke Signals* ve *Antwone Fisher filmlerindeki affetme tasvirini karşılaştırmak ve aralarındaki farklılıkları ortaya koymak isteyebilirsiniz* . Ayrıca, her biri iki filmi hem birbirleriyle hem de İncil metinleri ve teolojik temalarla diyaloga sokan dört kombinasyon tartışması yazdığımızı da belirtmek isteriz. Bunu, bu tür diyalogların sunduğu içgörü nedeniyle yaptık. Ayrıca, gençlik gruplarına film maratonları veya çift film geceleri için film seçmelerinde yardımcı olmayı amaçlıyoruz. Bununla birlikte, bu

eşleştirmelerdeki filmlerin her biri ayrı ayrı da kullanılabilir, çünkü klipler, sorular ve bonus materyaller her seferinde yalnızca bir filmle ilgilidir.

Konu başlıkları listesindeki film grupları, okuyucuların bir dizi filmde kullanmak üzere film belirlemelerine de yardımcı olacaktır; bu diziler çok haftalık yetişkin çalışma grupları, aylık aile geceleri, mahalle film grupları, vaaz serileri veya gençlik grubu serileri olabilir. Daha uzun bir seri (yedi ila on iki film) için şunları göz önünde bulundurun: İnsanlığımızı Onaylamak; Güzellik, Hayal Gücü ve Yaratıcılık; Kültürümüzde Bizi Ayartan Günahlar; Topluluk ve Arkadaşlık; Aile (veya Aileler İçinde Uzlaşma); Hayat; İnancımızı Yaşamak; ve Sevgi. Daha kısa bir seri (iki ila beş film) için şunları göz önünde bulundurun: Ölüm, Yaratılışın İyiliği, Mesleğimizi Kucaklamak, İnancımızı Paylaşmak, Şifa, Kurtarıcının Görüntüleri, Irksal Uzlaşma ve Kilisenin Yenilenmesi. Ek 2, bu tür seriler için uygun filmleri seçmenize yardımcı olacaktır. Ayrıca kendi serilerinizi oluşturmanızı da teşvik ediyoruz.

Film Grubu Tartışmasını Yönetmek

Film grubu tartışmasını yönetmek, burada ele alabileceğimizden çok daha uzun bir açıklamayı hak eden bir konudur, ancak yönettiğimiz gruplarda çok faydalı bulduğumuz bazı noktalar şunlardır:

1. Lider olarak siz "uzman" değil, tartışmanın rehberisiniz.
2. Filmi birlikte izleyeceksenız (ki bunu şiddetle tavsiye ediyoruz), ilk yorumlarınızı çok kısa tutun. Filmin kendisini tanıtmasına izin verin. Sağladığımız bonus materyaller veya keşfettiğiniz diğer bilgiler, filmin ardından yapılacak tartışmanın bir parçası olarak en iyi şekilde kullanılabilir.
3. Filmi izledikten sonra, katılımcıların filmle ilgili deneyimlerini ifade etmelerine yardımcı olacak bir soruyla başlayın. Onlardan özellikle kendilerini etkileyen bir sahneye verdikleri tepkiyi paylaşmalarını isteyin veya filmi neden beğendiklerini ya da beğenmediklerini sorun. Burada doğru veya yanlış cevap yoktur. Eğer biri filmi soyut bir şekilde analiz etmeye başlarsa, kibarca ondan filmle ilgili kendi deneyimini paylaşmasını isteyin.
4. Her zaman saygılı olun. Çünkü filmler izleyici odaklıdır; birini etkileyen şey diğerini etkilemeyebilir. Bunu hepimiz biliyoruz. Eğer biri filmin ruhuna uymayan bir şey söylerse, grubun da aynı fikirde olup olmadığını sorun. Grubun bilgeliği sizi ileriye taşısın.
5. “Her şeyi bilen kişi” olmayın. Arka plan okumalarınız ve hazırlığınız, grubun filmin hikayesini çözümlemesine ve onunla teolojik bir diyalog başlatmasına yardımcı olmaya yönelik olmalıdır. Sonuca ulaşmaya gerek yok. Unutmayın ki İsa genellikle benzetmelerini açık uçlu bırakırdı. Hikayenin gücü, sürekli düşünmeye ve etkileşime davet etme yeteneğindedir.

Diğer Kaynaklar ve Konular

Seçtiğimiz otuzdan fazla film hakkında daha birçok kaynak mevcut ve teoloji ile filmleri ele alan giderek artan sayıda mükemmel kitap da var. Aşağıda, en faydalı bulduğumuz kaynaklar hakkında bilgi yer almaktadır.

İnternet Siteleri

Web tarayıcınızda filmlerle ilgili yalnızca bir "favoriler" ayarınız varsa, bu Kanada Mennonite Üniversitesi'nden Gordon Matties tarafından derlenen film teolojisi sitesi olmalıdır: www.emu.ca/library/faithfilm.html.

Bu site, internetin dört bir yanından kaynakları bir araya getirmiştir. Örneğin, Hristiyan eleştirmenlerin filmleri tartıştığı kırk farklı web sitesine bağlantılar içermektedir. Bunlardan en iyilerinden bazıları şunlardır:

- *Christianity Today'in* Film Forumu, Jeffrey Overstreet'in katılımıyla - kendisinin ve diğer eleştirmenlerin yorumlarının özeti: www.christianitytoday.com/ctmag/features/columns/filmforum.html
- Damaris Çevrimiçi Kaynakları—filmler için çalışma kılavuzları: www.damaris.org/olr/films.html
- Hollywood Jesus, film ve inanç arasında diyalog kurmak için interneti ilk kullananlardan biri olan David Bruce ile birlikte. Sitesi en büyük ve en görsel sitelerden biri: www.hollywoodjesus.com
- Peter Chattaway'in Film Eleştirileri. Kendisi mükemmel bir Kanadalı Hristiyan film eleştirmenidir: www.canadianchristianity.com/film/

Hristiyan yorumculara ek olarak, Matties şu kaynaklara da bağlantılar sunmaktadır:

- IMDB—İnternet Film Veritabanı, binlerce harici siteyle bağlantılı ve sürekli güncellenen en kapsamlı film referans kaynağıdır: http://us.imdb.com/
- Rotten Tomatoes—Kuzey Amerika genelindeki gazetelerden film eleştirilerinin arşivi: www.rottentomatoes.com/movies/
- Roger Ebert'in filmler hakkındaki görüşleri - en sevdiğimiz eleştirmenlerden biri: www.suntimes.com/index/ebert.html
- ReelViews: James Berardinelli'nin Film Eleştirileri—bir diğer favori ve temel olay örgüsü ve hikaye akışına dair en iyi eleştiri: http://movie-reviews.colossus.net/

Seçilmiş Kaynakça

Kilisede kullanılmak üzere giderek artan sayıda film kitabı arasında, aşağıdaki kitapların en faydalı olanlardan bazıları olduğunu tespit ettik.

Johnston, Robert K. *Reel Spirituality: Theology and Film in Dialogue.* Grand Rapids: Baker, 2000. Bu kitap, yüzlerce filmin tartışılmasıyla örneklendirilen, filmler hakkında Hristiyan düşüncesine bir giriş niteliğindedir.

Malone, Peter, Rose Pacatte ile birlikte. *Işıklar, Kamera... İnanç! A, B ve C Döngüsü için Film Okuma Kitapları.* Boston: Pauline Books & Media, 2001, 2002, 2003. Bunlar, iki önde gelen Katolik film eleştirmeninin, okuma kitabındaki üç yıllık Kutsal Kitap döngüsüyle ilişkilendirilmiş filmler hakkındaki faydalı, kısa değerlendirmeleridir.

McNulty, Edward. *Filmler ve İnanç: Kırk Tartışma Rehberi. Topeka: Viaticum Press, 1999. McNulty, Visual Parables* dergisi aracılığıyla , kilisede kullanılmak üzere aylık film eleştirileri yayınlayan ilk kişilerden biriydi.

Vaux, Sara. *Filmlerde Anlam Bulmak.* Nashville: Abingdon, 1999. Vaux'un, film inceleme grubu yönetme konusunda mükemmel bir ek bölümü ve telif hakkı sorunlarına dair ayrıntılı bir tartışması bulunmaktadır.

Fields, Doug ve Eddie James. *Öğretici Videolar 2.* Grand Rapids: Zondervan/Youth Specialties, 1999, 2002. Bunlar, iki tanınmış gençlik pastörü tarafından gençlik liderlerinin kullanımına yönelik yazılmış kitaplardır. Her filmin metni kısa ve her zaman faydalı olmasa da, seçilen klipler genellikle düşündürücüdür.

Telif Hakkı Sorunları

Filmler telif hakları yasalarıyla tamamen korunmaktadır, ancak bu yasalar sıklıkla haksız yere göz ardı edilmektedir. Film kliplerinin eğitimde ve Vaaz amaçlı kullanım durumları, telif hakkı doktrini olan adil kullanım ilkesi göz önüne alındığında, belki de gri bir alandır. Bir kişinin evindeki gayri resmi gruplar için DVD kullanımı serbesttir, ancak filmlerin halka açık bir ortamda gösterilmesi lisans gerektirir. Bununla birlikte, dini veya eğitim amaçlı olarak filmleri halka açık bir şekilde göstermek için kapsamlı bir lisans, Sinema Filmi Lisanslama Kurumu (MPLC) aracılığıyla kolayca elde edilebilir. Yaklaşık 100$/yıl karşılığında, bu genel lisans, bir CCLI lisansının müzik kullanımını kapsadığı gibi, DVD ve video kasetlerinin kullanımını da kapsar. Daha fazla bilgi için www.mplc.com adresini ziyaret edin.

İnsanlığımızı Onaylamak

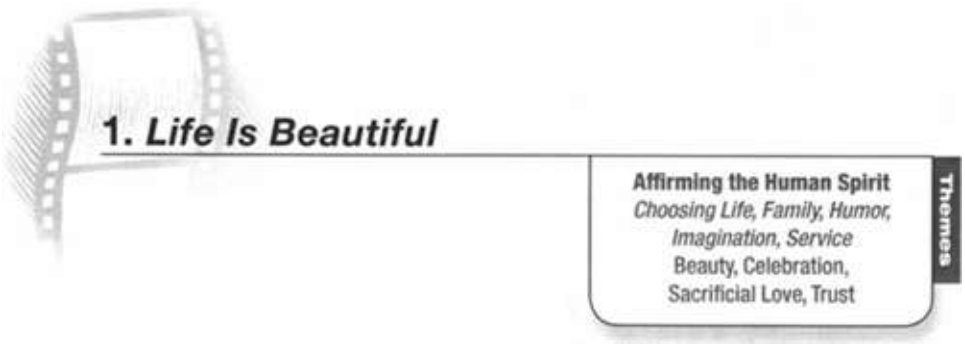
1. Life Is Beautiful
Affirming the Human Spirit
Choosing Life, Family, Humor, Imagination, Service
Beauty, Celebration, Sacrificial Love, Trust
Themes

İtalya, 1997
122 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi, Giustino Durano, Sergio Bustric, Marisa Paredes, Horst Buchholz, Giorgio Cantarini
Yönetmen: Roberto Benigni
Senaryo: Roberto Benigni ve Vincenzo Cerami
Yaş sınırı: PG13 (yetişkinlere yönelik temalar, sahne dışında şiddet)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, Akademi Ödülleri televizyon reklamları, "Hayatı Güzelleştirmek" belgeseli

Özet ve Teolojik Düşünceler

Bu yıl sadece bir DVD/video alacaksanız, *Hayat Güzeldir'i alın.* Başrol oyuncusu Roberto Benigni'nin yönettiği ve senaryosunu birlikte yazdığı İtalyan filmi, En İyi Film, En İyi Yabancı Film, En İyi Yönetmen, En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Müzik ve En İyi Senaryo dahil olmak üzere yedi Oscar adaylığı aldı. Sinemalarda gösterime girdiği süre boyunca, bu sanat filmi kulaktan kulağa yayılan haberlerle giderek artan bir izleyici kitlesi çekti. (Filmi ilk kez Aralık 1997'de izlediğimizde, salonda sadece birkaç kişi vardı; Şubat 1998'de ise salon doluydu.) *Hayat Güzeldir* kısa sürede Amerika Birleşik Devletleri'nde İngilizce olmayan filmler arasında tüm zamanların en çok kazandıran filmi oldu (2001'de *Kaplan ve Ejderha, 2004'te* ise *İsa'nın Çilesi onu geçti*). Ama para kazandırdığı için gitmeyin; bir aile içindeki sevgi ve güvenin nasıl olması gerektiğini gösterdiği için gidin. Kısacası, ilham almak için gidin.

Guido (Roberto Benigni), oğlu Giosue'yu (Giorgio Cantarini) Yahudi karşıtı nefretten korumak için onunla bir oyun oynar. *Hayat Güzeldir* (yönetmen: Benigni, 1997). Fotoğraf: Sergio Strizzi. Telif hakkı 1998 Miramax Films'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Filmin hikayesi basit ve sıcak, korkunç ama aynı zamanda komik. Hem slapstick hem de romantizm dilini kullanarak Benigni, çalışmak için şehre gelen genç bir köylünün hikayesini anlatıyor. Yıl 1939 ve Yahudi karşıtlığı giderek artıyor. Ama Yahudi olan Guido, tehlikenin farkında değil. Aşık ve hayat güzel. Son yıllarda filmde tasvir edilen en komik aşk hikayelerinden birinde, Guido, sosyal statüsü yüksek bir öğretmen olan Dora'yı (Benigni'nin gerçek hayattaki eşi tarafından canlandırılıyor) kazanıyor. Hatta onu (kelimenin tam anlamıyla!) ayaklarından yere seriyor. Çiftin aşkı gerçek ve bulaşıcı ve oğulları Giosue (Joshua) onların harika sevgisinin kucağında yaşıyor.

Ardından aile tutuklanır ve bir toplama kampına gönderilir. Giosue'nin korku içinde acı çekmesi düşüncesi, anne babasının dayanabileceğinden çok daha fazladır. Bu nedenle, filmin ikinci yarısı, anne babaların çocuklarını korumak için ne kadar ileri gidebileceklerini gösterir. Guido, oğlunu kampın dehşetinden korumak için karmaşık bir oyun oynar. Örneğin, Giosue'nin saklandığından emin olmak isteyen Guido, yakalayıcısının önünde abartılı bir tarzda yürürken her şey yolundaymış gibi davranır. Guido'nun oğluna olan sevgisinin boyutu gözlerinizi yaşartacak, tıpkı Dora ve Guido'nun birbirlerine olan bağlılığı gibi. *Shawshank Redemption'ı anımsatan bir sahnede,* Guido hayatını riske atar . Guido, kampın hoparlöründen Dora için müzik çalmak için can atıyor. İzlemesi muhteşem ve kişisel olarak ilham verici. Guido, Dora ve Giosue için her şeyi yapar ve sevgisinin etkileyici gücü hem bulaşıcı hem de karşılıklıdır.

Kasabadan toplama kampına geçiş yürek burkucu. Bu filmi izlediğimizde, ilk kırk beş dakika boyunca seyirciler kahkahalarla dolup taşarken, son bir saatten fazla süren bölümde ise sessizlik hakimdi. Ancak bu zıtlık işe yarıyor; açılış sahnelerinin neşesi ve masumiyeti, ikinci mekânın acısını daha da derinden hissettiriyor. Bazıları, kahkahayı akıl almaz bir şeyle ilişkilendirmenin uygunluğunu sorguladı. Holokost mizahın ötesinde değil mi? Ancak, filmi henüz izlememiş

olanlar için anlaşılabilir olsa da, bu tür bir tepki, filmin türünü ve amacını kaçırıyor. Çünkü bu film sadece 1939 İtalya'sı veya 1945 Almanya'sı hakkında değil. Bunun yerine, tarifsiz trajedi ve acının ortasında bile hayatın olanaklarının bir kutlamasıdır.

Film, bir masal anlatacağını söyleyerek başlıyor ve tam da bunu yapıyor. İzleyiciyi gerçekliğin ardındaki ve içindeki gerçekliği görmeye davet ediyor. " *Hayat Güzeldir" deki mizah* davetkar. İnsanlığın insanlık dışılığının dehşeti tüyler ürpertici. Ama bir çocuğa (bulabileceğiniz en büyük gözlere sahip olan!) gösterilen sevgi etkileyici. Hayat nasıl güzel olabilir? Bir garsonun hayatı nasıl kurtarılabilir veya bir Holokost kurbanı nasıl zafer kazanabilir? Baş garson olan Guido'nun amcası, yeğenine şu dersi vererek anahtarı sunuyor: "Hizmet edeceksin, ama bir hizmetçi değilsin... Tanrı insana hizmet eder, ama insanın hizmetçisi değildir." Guido'nun sevgisi hizmette kendini gösteriyor ve kurtarıcı olduğunu kanıtlıyor.

Sonuç olarak, bu filmdeki babanın sevgisi, bir babanın (ve annenin) sevgisinin nasıl olması gerektiğinin sembolü haline gelir; Tanrı Baba'nın sevgisine benzer. “Baba'nın bize ne büyük sevgisi var ki, biz Tanrı'nın çocukları diye anılalım! Ve gerçekten de öyleyiz!” (1 Yuhanna 3:1). Ebeveyninizin kollarında olmak ve sevgiyi deneyimlemek dönüştürücüdür (filmin sonunda Giosue'nin sözleriyle ifade edildiği gibi, “Kazandık”).

, İnsanın Anlam Arayışı adlı kitabında , İkinci Dünya Savaşı'nın dehşetinden sağ kurtulmayı başaranları ele alıyor. II. toplama kampları. Hayatta kalanlar, kendilerinden öte bir şeye odaklanabilenlerdi. Narsisist ve ağ odaklı çağımızda, özveride bulunmak ve "öteki"ne odaklanmak, karşı kültürel bir yaklaşımdır. Aynı zamanda derinden Hristiyan bir yaklaşımdır.

Diyalog Metinleri

Beni ziyafet salonuna götürdü ve bana karşı niyeti sevgiydi.

Süleyman'ın Şarkısı 2:4

Sevgilim, sen her yönüyle güzelsin; sende hiçbir kusur yok. Lübnan'dan benimle gel, gelinim... Aslanların inlerinden, leoparların dağlarından uzaklaşalım... Kalbimi büyüledin... Gözlerinin bir bakışıyla kalbimi büyüledin... Aşkın ne kadar tatlı... Aşkın şaraptan ne kadar daha güzel.

Süleyman'ın Şarkısı 4:7-10

Ey kocalar, Mesih'in kiliseyi sevdiği ve onun uğruna kendini feda ettiği gibi, siz de eşlerinizi sevin.

Efesliler 5:25

Baba'nın bize bahşettiği sevgi ne kadar büyük ki, bizler Tanrı'nın çocukları olarak adlandırılıyoruz! Ve gerçekten de öyleyiz!

1 Yuhanna 3:1 (Yeni IV)

Kardeşlerim, dünyanın sizden nefret etmesine şaşırmayın. Birbirimizi sevdiğimiz için ölümden hayata geçtiğimizi biliyoruz. Sevmeyen, ölümde kalır.

1 Yuhanna 3:13-14

Tartışma Soruları

1. Film, sisin içinde bir çocuğu kucağında tutan bir adamın dolaşmasıyla başlar ve ardından şu seslendirme duyulur: "Bu Basit bir hikaye, ama anlatması kolay değil. Bir masal gibi, içinde hüzün var ve bir masal gibi, hayret ve mutlulukla dolu.” Eleştirmenler, *Hayat Güzeldir'in* sadece Chaplinvari bir komedi mi, saldırgan bir alay mı, Holokost'tan kurtulanlara saygılı bir övgü mü yoksa insan ruhu hakkında bir drama mı olduğu konusunda tartışırken, birçok izleyici için tüm zamanların en sevilen filmlerinden biri haline geldi. Sizce film ne hakkında? Neden? Holokost'un dehşeti göz önüne alındığında, filmin başlığının anlamı nedir? Başlığı değiştirebilseydiniz, filme ne ad verirdiniz? Çeşitli karakterler (örneğin, baba, anne veya beş yaşındaki oğul) bize hikayeye bakış açılarını nasıl sunuyor? Bu görüşler nasıl benzer ve farklı? En çok kiminle empati kuruyorsunuz? Yazar/yönetmen, hikayeyi bir masal olarak görmenizden neden endişe duyuyor?

2. Yazar/yönetmen/oyuncu Roberto Benigni, röportajlarında filminin mizah ve Holokost karışımının, Cannes'daki hem İtalya'nın sağ kanadından hem de sol kanadından eleştirmenlerden sert tepkiler aldığını belirtti. Diğerlerinin çoğu ise Benigni'nin komedi ve trajediyi birleştirme riskini derinden etkileyici buldu. Belki de en iyi mizahın ortak bir özelliğini fark ettiler: Gerçekliğin görünüşlerden daha fazlası olduğunu, daha derin, daha insani bir şey olduğunu öne sürüyor. Mizah başka bir dünyaya işaret ediyor. Katılıyor musunuz? Neden veya neden değil? Guido, toplama kampının gerçekliğine karşı mizahı nasıl kullanıyor? Guido gibi zaman zaman palyaço gibi davranan tanıdığınız insanları düşünün. Bir grup veya durum üzerinde ne tür bir etki yaratıyorlar? Bir izleyici sohbet hattında, *Hayat Güzel filminin* ne analitik ne de vaaz verici olduğunu; aksine, "izleyicilerin kendilerini kurtarılmış ve hayatlarındaki sevginin daha çok farkında hissettiklerini" yazdı. Katılıyor musunuz? Neden?

, Hayat Güzeldir'in gücünün anahtarı olsa da , Benigni insan ruhunun inanılmaz sevgisini ve azmini başka yollarla da tasvir ediyor. "Amca" ve "Dora" karakterlerini düşünün. Onlar kendi yöntemleriyle nasıl bir duruş sergiliyorlar? Peki Giosue, kendi yöntemleriyle, izleyiciye Tanrı'nın bize bahşettiği insanlığın onurunu ve gücünü nasıl gösteriyor?

4. Film nasıl başladıysa, öyle de bitiyor; bir seslendirme ve bir ebeveyn ile çocuğunun görüntüsüyle. Genç Giosue'nin annesiyle yeniden bir araya gelip "zafer" diye bağırdığını izlerken, büyük Giosue, "Bu benim hikayem. Bu babamın yaptığı fedakarlık. Bu bana hediyesiydi." diyor. Dora ve Giosue'nin neşeli kavuşmasını izlerken neler hissettiniz? Bu hikaye bir şekilde sizin hikayeniz oldu mu? Neden?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 5 [11:20–13:30]—“Yeni Garson.” Guido'nun amcası onu garson olarak yetiştiriyor ve bu zaman zaman komik olsa da oldukça derin bir anlam taşıyor. Amcası, başkalarına eğilmekten bahsederken neden ayçiçeği imgesini kullanıyor? Hizmetten bahsederken, “Hizmet ediyorsun. Hizmetkar değilsin. Hizmet, en yüce sanattır. Tanrı ilk hizmetkardır. Tanrı insanlara hizmet eder, ama insanlara hizmetkar değildir.” diyor. Sizce “Zio” (Amca) hizmet ve Tanrı hakkındaki

teolojisinde haklı mı? İsa hizmetkarlığı nasıl örnekledi? Kendinizi ve başkalarını hizmetkar değil, hizmet eden olarak *nasıl* görüyorsunuz *?*

2. Bölüm 9 [20:40–25:18] ve 15 [47:36–51:13]—"Üstün Irk" ve "İki Üç Oldu." İlk sahnede Guido bir okul müfettişi kılığına girerek "üstün ırk" hakkında bir ders veriyor. İkinci sahnede ise Guido'nun oğluyla gördüğü bir tabela hakkında konuştuğunu görüyoruz: "Yahudilere ve köpeklere izin verilmez." Sadece durumu hafife mi alıyor, yoksa gerçeği tersine mi çeviriyor? Neden ve nasıl? Bu öğrencilere ve oğluna gerçek dünyanın hangi resmini vermek istiyor?

3. Bölüm 20 [1:05:32–1:09:30] ve 25 [1:29:47–1:38:48]—"Kuralları Öğrenmek" ve "Hayat Boyu". Sadece keyfini çıkarın. Guido'nun kamp kurallarını tercüme etmedeki yaratıcılığına hayran kalın. (Giosue'nin dinlerkenki yüz ifadesini kaçırmayın.) Ayrıca, kampta birbirlerinden ayrı kaldıkları sırada Guido'nun kamp hoparlöründen karısı için "Belle Nuit" çalmasının güzelliğine ve cesaretine de hayran kalın. (Parça, "ilk randevularında" gittikleri operadan, Offenback'in " *Hoffman'ın Masalları* "ndan.) Guido'nun hayat veren davranışlarını, Dr. Lesser'ın benmerkezciliği ve bilmecelere olan takıntısıyla karşılaştırın. Dr. Lesser özgür olmasına rağmen, Guido'nun hayatı nasıl bu kadar daha zengin?

Bonus Materyal

Gerçek bir hikaye olmasa da, hatta gerçek bir hikayeye dayanmasa da, *Hayat Güzeldir filmi* Roberto Benigni'nin kişisel hayatıyla derinden bağlantılı ve bir ölçüde ondan ilham almıştır. DVD'deki özel bölümde, tüm yaşam deneyimini -düşüncelerini, sevgisini ve deneyimlerini- bu filme aktardığını söylüyor. Roberto'nun babası Luigi Benigni, Mussolini'nin ordusuna askere alınan bir çiftçiydi. İtalya Hitler'in koalisyonundan ayrıldıktan sonra, Naziler Luigi'yi 1943'te Arnavutluk'ta yakaladı. İki yılını bir Alman çalışma kampında geçirdi. Yıllar sonra, çocuklarına deneyimlerini anlatırken, hikayeleri mizahi bir şekilde anlattı. *Salon'a verdiği bir* röportajda Benigni, babasının çocukları korkutmamak için hikayeleri masal gibi anlattığını söyledi. "Bizi koruyordu, tıpkı filmdeki oğlunu koruduğum gibi, çünkü bu ilk içgüdü -oğlu korumak."

Kişisel hayatıyla olan bağlantılar, Benigni'nin filmin ilk yarısını büyüdüğü şehir olan Arezzo'da çekmesiyle devam ediyor. 2000 yılında İtalya'ya yaptığımız bir seyahatte, şehre ve unutulmaz dükkanlar meydanına rastladık; bunların arasında aslında bir fotoğraf/kırtasiye dükkanı olan "kitapçı"sı da vardı. Gerçek sahibi, filme olan ilgimizi duyunca bize çok nazik davrandı ve Benigni'nin set dışında küçük Giorgio Cantarini ile otururken çektiği kişisel bir fotoğrafı bize verdi. Çok güzel—hayat güzel!

Benigni, filmdeki karakteri gibi bilmeceleri ve dil oyunlarını sever. Çocukken *ottava rima yarışmasında başarılı bir şekilde yarışmıştır.* İki kişinin sekiz satırlık kafiyelerle tartıştığı yarışmalar (rapçiler ve hip-hopçılar dikkat!). Ayrıca Umberto Eco gibi entelektüellerle sözlü bilmeceler alışverişinde bulunmasıyla da tanınır.

Benigni'nin en büyük kahramanlarından ve komedi modellerinden biri Charlie Chaplin'dir. Chaplin gibi Benigni de komedi yoluyla temalara dikkat çekerek izleyicinin savunmaya geçmek yerine empati kurmasını sağlar. Performansı ve hatta *Hayat Güzeldir filmindeki bazı sahneler Chaplin'i anımsatır (iki oyuncunun benzer performanslarının klipleri için DVD ekine bakın).*

Chaplin'e saygı duruşu olarak, Guido'nun hapishane üniformasındaki numara, Chaplin'in Büyük Diktatör filmindeki karakterinin giydiği numarayla aynıdır .

Benigni, filmde Dora rolünü oynayan eşine teklif götürdüğünde, eşi filmin teması ve tarzıyla aldığı riskten korkarak tereddüt etti. Holokost trajedisinden aynı anda hem çok komik hem de hüzünlü bir komedi yaratabilir miydi gerçekten? Sadece Guido'nun tarzı olduğunu varsayabileceğimiz bir şekilde, eşini ikna etti ve film bize yeni bir şeyler öğretebildiği için oldukça gurur duyuyor. Ancak Benigni'nin, özellikle Holokost'tan en derinden ve doğrudan etkilenen diğer eleştirmenleri de ikna etmesi gerekiyordu. Ve büyük ölçüde bunu başardı. *Jewish News'ün film eleştirmeni Ben Dworkin* filmi övdü. Anti-Defamation League, insanlık durumunun yönlerini aydınlattığı ve tarihin unutulmaması gerektiğini gösterdiği için filme Kristal Küre ödülünü verdi. Kudüs Film Festivali filme En İyi Yahudi Deneyimi ödülünü verdi. Kudüs Belediye Başkanı da Benigni'ye Yahudi tarihinin anlaşılmasına katkıda bulunduğu için bir ödül verdi. Benigni, filmi Los Angeles'taki Simon Wiesenthal Merkezi'nde gösterdi ve izleyicilerden ayakta alkış aldı. Merkezin kurucusu ve dekanı Haham Marvin Hier'e göre, film "kalplerini fethetti". Dahası, filme verdikleri tepki "Benigni için film eleştirmenlerinin tepkisinden daha anlamlıydı."

"Hayat Güzeldir" filmi dünya çapında çok sayıda ödüle aday gösterildi veya ödül kazandı; yukarıda belirtildiği gibi Akademi Ödülleri'ne aday gösterildi (üç ödül kazandı: En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Yabancı Film). Film, En İyi Film ve En İyi Müzik dallarında Oscar kazandı ve dört Altın Küre adaylığı aldı (En İyi Yönetmen ve En İyi Dramatik Film dahil). Benigni, En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını kazanan ilk İtalyan oldu (iki İtalyan kadın En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını kazandı: 1955'te Anna Magnani ve 1966'da Sophia Loren). Ayrıca, elli yıl sonra (Laurence Olivier'den beri) kendi yönetmenliğinde En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını kazanan ilk yönetmen oldu. *Hayat Güzeldir,* Z'den (1969) bu yana hem En İyi Film hem de En İyi Yabancı Film dalında Akademi Ödülleri'ne aday gösterilen ilk film oldu. Ayrıca Cannes Film Festivali'nde Büyük Jüri Ödülü'nü kazandı ve İtalya'nın David Ödülleri'nde dokuz kategoride ödül alarak büyük başarı elde etti. 6,5 milyon dolarlık bütçesi, ABD'de küçük olsa da, bir İtalyan komedisinin ortalama maliyetinin iki katıydı. Toplam gişe hasılatı 229 milyon doları aşarken, bunun yaklaşık 58 milyon doları ABD'li izleyiciler tarafından elde edildi.

"Hayat Güzeldir" filmi , " Amistad " (2. film) ile aynı yıl hayata geçirildi ve izleyicilerin ruhlarına hitap ediyor. Bu film her ortaokul ve lise müfredatına dahil edilmelidir. Gençlik grubunuz için edinin ve hayat hakkında sohbet edin!

2. Amistad

Affirming the Human Spirit
Freedom, Gospel, Inhumanity,
Living Our Faith,
Sharing Our Faith,
Racial Reconciliation
Courage, Hope, Justice,
Leadership, Prayer, Repentance

Themes

ABD, 1997
152 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Morgan Freeman, Anthony Hopkins, Djimon Hounsou, Matthew McConaughey, Nigel Hawthorne, Jeremy Northam, Anna Paquin
Yönetmen: Steven Spielberg
Senarist: David H. Franzoni
Yaş sınırı: R (şiddet, yetişkinlere yönelik temalar, çıplaklık)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, "Amistad'ın Yapım Süreci", yapım notları, oyuncu ve ekip listesi

Cinque (Djimon Hounsou) mahkeme salonunda "Bizi serbest bırakın!" diye bağırıyor . *Amistad* (yönetmen: Spielberg, 1997). Fotoğraf: Andrew Cooper. Telif hakkı 1997 DreamWorks LLC'ye aittir . Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

ET ve *Jurassic Park* gibi gişe rekorları kıran filmleriyle tanınır . Ancak en büyük takdiri, bir adamın Holokost'a karşı direnişinin öyküsünü anlatan *Schindler'in Listesi filmiyle kazanmıştır* .

Bu film tüm yetişkinler tarafından izlenmeli ve Yahudi karşıtlığına karşı süregelen mücadelemize önemli bir katkı sağlamıştır.

, Amistad ile bir kez daha kurumsal kötülüğe karşı direnişin tarihi bir olayını dramatize etti. Film, bir başka azınlık grubu olan Afro-Amerikalılar için o kadar sembolik bir öneme sahip ki, bazıları Spielberg'ün onların hikayesini anlatma hakkını sorguladı. Sonuçta, kendisi Yahudi değil mi? Ama o anlatıyor ve film hepimiz için ahlaki bir öneme sahip.

Amistad gemisinde köle ticareti yapan efendilerine karşı ayaklanan bir grup Afrikalının hikayesini dramatize ediyor. Sonuç olarak, New England'da bir mahkemede yargılanırlar. Ancak bu, filmin çok iyi anlattığı hikayelerden sadece biri. Köleliğin hikayesi, İspanyollar tarafından Cinque diye adlandırılan bir Afrikalının hikayesi, Hristiyan kölelik karşıtlarının hikayesi, iki başkanın ve bölünmüş bir ulusla kendi mücadelelerinin hikayesi ve hatta İncil'in hikayesi de var. Tarihi olayın önemi filmin yapılmasının ilk nedeni olabilir, ancak çeşitli hikayelerinin etkileşimi, onu izlemeniz için asıl nedendir.

Gelin, hikâyeleri tek tek ele alalım ve filmin başladığı yerden başlayalım. 1839'da, elli üç Afrikalı, İspanyol köle gemisi Amistad'da zincirlerinden kurtuldu *,* mürettebatın çoğunu öldürdü ve hayatta kalan iki kişiyi Afrika'ya geri dönmeye zorlamaya çalıştı. Rehberlerinin onları ABD'nin doğu kıyısı boyunca götürmesi nedeniyle sonunda ABD Donanması tarafından yakalanan Afrikalılar ve karizmatik liderleri Cinque, kaderleri kölelik karşıtı hareketin odak noktası haline gelirken, bir dizi karmaşık yasal süreçten geçmek zorunda kaldılar. Eski Başkan John Quincy Adams, nihayetinde ABD Yüksek Mahkemesi önünde özgürlükleri için dava açtı. Evet, Spielberg bu tarihi yeniden canlandırmaya Hollywood'un becerisini (ve ihtişamını!) kesinlikle getirmiş ve eleştirmenler küçük ayrıntıları (örneğin, Morgan Freeman'ın kölelik karşıtı karakteri kurgusal; Adams'ın konuşması orijinal sözler değil) tartışabilirler. Ancak bu hikâyenin ulusal günahlarımızı adlandırma gücü, gören herkes için açıktır.

Bu *tarihi öykü,* insanlığın acımasızlığını (Afrikalıların sadece mal mülk olarak muamele görmesi) ve köleliğin hem köle hem de köle sahibi için aşağılayıcılığını gösterirken, filmin güçlü bir şekilde etkileyici hale gelmesi ancak Cinque'nin *insani öyküsü* ortaya çıktığında gerçekleşiyor. Senarist ve yönetmen, bir öyküyü kişisel hale getirmenin önemini çok iyi biliyorlar. Siyahi kölelik karşıtı tarafından davayı üstlenmesi için baskı gören Başkan John Quincy Adams, "Peki, onların öyküsü nedir, Bay Joadson?" diye soruyor. Davanın bir düzeyde yasalar ve mülkiyetle ilgili olsa da, gerçekte haksız yere acı çeken Afrikalılar hakkında olduğunu fark ediyor. Onların hikayesi anlatılmalı. Bu noktadan itibaren, kölelik karşıtı ve Afrikalıları savunan genç avukat, Cinque'ye hikayesini anlatması için baskı yapıyor. Ve o da anlatıyor. İşte bu "hikaye içindeki hikaye" büyüleyici. Cinque'nin Afrika'daki ailesini görüyoruz. Kaçırılıp köle olarak satılmasını görüyoruz. Küba'ya yapılan korkunç yolculuğu ve bu insanlara uygulanan vahşeti görüyoruz. (Not: Şiddet, küçük çocuklar için çok grafikseldir.) Bir insanın onurunu, zekasını, tutkusunu ve kederini görüyoruz. Ve sonra köleliğin utancı için ağlıyoruz - bizim utancımız ve ülkemizin utancı. Bu insan hikayesinin gücü, suçluluk duygusu uyandırma ve tövbeye çağırma gücüdür.

Filmde üçüncü bir öykü daha var: *İncil öyküsü.* Bazı eleştirmenler bu eklemeyi sorgulamış olsa da, köleliğe karşı Hristiyanlığın varlığı tarihsel olarak doğrudur. Hristiyan kölelik karşıtlarının bazen komik, bazen alaycı, bazen de nazik bir şekilde tasvir edildiğini görüyoruz. Afrikalılardan birinin, Hristiyan bir kölelik karşıtının kendisine verdiği İncil resimlerini kullanarak Cinque'ye İncil öyküsünü anlattığı sahne, filmde daha güzel bir anlatım olmamıştır. *İngilizce* kelimeleri okuyamıyor, ancak resimler her şeyi anlatıyor ve umut veriyor. Mısır'daki kölelerin Kurtuluş

Tanrısı'na yakarışlarından, bebek İsa'nın doğumuna, öğretilerine ve şifa vermesine, çarmıha gerilişine ve ardından dirilişine kadar, Müjde'yi tüm sadeliği ve gücüyle duyuyoruz. Afrikalı hikaye anlatıcısı öldürüleceklerinden korksa da, Mesih'in göğe yükselişini işaret edebilir ve "ölürsek gideceğimiz yer o kadar da kötü görünmüyor" diye düşünebilir. Öykünün gücü umut ve özgürlük getiriyor.

Schindler'in Listesi gibi , Amistad da sadece ırkçı bağnazlığın yol açtığı insanlıktan uzaklaşmayı tasvir etmekle kalmıyor, bunu da dokunaklı ve ikna edici bir şekilde yapıyor. Aynı zamanda, kötü sistemlerin içinde bile insan iyiliğini, dehşetin içinde umudu ortaya koyuyor. Bu umut nasıl mümkün olabilir? Kısmen, yılmaz insan ruhundan doğuyor. Cinque, yargılanmasında hepimiz için haykırıyor: "Bize... bize özgürlük verin!" Ama Spielberg daha fazlasına işaret ediyor. Ayrıca, içimizde ve bizim aracılığımızla çalışan Tanrı'nın Ruhu da var.

Diyalog Metinleri

Tanrı insanlığı kendi suretinde yarattı.

> Yaratılış 1:27a

Bunun üzerine Musa ve Harun Firavun'a gidip şöyle dediler: "İsrail'in Tanrısı RAB şöyle diyor : 'Halkımı bırak da çölde bana bayram etsinler.'"

> Çıkış 5:1

Çünkü Rabbiniz Tanrı, tanrıların Tanrısıdır... Yetimlere ve dullara adalet dağıtır, yabancıları sever, onlara yiyecek ve giyecek verir. Siz de yabancıları seveceksiniz, çünkü siz de Mısır diyarında yabancıydınız.

> Tesniye 10:17–19

Bir eyalette yoksulların ezildiğini, adaletin ve hakların ihlal edildiğini görürseniz, buna şaşırmayın; çünkü yüksek mevkideki memur daha yüksek mevkidekiler tarafından gözetlenir ve onların üzerinde de daha yüksek mevkidekiler vardır.

> Vaiz 5:8

Artık Yahudi ya da Yunanlı, köle ya da özgür, erkek ya da kadın diye bir ayrım yok; çünkü hepiniz Mesih İsa'da birsiniz.

> Galatyalılar 3:28

Tartışma Soruları

1. Tarihi bir olay hakkında film çekildiğinde her zaman çarpıtmalar olur; bazı olaylar kısaltılır, bazı karakterler birleştirilir veya hatta tamamen çıkarılır ve bazı sahneler kurgusal olarak oluşturulur. *Amistad filminde de durum böyledir* (örneğin, Kongregasyonel kiliseler Afrikalılar için para ve giysi toplamış, ayrıca mahkemede savunmalarını da sağlamıştır ve Theodore Joadson [Morgan Freeman] kurgusal bir karakterdir, ünlü Kölelik karşıtı William Lloyd Garrison dışarıda bırakılmıştı). Bununla birlikte, film *Amistad* olayını ve davalarını birçok izleyicinin dikkatine sunarak büyük bir hizmette bulunuyor. Uzun zamandır gömülü olan bu tarih

canlanıyor ve bizi olaylar ve ilgili kişiler hakkında düşünmeye sevk ediyor. Ülkemizin tarihindeki bu olay hakkında daha önce hiç okudunuz veya incelediniz mi? Neden veya neden değil? Film sizin için hangi konuları gündeme getirdi? Bugünkü hayatınız kölelik, özgürlük, cesaret ve insan onuru öyküsünde nerede yer alıyor?

2. Filmde beyazlar ve Afrikalılar arasında kültürel yanlış anlamaların yaşandığı birçok durum var. Hangilerini hatırlıyorsunuz? (İpuçları: Hapishanede farklı kabilelerin topraklarına giren siyahi arabacı; Cinque ve Baldwin'in kelime kullanımı—"yapmalısın" ile "ya dediğini yaparsın ya da yapmazsın"; ölüm ve cenaze hakkındaki görüşler.) Özellikle bir tanesi belki de Hollywood'un önyargısı tarafından abartılmış olabilir. Afrikalılar filmde Hristiyanları ilk olarak nasıl görüyorlar? Bu insanlar hakkındaki izlenimleri neler? Film boyunca Hristiyanların tasvir ediliş biçimi, gerçek olsa bile (örneğin, bir rahibin kölelere günah bağışlaması ve onları köle gemisine bindirirken kutsaması) size nasıl hissettirdi? Hristiyanlar olarak, kölelikle ilgili olarak kilisenin günahlarını nasıl itiraf etmeliyiz?

3. Dava başlarda insan haklarından ziyade mülkiyet hakları üzerine bir dava haline gelir. Ancak Afrikalıların avukatı Roger Baldwin ve kölelik karşıtları bu konuda hemfikir değildir. Kölelik karşıtları onları insan olarak görürken; Baldwin ve mahkemeler onları köle, mal, tartışılacak mülk olarak görür. Baldwin, davalar boyunca ve Cinque ile olan ilişkisi aracılığıyla zaman içinde nasıl değişir? Cinque'nin cesareti, liderliği ve entelektüel yetenekleri (örneğin, Yüksek Mahkeme önünde savunmalarını hazırlamasına yardım etmesi) onu nasıl şaşırtır ve etkiler? Baldwin ve Cinque, Yüksek Mahkeme duruşmasından sonra vedalaşırken birbirlerine nasıl bakarlar?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 9 [1:00:10–1:08:50]—“Kim Olduklarını Öğrenin....” Yargıcın görevden alındığını ve davanın yeniden görülmesi gerektiğini öğrendikten sonra Theodore Joadson, Başkan Adams'a geri döner. Yardım, tavsiye, davalarına yardımcı olabilecek her şeyi ister. Adams, Joadson'a mahkeme salonunda en iyi hikâyeyi anlatanın kazandığını söyler. Ardından ona, “Onların hikâyesi nedir?” diye sorar. Devam eder: “Onların kim olduğunu bildiğinizi kanıtladınız; Afrikalılar. Tebrikler. Bilmediğiniz ve bildiğim kadarıyla keşfetmek için en ufak bir çaba bile göstermediğiniz şey, *kim* olduklarıdır. Değil mi?” Bu konuşmanın sonucunda neler olur? Günümüzde insanları, Tanrı'nın suretinde yaratılmış insan onurlarını korumak yerine, birer nesneye dönüştüren bazı şeyler veya kullandığımız kategoriler nelerdir?

2. Bölüm 13 [1:31:55–1:40:52]—“Bize Verin... Bizi Özgür Bırakın.” Cinque, evinden mahkeme salonuna kadar yaptığı korkunç yolculuğun ifadesini verdi. Karşıt görüşleri ve diğerlerinin ifadelerini dinlerken duygularına yenik düşerek İngilizce olarak ilk sözlerini söyledi: “Bize verin... bizi özgür bırakın.” Mahkeme salonundaki çeşitli insanlar—Baldwin, Afrikalı denizci, beyazlar ve siyahlar—nasıl tepki verdi? Bu sözleri duyduğunuzda neler hissettiniz? Bu sahnede ayrıca Yamba'nın, Hristiyanlar tarafından kendisine verilen İncil'deki resimler aracılığıyla İncil öyküsünü anlatması da yer alıyor. Bu, hakimin mahkeme salonundaki kararı için dua etmek üzere bir Katolik kilisesine girmesiyle yan yana konuluyor. Basit bir şekilde İyi Haber'in anlatılması sizi

nasıl etkiledi? Hükümetin baskısı ve başarılı bir kariyer arzusu karşısında hakimin inancı hakkında ne düşünüyorsunuz? Onunla empati kurdunuz mu? Bu durumda siz nasıl tepki verirdiniz?

3. Bölüm 20 [2:08:02–2:13:50] ve 21 [2:13:50–2:18:45]—"Yüksek Mahkeme" ve "Kahraman". Adams'ın özgürlük ve insan değerleri hakkındaki on dakikalık konuşması çarpıcı (her ne kadar (Senaryo yazarı tarafından kurgulanmış ve Adams'ın gerçek sözleri değil). Adams, İncil'i köleliği savunmak için kullanan John C. Calhoun'un bir makalesinden okuyor. Calhoun'la, hatta onun atıfta bulunduğu Yaratılış öyküsünü bile kullanarak nasıl tartışırdınız? Adams, Cinque'den öğrendiklerini argümanında nasıl kullanıyor? "Kim olduğumuz, kim olduğumuzdur" derken ne demek istiyor? Biz Hristiyanlar olarak, bizden önce gelen inançlıların omuzlarında nasıl duruyoruz? Bu azizlerden ve onların başarılarından ve başarısızlıklarından nasıl öğrenmeye devam edebiliriz? Hristiyan kölelik karşıtlarından inancımızı yaşamak ve paylaşmak hakkında ne öğrenebiliriz?

Bonus Materyal

Bu olay hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz, *Amistad* Afrikalıları hakkında çeşitli kurgusal ve kurgusal olmayan anlatımlar mevcuttur. Ayrıca, Birleşik Mesih Kilisesi, Helen Kromer tarafından *yazılan Amistad: İspanyol Yelkenli Gemisinde Köle İsyanı başlıklı küçük bir kitabı yeniden basmıştır.* [11] Yukarıda belirtildiği gibi, tarihin bazı kısımları filmde yer almamış, hatta doğru şekilde tasvir edilmemiştir. Quakerlar köleliğe erken dönemde karşı çıkmışlardır. Presbiteryen Elijah Parish Lovejoy, kölelik karşıtı olarak şehit edilmiştir. Bununla birlikte, kölelik karşıtı harekete en güçlü ve en yaygın desteği sağlayan ve *Amistad* davalarına katılanlar Kongregasyonistler olmuştur .

Günümüzün cemaatçileri—Birleşik Mesih Kilisesi (UCC)—olayın insanların dikkatine sunulmasından memnuniyet duymuş olsalar da, bazı çarpıtmalardan dolayı hayal kırıklığına uğramışlardır. Özellikle, Lewis Tappan'ın Afrikalıların dava uğruna şehit olarak daha iyi olacağını düşündüğü yönündeki tasvir, UCC tarafından şiddetle reddedilmektedir. Ayrıca, sosyal adalet öyküsü davalarla sona ermemiştir. Özgür bırakılan Afrikalıların dönüş yolculukları, federal hükümet tarafından değil, kiliseler ve *Amistad* Komitesi tarafından toplanan fonlarla karşılanmıştır. İç Savaş'tan sonra bile, bu komite Amerikan Misyonerlik Örgütü'nün bir parçası olmuştur. Özgür bırakılmış köleler için okullar ve kolejler kurulmasına yardımcı olan dernek.

Hollywood'da gelenek olduğu üzere, her yıl Amerikan Yönetmenler Birliği (DGA) kendi bünyesinden beş yönetmeni En İyi Yönetmen ödülüne aday gösterir. Beş yönetmen DGA Tiyatrosu'nda onurlandırılır ve her birine filmlerinden en sevdikleri sahneyi gösterme izni verilir. 1998'de Steven Spielberg *, Amistad filmiyle aday gösterilmişti* ve Yamba'nın Cinque'ye İncil'deki resimlerden İncil öyküsünü anlattığı sahneyi göstermeyi tercih etmişti.

Amistad, dört Akademi Ödülü ve dört Altın Küre (En İyi Yönetmen ve En İyi Dramatik Film dahil) olmak üzere çok sayıda ödüle aday gösterildi. Toplam gişe hasılatı 68 milyon doları aştı. Küçük çocuklar için uygun bir film olmasa da, bu film her ortaokul ve lise müfredatına dahil edilmelidir. Eğer yoksa, gençlik grubunuz için edinin ve çocuklarla ortak tarihimizin bu çok önemli bölümü hakkında konuşarak zaman geçirin.

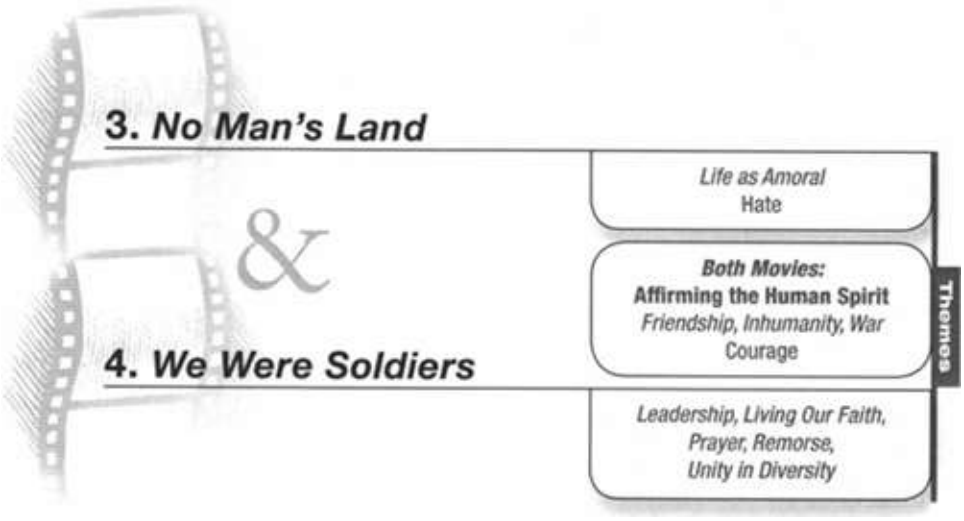

Kimsenin Toprağı
Birleşik Krallık/Belçika/İtalya/Fransa, 2001
98 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Branco Djuric, Rene Bitorajac, Filip Sovagovic, Katrin Cartlidge, Simon Callow, Serge-Henri Valcke, Georges Siatidis
Yönetmen: Danis Tanovic
Senarist: Danis Tanovic
Yaş sınırı: R (şiddet, küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, İspanyolca altyazılar

Biz Askerdik
ABD, 2002
137 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Mel Gibson, Madeleine Stowe, Sam Elliott, Greg Kinnear, Chris Klein, Barry Pepper, Ryan Hurst, Don Duong
Yönetmen: Randall Wallace
Senarist: Randall Wallace
Kitaba dayanarak: *Bir Zamanlar Askerdik... ve Gençtik: La Drang—Vietnam Savaşı'nı Değiştiren Muharebe,* Harold G. Moore ve Joseph L. Galloway tarafından yazıldı.
Yaş sınırı: R (yoğun grafik şiddet, küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: Yönetmen/senarist Randall Wallace'ın yorumu, "Doğruyu Yapmak" - *We Were Soldiers filminin kamera arkası görüntüleri* , yönetmenin yorumlarıyla birlikte on adet silinmiş sahne.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Son dönemdeki dünya olayları göz önüne alındığında, savaş hakkındaki farklı düşünce ve duygularımızı düzene koymamıza yardımcı olan iki film var. Bunlardan biri, Balkan çatışmasında aylarca kalan Bosnalı bir film yapımcısından geliyor. Diğeri ise, Yarbay Hal Moore'un Vietnam Savaşı'ndaki gerçek yaşam öyküsünden esinlenen Los Angeleslı bir film yapımcısından.

Kimsenin Toprağı

İlki, *"Tarafsız Toprak" adıyla* 2003 yılında En İyi Yabancı Film dalında Altın Küre ve Oscar ödüllerini kazandı. Filmin başında, bir Bosnalı müfreze, Sırp cephe hattını bulmaya çalışırken gece sisinde kaybolur. Sabah olduğunda kendilerini tam anlamıyla cephe hattının üzerinde bulurlar. Ciki dışında herkes katledilir; Ciki, yarı ölü yoldaşı Cera ile birlikte "tarafsız toprak"taki bir siperde hayatta kalır. İki Sırp askeri, hayatta kalanları öldürmek için gönderilir. Cera'yı bulurlar, ancak o sırada ölü görünmektedir. Eğlence ve intikam amacıyla, askerlerden biri cesedin altına Amerikan yapımı bir "sıçrayan mayın" yerleştirir. Yoldaşları cesedi aldıktan sonra, mayın havaya fırlayacak ve çevresindeki her şeyi havaya uçuracaktır. Bir sığınakta saklanan Ciki, bu askeri öldürür ve diğerini, saf ve eğitimsiz bir acemi olan Nino'yu yaralar.

Ciki (Branco Djuric) ve Nino (Rene Bitorajac), kara mayını üzerinde yatan Cera'yı (Filip Sovagovic) sakinleştirmeye çalışırlar. Kimsenin Toprağı (yönetmen: Tanovic, 2001). Telif hakkı 2001 United Artists'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Hikaye burada gerçekten başlıyor. Tarihin, duygularının (çoğunlukla nefretin) ve "kimsenin toprağı olmayan" bir yerde savaşın absürtlüğünün tuzağına düşmüş üç adam görüyoruz. Bir zamanlar komşu olan ve aynı genç kadınla çıkan Ciki ve Nino, savaşın kimin suçu olduğu konusunda tartışırken, Cera sadece bilinçsiz bir halden uyanıyor. Ona kıpırdamaması için bağırıyorlar, yoksa hepsi ölecek. Her iki taraf da kısa süre sonra bu askerlerin içinde bulunduğu zor durumun farkına varıyor. BM birlikleri beyaz bir tankla gelerek durumu yatıştırmaya çalışıyor. Sonra basın her şeyi öğreniyor ve bu trajikomediye son ortak oluyorlar.

Üzücü ama komik olan *"Tarafsız Topraklar",* Hollywood filmlerine özgü büyük kanlı savaş sahneleri olmasa bile, izleyiciye savaşın kasvetli ve gerçekçi bir görünümünü sunuyor. Bu film sizi şaşırtacak, ama aynı zamanda güldürecek de. Bu filmde kahraman yok (belki bir tane, Fransız Çavuş Marchant hariç), çoğunlukla kurbanlar var. Kendinizi kime daha çok acıdığınızı (ya da kime nefret ettiğinizi) bilemez halde buluyorsunuz: siperde mahsur kalan askerlere mi; BM'nin kıdemli yetkilisi Albay Soft'a mı; yoksa haber almak için her şeyi yapan gazeteci Jane

Livingston'a mı? Ve kendinize soruyorsunuz: "O siperdeki insanları gerçekten önemseyen var mı?"

Bu konuda gerçekten duyarlı olanlardan biri de senarist/yönetmen Danis Tanovic. Tanovic, daha önce 1992-1994 yılları arasında Saraybosna kuşatması altındayken Bosna Ordusu arşivi için üç yüz saatlik cephe görüntüsü kaydetmişti. " *Tarafsız Topraklar" filminde* , savaşın karanlık mizahını ve savaşın pençesine düşmüş bireylere duyduğu tutkulu ilgiyi, dokunaklı bir gerçekçilikle birleştiriyor. Sonuç, eşi benzeri olmayan bir savaş karşıtı film; izleyiciye derinden kök salmış nefrete basit bir cevabın olmadığını gösteren bir film. Hükümetimiz dünya çapında terörizmi ortadan kaldırmaya çalışırken, özellikle de Orta Doğu ve Irak'ı düşünürken, hepimizin hatırlaması gereken bir mesaj bu.

Biz Askerdik

Randall Wallace'tan (*Cesur Yürek'in senaristi* ve etkileyici bir Hristiyan) tamamen farklı bir savaş filmi geliyor: *Biz Askerdik. Wallace , Emekli Korgeneral Harold G. Moore ve Joseph L. Galloway'in yazdığı "Biz Askerdik Bir Zamanlar... ve Gençtik"* adlı kitabı ikinci el bir kitapçıda buldu ve Vietnam Savaşı'na insani bir bakış açısıyla yaklaşmasından etkilendi. Temelde, 1965 yılının sonlarında Vietnam'daki ilk büyük Amerikan savaşının öyküsünü anlatıyor. Moore, Yedinci Süvari Alayı'nın Birinci Taburu'nun (dört yüz asker) adamlarını "Ölüm Vadisi" olarak bilinen Ia Drang Vadisi'ne götürdü. İki bin Kuzey Vietnam askeri tarafından kuşatıldılar. Moore ve adamları ağır kayıplar verirken, birçok Kuzey Vietnamlıyı da öldürdüler. Moore'un savaş muhabiri Joe Galloway'e söylediği gibi, acı bir zaferdi: "Kendimi asla affetmeyeceğim... adamlarımın... adamlarımın öldüğünü ve benim ölmediğimi."

Yarbay Hal Moore (Mel Gibson) çocuklarıyla yatmadan önce dua ediyor. *Biz Askerdik* (yönetmen: Wallace, 2002). Telif hakkı 2002 Paramount Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Film, sadece karizmatik lider Yarbay Hal Moore'un (Uluslararası İlişkiler alanında Harvard mezunu olan Moore, dindar bir Katolik ve sizi gülümsetecek samimi bir maneviyata sahip bir aile babasıdır) değil, aynı zamanda adamlarının ve eşlerinin ve Kuzey Vietnam liderlerinin bakış

açısını da yakalıyor. Film, savaşı her üç grup için de korkunç ve acımasız olarak gösteriyor. Bu, savaş hakkında siyasi bir mesaj değil, hayatta kalmaya çalışan ve bu çabalarında insanlığın en iyi ve en kötü yönlerini gösteren kadın ve erkekler hakkındadır. Sonunda, ülke veya dava için değil, arkadaşları için büyük bir cesaretle direndiler.

Film savaşın vahşetini yüceltmiyor, ancak savaşanların onurunu ve ahlakını öne çıkarıyor. Ayrıca Kuzey Vietnamlıları şeytanlaştırmayı da reddediyor. Onlar "düşman" olabilirler, ancak bu onların mutlaka kötü oldukları anlamına gelmez. Wallace bize savaşta herkesin bir insan olduğunu hatırlatıyor.

Ülkemizin liderleri dünyayı değiştirecek kararlarla karşı karşıya kalmaya devam ediyor. Sadık Hristiyanlar olarak onlar için dua etmeyi asla bırakmamalıyız. Fakat biz de savaş sorunuyla boğuşmalıyız. Vaiz'in belirttiği gibi, savaş için bir zaman varsa, tam olarak nasıl, ne zaman veya nerede olacağını bildiğimizi düşünerek kibirlenmemeliyiz. Çünkü aynı anda barış için de bir zaman olduğunu belirtiyor (Vaiz 3:8). Dahası, bu filmlerin bize çok güzel bir şekilde hatırlattığı gibi, "düşman" da tıpkı bizler gibi Tanrı'nın suretinde yaratılmıştır (Yaratılış 1:27).

Diyalog Metinleri

Milletler kendi kazdıkları çukura düştüler; sakladıkları ağa kendi ayakları takıldı.

Mezmur 9:15

Nefret çekişmeye yol açar, ama sevgi tüm kusurları örtbas eder.

Özdeyişler 10:12

O, milletler arasında hüküm verecek, birçok halk için hakemlik yapacak; kılıçlarını saban demirine, mızraklarını budama bıçağına çevirecekler; millet millete karşı kılıç kaldırmayacak, artık savaşmayı öğrenmeyecekler.

İşaya 2:4

Çünkü siz eski bir düşmanlığı beslediniz ve İsrail halkını felaket zamanında, son cezalandırılma zamanında kılıcın gücüne teslim ettiniz; bu nedenle, Rab Tanrı diyor ki, ben yaşıyorum, sizi kana hazırlayacağım ve kan sizi kovalayacak; çünkü siz kan dökülmesinden nefret etmediniz, kan dökülmesi sizi kovalayacak.

Hezekiel 35:5-6

Sabanlarınızı kılıçlara, budama bıçaklarınızı mızraklara çevirin; bırakın güçsüz olan, "Ben bir savaşçıyım" desin.

Yoel 3:10

Ama ben size diyorum ki, kötülük yapanlara karşı koymayın. Eğer biri sağ yanağınıza vururs a, diğer yanağınızı da çevirin... Bunu duydunuz. “Komşunu seveceksin, düşmanını ise nefret edeceksin” denmişti. Ama ben size diyorum ki: Düşmanlarınızı sevin ve size zulmedenler için dua edin.

Matta 5:39, 43-44

Size zulmedenleri kutsayın; onları kutsayın, lanetlemeyin... Kimseye kötülüğe kötülükle karşılık vermeyin, herkesin gözünde yüce olanı göz önünde bulundurun. Mümkünse, elinizden geldiğince herkesle barış içinde yaşayın... Hayır, “düşmanlarınız açsa onları doyurun; susamışlarsa onlara içecek verin...” Kötülüğe yenilmeyin, aksine kötülüğü iyilikle yenin.

Romalılar 12:14, 17-18, 20-21

Tartışma Soruları

Birleşik Sorular

1. Hem *"Tarafsız Topraklar"* hem de *"Biz Askerdik"* savaş filmi türüne aittir. Ancak her iki film de farklı şekillerde türü tersine çeviriyor. İlk film çok az dövüş ve kan gösterirken, nefretin ve savaşın absürtlüğünü oldukça grafik bir şekilde ortaya koyuyor. İkinci film ise savaşların kanını ve çatışmalarını gösterirken, izleyiciye evde eşlerin verdiği duygusal mücadeleleri de gösteriyor. " *Tarafsız Topraklar"* çoğunlukla kurban olan düşmanları ve az sayıda kahramanı gösterirken, " *Biz Askerdik"* birçok kahramanı tasvir ediyor ancak düşmanı şeytanlaştırmıyor. Filmleri tanımlamanız gerekseydi, ne derdiniz ve neden? Ardından, filmlerin savaşı tasvir etme biçimleri açısından benzerlikleri veya farklılıkları nelerdir? Ortak temaları nelerdir? Kahramanları nasıl tasvir ediyorlar? Her filmde mizah nasıl ve neden kullanılıyor? Hangi filmi daha iyi film olarak değerlendirirsiniz ve neden?

öncelikle kimin bakış açısından görüyoruz /deneyimliyoruz: politikacılar, medya, hükümetler ve orduları, cephedeki askerler veya aileler? Üyeler nasıl? Diğer bakış açıları nasıl sunuluyor? Çeşitli katılımcıların mücadelelerinin dürüst bir şekilde tasvir edildiğini düşünüyor musunuz? Ölüm neden genellikle sevdiklerimizle olan ilişkilerimize farklı bir bakış açısı kazandırır? (Hal Moore, Jack Geoghegan veya Cera'nın bir madende yatıp gökyüzüne baktığı karakterleri düşünün.) Bu filmler aracılığıyla savaşlarda savaşmak zorunda kalan insanlar hakkında size hangi yeni içgörüler kazandırdı?

3. Amerikan filmlerinin her zaman mutlu, umutlu veya en azından çözüme kavuşmuş bir sona ihtiyaç duyduğu, Avrupa filmlerinin ise sonuçlarının genellikle daha az zafer dolu veya umutlu olduğu söylenmiştir. Her iki filmin sonlarını karşılaştırın. Sonlar bu genellemeye uyuyor mu? Sizce bunun nedeni nedir? Sonlar ilgili filmlerde nasıl işledi? Bütünlükleri var mıydı? Bir izleyici olarak tatmin oldunuz mu, meydan okumayla karşılaştınız mı yoksa aldatılmış hissettiniz mi? Sizin bakış açınızdan, bu filmler savaş ve etkileri hakkındaki anlayışı artırıyor mu? Bu filmler, ABD'nin Afganistan ve Irak'taki savaşları veya Ortadoğu veya Kuzey İrlanda'daki uzun süreli çatışma hakkındaki düşüncelerinizi nasıl etkiliyor?

4. Yukarıdaki diyalog metinlerine göz atın ve her birini bir veya iki filmle ilişkilendirin. Kilise tarihi boyunca inançlı kişiler, savaş ve Hristiyanların bu tür çatışmalarda oynayabileceği roller

hakkında farklı teoriler geliştirmişlerdir. Bu metinleri anlayarak ve filmlerle ilişkilendirerek, savaşın temel teolojisi hakkında nasıl bir fikir ortaya koyabilirsiniz?

Klip Konuşmaları

Kimsenin Toprağı

1. Bölüm 5 [27:19–30:17]—"Söz Savaşı." Siperde kapana kısılmış düşmanlar Ciki ve Nino, içinde bulundukları savaş hakkında tartışıyorlar. Onların tartışmaları, deneyimleri ve soruları sizi en çok etkileyen nedir? Neden şu soru önemli? Onlar için bu kadar önemli olan savaşı kim başlattı? İzleyiciye neden neredeyse komik geliyor? Yazar/yönetmen burada ve filmin tamamında neden mizah kullanıyor? Bu sahnede ve bir sonraki bölümde (Nino'nun elindeki silahla) bu soru nasıl çözülüyor? Filmin sonunda, bu soru bu karakterlerden herhangi biri veya bu trajikomedideki diğer oyuncular için önemli mi?

2. Bölüm 11 [56:30–1:06:02]— *"Küresel Haberler* Biliyor." Sanki çatışmanın yeterince düşmanı yokmuş gibi, BM subayları, askerleri ve uluslararası muhabirler de olaya dahil oluyor. Yönetmen bu "savaş katılımcılarını" nasıl sunuyor? (Ayrıca bkz. Bölüm 9 [48:50–50:04]—"Yapabileceğim Bir Şey Yok.") Bu sahnede, Fransız Çavuş Marchand'ın neden dahil olduğunu ve yapabilseydi ne yapacağını açıklamasını duyuyoruz. Muhabir Jane Livingstone, tarafsızlığını sorguluyor ve Marchand şu yanıtı veriyor: "Cinayetle karşı karşıya kalırken tarafsız olamazsınız. Bunu durdurmak için hiçbir şey yapmamak taraf tutmaktır." Katılıyor musunuz? Sizce hangi durumlar güç kullanımını haklı çıkarır? Hristiyanlar, güç kullanmadan adaletsizlik ve baskı durumlarına nasıl yanıt verebilirler?

3. 15. [1:22:12–1:31:27] ve 16. [1:31:27–1:32:50] Bölümler—"Kargaşa ve Temizlik" ve "Siperler/Jenerik". Bu sondan bir önceki sahnenin olaylarını ve oyuncularını inceleyin. Her karakterin olan bitenle nasıl başa çıktığına dikkat edin (örneğin, mayın uzmanı Cera'nın yanındaki siperde oturuyor, yüzüne bakamıyor; Ciki etrafındaki herkese öfkeyle patlıyor ve "akbabalara" [muhabirlere], "Sefaletimiz iyi para kazandırıyor mu?" diye soruyor). Son olarak, herkes arabalarıyla uzaklaşırken, bir fotoğrafçı Jane'e, "Siperi filme almamı istemediğinizden emin misiniz?" diye soruyor. Jane, "Hayır, siper siperdir; hepsi aynıdır" diye cevap veriyor. Yönetmen izleyiciye savaşın doğası hakkında ne söylüyor? Tüm savaşlar aynı mı? Tüm kurbanlar sadece kayıp mı? Albay Soft, Marchand'a "Ne düşündüğünü biliyorum Çavuş. Hiçbir fark yaratmaz, biliyorsun. Hiçbir şeyi değiştirmez" derken haklı mıydı? Gece çökerken, izleyici Cera'nın manzarasıyla baş başa kalıyor. Yukarıdan. Bu filmin nasıl biteceğini anladığınızda ne hissettiniz?

Biz Askerdik

1. Bölüm 2 [6:52–12:57]—"Hava Süvarileri." Bu sahnelerden Hal Moore'un liderlik felsefesinin ne olduğunu anlayabilir misiniz? Bunu burada ve film boyunca nasıl gösteriyor? (Bazen küçük şeyler önemlidir.) Bölüğünün ve diğerlerinin saygısını kazanmak için ne tür şeyler

söylüyor ve yapıyor? Öğretici anlardan nasıl yararlanıyor? Genç liderlere nasıl rehberlik ediyor? Onu bir anlığına ordu bağlamından çıkarın; kendi bağlamınız için onun liderlik tarzından neler öğrenebilirsiniz? (Yarbay Moore'un eşi ve diğer eşlere yönelik liderliği ve hizmeti hakkında aynı soruları sormak da değerli bir alıştırmadır.)

2. 3. Bölüm [12:57–19:24] ve 4. Bölüm [19:24–24:45]—“Aile Duası” ve “Bir Asker ve Bir Baba”. Çoğu savaş filminde çok fazla dua bulunmaz. Bu filmde nispeten uzun üç dua tasviri var (ayrıca 13. bölüme [1:20:52–1:28:22] bakın—“Ölüler İçin Sözler”). Bu tasvirler hakkında ne düşündünüz? Rahatsız oldunuz mu yoksa karakterlerin hayatlarına mı kapıldınız? Bunlar tamamen mizahi veya duygusal etki için mi dahil edildi, yoksa inanç ve dua hakkında çok olumlu bir şey göstermek için mi dahil edildi? Kilise dışındakiler bu sahneleri nasıl görebilir? Bu sahneleri kullanarak dua hakkında nasıl bir konuşma başlatabilirsiniz? (Not: Yarbay Moore çok dindar bir Katoliktir. Ayrıca Mel Gibson ve Randall Wallace, sırasıyla Katolik ve Protestan geleneklerinden gelen inançlı kişilerdir.)

3. Bölüm 6 [32:40–41:23]—“Hepimiz Amerikalıyız.” Hal Moore, birliklerinin konuşlandırılmasından önce taburuna bir konuşma yapıyor. Söylediklerinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Konuşması bir vaaza nasıl benziyor? Hangi İncil imgelerini kullanıyor? Söyledikleri nasıl bir anlam taşıyor? Silahlı kuvvetlerimizin dünyanın dört bir yanına yayılmış olduğu günümüzde, bu sözler daha da mı önem kazanıyor? Sözleri bugün kilisemiz ve dünyamız için nasıl bir öneme sahip?

4. Bölüm 18 [1:59:00–3:08:24]—“Sonrası.” Savaş bitti. Yeni askerler geldi; Moore'un taburu ayrılabilir. Muhabirler Joe Galloway ve Yarbay Moore'un etrafını sarıyor. Sorularını dinleyin. Bunlar, " *Tarafsız Topraklar" filmindeki muhabirlerin sorularıyla ne kadar benzer veya farklı* ? Her iki adam da, hissizleşmiş bir halde, sorularından kaçıp birbirlerini buluyorlar. Moore'un Galloway'e söylediği sözler ve gözyaşları, nasıl bir lider olduğunu nasıl yansıtıyor? Onu " *Tarafsız Topraklar" filmindeki Albay Soft ile karşılaştırın.* Vietnamlı komutan, savaş alanını benzer bir pişmanlıkla inceliyor. Film, savaş ve savaşçıları hakkında nihayetinde hangi mesajı veriyor?

Bonus Materyal

Kimsenin Toprağı

"Tarafsız Topraklar" filminin senaristi ve yönetmeni Danis Tanovic, Sırbistan ve Bosna arasındaki savaş başladığında Saraybosna'da film ve tiyatro eğitimi alıyordu. Kamerasını cephe hatlarında kullanmaya karar verdi ve birkaç belgesel çekti. " *Tarafsız Topraklar"* Danis Tanovic'in ilk uzun metrajlı filmi olmasına rağmen, belgeselci olarak yaptığı iş filmin her yerinde açıkça görülüyor. Bize her şeyi, özellikle de gökyüzünü ve araziyi; çiçeklerle, kuşlarla ve böceklerle kaplı tepeleri gösteriyor. Hatta arka plandaki sesler bile böceklerin vızıltısıyla dolu.

Tanovic'in filmini çekmek için sadece otuz altı günü vardı ve bu da kendi başına küçük bir savaşa dönüştü. Çoğunlukla Slovenya'da çekim yaptı ve on gün boyunca yağmur yağdı. Yıldırım

ekibe çarptı ve üç adam hastaneye kaldırıldı. Bir asistan, bir kamyon dolusu dekoru kanyona sürdü. Bir gün kostüm asistanı kalp krizi geçirdi ve Tanovic'in amcası öldü. Filmin açılış sahnesinde Bosnalı askerin şaka yaptığı kötümser gibi, Tanovic de işlerin daha kötüye gidemeyeceğini düşünüyordu. Daha da kötü olamazdı. Neyse ki, yönetmen dışında oyuncu kadrosu ve ekip oldukça deneyimli film yapımcılarından oluşuyordu, özellikle de görüntü yönetmeni Walther Vanden Ende (*Kahraman Toto* ve *Farinelli*). Bu nedenle film, aksiliklere rağmen çekildi. Ardından Tanovic filmi inanılmaz bir şekilde on iki günde kurguladı. Son olarak, yetenekli bir besteci olarak, müziğin kullanımını minimumda tutarak film müziğini de besteledi. (Şöyle dediği aktarılıyor: "İnsanları ağlatmak için kemanlara ihtiyacınız olduğunu düşünmüyorum. Eğer buna ihtiyacınız varsa, o zaman büyük bir sorun içindesiniz demektir.")

Tanovic'in şiddeti tasvir etme tarzı da minimalizmdir. Amacı savaş karşıtı bir film yapmak olduğundan, öldürme ve yıkıma değil, insani yönüne odaklanmak istedi. Niyetini açıklarken şöyle dedi: “Savaş bir zihin durumudur ve izleyicinin bunu anlamasını istedim. Savaş sadece el bombaları, mermiler ve bombalardan ibaret değildir. Savaş bittiğinde, savaş uzun süre zihninizde devam eder.” Ayrıca, böyle zamanlarda tarafsızlığın olmadığını, herkesin bir noktada suçlu olduğunu göstermek istedi. Örneğin, Bosna'nın mayın üretmediğini, ancak orada iki milyon mayın bulunduğunu belirtiyor. Amerika'nın mayın ürettiğini, ancak ABD'de hiç mayın bulunmadığını da ekliyor. Umudu, filmin bizi dünyanın diğer ucunda savaşan insanlarla bağlayarak dünyamızın ne kadar küçük olduğunu göstermesi ve dünya komşuları olarak bu tür çatışmalara nefret değil sevgi getirmeyi öğrenmemiz, böylece hiçbir tarafın yok olmamasıdır.

"Kimsenin Toprağı", yukarıda belirtilenlerin yanı sıra kırk ödüle daha aday gösterildi. Cannes Film Festivali'nde En İyi Senaryo ödülünü kazandı ve ayrıca İtalya, Almanya ve Avrupa Film Akademisi'nden de ödüller aldı. Bütçesi yaklaşık 2 milyon dolardı ve dünya çapındaki gişe hasılatı neredeyse 4 milyon dolara ulaştı; bunun 1 milyon doları ABD'deki sinemalardan geldi. Bazı eleştirmenler, filmin ABD'de izleyici çekmemesinin nedeninin, filmin gösterime girdiği sırada ülkemizin Afganistan'da askeri harekat başlatması olduğunu düşünüyor. Gişe hasılatından bağımsız olarak, filmin 2002 Oscar'ı Bosna'da film yapımcılığında yeni bir enerjiye yol açtı. 2002-2003 yıllarında üç film gösterime girdi. Önceki on iki yıla kıyasla daha fazla film çekildi.

Biz Askerdik

We Were Soldiers filminin asker yanlısı ancak aynı zamanda savaş karşıtı bir film olduğunu savunmuştur . Senarist ve yönetmen Randall Wallace veya emekli Korgeneral Hal Moore'un bu görüşe katılıp katılmayacağı tartışmalıdır. Ancak, her iki adam da savaş karşıtı pasifistler olmasa da, savaş arayan şahinler de değillerdir. DVD'nin "Doğruyu Bulmak" başlıklı tanıtım videosunda Hal Moore'un şu sözleri yer almaktadır: "Savaşta olan Amerikalı askerler, bir başkanın televizyonda söyledikleri için savaşmazlar. Anneleri, elmalı turta, Amerikan bayrağı için savaşmazlar... Birbirleri için savaşırlar."

İşte bu iki adamın bu filmi çekmek için çalışmasının sebebi: Savaşın insani yüzünü göstermek istediler. Moore, filme danışmanlık yaptı ve sadece teknik askeri yönlerin doğru olmasını değil, gerçek insanların hikayelerinin de onurlu bir şekilde anlatılmasını sağlamak için çekimlerin büyük bir bölümünde hazır bulundu. Asker olmamış olan Wallace ise, askerlerin yerine geçmek için elinden gelenin en iyisini yaptı. Ranger Okulu'na gitti ve oyuncularının Fort Benning'de iki haftalık bir eğitimden geçmesini sağladı. Filmde çalışacak gaziler buldu. Çekimler başlamadan

önceki gece bir şapel etkinliği düzenledi ve gerçek askerleri oyuncu kadrosu ve ekiple paylaşmaya davet etti. Hatta açılış sahnesinde Vietnamlı bir asker tarafından kafasından vurulan Fransız borazancı rolünde kendi oğlunu bile oynattı. (Daha sonra bunun kendisi için çok zor bir sahne olduğunu, "ama Vietnam'da oğulların öldüğünü anlamak için buna ihtiyacım vardı" dedi.)

Filmdeki olayların çoğu gerçekten yaşanmış olsa da, Wallace hikâyeyi daha iyi anlatmak için bazı sahneleri kendisi kurguladı. Genellikle, kişinin karakteriyle tutarlı fikirler edinmek için ilgili kişilerle veya onların yakınlarıyla iletişime geçti. Bu sahnelerden biri de Jack Geoghegan ve Hal Moore arasındaki şapel sahnesidir. Wallace, izleyiciye bu adamın Hristiyan bağlılığı hakkında bir fikir vermek istediği için Geoghegan'ın karısına danıştı.

Diğer sahneler, Moore veya Galloway'in anlattığı gibi birebir aynı şekilde çekildi. Moore'un küçük kızı, Vietnam'a gitmeden önceki gece ona savaşın ne olduğunu sormuştu. Gerçekten de gece boyunca askerlerini cesaretlendirmek için çevreyi dolaşmıştı. Binbaşı Bruce Crandall, tıbbi tahliye helikopterleri giremediği için yaralıları uçakla taşımaya devam etmişti. (Crandall ayrıca filmde teknik danışman olarak da görev yapmıştı.) Julie Moore'un kapısına bir taksi gelmiş ve telgrafı o günden sonra bizzat ailelere teslim etmişti. Askerler, Moore'un savaş alanında ölülerin yanında oturup ağladığını ve ölümlerini nasıl önleyebileceğini merak ettiğini anlatmışlardı.

Filmin gösteriminden önce Wallace, Moore'u gözlemleyerek ve onun emrinde görev yapanlarla konuşarak liderlik hakkında çok şey öğrendiğini anlattı. Wallace bunu "gücü aşağıya doğru itmek" olarak tanımladı ve filmi yaparken de aynı felsefeyi kullanmaya çalıştı. En iyi sonucu elde etmek için birlikte çalışan bir ekip istiyordu. Ayrıca Moore'un düşmanın insanlığına ve onuruna saygı duyma örneğini de izledi. Wallace, "Askerlerin her iki tarafta da insan olduğunu" göstermek istediğini söyledi. Wallace'a göre Vietnam'ın "Mel Gibson'ı" olan Don Dwong, Vietnamlı Yarbay rolünü oynamak üzere seçildi. Film çıktığında, memnuniyetsiz bir Vietnam hükümeti tarafından kısa süreliğine ev hapsine alındı.

We Were Soldiers, ses ve dublörlük dallarında iki küçük ödüle aday gösterildi. Bütçesi 75 milyon dolardı ve dünya çapındaki gişe hasılatı neredeyse 110 milyon dolara ulaştı; bunun 78 milyon doları ABD'deki sinemalardan geldi. Wallace'ın (ve filmin ortak yapımcısı Mel Gibson'ın) para kazanmaya veya ödül almaya karşı olmadığını biliyoruz, ancak filmi bu yüzden yapmadı. Gösterimde söylediği gibi, "Eğer bir hikaye ruhumu derinden etkilemiyorsa, beni duygulandırmıyorsa, onu sevmiyorsam, nasıl çekebilirim ki?"

Güzellik, Hayal Gücü ve Yaratıcılık

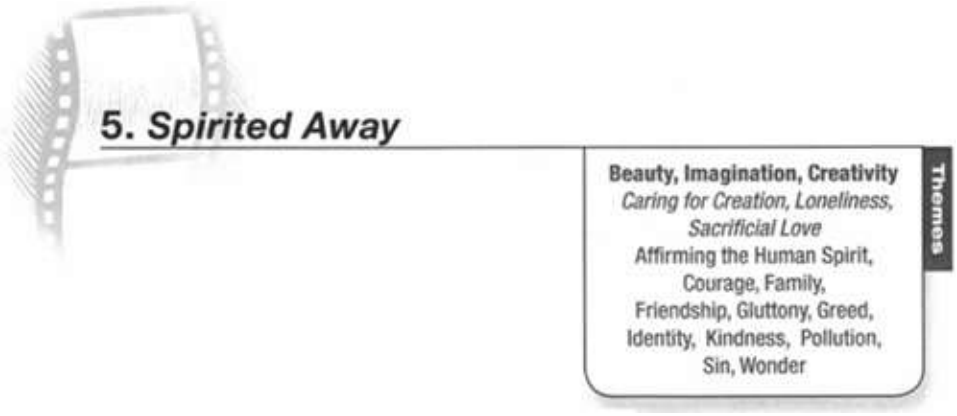
5. Spirited Away
Beauty, Imagination, Creativity
Caring for Creation, Loneliness, Sacrificial Love
Affirming the Human Spirit, Courage, Family, Friendship, Gluttony, Greed, Identity, Kindness, Pollution, Sin, Wonder
Themes

ABD, 2002

***Sen to Chihiro no Kamikakushi* , Japonya, 2001 (orijinal sürüm)**

124 Dakika, Animasyon, Renkli

Seslendirenler: Daveigh Chase, Suzanne Pleshette, Jason Marsden, Susan Egan, David Ogden Stiers, Lauren Holly, John Ratzenberger

Yönetmen: Hayao Miyazaki

Senarist: Hayao Miyazaki

Yaş sınırı: PG (korkutucu anlar, sert yorumlar içeriyor, ancak yedi yaş üstü çocuklar için uygundur)

DVD İçeriği: John Lasseter'ın tanıtımı, *"Ruhların Kaçışı Sanatı", "Mikrofonun Arkasında* **",** seçilmiş storyboard-sahne karşılaştırmaları, *"Ruhların Kaçışı'nın Yapımı",* orijinal Japon fragmanları.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Ben (Cathy) sekiz yaşındayken televizyon izlerken, *Alice Harikalar Diyarında'nın hikayesine rastladım* ; güzel ama mızmız küçük bir kız, bazen korkutucu olan fantastik bir dünyaya tesadüfen bir yolculuğa çıkıyor. Bu tesadüfi karşılaşma, hayatım boyunca başka dünyalara yaptığım birçok hayal gücü dolu yolculuğun sadece ilkiydi; *Binbir Gece Masalları, Grimm Kardeşler Masalları, İlyada, Hobbit, Zamanda Kırışıklık, Narnia Günlükleri* ve hatta Harry Potter öykülerinden bazıları, bunlardan sadece birkaçı. 2002 yılının sonlarında, yine başka bir dünyaya rastladım. Japon animasyonuna ("anime") merak duyan Rob ve ben, *Ruhların Kaçışı'nı izlemeye gittik* ; güzel ama mızmız küçük bir kızın, bazen korkutucu olan fantastik bir dünyaya tesadüfen bir yolculuğa çıkmasının hikayesi. Bu, Doğu ile Batı'nın buluştuğu bir deneyimdi; Studio Ghibli ile Disney/Pixar'ın buluşmasıydı. Ama bu filmden çok daha fazlasıydı ve izlemenizi tavsiye etmek istiyoruz.

Chihiro (seslendiren Daveigh Chase), Yüzsüz'ü teselli ediyor. Miyazaki'nin *Ruhların Kaçışı* (yönetmen: Miyazaki, 2002). Telif hakkı 2002 Nibariki TGNDDTM'ye aittir . Tüm hakları saklıdır.

Spirited Away gibi bir film hakkında yazmak zor. Hayao Miyazaki filmini deneyimlememiş olanlar için olay örgüsünü, karakterleri, belirli sahneleri ve maceraları anlatmak ancak bir yere kadar işe yarar. O, Japonya'nın ve muhtemelen dünyanın en önde gelen animatörlerinden biridir. Bu nedenle, bu incelemenin önemli bir film üzerine eleştirel bir değerlendirmeden ziyade, canlı ve renkli bir dünyanın saf güzelliğine kapılmamızın bir anısı gibi görünmesine izin verin.

Öykümüzdeki "Alice", Chihiro adında on yaşında bir kız çocuğudur. Ailesiyle birlikte şehirden banliyöye taşınmaktadır ve hayatındaki bu değişiklikten hiç memnun değildir. Şikayet eder, somurtur ve kelimenin tam anlamıyla ayaklarını sürükler. Tam o sırada ailesi terk edilmiş bir tema parkına rastlar ve orayı keşfetmeye karar verir. Orada, başkaları için bırakılan yiyecekleri yedikten sonra domuzlara dönüşen ebeveynlerinden ayrılır. Ama bu yiyecekler kimin içindi diye merak eder. Gece çöktüğünde, tema parkının bir hamama, ruhların dinlenip yenilenebileceği bir tür tesise dönüşmesiyle sorusunun cevabını görmeye başlar. Alice'in tavşan deliğinden aşağı yuvarlanması gibi, Chihiro da kendini bir tehlikenin içinde bulur. Kendi kuralları olan tuhaf bir dünya. Burası da huysuz bir kraliçe olan Yubaba tarafından yönetiliyor. Chihiro, bu yerde sadece kendi başının çaresine bakmak için cesaretini toplamakla kalmamalı, aynı zamanda kimliğini kaybetmeden önce ailesini kurtarmanın ve insan dünyasına geri dönmenin bir yolunu da bulmalıdır.

Temelde bu hikaye bir *kahramanlık miti.* Kahramanımız bir maceraya atılıyor, arkadaşlarının yardımıyla engelleri aşıyor ve sonunda değişmiş bir insan olarak eve dönüyor. Yol boyunca sevgi, cesaret, iyilik, bağışlama ve fedakarlık gibi önemli evrensel dersler öğreniliyor. Aslında, tüm ana karakterlerin hem aydınlık hem de karanlık bir yönü var, bu yüzden onların yolculuklarını da görüyoruz. Benzer şekilde, izleyici karakterlerin karşılaştığı bazı sorunları kişisel olarak düşünmeye davet ediliyor: görev, korku, hak sahipliği, bencillik, oburluk, açgözlülük ve hatta çevreye karşı davranış. Canlandırılmış ruhlar bu sorunlara yeni şekillerde hayat veriyor.

Bu film, tıpkı Homeros'un öyküleri gibi, insan hayal gücünün bir ürünüdür. Her iki eserde de Hristiyanların itiraz edebileceği daha geniş bir dünya görüşünün unsurları vardır, ancak yaratıcı bir Tanrı'nın yaratıkları olarak hayran kalınacak çok şey de vardır. *İlyada'yı* amaçlandığı gibi, bir öykü olarak keyifle okuyabilen her Hristiyan okuyucu, öykünün hayal gücünün ve Miyazaki'nin

ekran için yarattığı resimlerin de tadını çıkarabilir veya daha iyisi, hayranlıkla izleyebilir. Favorilerimizden bazıları şunlardır: altı kollu, dikenli ama sevimli Kamaji, kendi başına bir hayat kazanan büyülü is toplarını komuta eden, havalı bir devrimci gibi görünüyor; her şekil, renk ve boyutta ruhlar – favorimiz Koku ruhuydu; gökyüzünde süzülen parıldayan, kurdele benzeri bir ejderha; eldivenli bir el üzerinde zıplayan bir sokak lambası; ve her arka plan çiçeğinin, ağacının, dağının veya gökyüzünün inanılmaz güzelliği ve rengi.

Her filmde olduğu gibi, bu filmden de tüm eleştirmenler ve izleyiciler bizim kadar etkilenmedi. Bazı Hristiyan eleştirmenler filmin sözde animist eğilimlerinden—her şeyde tanrı ve ruh görmekten—rahatsız oldular, ancak diğerleri bu uyarıyı dikkate alırken filmin güzelliğini övdüler. Diğer izleyiciler ise filmin Batı animasyonundan çok farklı olması nedeniyle filmle ilgili sorun yaşadılar. Özellikle Disney tarzında. Tarzı daha resimsel ve izleyiciyi güzel sanatlar tuvaline girmeye davet ediyor. Karakterlerin tuhaflığı nedeniyle yer yer son derece komik olsa da, film asla şakacı veya karikatüristik değil. Kahramanımız bir maceraya atılırken, aksiyon filmi çılgınlığa sürüklemiyor. Aslında Miyazaki, filmin daha coşkulu aksiyon veya hatta bazen grotesk karakterler arasında dinlenme notaları sağlayan sessizliklere ve düşüncelere yer veriyor.

Hikaye on yaşında bir kız çocuğu hakkında olsa da, her yaştan izleyiciyle bağ kuruyor (ancak çok küçük çocuklar için muhtemelen fazla yoğun). Roger Ebert bu filmi "2002'nin en iyi filmlerinden biri" olarak nitelendirdi. Bu kesinlikle Berlin Film Festivali'nde de hissedildi; *Spirited Away* , festivalin elli yıllık tarihinde en büyük ödül olan Altın Ayı'yı kazanan ilk animasyon filmi oldu. Ayrıca En İyi Animasyon Filmi Oscar'ını da kazandı. Ancak ödüllerden bağımsız olarak, Miyazaki'nin yetenekli yaratıcıların o muhteşem geleneğinde sağlam bir şekilde yer aldığını düşünüyoruz. Belki de insan yaratıcılığının ve hayal gücünün en iyisini görüp deneyimleyerek, ilahi Animasyoncunun parıltılarını görüyor ve deneyimliyoruz.

Diyalog Metinleri

RAB Musa'ya şöyle dedi: " Bak, Uri oğlu Hur oğlu, Yahuda kabilesinden Bezalel'i adıyla çağırdım; ona ilahi ruh, yetenek, zeka ve her türlü zanaatta bilgi verdim; sanatsal tasarımlar yapma, altın, gümüş ve bronz işleme, taş kesme ve tahta oyma gibi her türlü zanaatta yetenekli kıldım."

Çıkış 31:1-5

Gökyüzüne, parmaklarınızın eserine, yarattığınız aya ve yıldızlara baktığımda; insan nedir ki, onu hatırlıyorsunuz, ölümlü nedir ki, ona önem veriyorsunuz? Yine de onu Tanrı'dan biraz daha aşağıda yarattınız ve onu şan ve şerefle taçlandırdınız.

Mezmur 8:3-5

Gökyüzünü sağlamlaştırdığında, derinliklerin kaynaklarını kurduğunda, denizin sınırını belirlediğinde, suların emrini aşmaması için, yeryüzünün temellerini çizdiğinde, ben de onun yanında, usta bir işçi gibiydim; ve her gün onun sevinciydim, her zaman onun önünde sevinç duyuyordum, onun yarattığı dünyada sevinç duyuyordum ve insan ırkından zevk alıyordum.

Özdeyişler 8:28–31

RAB Tanrı , adamı alıp Aden Bahçesi'ne koydu ki, bahçeyi işlesin ve ona baksın.

Yaratılış 2:15 (Yeni IV)

Tartışma Soruları

1. Kahramanımız Chihiro, macerasına ailesinin yeni evlerine giderken arabalarının arka koltuğunda somurtarak başlıyor. Filmin başındaki tavrıyla sonundaki tavrını karşılaştırın. Nasıl değişti? Yol boyunca neler öğrendi? Hangi olaylar veya karakterler (dost canlısı olsun ya da olmasın) değişmesine yardımcı oldu? Bir izleyici olarak, hayatınızdaki değişim veya yeni/garip olaylarla başa çıkma konusunda neler öğrendiniz?

2. Film boyunca izleyici, oburluk ve açgözlülüğün günahlarıyla grafiksel olarak yüzleşiyor (örneğin, Chihiro'nun ebeveynlerinin domuz gibi olana kadar yemek yemesi; obez, talepkar, bencil müşteriler; Yubaba'nın müşterilerine ve personeline karşı cimriliği; hamam çalışanlarının bahşiş için yalvarması). Yönetmenin Japon toplumuna veya Batı kültürlerine materyalist arayışımız hakkında ne anlatmak istediğini düşünüyorsunuz? Özellikle kendi açgözlülüğünüzün veya oburluğunuzun gerçekliğini yansıtan bir sahne oldu mu?

3. Öz kimlik teması—adınızı bilmek veya kim olduğunuzu hatırlamak—tekrar tekrar ele alınıyor. Chihiro kimliğini nasıl geri kazanıyor ve Haku ile ailesine nasıl yardımcı oluyor? Aynı şey mi? Bu hatırlama, tüm bu karakterlerin gerçek kimliklerini bulmaları ve evlerine dönmeleri için kapıları nasıl açıyor? Bizim için bu kadar önemli olan şeyler -hatırlama, kimlik ve ev- nasıl birbirine bağlı? (Örneğin, Mısır'dan Çıkış öyküsünü düşünün. İsrailoğulları için bu şeyler nasıl birbirine bağlıydı?) Bu film size kendi kimliğiniz ve eviniz hakkında bir şeyler söyledi mi?

4. Yubaba, çalışanlarının isimlerini alıp onlara yeni isimler vererek onları kontrol ederken, ikiz kız kardeşi Zeniba ise Chihiro'ya, "Yaşanan hiçbir şey unutulmaz, hatırlamasan bile" diye hatırlatır. Yönetmen, başkalarıyla ilişki kurma biçimleri bu kadar farklı olan ikiz kız kardeşleri göstererek neye işaret etmek istiyor olabilir? Hiç kötü ikizinizin sizi alt ettiğini hissettiniz mi?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 6 [51:31–1:06:35]—“Bir Davetsiz Misafirimiz Var.” Hamama pis kokulu bir ruh gelir. Yubaba ve personeli irkilir ve mesafelerini korurken, Chihiro büyük küvette ruhu yıkamak zorunda kalır. Chihiro'yu izlerken neler hissettiniz? Filmin bu noktasında bile nasıl değişti? Kendi tiksintisini nasıl aşarak kendisine bu kadar yabancı olan birine yardım ediyor? Ama bu ruh gerçekten kim? Onu çirkin yapan ne oldu? Miyazaki'nin animasyonu kirliliğe yeni bir bakış açısıyla bakmanıza yardımcı oldu mu?

2. Bölüm 8 [1:16:35–1:24:50] ve 9 [1:24:50–1:31:10]—“Kreşe Garip Bir Ziyaret” ve “Altın Mühür.” Haku'yu yaralı ve kanlar içinde bulan Chihiro, çare aramak için Yubaba'nın dairesine girme cesaretini toplar. Yubaba'nın bebeğiyle (mikroplardan korktuğu için kreşten ayrılmaktan

korkan) ve Zeniba (Yubaba'nın ikiz kız kardeşi) ile karşılaşır. Ardından bir ejderhayla (aslında üzerinde büyü olan Haku) mücadele etmek zorunda kalır. Yeni keşfettiği özellikler... Chihiro bu karakterlere ne gösteriyor? Kamaji'ye (ve daha sonra Zeniba'ya) göre, gelişen özelliklerinin temelinde ne yatıyor? Chihiro'nun dönüşümü, Aziz Pavlus'un 1 Korintliler 13'teki sözlerini nasıl yankılıyor?

3. Bölüm 10 [1:31:10–1:37:40]—“'Yüzsüz' Adlı Bir Canavar.” Yalnız bir ruh, işçileri altınla cezbeder ve gördüğü her şeyi yer ama yine de boşluğunu dolduramaz. Yalnızlığını Chihiro'ya itiraf eder ve ona ihtiyacı olduğunu söyler. Chihiro ona (minnettar nehir ruhunun ona verdiği) sihirli toplardan birini yedirir ve ruh, kendini doldurmaya çalıştığı her şeyi kusmaya başlar. Yönetmenin kendi (bizim) kültürümüzdeki yaygın bir insanlık durumuna değindiğini düşünüyor musunuz? En son ne zaman Yüzsüz gibi hissettiniz? Daha sonra Yüzsüz, Haku'yu kurtarmak için Chihiro'nun Zeniba'nın evine yaptığı yolculuğa katılır. Chihiro'nun Yüzsüz'e nasıl yardım ettiğinden ne öğrenebiliriz? Kiliseniz, bu tür yalnızlık ve boşluk yaşayanlara nasıl hizmet edebilir?

Bonus Materyal

Birçok Amerikalı için bilinmese de, Japon animasyonunun güzel ve hayal gücü dolu filmler üretme konusunda uzun bir geçmişi vardır. Hayao Miyazaki, 1986'da yapım şirketi Studio Ghibli'nin ilk uzun metrajlı filmi *Laputa: Gökyüzündeki Kale'yi üretmesiyle bu geleneğin bir parçası olmuştu.* Ardından *Komşum Totoro, Kiki'nin Teslimat Servisi* ve *Prenses Mononoke filmleri geldi;* Miyazaki'nin filmlerinin her biri, Japonya'nın animasyon gelenekleri (sanatsallık ve hayal gücü) ile Amerika Birleşik Devletleri'nin gelenekleri (akıllıca anlatımlı, duygusal olarak etkileyici hikayeler) arasındaki boşluğu kapatmayı amaçladı. Ruhların Kaçışı'nın yayınlanmasıyla birlikte *, birçok kişi onun bu başarıyı gerçekten elde ettiğine inanıyor. Bu hayranlardan ikisi, Oyuncak Hikayesi* filmlerinin ve *Kayıp Balık Nemo'nun* yönetmeni Pixar'dan John Lasseter ve *Güzel ve Çirkin'in* yönetmeni Disney'den Kirk Wise idi . Kendi alanlarında animasyon yıldızları olan bu iki isim, filmin Japonca versiyonunu İngilizce konuşan izleyiciler için uyarlamak üzere görevlendirildi.

Miyazaki'nin filmlerinin çoğunda olduğu gibi, *Ruhların Kaçışı da* günlük hayatından deneyimler ve insanlarla doludur. Hikayeye ve filme şekil veren iki şey vardı: yakın bir arkadaşının kızı ve genç bir müzisyenin ona gönderdiği bir şarkı. On yaşındaki kızı babasıyla birlikte Miyazaki'nin dağ evinde ziyaret ettiğinde görmüş ve onun hakkında ve onun için bir hikaye yazmayı hayal etmişti. "Her Zaman Benimle" şarkısı, hiç çekilmeyen başka bir filmi için tasarlanmıştı. *Ruhların Kaçışı üzerinde çalışırken sürekli olarak dinledi* ve filme dahil etmeye karar verdi. Ayrıca, terk edilmiş tema parkından hamama dönüştürülen mekan, stüdyosunun yakınındaki Tokyo banliyölerinde bulunan Edo-Tokyo Açık Hava Mimari Müzesi'nden esinlenilmiştir.

Filmdeki ruhlara gelince, Miyazaki geleneksel Japon mitolojisinden ve kendi hayal gücünden yararlandı. Elbette, daha geleneksel ruhlar bile Miyazaki'nin dokunuşunu yansıtıyor. Bir nehir ruhu olabiliyorsa, neden bir turp ruhu olmasın? Peki ya kirlenmiş bir nehir ruhuna ne olur? Eh, o da bir koku ruhuna dönüşür! Aslında, Miyazaki'nin filmdeki o sahne için fikri, evinin yakınındaki bir nehri temizlemek için başkalarıyla birlikte çalışmasından geldi. Gönüllüler tarafından çıkarılan (bir bisiklet de dahil olmak üzere) atılmış çöplerin miktarından o kadar etkilendi ki, bu

imgeyi kullanması gerektiğini anladı. Ve bazı yakın arkadaşları, yalnız ama sevgiye özlem duyan Yüzsüz ruhunun aslında Miyazaki olduğunu iddia ediyor.

Spirited Away, hayatı boyunca ona eşlik edecek içsel bir gücü geliştiren bir kız hakkında güzel ve tatlı bir hikaye. Ancak Miyazaki, yaratıkların kusması gibi rahatsız edici sahnelerle, hamamın üzerine çöken deniz sisinin sakin sahneleri kadar rahat bir şekilde başa çıkıyor. Şüphesiz ki bu zıtlığı -grotesk ve güzel, ciddi ve komik, korkutucu ve büyüleyici- kasıtlı olarak yaratmıştır. Bunlar birlikte, bu şeyleri birbirine bağlayan temel unsura işaret ediyor ve görünüşte uyumsuz durumlar arasında ne kadar az mesafe olduğunu gösteriyor. Belki de Miyazaki, hayatın tamamının -sorunlu olanın yanı sıra eğlenceli olanın da- Yaratıcıdan bir armağan olduğunu işaret eden modern bir Vaiz (Kohelet)'tir.

DVD'nin piyasaya sürülmesiyle birlikte izleyiciler bonus materyallerden de faydalanmalıdır. Nippon Television'ın " *Ruhların Kaçışı'nın Yapımı" özel programı,* izleyicinin Miyazaki'yi çalışırken görmesine olanak tanıdığı için oldukça keyifli. Kendisi altmış yaşını aşmış olsa da animatörlerinin çoğu yirmili ve otuzlu yaşlarında olmasına rağmen, aralarında harika bir uyum var. Karakterler için istediği hareketleri canlandırmaktan, çılgın yüz ifadelerine, ekibi için yemek pişirmekten şakalarına veya uyarılarına kadar, bu vizyoner sanatçı adeta canlanıyor. Birçok kişi onun bu hareketlerini Walt Disney'in ilk animatörleriyle olan davranışlarına benzetiyor.

Spirited Away, yukarıda bahsedilenler de dahil olmak üzere dünya çapında çok sayıda ödüle aday gösterildi ve kazandı. Filmin bütçesi yaklaşık 16 milyon dolardı (Amerikan animasyon filmlerine kıyasla çok düşük bir rakam). Japonya'da 234 milyon dolar kazandıktan sonra, Japon tarihinin en çok hasılat yapan filmi (*Titanic'i tahtından indirdi*) Toronto Film Festivali'nde gösterime girdi. ABD'de gösterime girmeden önce 200 milyon dolardan fazla kazanan ilk film oldu. Belki de Disney hanedanlığının yerini mütevazı Studio Ghibli aldı - tıpkı Davut ve Golyat gibi.

6. Crouching Tiger, Hidden Dragon

Themes
Beauty, Imagination, Creativity
Death, Freedom, Leadership
Honor, Humility, Kindness, Love, Sacrifice, Selfishness, Wisdom, Women

Çin, Tayvan, ABD, 2000
(Diğer adı Wo Hu Zang Long)
120 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Chow Yun-Fat, Michelle Yeoh, Zhang Zi Yi, Chang Cheng, Sihung Lung, Cheng Pei-Pei
Yönetmen: Ang Lee
Senaryo: Tsai Kuo-Jung, Wang Hui-Ling, James Schamus
Yaş sınırı: PG13 (hafif şiddet, kısa cinsel sahneler, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, fotoğraf montajı, filmografiler, Ang Lee ve James Schamus'un yorumları, Michelle Yeoh ile söyleşi, "Ejderhaları Serbest Bırakmak: Kaplan ve Ejderha'nın Yapım Süreci"

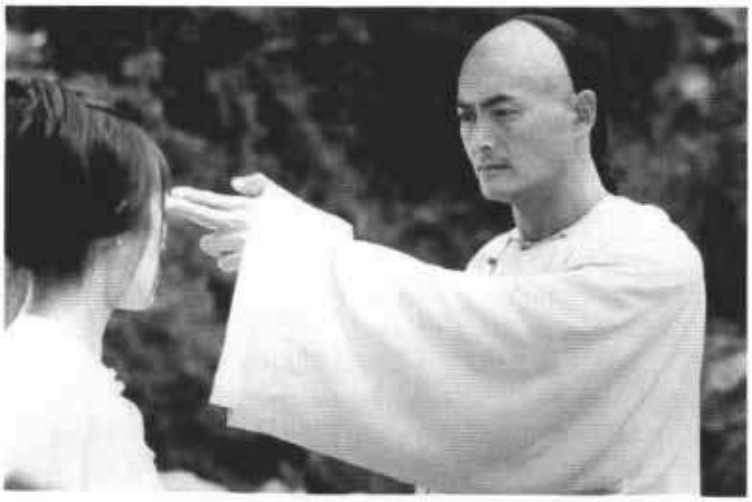

Li Mu Bai (Chow Yun-Fat), Jen Yu'ya (Zhang Zi Yi) disiplin dersi veriyor. *Kaplan ve Ejderha* (yönetmen: Lee, 2000). Fotoğraf: Chan Kam Chuen. Telif hakkı 2000 Columbia Tristar'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

"Kaplan ve Ejderha" filminin yönetmeni Ang Lee, "Bu filmi yapmak benim için muazzam bir ayrıcalıktı" demişti. Bu ayrıcalık, filmin güzelliğini, fantastik unsurlarını ve karmaşıklığını deneyimleyen milyonlarca izleyici için de geçerliydi. Ya da *bale mi,* dövüş *sanatları yarışması mı, aşk hikayesi* mi , yoksa *dini bir arayış mı demeliyiz?* Çünkü *"Kaplan ve Ejderha"* bunların hepsi ve

daha fazlası. Birçok izleyici gibi biz de filmi büyüleyici bulduk. Aslında, Şubat 2004'te *"İsa'nın Çilesi "nin gösterime girmesine kadar* , Oscar ödüllerinden bir hafta önce ABD satışlarında 100 milyon dolar sınırını aşarak, gelmiş geçmiş en başarılı yabancı dilde film oldu.

2001 Oscar ödül töreninin yapıldığı gece (aslında ABD'de dokuz saat önceydi) İspanya'da oturup ödül töreni sırasında neler olacağını merak ettik. Haberleri gazetelerden okumak veya İspanyol televizyonundan izlemek için ertesi güne kadar beklememiz gerektiğini biliyorduk. *İspanyolca olarak* şunları duymayı umuyorduk: *Çince* bir film, sadece En İyi Yabancı Film ödülünü değil, aynı zamanda En İyi Film ödülünü de kazanmıştı. (Birçoğunuzun bildiği gibi, *Kaplan ve Ejderha* dört Akademi Ödülü kazandı: En İyi Sanat Yönetimi/Set Tasarımı, En İyi Görüntü Yönetmenliği, En İyi Müzik ve En İyi Yabancı Dilde Film. O yıl sadece *Gladyatör filmi daha fazla ödül kazandı.) Kaplan ve Ejderha* En İyi Film ödülünü kazanmasa da, bir Asya filminin Hollywood'un en iyileriyle başarılı bir şekilde rekabet edebileceğini kanıtladı. Dünyamız küçülüyor ve sınırlar silikleşiyor. Bizi bir araya getirenin Hristiyan kilisesi olduğunu söyleyebilmeyi isterdik, ancak bu durumda film endüstrisi söz konusu.

Filmin hikayesi, güçlü sadakat ve şeref kurallarına sahip savaşçılar hakkında erken yirminci yüzyılda yazılmış bir Çin popüler romanından uyarlanmıştır. Li Mu Bai (Chow Yun-Fat), Wudan Dağı Okulu'ndan ünlü bir savaşçıdır; sakin ama ölümcül. Ustasının öldürülmesinin intikamını alma çağrısına rağmen, tefekkür dolu bir hayata çekilmeye karar vermiştir. Bu nedenle, ünlü dört yüz yıllık kılıcını saygın bir arkadaşına verir. Ancak kılıç verilir verilmez çalınır. Kadın bir "Xia" veya gezgin savaşçı olan Yui Hsui Lien (Michelle Yeoh), valinin güzel genç kızı Jen'in (Zhang Zi Yi) suçlu olabileceğinden şüphelenir. Mu Bai ve Hsui Lien, birbirlerine olan aşklarını kendilerine bile itiraf etmeden arayışa çıktıklarında, Jen'in gerçekten de kılıcı çaldığını, çünkü kötü bir kadın suçlunun himayesine girdiğini keşfederler. Jen, gücünü iyilik için kullanmak yerine bencilce ve yıkıcı bir şekilde kullandı. Filmin geri kalanı, Hsui Lien ve Jen arasındaki yüzleşmenin ve bunun trajik sonuçlarının öyküsünü anlatıyor.

Bu dövüş sanatları filmini izlemek iki nedenden dolayı büyüleyiciydi: kadın savaşçılar kadınsı ama erkeklerle tamamen eşit olarak tasvir edilmişti ve dövüş sahneleri savaştan çok bale gibiydi. Güçlü kadın karakterler ve gerçek duyguların ifadesi bu popüler tür için tipik değildir. Bu unsurları hikayede geliştiren Ang Lee'dir. Rakip olmalarına rağmen birbirlerinin yaşamlarını kıskanan iki kadının hayatlarına ve duygularına bir bakış atıyoruz. Yaşlı, güzel, nazik, gezgin Hsui Lien... Savaşçı olan Mu Bai, sevdiği adamla evlenmeyi çok istiyor. Zengin bir memurun mutsuz bir şekilde nişanlı olan genç kızı Jen ise, savaşçı olmanın getirdiğine inandığı özgürlüğü arzuluyor. Birbirlerinden (ve Mu Bai'den) öğrenecek çok şeyleri var. Bu süreçte biz de aşk, onur ve fedakarlık hakkında bir şeyler öğreniyoruz.

Filmin dövüş sanatları ve kılıç dövüşleri, tamamı Yuen Wo-Ping (Matrix'teki dövüş sahnelerinden sorumlu dövüş ustası *) tarafından koreografisi yapılmış* olup, tel destekli, yerçekimine meydan okuyan hareketler içeriyor. Bunlar tam anlamıyla görsel birer şiir. (Sallanan ağaç tepeleri arasındaki kılıç dövüşü bir klasik olmaya aday.) Ve arka planda Yo-Yo Ma tarafından çalınan çello pasajlarını duyuyorsunuz.

İşte benzeri olmayan bir film. Bu film nasıl ortaya çıktı? Yönetmen Ang Lee bir röportajda şunları söyledi:

> Ekibimle birlikte, hikayemizi anlatmak için film tarihinin en popüler, hatta belki de en yaygın türü olan Hong Kong dövüş sanatları filmini seçtik ve bu popüler türü, klasik Çin

kültürünün mirasını keşfetmek için bir tür araştırma aracı olarak kullandık. En yaygın sanat biçimlerini, en yüce olanlarla, yani büyük Taoist eğitim ve düşünce okullarında zaman içinde aktarılan gizli dövüş sanatlarıyla harmanladık.

Kilise olarak, İsa Mesih'in Müjdesi'ni anlatırken göz önünde bulundurmamız gereken bir bakış açısı şu: Hong Kong dövüş sanatları filmlerinin türü, Taoist düşüncenin özünü etkili bir şekilde yansıtmak için kullanılabiliyorsa, Amerikan popüler kültürü de benzer şekilde İncil'e dayalı inancımızı daha etkili bir şekilde paylaşmak için bir araç olabilir mi? Ang Lee ve nefes kesen filminden ders çıkarabiliriz: Hem kültürel hem de dini derinliğe sahip önemli hikayeler, popüler kültürün iletişim biçimleri kullanılarak etkileyici bir şekilde ifade edilebilir.

Diyalog Metinleri

Gerçekleşen bir arzu ruha tatlı gelir, fakat kötülükten yüz çevirmek ahmaklar için iğrenç bir şeydir... RAB korkusu bir öğüttür . Bilgelikte ve tevazuda şeref önce gelir. Doğruluk ve iyiliği takip eden, hayatı ve şerefi bulacaktır.

Özdeyişler 13:19; 15:33; 21:21

İsa, kendisine inanmış olan Yahudilere şöyle dedi: “Eğer öğretilerime bağlı kalırsanız, gerçekten benim öğrencilerimsiniz. O zaman gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacaktır.”

Yuhanna 8:31-32 (Yeni IV)

Mesih bizi özgür kıldı. Bu nedenle sağlam durun ve kölelik boyunduruğuna tekrar boyun eğmeyin.

Galatyalılar 5:1

İnsanların ve meleklerin dilleriyle konuşsam da, sevgim yoksa, gürültülü bir gong veya çınlayan bir zil gibiyim. Peygamberlik gücüm olsa, bütün sırları ve bütün bilgiyi anlasam, dağları yerinden oynatacak kadar imanım olsa da, sevgim yoksa, hiçbir şeyim. Bütün malımı dağıtsam, övünmek için bedenimi teslim etsem de, sevgim yoksa, hiçbir şey kazanmam... Şimdi ise iman, umut ve sevgi kalır; bunların en büyüğü sevgidir.

1 Korintliler 13:1-3, 13

Tartışma Soruları

Kaplan ve Ejderha filmini neredeyse oybirliğiyle övdüler . Kimileri aksiyonunu, kimileri romantizmini, kimileri de manevi boyutunu sevdi. Aslında, birçok kişi filmin bu üç türü de eşit derecede güçlü bir şekilde barındırmasından büyülenmişti; yani bazıları onu Matrix'in aksiyonuna *ve* Titanic'in romantizmine, *meditasyon* yapan mütevazı bir savaşçı kahramanla benzetti. Filmi genel olarak nasıl değerlendirdiniz? Daha önce buna benzer bir film izlediniz mi? Yukarıda bahsedilen filmlerden farkı nedir? Daha Batılı filmlerden farkı nedir? Hangi karakterle en çok bağ kurdunuz? Neden? Filmin adı kime veya neye atıfta bulunuyor?

2. Film boyunca Doğu kültürünün ve felsefesinin zenginliği mevcuttur. Doğu maneviyatının disiplini bu savaşçılara güç verir. Ancak ana karakterler bu felsefe ve kültürü sorguluyor gibi

görünmektedir (genç Jen örneğinde olduğu gibi neredeyse isyan etmektedirler). Filmin başında Mu Bai, meditasyonunun onu aydınlanma yerine sonsuz bir keder yerine götürdüğünü anlatır. Hsui Lien daha sonra, elinin dokunuşunun gerçek olduğunu, bir yanılsama olmadığını, bu dünyaya ait olsa bile, belirterek Mu Bai'nin ustasının öğretisine meydan okur. Sizce yönetmen ve senaristler karakterlerinin yaşadıkları değerleri sorgulamalarına neden izin veriyorlar? Dünyaya bakış açılarına alternatif yollar mı öneriyorlar? Hristiyan inancınızı ve inançlarınızı karakterlerin soruları ve mücadeleleriyle -hayatın bu evrensel sorularıyla- nasıl saygılı bir diyaloğa sokabilirsiniz? Diyalog metinleri, karakterlerin ortaya attığı temalara nasıl ışık tutabilir?

3. Mu Bai'nin ölümünden sonra, kalbi kırık Hsui Lien, Jen'i Wudan Dağı'na göndererek, "Bana bir şey söz ver. Bu hayatta hangi yolu seçersen seç... kendine sadık kal." der. Jen gider ve Lo ile kısa bir süreliğine de olsa yeniden bir araya gelir. Ang Lee, filmin son sahnesini fedakâr bir aşk veya umutsuzluktan ziyade özgürleşme olarak tanımlar. Jen'i hikayenin gerçek kahramanı olarak görür. Katılıyor musunuz? Neden veya neden değil? Bu son sahneyi *Thelma ve Louise'in son sahnesiyle karşılaştırabilirsiniz.* Doğu'dan ve Batı'dan gelen bu iki kadın hikayesi arasında ne gibi benzerlikler ve farklılıklar görüyorsunuz? Ölüm yoluyla gelen özgürleşme hikayeleri ile İsa'nın mesajı arasında ne gibi benzerlikler veya farklılıklar var?

Klip Konuşmaları

1. 4. Bölüm [8:20–11:45] ve 8. Bölüm [22:03–29:27]—“Jen” ve “Flyers”. Bu iki bölümde, iki kadın kahramanın tanışmasını ve birbirleri hakkında daha fazla şey öğrenmelerini görüyoruz. Jen, Yakında evlenecek olan valinin kızı, Hsui Lien gibi dövüş sanatları "şövalyelerinin" özgürlüğüne hayran kalır. Lien ona, hayatta kalmak için kendilerinin de kurallara (dostluk, güven, dürüstlük, onur gibi) uymaları gerektiğini söyler. Hsui Lien, kendi yolunun yalnızlığını ve Mu Bai'ye duyduğu sessiz aşkı bilir. Her ikisi de kendi yaşam tarzlarının tutsağıdır ve diğerinin sahip olduklarına özlem duyarlar. Sizce film yapımcıları izleyiciye özgürlüğün gerçek doğası hakkında ne anlatmak istiyor? Aşk, onur, fedakarlık ve özgürlük arasındaki denge sorusu nasıl hem eski hem de çok çağdaş bir soru? Yaşam tarzı seçimleriniz sizi nasıl bir tutsak haline getirdi? İncil insan özgürlüğünü nasıl tasvir ediyor?

2. Bölüm 15 [43:05–46:12]—“Kendini Teslim Et.” Mu Bai, Jen'in Yeşil Kader'i (kılıcını) geri verirken onu durdurur. Dövüşürler, ancak stilleri çok farklıdır. Jen öfkeyle doludur ve tüm gücünü çılgınca kullanır. Mu Bai ise neredeyse duygusuzdur ve zahmetsizliğine odaklanmıştır. Düellolarının bir noktasında, ona kendi tarzında (kılıcını arkasında tutarak ve bir sopayla dövüşerek) ve şu sözlerle ders vermeye çalışır: “Direniş olmadan büyüme olmaz. Tepki olmadan eylem olmaz. Kısıtlama olmadan arzu olmaz. Şimdi kendini teslim et ve kendini yeniden bul.” Mu Bai neden Jen'i öğrencisi olarak almak istiyor? Onda ne görüyor? Ona akıl hocalığı yapmanın riskleri nelerdir? Jen nasıl tepki veriyor? Neden? Tepkisinde ikilemde mi kalıyor (bu sahneden sonra Yeşim Tilki ile olan öfkeli sözlerini düşünün)? Yaşlı savaşçıların genç savaşçılarla etkileşimi klasik bir nesil farkı olarak nasıl görülebilir? Hiç benzer bir durumda bulundunuz mu? Ayrıca Mu Bai'nin özlü "atasözlerini" de tartışabilirsiniz. (Örneğin, bunlar İncil'deki atasözlerinden bazılarıyla ne kadar benzer veya farklı?)

3. Bölüm 27 [1:47:37–1:52:12]—“Son Nefes.” Hsui Lien, Mu Bai'nin Yeşim Tilki'nin Jen için tasarladığı zehirli ok yüzünden ölmek üzereyken onu izliyor. (Unutmayın, bu, tüm melodramıyla Çin popüler romanı.) Bu aşk-ölüm sahnesi, daha Batılı filmlerle nasıl benzerlikler ve farklılıklar gösteriyor? Son bölüme kadar dinleyin. Birbirlerine söyledikleri sözler. Sizi en çok etkileyen ne? Mu Bai, Hsui Lien'in ölüm ve yaşam hakkındaki klasik Doğu felsefesine nasıl yanıt veriyor? Ne öğrendi? O ne öğrendi? Ölüm, filmin tüm karakterleri için hayatı nasıl dengeleyici bir unsur olarak görüyor?

Bonus Materyal

dövüş sanatları fantezileri veya *wuxia* filmleri, kötü oyunculuk, kaba mizah ve ayrıntılı dövüş sahneleri arasında saçma bir olay örgüsünü bir araya getirir. Yönetmen Ang Lee, Tayvan'da büyürken çocukken bu tür Hong Kong filmlerini izlerken filmlere aşık oldu. Böyle bir film yapmak onun çocukluk hayaliydi. DVD'deki yorumlarında da belirttiği gibi, "insanların arzuladığı veya hayal ettiği şeylere en ilkel şekilde hitap eden" bu türe bir saygı duruşu olarak *Kaplan ve Ejderha'yı çekti* . Ancak filmi dövüş sahnelerinden yoksun olmasa da, bir destanın kapsamına ve bir Yunan trajedisinin dramına da sahip.

Filmin yapım sürecinin hem kapsamlı hem de dramatik olduğunu da söyleyebiliriz. Çin hükümetinden Pekin Film Stüdyosu ve çeşitli diğer yerlerde çekim yapma izni aldıktan sonra Lee, Gobi Çölü'nde çekimlere başladı. Ekibinin çölde kaybolmasından, kum fırtınalarına ve yüz derecenin üzerindeki sıcaklıklara, hatta yapım programını alt üst eden beklenmedik bir yağmur fırtınasına kadar birçok sorunla karşılaştı.

Karşılaştığı zorluklar sadece mekanlar ve ekip ile sınırlı kalmadı. Tamamı Asyalı oyunculardan oluşan kadrosunun dört başrol oyuncusundan üçü Mandarin konuşmuyordu ve Lee, daha klasik ve lirik bir hava yakalamak için Kantonca yerine Mandarin kullanmakta ısrar etti. Uluslararası alanda ünlü bir oyuncu olan Chow Yun-Fat (Hong Kong), sadece dil zorluğu nedeniyle ilk gün yirmi sekiz tekrar çekim yapmak zorunda kaldı. Michelle Yeoh, ilk dövüş sahnelerinden birinde dizinden sakatlandı ve ameliyat olup ABD'de bir ay rehabilitasyon gördü. Hatta *Matrix filmiyle ünlü usta dövüş koreografı Yuen Wo-Ping bile* zorlu bir sınavdan geçti. Lee'nin çatılarda ve tepelerde geçen fantastik dövüş sahnelerine dair vizyonu da bu sınavdan geçti. Bambu ağaçlarının dallarına tel ve kablo bağlama işi haftalarca süren yorucu ve tehlikeli bir çalışma gerektiriyordu.

Bu nedenle, film çekimleri tüm katılımcılardan muazzam bir çaba gerektirdi. Zhang Zi Yi (Jen), hat sanatı ve dövüş sanatları öğrenmek için aylarca Lee'nin eğitim kampına gitti. Benzer şekilde Chow Yun-Fat da aylarca bir dövüş sanatları hocasıyla çalıştı. Hem Yeoh hem de Yun-Fat Mandarin öğrenmek zorunda kaldılar ve repliklerini sıklıkla fonetik olarak ezberlediler. İki ekipten oluşan Hong Kong ekibi, neredeyse altı ay boyunca aralıksız çekim yapmak zorunda kaldı. Lee'nin kendisi de film üzerinde çalışmak için Çin'de neredeyse dokuz ay geçirdi. Çekimlerin ardından yedi haftalık kurgu (titiz dijital kablo kaldırma dahil) yapıldı. Besteci Tan Dun'a, Yo-Yo Ma ve Coco Lee ile Şanghay'da kayıt yapılmadan önce müziği bestelemesi için sadece iki hafta verildi. Hepsi fedakarlık yaptı ve kariyerlerindeki en zorlu çalışma zorluklarından bazılarını yaşadı, ancak hepsi Ang Lee ile çalışmanın buna değdiğini söyledi.

Kaplan ve Ejderha, dünya çapında birçok ödüle aday gösterildi ve kazandı. Bunlardan bazıları şunlardır: on Akademi Ödülü adaylığı (yukarıda belirtilen dört ödülü kazandı); on dört İngiliz

Akademi Ödülü adaylığı (üçünü kazandı); ve üç Altın Küre adaylığı (ikisini kazandı). Filmin 15 milyon dolarlık bütçesi bir aksiyon filmi için oldukça küçüktü, ancak gişe hasılatı hiç de öyle değildi. Film dünya çapında sinemalarda 209 milyon dolar, ABD'de ise 128 milyon dolar hasılat elde etti. Altyazılı Mandarin versiyonunun filmin gücüne katkıda bulunduğunu düşünsek de, video/DVD sürümüyle, altyazı okumayı sevmeyen izleyiciler oldukça iyi yapılmış bir İngilizce dublajlı versiyonu izleyebilirler. Bu, altyazılar nedeniyle filmi atlayabilecek genç veya yaşlı izleyiciler için iyi olabilir.

"Gizli Kaplan, Saklı Ejderha" Çin mitolojisinden bir alıntıdır. Gücünüzü başkalarından gizlemeyi ifade eder. Filmdeki karakterler bunu çeşitli şekillerde gösterirken, ilk bakışta ucuz bir kurgu gibi görünen filmin kendisi gerçek bir "gizli kaplan, saklı ejderha"dır; çünkü en azından görenler için gizli bir anlam ve değer barındırdığı görülmektedir.

Hayatı Seçmek

7. Big Night

Themes

Choosing Life
Clash of Cultures, Life as Sacramental, Materialism, Reconciliation within Families, The Lord's Supper
Celebration, Creativity, Food, Integrity

ABD, 1996
107 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Stanley Tucci, Tony Shalhoub, Minnie Driver, Ian Holm, Isabella Rossellini, Mark Anthony, Allision Janney, Campbell Scott
Yönetmenler: Campbell Scott ve Stanley Tucci
Senaristler: Stanley Tucci ve Joseph Tropiano
Yaş sınırı: R (küfür, kısa cinsel sahneler, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, geniş ekran anamorfik format, İspanyolca altyazılar

Özet ve Teolojik Düşünceler

Eat, Drink, Man, Woman; Babette's Feast; Like Water for Chocolate; ve *Big Night filmlerinin ortak noktası* nedir ? Tek kelimeyle: yemek. Son on yılda sinemaseverler, görkemli yemekler etrafında dönen az sayıda ama önemli film izleme fırsatı buldu.

Babette'in Ziyafeti, İskandinav mutfağının başlangıç yemeği, paylaşılan bir yemeğin iyileştirici potansiyelini gösteriyor. Bu gösterişli sofra, hem filmdekiler hem de biz izleyiciler için neredeyse kutsal bir nitelik taşıyor. *Eat, Drink, Man, Woman,* yetişkin kızlarıyla sürekli iletişim halinde olan Çinli bir babayı konu alıyor; babanın onlar için haftalık olarak hazırladığı gösterişli bir yemek ritüeli. Yemek ve aile birbirine yakından bağlı. *Like Water for Chocolate* ise Latin lezzetlerini taşıyor ve mutfak tarifleri, hayata dair bu rhapsody'nin odak noktası haline geliyor.

Primo (Tony Shalhoub) ve Secondo (Stanley Tucci), batmakta olan restoran işletmelerini kurtarmaya ve Amerikan rüyasına ulaşmaya çalışan iki İtalyan göçmen kardeştir. *Büyük Gece* (yönetmenler: Scott ve Tucci, 1996). Fotoğraf: John Clifford. Telif hakkı 1996 Rysher Entertainment'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Big Night, Jersey kıyısında geçiyor ancak filmin kalbi ve ruhu İtalyan. Stanley Tucci, ilk uzun metrajlı filminde sadece senaryoyu yazıp yönetmekle kalmamış, aynı zamanda risotto ve timpani servis eden bir İtalyan restoranını ayakta tutmak için mücadele eden iki kardeşten biri olarak da rol almıştır.

Sanatçı ruhlu usta aşçı Primo, menüsünden asla ödün vermez: "İnsanlara zaman verirseniz, öğrenirler." Küçük kardeşi Secondo ise iş adamıdır. Primo, risottosuna köfte ve spagetti isteyen kaba bir müşteri için nişastaları karıştırmayı reddettiğinde, Secondo, "Müşteri bunu istedi. Yap." der. Para uğruna ne kadar taviz verilmeli? Amerika'da başarı merdivenlerini tırmanmak için her şey mübah mı?

Pascal, fırsatçı bir tavırla komşu İtalyan restoranını işletir ve restoran, zevksiz yemeklerle müşterilerini doldurur. Duygusal müzik eşliğinde, kardeşlerin ücretsiz tanıtım ve yeni müşteri kazanmak için müzisyen Louis Prima'ya bir akşam yemeği verdikleri öne sürülüyor ve böylece olay örgüsü kuruluyor. Film, Büyük Gece'nin hazırlıklarını ve Prima'nın gelmemesi üzerine kardeşlerin mahalledeki arkadaşlarına -çiçekçi, berber, araba satıcısı vb.- sunulan zarif, altı çeşit yemekli akşam yemeğini gösteriyor. Bu neredeyse hayal gücünün ötesinde.

Pascal da yemekte hazır bulunur ve Primo aşçısı olsaydı elde edeceği parayı istediği için bu Son Akşam Yemeği'ni küfürle karşılar. Kardeşler ve arkadaşları arasında ortaya çıkan gerilimler anlık öfkeye ve kalp kırıklığına neden olur. Ancak Primo, kendisine çiçek satan utangaç arkadaşı Ann'e şöyle der: "İyi yemek yemek Tanrı'ya yakın olmaktır. Tanrı'yı tanımak meleklerin ekmeğidir. Bunun ne anlama geldiğinden emin değilim ama..."

İzleyiciler de bu gizemi hissedecekler. Yüzeysel olarak film, pragmatik, kaba bir materyalizmin tehlikelerini tasvir ediyor. Basit hikaye ise bunun yerine, sadece yemeğe karşı değil, aileye, arkadaşlara ve iş arkadaşlarına karşı da dürüstlüğün değerini ortaya koyuyor. Ancak bu yüzeysel hikaye çizgisinin altında başka bir olasılık daha var. Çünkü *Big Night,* yemeği hayatın kutsallığı, tüm hayatın kutsallığı için bir metafor olarak sunuyor. İzleyicide uyanan iştah, sadece yakındaki en iyi İtalyan restoranını bulma arzusundan daha fazlası (film bunu da yapacak olsa da!). Gerçekten sürdürebilecek bir şeye kök salma arzusu da var.

Bu filme aksiyon dolu bir macera filminin temposunu veya özel efektlerini bekleyerek gitmeyin. Bu yemek, yavaş yavaş yenmeli, tadı çıkarılmalı ve keyifle tüketilmelidir. Ama eğer tadına bakmayı tercih ederseniz, damak zevkinize hitap edecek çok şey var. Sinemadan çıkarken en sevdiğimiz özdeyişlerden birini hatırladık: "Kötü dondurma yemek günahtır." Makarna için de aynı şey geçerli!

Diyalog Metinleri

Tanrı yarattığı her şeye baktı ve gerçekten de her şey çok iyiydi.

Yaratılış 1:31

Git, ekmeğini afiyetle ye, şarabını neşeyle iç; çünkü Tanrı yaptığın her şeyi çoktan onaylamıştır.

Vaiz 9:7

Dürüstlerin ağzı hayat pınarıdır, fakat kötülerin ağzı şiddeti gizler.

Özdeyişler 10:11

Dürüstlerin iştahlarını doyuracak kadar yiyecekleri vardır, ama kötülerin karnı boştur.

Özdeyişler 13:25

Tartışma Soruları

1. *Büyük Gece* , adını hak eden bir film; çünkü yönetmenler çekim programının neredeyse yarısını ve filmin süresinin yarısını, ziyafetin ayrıntılı hazırlığına ve sunumuna ayırmışlar. Bu yavaş ve metodik anlatım, izleyicinin iki kardeşin ve topluluklarının deneyimine ortak olmasını sağlamayı amaçlıyordu. Sizin için bu deneyim nasıldı? Ailenizde yemek ne gibi bir rol oynadı? Yemek ve topluluk aracılığıyla neredeyse aşkın bir deneyim yaşadınız mı, ya da yaşayabileceğinizi hayal edebiliyor musunuz? Hayatın sıradan şeyleri, yaratılışın iyiliğini deneyimlemek için nasıl bir fırsata dönüşüyor?

2. Büyük kardeş ve aşçı Primo, eski dünyanın geleneklerine bağlı biridir. Ona göre yemek pişirmek bir yetenek, bir sanat ve bir yaşam biçimidir. Cahil Amerikalıların zevklerine hitap etmesi istenmesinden dolayı kızgındır. Küçük kardeş ve yönetici Secondo ise, işletmenin başarılı olmasını istediği için insanlara istediklerini vermekten mutluluk duyar. Amerikan rüyasının peşindedir. Bu iki kardeş birbirlerinden ne öğrenebilir? Hangi kardeşle daha çok bağ kuruyorsunuz? Eski dünya değerleri ve Amerikan rüyası hayatınızda nasıl çatıştı veya iş birliği yaptı? Kilise, bu ülkeye yeni gelenlerin bu yolculuğu yapmasına nasıl yardımcı olabilir? Bu çatışan değerler deneyimi nasıl olabilir? Kilisenizde mevcut olan bu durumla nasıl başa çıkabiliriz? Farklı nesillerden üyelerin veya yeni iman edenlerin, çatışan değerler denizinde yol almalarına nasıl yardımcı olabiliriz?

3. Yukarıdaki Özdeyişler'den alınan diyalog metinlerini kullanarak, filmdeki iki restoranın sahipleri hakkında nasıl konuşurdunuz? Kötülerin (Filistliler) refah içinde yaşadığı ve dürüstlerin (gerçek olanlar) acı çektiği durumlarla nasıl başa çıkarsınız? Hayatınızdaki iyi insanlar acı çekerken, kötü insanların sadece başarıya ulaşması durumunda ne düşünür veya ne yaparsınız? Pascal'ın başarılı olması, Primo ve Secondo'nun ise başarısız olup acı çekmesi adil mi? Hangi restoranda yemek yemeyi tercih ederdiniz? Neden?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 8 [22:52–32:38]—“Pascal’da.” Bir gece Paradise Restoranlarını kapattıktan sonra Secondo, caddenin karşısındaki Pascal’ın İtalyan Grotto’suna gider. Burada müzik ve yemekler gerçek İtalyan mutfağının zayıf taklitleridir, ancak insanlar restorana akın eder. Pascal’ın ofisinde Secondo ve Pascal, Amerika’da iş yapma hakkında konuşurlar. Karakterler konuşurken

çekime dikkat edin. Söylediklerini nasıl bir nüansla vurguluyor? Pascal'ın Secondo'ya verdiği tavsiyeleri düşünün: "Çok çalış… merdiveni tırman… fırsatlar ülkesi." "İnsanlara istediklerini ver, sonra onlara kendi istediklerini verebilirsin." "Hayatın kıçına dişlerini geçir ve onu kendine çek." Bu mesajlar nasıl yardımcı veya zararlı?

2. Bölüm 25 [1:09:50–1:11:41]—"Aşkın Mutfağı." Primo, Ann ile mutfakta, ona yemek pişirmeye ve güzel yemeklere olan sade sevgisini gösteriyor. Memleketinin yemeklerinden bahsediyor, "o kadar güzel ki, kendinizi öldürmeniz gerekiyor." Bunu kanıtlamak için ona pişirdiği yemeklerden tattırıyor ve Ann üç kez "Aman Tanrım" diye haykırıyor. Primo da "Aman Tanrım haklısın," diye onaylıyor. "Artık güzel yemek yemenin Tanrı'ya yakın olmak olduğunu biliyorsun." Ne demek istiyor? Siz de yemekle (ya da yaratılışın başka bir parçasıyla) böyle bir deneyim yaşadınız mı hiç?

3. Bölüm 28 [1:16:30–1:25:20]—"Yemek Servis Edildi." Sonunda altı çeşit yemek servis edildi. Yemeğin/yemeğin kendisinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Katılımcıların tepkilerinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Karakterler yemek sırasında nasıl değişti? Primo ve Secondo da dahil olmak üzere herkes için unutulmaz bir geceydi. Her biri ne öğrendi?

4. Bölüm 32 [1:40:32–1:45:55]—"Kahvaltı." Eleştirmen James Berardinelli, *Big Night filmi hakkında şöyle demişti:* "İki kardeş, her zaman bildikleri bir şeyi yeniden keşfederler: tıpkı sevgi gibi, yemek de sözsüz, evrensel bir iletişim aracıdır." Bunu ertesi sabahki sahnede görüyoruz; bu, inanılmaz, kesintisiz beş dakikalık bir çekim. İki kardeş sessiz bir sevgiyle omlet paylaşıyorlar. Omlet pişirme ve paylaşma eylemi nasıl bir uzlaşma eylemine dönüşüyor? Rabbin Sofrası, Hristiyan topluluğu için benzer veya farklı bir şekilde nasıl işlev görüyor?

Bonus Materyal

Big Night, 1996'da Sundance Film Festivali'nde prömiyer yaptığında Waldo Salt Senaryo Ödülü'nü kazandı ve Büyük Jüri Ödülü'ne aday gösterildi. Daha sonra Deauville Film Festivali'nde Büyük Özel Ödülü kazandı. Bağımsız film yapımcıları arasında özellikle En İyi İlk Senaryo dalında aday gösterilerek ve bu ödülü kazanarak, ayrıca Bağımsız Ruh Ödülleri'nde En İyi İlk Uzun Metraj Film ödülünü alarak büyük beğeni topladı. Buna ek olarak, New York Film Eleştirmenleri Birliği, Stanley Tucci ve Campbell Scott'ı En İyi Yeni Yönetmen ödülüyle onurlandırdı. Toplam gişe hasılatı 12,6 milyon dolardı. Bu ödüller ve rakamlar bir bakıma bize *Big Night'ın* gerçekten de filmlerin Paradise Restaurant'ı olduğunu, Pascal's Italian Grotto olmadığını gösteriyor.

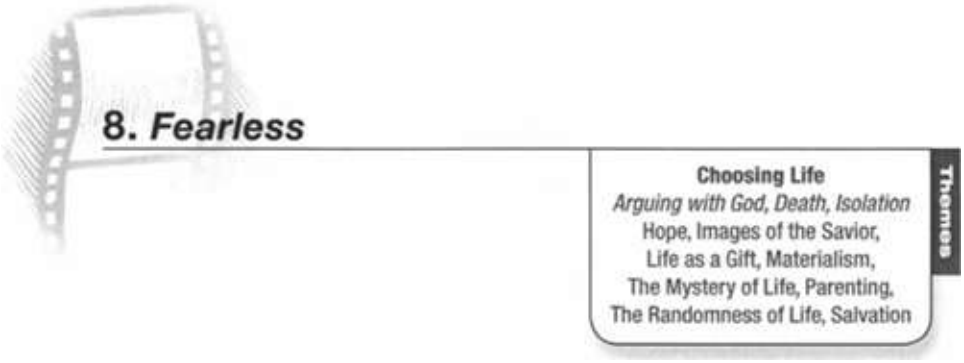

ABD, 1993
121 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Jeff Bridges, Isabella Rossellini, Rosie Perez, John Turturro, Benicio del Toro, Tom Hulce
Yönetmen: Peter Weir
Senarist: Rafael Yglesias
Yaş sınırı: R (kaza sahnesi, yetişkinlere yönelik temalar, kısa süreli küfür)
DVD Özellikleri: tam ekran formatı

Özet ve Teolojik Düşünceler

12 Kasım 2001'de, American Airlines'ın 587 numaralı uçağı, New York'taki JFK Havalimanı'ndan kalktıktan kısa bir süre sonra düştü. Rob'un teoloji ve film dersindeki öğrenciler o akşam, önceden belirlenmiş olan " *Fearless" filmini tartışmak üzere bir araya geldiler.* Peter Weir'in lirik ve içsel bir filmi olan "Fearless", ilk olarak 1993'te gösterime girmişti. Film eleştirmenlerden övgü almasına rağmen gişede başarısız olmuştu. Şimdi ise öğrenciler için büyüleyici bir deneyim oldu. Peki bu sefer farkı yaratan neydi? *"Fearless"* bir uçak felaketi hakkında bir film. Bir gün ne kadar çok şeyi değiştirebilir!

Çoğu felaket filmi, gerilimi filmin sonuna doğru, kaza anına kadar inşa eder. Ancak Weir'in filmi farklı. Bunun yerine, film kaza sahneleri ve felaketten kurtulan az sayıdaki kişiden biri olan Max Klein'ın (Jeff Bridges) görüntüleriyle *başlıyor* . Kameralar kayıttayken, korkunç kaza sonucu sonsuza dek değişmiş, pastoral mısır tarlalarına bakıyoruz. (Weir'in *Witness filmini izleyenler* , benzer şekilde masumiyetin ihlal edildiğini düşündüren tahıl tarlalarını hatırlayacaklardır.) Film ilerledikçe, ölümün açıklanamaz ve mantıksız gerçekliğiyle yüzleşmek zorunda kalan birinin hayatın anlamı üzerine dokunaklı bir düşüncesi ortaya çıkıyor. Hepimiz kendimizi onunla özdeşleştirebiliriz.

Mimar ve baba olarak Max'in güvenli ve başarılı hayatı sonsuza dek paramparça oldu. Şöhret, para ve bilgelik artık eskisi gibi görünmüyor. Bu durum onun için çok önemli. Max, uçaktan iki çocuğu kurtarmış olmasına rağmen, medya ünlüsü olmaktan kaçınıyor. Kaza sonrası avukatlık yaparak milyonlar kazanmasını istiyor, ancak başarılı olamıyor. Travma psikiyatristi de uyum sağlamasına yardımcı olmak istiyor, ancak etkisiz kalıyor. Sanki hepsi Eyüp'ün arkadaşları gibi; hiçbiri yardımcı olabilecek bir tavsiye veremiyor. Bu danışmanlar Max'in kederle dolu dünyasına giremiyor; o dünya bambaşka bir evrene dönüşmüş durumda.

Sersemlemiş ama hayatta kalan yolcu Max Klein (Jeff Bridges), uçak kazasından yara almadan kurtuluyor. *Korkusuz* (yönetmen: Weir, 1993). Fotoğraf: Merrick Morton. Telif hakkı 1993 Warner Bros. Tüm hakları saklıdır.

Bir süreliğine Max, yenilmezlik havası takınarak kaderi (ya da Tanrı'yı?) kışkırtıyor. Daha önce alerjik reaksiyona neden olup boğulmasına yol açacak çilekleri yiyor. Kalabalık bir kavşaktan geçiyor ve daha sonra bir binanın yüksek çıkıntısında dengede duruyor. Gökyüzüne bakarak, Tanrı'yla alaycı bir şekilde, "Bunu yapamazsın! Beni öldürmek istiyorsun ama yapamazsın!" diye haykırıyor. İzleyiciler, bu modern zamanların Eyüp'ünün gökyüzüne seslenirkenki acısını duyuyor, ancak daha fazlasını da görüyoruz. Çünkü Max çığlık atarken, onu yukarıda asılı duran bir kameradan izliyoruz. Tanrı'nın kendisi gibi, Max'e yukarıdan bakıyor ve onun için sabırla iç geçiriyoruz.

Basit hikayenin altında yatan bir yan olay da var: Max, kazadan kurtulanlardan biri olan Carla'ya (Rosie Perez) yardım eli uzatarak teselli buluyor. Filmin açılışında, kazada yaralanan Max'in yan tarafına odaklanan kamera çekimlerinden, Max'in çocukları kucağına almasına ve daha sonra tükürdüğü topraktan çamur yapmasına kadar, izleyiciler Max'i bir kurtarıcı figürü olarak görmeye teşvik ediliyor. Ancak filmin manevi özü, Max'in İsa'ya benzer fedakâr davranışlarında değil. Film, bunun yerine, Max'in kendi kurtuluşu hakkında; kendi başına kazanamayacağı bir şey hakkında.

Max'in, özellikle ölümün akıl dışılığı ve ahlaksızlığı göz önüne alındığında, hayatın mucizesini keşfettiği son doruk noktasında, yönetmen Weir, arka plan müziği olarak çağdaş Polonyalı besteci Henryk Gorecki'nin dokunaklı bir eserini seçiyor. 3. Senfoni, 1976'da Auschwitz yakınlarındaki St. Magnus Kilisesi'nde bir performans için bestelenmiştir. "Hüzünlü şarkılar senfonisi" olarak bilinir. Ancak Gorecki'nin diğer bestelerinde olduğu gibi, acının içinden bir umut notası duyulur. Bir orkestra şefinin dediği gibi, bu senfonide "hüzünden doğan ama kendisi hüzünlü olmayan bir umut" duyuyoruz. Bu özet, *Korkusuz filmini* de tanımlıyor.

O akşam Weir'in filmi üzerine yapılan öğrenci tartışması film üzerine yoğunlaştı, ancak son aylardaki uçak kazalarına, tanık olmaya devam ettiğimiz açıklanamaz dehşete, hatta bir uçak

kazasında ölme korkumuza dair kendi tepkilerimiz de bu tartışmadan hiç uzaklaşmadı. Ancak hayatın rastgeleliği son sözü söylemedi; ne Weir'in filmi ne de İncil'e dayalı inancımız böyle bir kaderciliğe izin vermezdi. Bunun yerine, öğrenciler acımızın derinliklerinden filizlenen bir umutla karşılaştılar – hatta acımızın bir sonucu olarak bile diyebiliriz. Yaşanan her şeye –adaletsizlik, ahlaksızlık, acı ve ölüm– cevap bulamayabiliriz. Max gibi Eski Ahit bilgeleri bunu fark etmişti, ancak Max ile birlikte yine de hayatın tadını, sevgisini ve güzelliğini kucaklayabiliyorlardı. Hayatın, hayranlığımızı davet eden aşkın bir gizemi vardır.

Fearless, izleyicilerine felaket filmi türünün tipik özelliği olan heyecan dolu bir macera yaşatmayacak. Çok daha anlamlı bir şey sunuyor. Biz izleyiciler, bu uçak kazasının ve sonrasının tasviriyle kendimizi sorgulamaya yöneliyoruz. Hayat ve ölüm, ölüm ve yaşam hakkındaki kendi manevi inançlarımız. Max gibi, biz de hayatı seçmeye teşvik ediliyoruz.

Diyalog Metinleri

Çünkü beni bulan hayatı bulur ve RAB'bin lütfunu kazanır ; beni bulamayanlar ise kendilerine zarar verir; benden nefret edenlerin hepsi ölümü sever.

Özdeyişler 8:35-36

Fakat yaşayanların hepsine katılanın umudu vardır; çünkü yaşayan bir köpek ölü bir aslandan daha iyidir.

Vaiz 9:4

Git, ekmeğini zevkle ye, şarabını neşeyle iç; çünkü Tanrı yaptığın her şeyi çoktan onaylamıştır. Giysilerin hep beyaz olsun; başının yağı eksik olmasın. Sevdiğin eşinle birlikte, güneşin altında sana verilen boş hayatının bütün günlerinde hayatın tadını çıkar; çünkü bu, hayattaki payın ve güneşin altında çektiğin emeklerin karşılığıdır.

Vaiz 9:7-9

Bu nedenle size söylüyorum, hayatınız için, ne yiyeceğiniz veya ne içeceğiniz için, bedeniniz için veya ne giyeceğiniz için endişelenmeyin. Hayat yemekten, beden de giysiden daha değerli değil mi? ... Ve endişelenerek ömrünüze tek bir saat bile ekleyebilir misiniz? ... Bu yüzden yarın için endişelenmeyin, çünkü yarın kendi endişelerini getirecektir. Bugünün derdi bugüne yeter.

Matta 6:25, 27, 34

Tartışma Soruları

1. Yönetmen Peter Weir, klasik film türlerini kullanmayı ve onları alt üst etmeyi veya diğer türlerin unsurlarıyla harmanlamayı sever. Örneğin *, Korkusuz (Fearless)* bir felaket filmidir. Ancak gerçek gerilimin vurgulanması için... Felaket, karakterinin içsel bir unsuru olup dışsal değildir; filmin başında gerçekleşir, sonunda değil. Tipik felaket filmi olay örgüsünün bu tersine çevrilmesi sizi bir izleyici olarak nasıl etkiledi? Uçak kazasından sağ kurtulmak Max Klein'ı nasıl etkiler? Felaket, sonraki yaşamında nasıl bir rol oynar?

2. Weir'in filmlerinin bir diğer özelliği de, siyasi bir bakış açısı sunmak için değil, bu yüzeysel çatışmaların ardında ve altında gizlenen daha derin bir anlamı ortaya çıkarmak için iki kültür arasındaki çatışmadır. Weir'in ana karakterleri genellikle dış dünyadan gelen, yeni bir kültürle karşılaşan ve onu anlamakta zorlanan yeni gelenlerdir. *Korkusuz filminde,* yabancı kültürün, uçak kazasında ölümden dönme deneyiminden sonra Max'in kendi kültürü olduğu ortaya çıkar. Max, kazadan sonra dünyasını yeniden nasıl öğrenmek ve deneyimlemek zorunda kalır? Onun için en zor olan nedir? Ona yardımcı olmak için hangi rehberler sağlanır? Bunlar yardımcı olur mu? Neden veya neden değil? Siz de benzer bir giriş (veya yeniden giriş) deneyimi yaşadınız mı?

3. Weir'in karakterleri, kontrol edemedikleri bir evrenle (en büyük engel ölümün kendisi) karşı karşıya kaldıklarında, "Öyleyse ne yapmalıyız?" diye sormaya başlarlar. (Bunlar, diğer filmlerinden birindeki bir karakterin sözleridir. *Tehlikeli Yaşam Yılı hakkındaki tartışmaya bakın* .) Hayatın daha önce farkında olmadıkları anlam katmanlarına sahip olduğunun farkına varırlar ve tekinsiz veya gizemli olanı keşfetmeye başlarlar. Hayatın değerli ve kıymetli olduğunu, yüzeyin altına inmeleri gerektiğini anlarlar. *Korkusuz filminde Max, Weir'in odak noktasıyla nasıl örtüşüyor? Kaza, "başına gelen en iyi şey" (Max'in sözleri) nasıl oldu? Gerçekliği* görmenize yardımcı olan böyle bir deneyim yaşadınız mı *?*

Klip Konuşmaları

1. 7. [23:20–26:50] ve 8. [26:50–32:30] Bölümler—“Byron Kendini Güvende Hissediyor; Max Güvensiz Davranıyor” ve “Korkmuyorum.” Burada görüyoruz ki Max, yenilmez olduğunu düşünüyormuş gibi davranıyor. Hatta gökyüzüne doğru, "Yapamazsınız! Beni öldürmek istiyorsunuz ama yapamazsınız!" diye bağırıyor. Ancak daha sonra, bir geri dönüş sahnesinde, uçak kazasından önceki son anlardaki deneyimini görüyoruz. Bu noktada neden korkusuz? Uçakta ve köprüde kiminle konuşuyor?

2. 9. [32:30–38:32] ve 10. [38:32–41:48] Bölümler—“İyi Samiriyeli Çağırıyor” ve “Sevmek İçin Bir Sebep Yok.” Hayatta kalanlardan biri olan Carla, bebeğinin ölümüyle yıkılmıştır. Hayatta kalanlara atanan psikolog, Max ve Carla'nın birbirlerine yardımcı olabileceğini düşünür. Ölüm hakkında konuşurlar. Konuşmaları hakkında ne düşünüyorsunuz? Max ve Carla, yaşananlar ve ölüm hakkında nasıl farklı düşünüyorlar? Onlarla ölüm hakkında nasıl konuşurdunuz? Hangi İncil kaynaklarını kullanırdınız?

3. Bölüm 18 [1:06:19–1:10:08]—“Bunun Bir Parçası Olmama İzin Ver.” Max ve karısı Laura, kaza öncesi ve sonrası hayatı hakkında konuşuyorlar. Sanki iki farklı evrende yaşıyorlarmış gibi. Neden? Max'in yaşadığı ama Laura'nın anlayamadığı ne var? Laura'nın bildiği ama Max'in deneyimleyemediği ne var?

4. Bölüm 26 [1:42:34–1:44:38]—“İlahi Olana Yaklaşmak.” Max, son “yenilmez” başarısının ardından hastanedeyken, Laura gizlice stüdyosuna girer ve çizdiği veya topladığı resimleri bulur. Resimlerden birinde şöyle yazıyor: “Ruh uzun yolculuğunun sonuna gelir ve çıplak ve yalnız

başına ilahi olana yaklaşır.” Max, Carla ve Laura, tüm insanlık gibi, hayatlarını yaşarken neyle mücadele ediyorlar? Kutsal Yazılar bize hangi gerçeği hatırlatıyor?

Bonus Materyal

Korkusuz, izleyiciyi düşünmeye sevk ederken aynı zamanda sürükleyici bir hikaye anlatan bir film. Ele aldığı konularla başa çıkmak kolay değil ve filmde hazır çözümler veya kesin cevaplar da verilmiyor. Film boyunca, ölüm göz önüne alındığında, yaşamın doğası ve kırılganlığı üzerine düşünmeye yönlendiriliyoruz. Ayrıca Tanrı ve insanlık arasındaki ilişkiyi de ele alıyoruz. Bu film, Hristiyan olsun ya da olmasın, arkadaşlarınız ve meslektaşlarınızla tartışmak için faydalı olabilir.

Weir'in tarzı ve içeriği hakkındaki yukarıdaki yorumlara ek olarak, filmlerini yaparken sıklıkla müzikten ilham aldığından da bahsetmek gerekir. “Hikaye anlatıcılığı benim mesleğim, zanaatım. Ama müzik benim ilham kaynağım; ve amacım, metaforum, insanları müzik gibi etkilemek. Görüntüler müzik gibi üzerinizden süzülmeli ve deneyim kelimelerin ötesinde olmalı.”

Weir'in, hayranlık uyandıran bir bakış açısı sağlamak için müziği en güçlü şekilde kullandığı film Fearless'tır . U2'nun "Where the Streets Have No Name" gibi popüler müziklerin çalınması, Max'in yabancılaşmasını pekiştirir. Ancak filmin sonundaki, uçak kazası sırasında uçağın içini gösteren bir geri dönüş sahnesine kadar, bir aşkınlık duygusu elde edilemez. Ölüm ve yaşamın gizemi kısmen mavi ışık ve ağır çekim kullanımıyla aktarılır. Ancak izleyiciyi alıp götüren şey, Henryk Gorecki'nin 3. Senfonisi'dir. Gorecki, ilk bölümün metni için İsa'nın annesi Meryem'in 15. yüzyıldan kalma bir Polonya ağıtını seçmiştir: "Oğlum, seçilmiş ve sevgilim, yaralarını annenle paylaş... Her ne kadar beni terk ediyor olsan da, kıymetli umudum." Senfoninin metni, Zakopane'deki Gestapo karargahındaki bir hücrenin duvarına yazılmış bir dua ile devam eder. Ve film, Polonyalı bir annenin, "Mezarında yatıyor ve her yerde insanlara sorsam da nerede olduğunu bilmiyorum" diye çocuğunun kaybını yad ettiği bir halk şarkısıyla sona eriyor. Weir, filmde bu son bölümü kullanmayı tercih etmiş. Ancak üç bölümün birleşmiş gücü, hikaye bağlamında ezici bir etkiye sahip. Acılarımızı kim taşıyacak? İşte burada da Korkusuz'un mucizesi yatıyor . Müzik ve görüntü, kederin ötesinde bir umudu tasvir etmek için bir araya geliyor. Laura, Max'e ölmemesi için yalvarırken, Max gözlerini açıyor. "Hayattayım," diye nefes nefese söylüyor. Hayat küllerden yeniden başlıyor.

Fearless, En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu (Rosie Perez) dalında Akademi Ödülleri ve Altın Küre Ödülleri'ne aday gösterildi. Berlin Uluslararası Film Festivali'nde filmdeki rolüyle Üstün Performans dalında Gümüş Ayı Özel Mansiyon ödülünü kazandı. Gişe rekorları kıran bir film olmasa da (toplam gişe hasılatı sadece 8,4 milyon dolardı), *Fearless* film eleştirmenlerinden büyük övgü aldı. Her iki gerçeğe rağmen, film izledikten sonra hemen unutulacak bir film olmadığı için, film sonrası birçok sohbete konu olacaktır.

Mesleğimizi Kucaklamak

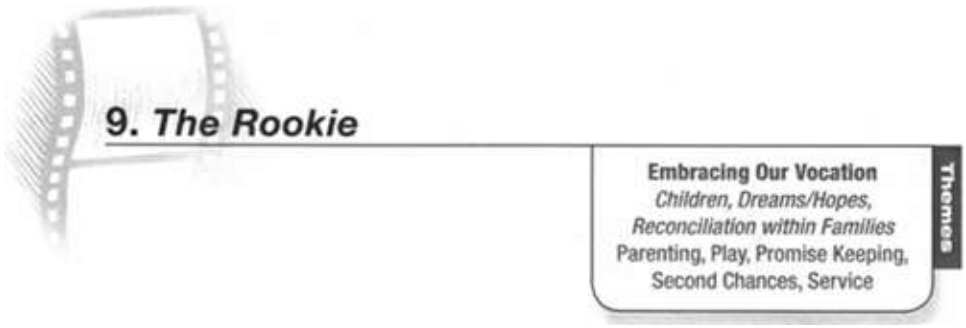

ABD, 2002
127 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Dennis Quaid, Rachel Griffiths, Brian Cox, Jay Hernandez, Beth Grant, Angus T. Jones
Yönetmen: John Lee Hancock
Senarist: Mike Rich
Yaş sınırı: G (rahatsız edici hiçbir şey yok - çocuklar için mükemmel)
DVD Özellikleri: John Lee Hancock ve Dennis Quaid'in yorumları, yönetmen tarafından sunulan silinmiş sahneler, "Jim Morris'in İlham Verici Hikayesi", "Bahar Antrenmanı: Profesyonellerden İpuçları" - filmin beyzbol teknik danışmanı Mark Ellis, beyzbol teknikleri hakkında ipuçları veriyor, İspanyolca altyazılar.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Beyzbol zor zamanlar geçiriyor. Bir zamanlar ulusal bir eğlence olan beyzbol, on yıl öncesine göre %14 daha az genç tarafından oynanıyor. Bu durum, bilet fiyatlarını çok yüksek seviyelere çıkaran açgözlülük; çok fazla profesyonel beyzbol oyuncusunun rol modellerini değiştirmesine neden olan kibir ve ahlaksızlık; ve gençlerin adrenalinini snowboard, kaykay ve paten gibi sporlara yönlendirmesi (on yılda %538 artış) gibi faktörlerin birleşiminin sonucudur. Bir zamanlar efsanevi boyutlarda olan beyzbolun popülaritesi, milenyumun başında teknoloji hisselerinin düşüşü kadar hızlı bir şekilde azalıyor.

Yine de, iyi bir beyzbol hikayesi hâlâ ulusumuzun dikkatini çekebiliyor. Mark McGuire ve Sammy Sosa arasındaki, Babe Ruth'un gizemini yerle bir eden ev vuruşu yarışında hepimiz favorimizi destekledik. 2001 Dünya Serisi'nde, yıldız atıcılarıyla favori olmayan Arizona Diamondbacks ile geriden gelerek zafer kazanan efsanevi New York Yankees arasındaki mücadele büyüleyiciydi.

Koç Jim Morris (Dennis Quaid) ve Big Lake Lisesi oyuncuları milli marş için ayağa kalkıyor. *Çaylak* (d. Hancock, 2002). Fotoğraf: Deana Newcomb. Telif hakkı 2002 Disney Enterprises'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Sadece canlı çekim beyzbol filmleri etkileyici olamaz. *Field of Dreams* ve *The Natural* , çok sayıda hayran çeken iki beyzbol filmi; belki de şimdiye kadar yapılmış en iyi beyzbol filmi olan Ron Shelton'ın *Bull Durham'ı da öyle.* Bu hikayeler kurgusal olsa da, hayat için etkileyici olmaya devam eden metaforlar sunmuşlardır.

Bu listeye *The Rookie'yi de ekleyelim.* Gerçek bir hikâyeye dayanan film, izleyicilere hayat oyununu oynamak için bir model sunuyor. Gerçeğin bazen kurgudan daha tuhaf olduğunu bilmeseydik, bıkkınlığımız bu hikâyenin bizi etkilemesine izin vermeyebilirdi. Sonuçta, olasılıklar ne olursa olsun hayallerinizin peşinden gitmenin boşuna olduğunu biliyoruz. Hepimiz biliyoruz ki, derme çatma bir takımla küçük, kırsal bir lise şampiyonluk kazanamaz. Ve kolunda sakatlık olan otuz beş yaşındaki bir beyzbol oyuncusu, ilk maçından on beş yıl sonra geri dönemez. Büyük liglerde oynamak için seçmelere katılıyorlar. Ama yine de onları destekliyoruz ve izlerken gözyaşlarımız gerçek!

Sinemaya giren izleyicilerin çoğu filmin sonucunu önceden biliyor. Yine de kendimizi lise fen bilgisi öğretmeni ve beyzbol koçu Jim Morris'i desteklerken buluyoruz. Kaybeden takımına hayallerinden vazgeçmemeleri için meydan okuduğunda, takım arkadaşları onun tam da bunu yaptığını söylüyor. Böylece bir iddiaya giriliyor: Eğer bölge şampiyonluğunu kazanırlarsa, koçları ilk denemesinden on beş yıl sonra tekrar büyük liglerde oynamayı deneyecek. Takım kazanıyor ve koç da oynuyor, ve Morris, otuz beş yaşında büyük liglere giren en yaşlı ikinci çaylak olarak Tampa Bay Devil Rays için beyzbol oynamaya başlıyor. Morris'in kısa süreli görevinde sadece on beş inninglik bir kurtarma atışı yapıp öğretmenliğe geri dönmesi önemli değil. Arlington, Teksas'taki stadyuma ulaşmış olması fazlasıyla yeterli.

Hikayenin gerçekten yaşanmış olması, bu inanılmaz öyküye inanmamızı sağlıyor. Ancak genel olarak hayat hakkında bir alegori olarak benimsememizi daha da kolaylaştıran şey, inandırıcı karakterlerin, dürüst senaryonun ve iyi yönetmenliğin birleşimidir. Dennis Quaid, Jim Morris rolünü en ufak bir duygusallık izi olmadan canlandırıyor. Bir eleştirmenin "sağlam, zahmetsiz bir dürüstlük" olarak tanımladığı bir özelliği var. Örnek bir öğretmen, baba ve beyzbol koçu

olmasına rağmen, olabilecekleri bilmenin verdiği bir melankoli taşıyor. Geceleyin kamyonunun ışıklarını kullanarak beyzbol toplarını kale arkasına atarken, daha fazlasını umduğunu bilerek onun için içimiz acıyor.

Brian Cox, Morris'in katı ve duyarsız babasını canlandırarak hikâyeye gerçekçilik ve belirsizlik katıyor. Avustralyalı Rachel Griffiths ise, Morris'in sonunda imkansız gibi görünen bir hayalin peşinden koşarken, ona inandırıcı bir gerçeklik kontrolü sunuyor. Onu seviyor ama aynı zamanda Batı Teksas'ın kırsal kesiminde, az parayla iki çocuğunu büyütmek zorunda olduğunu bilerek dürüst şüpheleri de var.

Büyük liglerde oynama hayalleri sadece çocuklara mı özgü? Jim ve Lorri Morris ile birlikte, özellikle kendisinden yarı yaşındaki oyuncularla birlikte alt liglerde mücadele ederken ve şansını beklerken, bunun değip değmeyeceğini merak ediyoruz. Ama sonunu söylemeden (her ne kadar nasıl biteceğini hepimiz biliyor olsak da), şunu söyleyebiliriz: Bunu yapmalıyız. Hayır, çocukluk hayallerimizin ölmesine izin vermemeliyiz. Hayatın getirdiği kaçınılmaz hayal kırıklıkları ve başarısızlıklara rağmen, umut hayatı değiştirebilir. Morris'in lise oyuncularına öğrettiği şeyi kendisi de öğrenmeli. Bu süreçte biz de öğreniyoruz.

Dindar bir Katolik olan yönetmen John Lee Hancock, hem lirik bir beyzbol filmi yaratmış hem de hayat oyununa sadık kalmış. Beyzbol bölümleri, sonunun ne olacağını bilsek bile, izlemesi keyifli ve gerilim dolu. Bize oyunun hem kendi başına hem de hayat hakkında ders çıkarabileceğimiz bir metafor olarak önemini hatırlatıyor. Bu Disney filmi, genç ve yaşlı herkes için bir ziyafet niteliğinde.

Diyalog Metinleri

> RAB Musa'ya şöyle dedi: "...Onu [Bezalel'i] ilahi ruhla, yetenekle, zekâyla ve her türlü zanaatta bilgiyle doldurdum; sanatsal tasarımlar yapabilmesi, altın, gümüş ve bronz işleyebilmesi, taşları kesip işleyebilmesi ve tahta oymacılığı yapabilmesi için... Bütün yeteneklilere beceri verdim ki, size emrettiğim her şeyi yapabilsinler."
>
> Çıkış 31:1-6

Ertelenen umut kalbi hasta eder, ama gerçekleşen arzu hayat ağacıdır.

Özdeyişler 13:12

"Çünkü ben sizin için tasarladığım planları biliyorum," diyor RAB , "bunlar sizin iyiliğiniz içindir, zarar vermek için değil; size umut dolu bir gelecek vermek içindir."

Yeremya 29:11

Tanrı'nın engin lütfunun iyi yöneticileri olarak, her biriniz aldığınız yeteneklerle birbirinize hizmet edin.

1 Petrus 4:10

Tartışma Soruları

1. Film, iki rahibe, beyzbol, petrol ve Teksas'ın koruyucu azizesi Azize Rita hakkında eski bir Teksas hikayesiyle başlıyor. İmkansız hayaller. (Gerçek bir hikaye—Santa Rita kuyusu, Teksas'taki petrol patlamasını başlatan kuyuydu. Orijinal sondaj kulesi, Austin'deki Teksas

Üniversitesi kampüsünde bulunmaktadır.) Yönetmen, filmde olacaklar için nasıl bir zemin hazırlıyor? Filmdeki hangi hikayeler bu orijinal hikayeyle bağlantılı? Hikaye, genç (ve yaşlı) Jimmy Morris için nasıl bir cesaret kaynağı oldu? Sizin ne gibi imkansız hayalleriniz var?

2. Jimmy radar tabancasına karşı atış yaparken, Guy Clark ve Rodney Crowell'in "Stuff That Works" şarkısı duyulur. Şarkıcı (Guy Clark) nakarat bölümünde hayatının nelerden oluştuğunu anlatır:

> İşe yarayan şeyler. Dayanıklı şeyler.
>
> Duvara asılacak türden şeyler değil.
>
> Gerçek şeyler. Hissedilecek şeyler.
>
> Düştüğünüzde uzanacağınız türden şeyler.

Jimmy'nin hayatı şarkının bir yansıması nasıl? Onun için önemli olan şeyler neler? Şarkıyı siz söylüyor olsaydınız hangi şeyleri dahil ederdiniz? Şarkı ve sahne, hayatının ne olduğu ve hala hayalini kurduğu şeyler arasındaki gerilimi nasıl kuruyor (özellikle önceki sahne bağlamında—bkz. Klip Sohbetleri, "Anlaşma")? Bu gerilimi hiç yaşadınız mı? Eğer yaşadıysanız, ne şekilde? Yönetmen, Jimmy'nin henüz bilmediği bir şeyi izleyiciye nasıl aktarıyor?

3. Jimmy Morris'in sekiz yaşındaki oğlu Hunter, babasına hayran, beyzbolu çok seviyor ve takımın top toplayıcısı. Gülümsediğinde, güldüğünde veya dans ettiğinde, izleyici de aynı şekilde karşılık veriyor. Yaydığı neşeyle filmde ve babasının hayatında nasıl bir rol oynuyor? Babasıyla olan ilişkisi, Jimmy'nin çocukken ve yetişkinlikte babasıyla olan ilişkisiyle nasıl bir tezat oluşturuyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 4 [28:00–35:13]—“Anlaşma.” Korkunç bir yenilgiden sonra, Koç Morris takıma hayaller kurmak hakkında bir konuşma yapar. "Hayallerin yoksa hiçbir şeyin yok demektir" diyorlar. Onlar da ona büyük liglerde beyzbol oynama hayali kurması için meydan okuyorlar. Bir anlaşmaya varıyorlar. Bu, takımın ve Koç Morris'in hikayelerinde nasıl bir dönüm noktası oluyor? Bir hayale sahip olmanın yanı sıra, her ikisi için de fark yaratan ne tür şeyler oldu? Kilise, hayallerin teşvik edilmesinde nasıl bir rol oynayabilir?

2. Bölüm 9 [1:12:12–1:23:45]—“Aile Kaygıları.” Jimmy Morris, deneme maçında 98 mil/saat hızında atışlar yaptıktan sonra Tampa Bay Devil Rays'in küçük lig takımında yer kazanır. Ancak yaz boyunca Güney Ligi'nde oynamak ailesi için büyük fedakarlıklar anlamına gelecektir. Kararın verdiği acı içinde, ayrı yaşadığı babasından bile tavsiye ister. Babası, “Büyükbaban bana bir keresinde, yapman gerekeni yapmaya başlamanın zamanı gelene kadar ne yapmak istediğini düşünmenin sorun olmadığını söylemişti” der. Jimmy'nin yeteneği göz önüne alındığında, babasının bu tavsiyesi nasıl ironiktir? Ama bu, karısının tekrar atış yapma şansı hakkındaki ilk

duygularına nasıl benziyor? Ne, ya da daha doğrusu kim, fikrini değiştiriyor? Hayaller sadece sekiz yaşındaki erkek çocukları için mi? Hayallerinizde sizi kim cesaretlendirdi? (Bkz. Özdeyişler 12:11.)

3. Bölüm 15 [1:58:22–2:02:22]—“Geldiğin İçin Teşekkürler.” Büyük liglerdeki ilk maçından sonra Jimmy, babasını soyunma odasının dışında ayakta bulur. Daha önce aralarında hiç duyulmamış, anlayış dolu sözler paylaşırlar. Babası gitmek üzereyken Jimmy onu geri çağırır, maç topunu verir ve “Geldiğin için teşekkürler” der. Bu filmden uzlaşma hakkında ne öğrenebiliriz? Bu iki adamın da birbirlerini bırakıp kucaklaşmalarına ne izin verdi?

Bonus Materyal

Yönetmen John Lee Hancock ve diğerleri, Jimmy Morris'in gerçek hayat hikayesinden çok etkilendiler çünkü bu hikaye aslında birden fazla hikayeyi bir arada anlatıyordu. Bu sadece bir oyunda kazanmakla ilgili bir hikaye değil, aynı zamanda... Hayatta kazanmanın öyküsüydü. Regan County Lisesi Baykuşları'nın başarılı sezonunun ve Jimmy Morris'in bir hayalini gerçekleştirmesinin öyküsüydü. Aslında, filmde canlandırılan sahnelerin neredeyse tamamı gerçekten yaşanmıştı; Jimmy'nin yoldaki radar tabancasına karşı atış yapması (tamamen yazar tarafından uydurulmuş) ve Royce Clayton'ı üç atışla (aslında dört atışla) saf dışı bırakması (filmde gösterildiği gibi) hariç (ama Royce Clayton filmde gerçekten kendisini canlandırmıştı).

Jimmy Morris, "emeklemeye başladığımdan beri elimde top vardı" ve çok yönlü bir atletti. Lisede futbol da oynadı (Morris'e göre Batı Teksas'ta yapılan tek şey "kiliseye gitmek ve futbol oynamaktı"), ancak Brewers tarafından beyzbol takımına seçildi. Filmin yapımcılarından Mike Ciardi, aslında bir sezon boyunca küçük lig takımında oda arkadaşıydı. Ancak Morris, sakatlıklar ve dört ameliyat nedeniyle pek başarılı olamadı. Yirmili yaşlarında üniversiteye geri döndü ve futbol takımının punt oyuncusu oldu. Son sınıfında All-American seçildi. Üniversiteden sonra lisesine geri dönerek fen bilgisi öğretmeni oldu ve sonunda zor durumda olan bir beyzbol takımının koçluğunu üstlendi. Takım, birkaç yıl üst üste tüm sezon boyunca sadece bir maç kazandı, ta ki 1999'daki o inanılmaz sezona kadar.

Takımın başarılı sezonu, Morris'i Tampa Bay Devil Rays ile deneme antrenmanına katılmaya zorladı (ve üç çocuğuyla birlikte gitti). İlk atışı 94 mil/saat, ikincisi ise 96 mil/saat hızındaydı. Ardından 98 mil/saat hızında on iki ardışık atış yaptı. İnanamayan bir şekilde başını kaşıyan atış gözlemcisi, telefonda gözlem direktörüne durumu anlattığında, direktör "Elli yaşında olsa bile umurumda değil. Eğer böyle atış yapabiliyorsa, onu istiyorum!" diye bağırdı. Ve gerisi tarih oldu.

Hem Hancock hem de Dennis Quaid Teksaslıydı ve Teksas'la ilgili bir hikaye yapmak istiyorlardı; "Teksas'ın filmde bir karakter olduğu" bir hikaye. Hancock'ın bir miktar beyzbol geçmişi vardı (babası antrenördü), ancak Quaid'in yoktu. Bu nedenle, çekimlerden önce Quaid, Los Angeles Dodgers'ın atış antrenörü Jim Gott'tan üç ay boyunca eğitim aldı. Ayrıca Morris ile yan yana atış yaptı ve Morris'in maç filmlerini inceledi. Morris sette çok zaman geçirdi, bu da Quaid'in hoşuna gitti. Morris ve beyzboldaki profesyoneller, Quaid'in Bir beyzbol oyuncusunun formunu yakalamadaki başarısı hayranlık uyandırıcıydı. Atış sahneleri için dublörlere gerek kalmadı.

Morris'in ilk büyük lig maçına sahaya koştuğu doruk noktası sahnesi aslında Rangers-Indians maçının yedinci devre arası sırasında çekilmişti. Atış sahneleri maçtan sonra çekilmişti, ancak maçı izleyen kırk bin kişiden on beş bini filmde figüran olarak yer almak için orada kalmıştı.

"The Rookie", Las Vegas Film Eleştirmenleri Ödülü'nde En İyi Aile Filmi ödülünü kazandı ve aynı kategoride Yayın Filmi Eleştirmenleri Birliği ve Genç Sanatçı Ödülleri'ne aday gösterildi. 2002 yılının sonuna kadar toplam gişe hasılatı 75 milyon doları bulurken, video satışları 21 milyon doları aşmıştı. Bu da insanların iyi bir hikayeye ne kadar aç olduğunu gösteriyor. (Ve Jimmy Morris veya filmin yapımı hakkında daha ilginç hikayeler öğrenmek isterseniz, DVD'nin Bonus Materyallerine göz atabilirsiniz.)

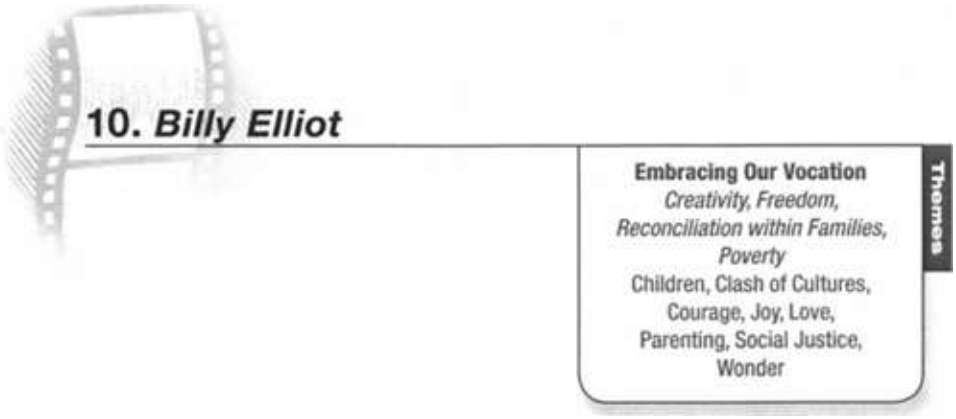

Birleşik Krallık, 2000
111 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Julie Walters, Jamie Bell, Jamie Driven, Gary Lewis, Jean Heywood
Yönetmen: Stephen Daldry
Senarist: Lee Hall
Yaş sınırı: R (küfür, şiddet)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım notları, oyuncular ve film yapımcıları, "Billy Elliot: Özgürlüğe Kavuşuyor" kısa belgeseli

Özet ve Teolojik Düşünceler

Çocukken yatağınızda zıplamanın dünyanın en harika deneyimi olduğunu hatırlıyor musunuz? İşte o günler... Çocuksu bir özgürlükle tamamen kendiniz olabildiğiniz, hem bedeninizin hem de ruhunuzun özgürce uçabildiği o kısa anlar (ta ki ebeveynleriniz sizi duyup durmanızı emredene kadar). Tanınmış gençlik hizmeti uzmanı Mike Yaconelli, *Tehlikeli Hayret adlı kitabında* yatakta zıpladığı günlerden bahsetmiş ve bunların neden ve nereye gittiğini merak etmişti. Haklı olarak, yetişkinler olarak "hayret etme" yeteneğimizin, Yaratıcının kendisinden gelen yaşamın iyiliğine hayran kalma yeteneğimizin kaybolmasıyla bir bağlantı gördü. Zıplamayı unuttuk; "her zaman bizimle konuşan, hatta doğmadan önce bile var olan hayret ve şaşkınlık sesini, Tanrı'nın sesini" susturduk.

Bale dersi bitti, Billy Elliot (Jamie Bell) dans etmeyi bırakamıyor. *Billy Elliot* (yönetmen: Stephen Daldry, 2000). Fotoğraf: Giles Keyte. Telif hakkı 2000 Universal Studios'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Billy Elliot filmi başlarken, Billy'nin yatağında modern bir dansçı gibi zıpladığını, daha doğrusu sıçradığını görüyoruz. Dünyada hiçbir derdi yokmuş gibi, hareket için yaratılmış gibi görünüyor, hatta dünyası başına yıkıldığında ve bu zavallı çocuğun kaç dans günü kaldığını merak ettiğimizde bile. Bu İngiliz komedisinden kahkahalar, biraz duygusal gözyaşı ve bolca ilham bekleyebilirsiniz. Bu film zorlu – sert dil, zorlu olaylar, zorlu grevci madenciler ve zorlu bir aile durumu. Ama aynı zamanda genç bir çocuğun özgürlüğü, sevgiyi ve aşkınlığı deneyimlemesini izlerken nazik ve tatlı da oluyor; yatakta zıplamak da bunun bir örneği.

Hikaye, İngiliz bir kömür madenciliği kasabasında geçiyor; burada işçi sınıfından bir çocuk olan Billy Elliot (Jamie Bell), babası tarafından boks dersleri almaya zorlanıyor. Ancak o, "Rocky" olmaktan çok uzak. Dahası, evdeki hayat da *Ozzie ve Harriet'in hayatından çok farklı.* Babası (Gary Lewis) ve ağabeyi Tony (Jamie Draven) grevdeki madenciler. Annesi genç yaşta ölmüş ve hepsi hala duygusal olarak zorlukla başa çıkmaya çalışıyor. Yaşlı ve bunak büyükannesi (Jean Heywood) ise çoğu zaman kendi küçük dünyasında yaşıyor ve gözetim altında olmadığı zamanlarda evden uzaklaşıyor. Bu kadar yetişkin insanla başa çıkmak zorunda kalan Billy'nin bu kadar çabuk büyümesine şaşmamalı.

Bir gün, sözde boks antrenmanı yaparken, kasabanın toplum merkezinin diğer ucunda, sürekli sigara içen disiplinli bir kadın (Julie Walters) tarafından verilen bale derslerini görür. Gözleri parlar. Kısa süre sonra, bale kıyafetleri giymiş bir kalabalığın içinde tek erkek çocuk olarak, beceriksizce onun sınıfına katılır. Ancak bir eleştirmenin de belirttiği gibi, baleyi sevmeye başlamadan önce bile Billy, herkes yerinde sayarken koşup zıplayarak hayatında müziğin varlığını hisseder. Filmin en iyi sahnelerinden bazıları, sözsüz, sadece hareketlerden oluşan,

Billy'nin yatağında zıpladığı veya memleketinin sokaklarında koştuğu, genellikle arka planda T. Rex'in klasik rock/pop müziğinin çaldığı sahnelerdir.

Tahmin edilebileceği gibi, Billy'nin babası oğlunun zamanını ve ailenin kıt parasını nasıl harcadığını öğrenince hiç de memnun kalmaz. Aslında, baba ve ağabey... Billy'yi "eşcinsel" eğilimleri nedeniyle damgalamak mümkün. Ancak Billy ne bir klişe ne de bir eşcinsel. O, müziğe ve harekete aşık bir çocuk; uçmak isteyen bir çocuk. Ve onun aracılığıyla, hikayedeki yetişkinler (izleyicilerden bahsetmiyorum bile) onunla birlikte gerçekten yükseliyorlar.

Filmde belgesel olarak bakıldığında inanması zor anlar olsa da, film daha çok bir masal ve fantezi olarak tasarlanmış. Kesinlikle zorlukların üstesinden gelme türüne giriyor. Kaçınılmaz olarak, aile sevgisi cehalet ve klişelerle savaşıyor ve aile kazanıyor. Baba ve oğul sevgisinin tüm birlik kurallarını ve homofobik endişeleri aştığı iyileşmeyi gördüğümüzde gözyaşı döküyoruz. Ve Billy Elliot'ın Yaratıcı'nın onu yarattığı gibi yaşamasını izlerken, saf neşenin tasvirine de gözyaşı döküyoruz. Ama aynı zamanda biz de yükselmeyi, Yaratıcı'nın bizi hayal ettiği her şey olmayı çok özlediğimiz için de gözyaşı döküyoruz.

Diyalog Metinleri

Tanrı insanı kendi suretinde, Tanrı'nın suretinde yarattı; erkek ve kadın olarak yarattı onları.

Yaratılış 1:27

Yasımı dansa çevirdin; çuvalımı çıkarıp beni sevinçle giydirdin, böylece ruhum seni övsün ve susmasın. Ey Rabbim , sana sonsuza dek şükredeceğim.

Mezmur 30:11-12

Çocuğu doğru yolda yetiştir, büyüdüğünde o yoldan sapmayacaktır.

Özdeyişler 22:6 (Yeni IV)

Tartışma Soruları

Billy Elliot filmini aile ilişkileri ve bir çocuğun cesaretini bulması hakkında bir film olarak tanımladı. Hayallerinin peşinden koşmak. Her ikisi de doğru, ancak teologlar olarak nihayetinde Billy'nin hayalinin, yaratıldığı kişi olmak, yani güzel ve tutkulu bir dansçı olmak olduğunu söyleyebiliriz. Billy dans ederken içsel tatmin ve özgürlük yaşar. Dans ettiği anlarda, yaratılışına doğru ilerlerken ne tür şeylerden özgürleşir? Filmdeki diğer karakterler özgürlüğü nasıl deneyimliyor? Filmi izlerken kendi içsel özgürlüğünüz hakkında neler öğrendiniz? Yaratılmış benliğinize göre mi yaşıyorsunuz?

2. Filmde aile ilişkileri, özellikle Billy ve babası arasındaki ilişki, çok önemli. Baba-oğul ilişkileri, İncil de dahil olmak üzere kitapların sayfalarını dolduruyor ve filmlerde tekrar eden bir tema olmuştur. Billy'nin babasıyla olan ilişkisinde sizi en çok etkileyen nedir? Bu ilişki film boyunca nasıl değişiyor, ya da değişmiyor mu? Bu filmde bir baba, oğul veya aile üyesi olarak sizin için hangi ders var?

3. *Billy Elliot* ayrıca yoksulluk ve sosyal adalet konularını da ele alıyor. Yönetmen, izleyicinin kömür madencilerinin adil ücret ve haklar elde etme mücadelesini deneyimlemesine yardımcı oluyor. Grevciler, grev kırıcılar ve polis arasındaki şiddetli çatışmaları izlerken neler hissettiniz? Billy'nin babasının ailesi için paraya ihtiyacı olduğu için sonunda grev hattını geçtiği sahneyi düşünün. Onun için, diğer grevciler için neler hissettiniz? Grev sona erdiğinde neler hissettiniz? Bu sahnelerde kilise neredeydi? Kilise bu tür durumlarda nerede olmalıydı? (Not: 1984 kömür madencileri grevi, savaş sonrası İngiltere'deki en kötü grevdi. Başbakan Thatcher ve madenciler karşı karşıya geldi ve sonuç, İngiltere'de kömür madenciliğinin fiilen sona ermesi oldu. Bunun sonuyla birlikte birçok topluluk ve birçok kişi için ekonomik zorluklar da sona erdi.)

4. Son sahneyi tartışın. Billy'nin babası ve erkek kardeşi tiyatroya girerken, Tony'yi ilk kez görürken ve Billy'nin sahnede süzülmesini izlerken hangi duyguları hissettiniz?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 7 [38:05–47:55]—"Özel Dersler." Bayan Wilkinson ve Billy, seçme dansı için koreografi yapmaya başlamak üzere spor salonunda buluşurlar. Tozlu boks ringinin zeminine otururlar. Billy, dansına ilham vermesi umuduyla Bayan Wilkinson'a göstermek için bazı kişisel eşyalar getirmiştir: bir futbol forması, bir bant ve bir zarf. Annesinin ölmeden önce ona bir mektup yazdığını açıklar. Bayan Wilkinson mektubu okurken, annesinin sözlerini ezbere bilen Billy de ona katılır. Bu, derin bir hüzün ve aynı zamanda sevgi dolu bir andır, çünkü Billy'nin annesi şöyle yazmıştır: "Lütfen her şeyde her zaman yanında olduğumu bil. Her zaman da olacağım. Seni tanıdığım için gurur duyuyorum ve senin benim olduğun için gurur duyuyorum. Her zaman kendin ol. Seni sonsuza dek seveceğim. Anne." Billy hüzünlü bir şekilde başını iplere yaslar. Dakikalar sonra Bayan Wilkinson ile neşeyle dans etmektedir. Bu sahnede Billy ve Bayan Wilkinson hakkında ne öğrendiniz? Kendiniz hakkında neler öğrendiniz?

2. Bölüm 11 [1:03:45–1:07:18]—"Noel." Sahneyi gözünüzde canlandırın: Noel ve kar yoğun bir şekilde yağıyor. Kartpostal gibi bir sahne. Ancak, evinizi ısıtacak yakıtınız yoksa, Noel karı bir nimet değil, bir lanettir. Sosyal kulüpte, madenciler birbirlerine Mutlu Noel dilemek için dayanışma gösterisinde bir araya geliyorlar. Ama Billy'nin babası orada değil. Bahçesinde bir balyozla, karısının eski piyanosunu acı verici bir şekilde parçalıyor. Billy, arka plandan babasına karısının bunu sorun edip etmeyeceğini soruyor. "Sus Billy. O öldü," diye soğuk bir şekilde cevap veriyor. Noel yemeğine geçiyoruz, aile kucaklarında az miktardaki yemeklerini dengelemeye çalışıyor. Şömine alev alev yanıyor, ancak alevler sadece Billy'nin annesinin yokluğunu hatırlatıyor gibi görünüyor. Babası sessizliği "Mutlu Noel" diyerek bozuyor. "Mutlu Noel," diye cevap veriyorlar. Ve sonra, sessizlik içinde, ateş çıtırdarken Billy'nin babası hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlar. Bu sahnede Billy'nin babası hakkında ne öğrendiniz? Bu ailenin yaşadığı acı hakkında ne öğrendiniz?

3. Bölüm 12 [1:07:18–1:11:20]—"Bir İsyan Dansı." Billy'nin babası ve arkadaşı, spor salonunun önünden geçerek eve doğru yürüyorlardı. Bir ışığın açık olduğunu fark ettiler ve Billy'nin en iyi arkadaşı, komik bir şekilde tütü giymiş Michael ile dans ettiğini gördüler. Eğleniyorlar, dansa dalmışlardı. Billy'nin babası spor salonuna girdi. Şok herkes için elle tutulur

bir şeydi ve Michael tütüsünden sıyrıldı. Billy babasına baktı, ama ikisi de konuşmadı. Bu yüzden Billy ayaklarının konuşmasına karar verdi. Önce agresif bir şekilde ve babasının yüzüne karşı dans etmeye başladı. Sanki şöyle diyordu: "İşte ben buyum. Ben senin oğlunum. Beni kabul et ya da etme, ama ben buyum." Sonra odayı hareketle doldurdu—güçlü, güzel, etkileyici bir dans. Dansını babasının önünde, zaferle, gösterişli bir şekilde bitirdi. Sessizlik. Michael tereddütle alkışladı. Billy'nin babası tek kelime etmeden ayrıldı. Sizce Billy bu sahnede kendisi hakkında ne öğrendi? Babası o gece spor salonunda ne öğrendi? Bu olay ikisini de sonsuza dek nasıl değiştirdi?

Bonus Materyal

Billy Elliot, zorlukların üstesinden gelme temasını ele alıyordu ve kendisi de böyle bir zaferdi. Birçok kişi, grev sırasında bir kömür madeni kasabasında geçen, bale yapan bir çocuk hakkında bir filmin felaket olacağını düşünüyordu. Stephen Daldry başarılı bir tiyatro yönetmeniydi, ancak bu onun ilk uzun metrajlı filmiydi. Film çekimleri için mekan aramaya başladığında (yani, İngiltere'de filmde kullanılacak çok az maden kalmıştı) ve oyuncu seçmelerine başladığında, film yapmanın dinamiklerini kısa sürede öğrendi.

Yönetmen ve yapımcılar, İngiltere'nin kuzeydoğusundan (aksanı doğru yakalamak için) dans edebilen, oyunculuk yapabilen ve uzun metrajlı bir filmde çalışacak odaklanma yeteneğine sahip genç bir erkek çocuğu (on bir ila on üç yaş arası) arıyorlardı. Doğru çocuğu asla bulamayacaklarını düşündükleri anlar oldu. Başrol oyuncusu, on üç yaşındaki Jamie Bell, iki yılı aşkın bir süre içinde seçildi. Binlerce çocuk rol için seçmelere katılmıştı. Annesinin teşvikiyle Jamie altı yaşında dans etmeye başlamıştı, ancak bunu arkadaşlarına ve sınıf arkadaşlarına hiç söylememişti. Annesi seçmelerden haberdar olunca Jamie'yi denemeye teşvik etti. Bir filmde dansçı rolünü aldığı haberi yayılınca, sınıf arkadaşlarının çoğu buna inanamadı. Hatta bazıları onunla futbol oynamak yerine dansçı olduğu için dalga geçti.

Seçildiğinde Jamie korkmuştu ama elinden gelenin en iyisini yapacağı için de heyecanlıydı. Filmin koreografı Peter Darling ile üç hafta boyunca dans provaları yaptı. Darling, Jamie'nin - tıpkı Billy Elliot gibi- inanılmaz bir yeteneğe ve azme sahip olduğunu hemen fark etti. Koreograf, oyuncular ve ekip, bu genç adamın gözlerinin önünde nasıl geliştiğini izledi. Galada Jamie, hâlâ kendi dansını izlemekten korktuğunu itiraf etti.

Filmin asıl adı "*Dansçı*" *idi* ve Cannes Film Festivali'nde büyük beğeni topladı. Ancak, gişede daha iyi sonuç vereceği düşünülerek adı baş karakterin adı olan *Billy Elliot olarak değiştirildi. Film, eleştirmenlerden büyük övgü aldı ve gişede de başarı yakaladı.*

Billy Elliot toplamda yirmi beş ödüle aday gösterildi: üç Akademi Ödülü (En İyi Yönetmen dahil), on üç İngiliz Akademi Ödülü, bir Fransız Akademi Ödülü, iki Altın Küre, iki Ulusal Film Eleştirmenleri Kurulu Ödülü, üç Screen Actors Guild Ödülü ve En İyi Orijinal Senaryo dalında bir Amerikan Yazarlar Birliği Ödülü. Beş ödül kazandı, bunlar arasında En İyi İngiliz Filmi ve En İyi Erkek Oyuncu (Jamie Bell) İngiliz ödülleri de yer alıyor. Ulusal Film Eleştirmenleri Kurulu ayrıca filmi yılın beşinci filmi olarak seçti ve Bell'e En İyi Genç Erkek Oyuncu ödülünü verdi. Dünya çapındaki gişe hasılatı 71 milyon dolardı.

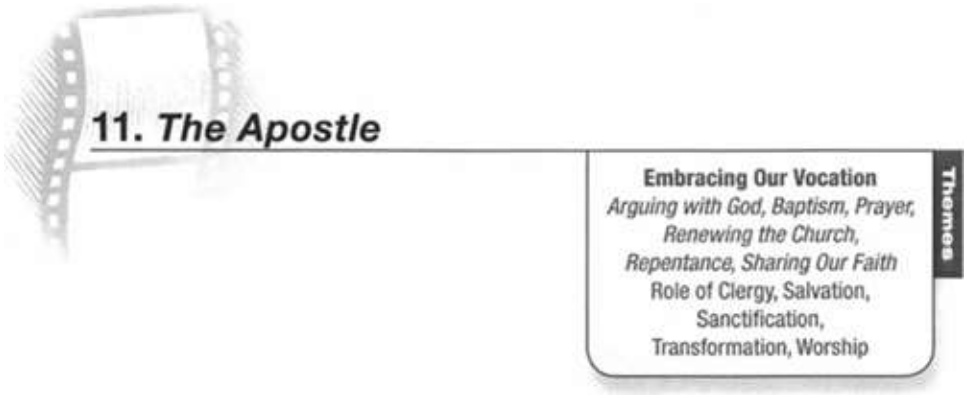

ABD, 1997
148 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Robert Duvall, Farrah Fawcett, Miranda Richardson, John Beasely, June Carter-Cash, Walt Goggins, Billy Joe Shaver, Billy Bob Thornton
Yönetmen: Robert Duvall
Senarist: Robert Duvall
Yaş sınırı: PG13 (kısa süreli küfür, kısa süreli şiddet, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım notları, oyuncular ve film yapımcıları, yönetmenle yorum, MCA Records film müziği sunumu, *"Havarinin Yolculuğu",* İspanyolca altyazılar

Özet ve Teolojik Düşünceler

Graham Greene'in " *Güç ve Zafer" romanı* , Meksika'nın kuzeyinde, kusurlu hayatına rağmen ayini yönetmeye devam eden bir "viski rahibinin" hikayesini anlatır. Kasaba halkı için İsa'yı temsil edecek başka kimse yoktur. Tüm bunların sonucunda, hizmetteki gerçek gücün ve zaferin nerede olduğunu anlarsınız: Tanrı'da ve kilisesinde, kendimizde değil. İzleyiciler, Robert Duvall'ın " *Havari" filminde de aynı derin gerçeği göreceklerdir; bu film,* uzun zamandır beyazperdeye yansıyan en karmaşık din adamı tasvirlerinden biridir.

Duvall'ın birçok karakteri gibi (örneğin, *Tender Mercies'deki Mac* [bu kitabın ilerleyen bölümlerindeki tartışmaya bakın] veya *Open Range'deki Boss),* Euliss "Sonny" Dewey de klişeleşmiş bir şekilde erkeksi bir karakterdir. Aynı zamanda hem günahkâr hem de azizdir, yalnızken karizmatiktir, evcilleştirilmesi zordur ama derinden şefkatlidir. Her şeyden önce, kendi kurtuluşuna ulaşmak için mücadele eden biridir. Ancak Mac veya Boss'tan farklı olarak, Sonny başkalarının kurtuluşunu gerçekleştirmek için çalışan bir Pentekostal papazdır. Bu nedenle hikaye iki hizmeti iç içe geçirir: biri Sonny'nin cemaatlerine, diğeri ise kendisine yöneliktir.

Sonny (Robert Duvall) vaaz vermeye çağrıldığını biliyor. *Havari* (Duvall, 1997). Fotoğraf: Van Redin. Telif hakkı 1997 October Films'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Filmin başında, Sonny'nin bir otoyol kazasına uğradığını ve ölmek üzere olan genç bir adamı İsa'yı Kurtarıcısı olarak kabul etmeye davet ettiğini, böylece cennete gidebileceğini görüyoruz. Daha sonra, ayrı yaşadığı karısının sevgilisinin kafatasını beyzbol sopasıyla parçalayıp kasabadan kaçtıktan sonra, bu vaizin nehre gidip kendini "havari EF" olarak vaftiz ederek hayata yeniden başladığını görüyoruz. EF kendini "Kutsal Ruh'la dolu, İsa'yla dolu, vaaz makinesi" olarak tanımlıyor. Ancak ne inancından ne de yeteneklerinden şüphe etmek zor. Zaman zaman dolandırıcılık yöntemlerini kullanıyor olabilir, ancak niyetleri samimi. Hayatında dünyevi bir hava var, ancak Sonny İncil'i vaaz etmeye çağrılmış. Ve vaaz ediyor da.

Filmde akılda kalıcı birçok sahne var:

Bir çadır toplantısında, İspanyol kökenli bir kadın, Sonny'nin sözlerinin yanı sıra beden dilini de kullanarak onun için tercümanlık yapıyor.

Sonny, kilisesini ve karısını kaybettikten sonra çatı katına çıkar ve Tanrı'ya yalvarır: "Kafam karışık, çok kızgınım... Bana huzur ver... Günahkar olduğumu, kadın düşkünü olduğumu biliyorum, ama senin kulunum. Ne yapmalıyım, İsa?"

Sonny, kilisesindekilere ırkçı bir kışkırtıcıyı dövmemesi gerektiğini itiraf ediyor. "Biliyorum, diğer yanağını çevirmek gerekiyor ama kimsenin kilisemi çalmasına izin vermeyeceğim."

Sonny, İncil'ini buldozerin altına koyar ve geri dönen kışkırtıcıya, eğer Tanrı'ya karşı küfür etmenin yanına kalacağını düşünüyorsa, gelip kilise binasını buldozerle yıkmasını söyler.

Senaryosunu yazan, yöneten, yapımcılığını üstlenen, başrolünü oynayan ve finansmanını sağlayan Duvall'ın kendisi tarafından hayata geçirilen *"Havari" filmi* , otuz beş yıllık bir çalışmanın ürünüydü. 1962'de Arkansas, Hughes'daki küçük bir Pentekostal kilisesine rastladığından beri Duvall, güneyli bir vaiz hakkında bir film yapmak istiyordu. Yazar arkadaşı Horton Foote'un teşvikiyle, on yıldan fazla bir süre önce Duvall, özellikle siyah Pentekostal vaizlerin tarzını ciddi bir şekilde incelemeye başladı. (Duvall buna "gerçek Amerikan sanat

formu" diyor.) Duvall, bir Pazar günü altı farklı vaaz dinlediğini söylüyor! Ve ödevinin karşılığını aldı. Tasvir edilen ibadet gerçek, kişilik gücü de öyle. İnanç gerçek, satış yeteneği de öyle.

Filmin son yirmi dakikasında, E. F.'nin son vaazını verirken polislerin kilisesinin kapısında onu beklediğini görüyoruz. Kilisede siyah ve beyaz, yaşlı ve genç, harika bir insan karışımı var. EF, cemaatine "cennete giden tek yönlü bir yol" olduğunu, İsa'nın bizi çağırdığını söyleyip "İsa nazikçe ve şefkatle çağırıyor" şarkısını söylemeye başladığında, genç bir tamirci kurtuluşa ermek isteyerek öne çıkıyor. An gerçek ve gözyaşları yürekten. Ancak yeni bir hayata kavuşan sadece tamirci değil. Sonny de vaftizini yaşıyor. Geçmişini yardımcı papazına itiraf etmiş, kadın düşkünlüğünden vazgeçmiş ve şimdi kilisesinden bile vazgeçmeye hazır. EF huzur içinde. Jenerik akarken, Sonny'yi hapishane çalışma ekibinde otoyol kenarında ot biçerken görüyoruz. Özgürce ve neşeyle çalışırken, yine o... "Kutsal Ruh'la dolu, İsa'nın vaazlarıyla coşan bir vaaz makinesi," diyerek diğer mahkumları İsa'yı övmeye yönlendiriyor!

Filmin gösterime girmesinin ardından David Letterman şovuna katılan Duvall'a, "Sonny bunu yetenekli olduğu için mi yoksa İsa Mesih'i Rab ve Kurtarıcısı olarak kabul ettiği için mi yapıyor?" diye soruldu. Duvall, "Siz ne düşünüyorsunuz?" diye yanıtladı ve Letterman, "Muhtemelen yetenekli olduğu için" dedi. Duvall, "Hayır," diye düzeltti, "ikisi de. Bu yüzden ilk sahneyi (araba kazası sahnesini) koydum." Anlamadığını pekiştiren Letterman, EF'nin umut ettiği kız arkadaşının evine gizlice girmeye çalıştığı bir sahneyi filmden gösterdi. Ancak film Sonny'yi bir *günahkâr olarak gösterse de,* nihayetinde onu bir havari olarak daha çok anlatıyor . Tanrı'nın gücü ve ihtişamı onun aracılığıyla, hatta viski aracılığıyla bile parlıyor. Belki de "görmek için gözlere" ihtiyaç vardır.

Diyalog Metinleri

Natan, Davut'a şöyle dedi: “İşte o adam sensin! İsrail'in Tanrısı RAB şöyle diyor : Seni İsrail'in kralı olarak meshettim ve seni Saul'un elinden kurtardım; sana efendinin evini ve efendinin karılarını kucağına verdim ve sana İsrail ve Yahuda evlerini verdim; eğer bu az olsaydı, daha fazlasını da verirdim. RAB'bin sözünü neden hor gördün ve O'nun gözünde kötü olanı yaptın? Hititli Uriya'yı kılıçla öldürdün ve karısını kendine eş olarak aldın.”

2 Samuel 12:7-9

O günlerde Vaftizci Yahya, Yahudeya çölünde ortaya çıkıp, “Tövbe edin, çünkü göklerin krallığı yaklaştı” diye ilan etti. Peygamber İşaya'nın “Çölde bağıran birinin sesi: ‘Rabbin yolunu hazırlayın, yollarını düzeltin!’” sözünde bahsettiği kişi işte budur.

Matta 3:1-3

Çünkü ben İncil'den utanmıyorum; o, iman eden herkes için, önce Yahudiler için, sonra da diğerleri için kurtuluş için Tanrı'nın gücüdür. Yunanca metinde, Tanrı'nın doğruluğunun iman yoluyla iman için açıklandığı belirtilmiştir; nitekim şöyle yazılmıştır: "Doğru olan imanla yaşayacaktır."

Romalılar 1:16-17

Ben özgür değil miyim? Ben bir elçi değil miyim? Rabbimiz İsa'yı görmedim mi? Sizler Rab'de benim eserim değil misiniz? Başkaları için elçi değilsem bile, en azından sizin için öyleyim; çünkü sizler Rab'de elçiliğimin mührüsünüz.

1 Korintliler 9:1-2

Çünkü ben havarilerin en küçüğüyüm, havari diye anılmaya layık değilim.

1 Korintliler 15:9

Sizlere, eski yaşam tarzınızı, yozlaşmış ve şehvetleriyle aldanmış eski benliğinizi bir kenara bırakmanız, zihinlerinizin ruhunda yenilenmeniz ve Tanrı'nın benzerliğinde, gerçek doğruluk ve kutsallık içinde yaratılmış yeni benliğinizle donanmanız öğretildi.

Efesliler 4:22-24

Tartışma Soruları

1. Açılış jeneriğinde, Sonny'yi küçük bir çocukken siyahi bir kutsallık kilisesinde görüyoruz. (Gerçekten görme engelli bir kutsallık vaizi olan Rahip Hickman, sahneyi çekmeden önce yirmi dört saat oruç tuttu. Duvall sahneyi erken kesse de, Rahip Hickman ve cemaat kırk beş dakikalık bir ayin gerçekleştirdi.) Bu sahneyi, yetişkin Sonny'nin bir araba kazası yerindeki görüntüsü takip ediyor. Duvall, bu sahnenin annesi vaiz olan bir arkadaşının gerçek hikayesinden geldiğini söylüyor. Duvall, Sonny'yi misyonu olan samimi bir adam olarak göstermek için bu açılış sahnelerinde ısrar etti. Bunlar size nasıl geldi - Duvall'ın umduğu gibi mi yoksa David Letterman'ın deneyimlediği gibi mi? Sonny ve annesi kaza kurbanları için dua ederken veya yaralı kadın hareket ederken ne düşünüyordunuz? Elini mi? Bu sahne, dua ve mucizeler hakkındaki fikirlerinizi nasıl sorguladı veya doğruladı?

2. Vaftizinden sonra, Havari EF, "Rabbin ordusunda bir asker" olarak (arka planda çalan şarkı eşliğinde) tekrar yola koyulur. Şimdi Rabbin yolunu izlemeye çalışırken ne tür şeyler yapar ve söyler? Bir Katolik rahibin bataklık teknelerinin yıllık kutsamasını yaparken, "Şan olsun... Şan olsun... Sen kendi yolunda yap, ben kendi yolumda, ama işi hallediyoruz, değil mi?" der. Sizce bu, bir kutsallık vaizinden gerçekçi bir yorum mu? Bu ifade, hayatındaki bir değişimi nasıl gösterebilir?

3. Havari, Bayou Bouttè'ye varır. İnsanlarla nasıl bağlantı kurar? O ve Rahip Blackwell, Tanrı'nın EF'yi hem Rahip'e hem de kasabaya ve bir kilise kurmaya yönlendirmesi hakkında konuşurlar. Tanrı'nın halkını nasıl yönlendirdiğine dair teolojilerini nasıl tanımlarsınız? Rahip Blackwell'e göre, Tanrı'nın yönlendirmesini ayırt etmede ne gibi denge ve kontrol mekanizmaları vardır? Tanrı'nın bireyleri nasıl yönlendirdiği konusunda EF'ye ne söylerdiniz?

4. EF, Billy Bob Thornton tarafından canlandırılan baş belasıyla iki kez karşı karşıya gelir. İlk karşılaşmasını ikinci karşılaşmasıyla karşılaştırın (bölüm 27 [1:32:48–1:35:50] ve 30 [1:39:14–

1:47:18]—"Diğer Vaizler Gibi Değil" ve "Kimse O Kitabı Hareket Ettiremez"). Duvall, her iki sahnenin de tanıdığı vaizlerin (J. Charles Jessup ve Paul Baggett) gerçek hikayelerine dayandığını söylüyor. Bu sahneler, Havari'nin Tanrı'ya ve kilisesine olan bağlılığı hakkında ne gösteriyor? Baş belasının dönüşümünü inanılır, inanılmaz, klişe, dürüst, dokunaklı, abartılı... buldunuz mu?

5. Filmin sonunda Sonny'yi görüyoruz. Nerede ve hâlâ ne yapıyor? Yönetmenin Sonny ve onun yolculuğu hakkında bize ne anlatmak istediğini düşünüyorsunuz?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 8 [25:30–27:40]—“Rabbe Bağırmak.” Sonny'nin karısı ona boşanmak istediğini söylemiştir. Kilise büyükleri de ona kilisenin elinden alındığını söylemişlerdir. Bu sahnede Sonny'nin Tanrı'ya feryat ettiğini görüyoruz. Mezmur yazarları da aynı şeyi yapmışlardır. Onlar ve Sonny feryatlarında neleri içeriyorlar—şikayet, Tanrı'dan geçmişte olduğu gibi iş yapmasını dileme, itiraf, iman veya güven beyanı vb.? Hiç Tanrı'ya bağırdınız mı? Feryadınız aracılığıyla ne deneyimlediniz?

2. 13. [40:50–43:30] ve 14. [43:30–45:00] Bölümler—“Bu Kırık Kalbi İyileştir” ve “Havari”. Sonny yolculuğunda ve küçük bir çadırda kamp yapıyor. Dua ediyor (dualar karısının sesiyle seslendirme olarak veriliyor), oruç tutuyor, Kutsal Yazıları okuyor, hayatını ve çağrısını hatırlıyor ve pişmanlık ve üzüntü içinde ağlıyor. Daha sonra kendisini Rabbin havarisi olarak vaftiz ettiğini görüyoruz. Bu vaftiz hakkında ne fark ediyorsunuz? Yönetmen, Sonny'nin geçmiş hayatı ve gelecek hayatı hakkında ne düşünmemizi istiyor? Bu sahnelerin Sonny'nin değişme konusundaki samimi arzusunu gösterdiğine inanıyor musunuz?

3. Bölüm 25 [1:21:05–1:27:10]—“Küçük ama Güçlü.” Sonny, Rahip Blackwell ve küçük bir grup takipçi kiliseyi kuruyor. İlk ayinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Toplumu etkilemek için ne tür şeyler yapıyorlar? Kilise nasıl büyüyor?

4. 32. [1:50:35–2:07:35] ve 33. [2:07:35–2:09:35] Bölümler—“Son Buluşma” ve “Uçup Gideceğim.” Havari EF, polis onu götürmek için beklerken son vaazını veriyor. Bu ayinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Sunak çağrısı sırasında Sammy öne çıkıyor. Onun dönüşümünün canlandırılmasını izlerken neler hissettiniz? (Duvall, DVD'de bu oyuncunun aslında gençken Rab'bi kabul ettiğini ancak daha sonra dinden hayal kırıklığına uğradığını paylaşıyor. Duvall, hiçbir zaman bir Oyuncu o kadar duygulanmıştı ki, Walt Goggins'in o gün yeniden doğduğuna/kurtarıldığına inanıyordu. Duvall ayrıca kendisinin de birkaç kez duygularına yenik düştüğünü itiraf ediyor. Yaşananlar yazdığı senaryonun çok ötesine geçti.

Bonus Materyal

"Havari" filminin (DVD'ye bakınız) çekimleri sırasında yaşadıkları deneyimi değerlendirirken , birçoğu filmin kendi hayatları üzerindeki derin etkisinden bahsetti. Yapımcı Rob Carliner, bunun "herkes için tutkulu ve kişisel bir deneyim" olduğunu söylüyor. Diğerleri ise bunu derin bir manevi deneyim olarak nitelendirdi. Yukarıda bazı örnekler verilmiştir, ancak ek bir özel an, ekip

halinde vaaz verme sahnesinin çekimleri sırasında yaşandı (vaizlerin hepsi gerçek vaizlerdir). Ekip şoförlerinden biri vaazdan etkilendi. Sahne bittikten sonra, vaizler adamın etrafına toplandılar ve ellerini üzerine koydular. Adam o gün kurtuluşa erdi.

Profesyonel oyuncular ve ekip üyeleri aracılığıyla ve onlara olanlar dinamik bir şekilde gerçekleşti, ancak profesyonel olmayan oyuncular da hikayeye hayat verdi. Ken Loach'ın belgesel tarzı film yapımcılığından ilham alan Duvall, birçok gerçek din adamı ve kilise mensubunu kullanmaya karar verdi. Bunlardan biri, radyo istasyonu sahibi Elmo'yu canlandıran Rick Dial'dı. Aslında yerel kilise korosunda şarkı söyleyen bir mobilya mağazasının müdürüydü. Hatta çekim programını, mağazada düzenlediği yaz mobilya indirimine göre ayarlamak zorunda kaldı. Ayrıca ikiz oğullarıyla birlikte Rahibe Johnson ve Rahibe Delilah, daha önce hiç filmde oynamamış sadık dindar kilise üyeleriydi. Sonny'nin tövbe ve yeniden vaftiz zamanında ona karşı çok nazik ve kibar olan bataklık adamı ise Dallas, Teksas'tan bir vaiz olan Rahip Cole'du. Duvall ona bu rolü oynamasını teklif ettiğinde, Cole sinemaya bile gitmediğini söyledi.

Bu film tamamen Robert Duvall (senarist, yönetmen, başrol oyuncusu ve yapımcı) ile bağlantılı olduğundan, İzleyicinin filmin onun için ne ifade ettiğini anlaması gerekir. DVD'de film hakkındaki tanıklığının büyük bir kısmını duyabilirsiniz. Burada sadece bazı yorumlarını vurgulamak istiyoruz. Filmin hayata geçirilmesi çok zor olsa da, Duvall, başladıktan sonra "Sanki gerçekten olması gereken şeymiş gibi" olduğunu söylüyor. Güneyde inançlı insanlar hakkında "doğruyu göstermenin" önemli olduğunu hissettiğini ve "kutsallık kiliselerinde siyah ve beyazın tuhaf birlikteliğini" göstermek istediğini belirtiyor. Ayrıca filmde birkaç noktada duygularına yenik düştüğünü de paylaşıyor (örneğin, sorun çıkaran kişiyle kavga ettiği için cemaatten özür dilediği sırada ve son vaazı sırasında). Duvall, filmin kendi hayatındaki anlamı ve önemi hakkında DVD'de şunları söyledi: "Bu, çalışma hayatımın en büyük deneyimiydi... Gerçekten asla geride kalmayacak... Hayatımın en önemli dönemiydi... Beşikten mezara kadar bir şeyler katmaya çalışırsınız. Bu, insanlığa katkıda bulunduğumu hissettiğim bir şey. Umduğum şey de... filmin hem modern seküler film camiası hem de diğerleri ve tüm dini camia tarafından kabul görmesiydi." (Hatta Howard Stern ve Pat Robertson da film çıktığında filmi desteklemişti!)

"Havari" filmi , ülke genelindeki film eleştirmenlerinden En İyi Erkek Oyuncu dalında sekiz ödül kazandı ve hem Akademi hem de ABD'deki Screen Actors Guild'den bu kategoride adaylıklar aldı. Filmin bütçesi yaklaşık 5 milyon dolardı ve Duvall bunu kendi cebinden karşıladı. Toronto Film Festivali'ndeki prömiyerinden sonra filmi October Films'e sattı. Toplam gişe hasılatı 20 milyon doları biraz aştı. İzleyiciler ve eleştirmenler, din ve manevi arayışın tasviri, oyuncuların ve oyuncu olmayanların yönetimi ve bazıları tarafından "Amerikan sinemasının yaşayan en büyük oyuncusu" olarak adlandırılan Robert Duvall'ın performansı nedeniyle *"Havari* "nin ne kadar önemli bir film olduğunu kabul ettiler. Duvall'ın kendisini Mesih'in bedeninde sayıp saymadığını bilmeyi Tanrı'ya bırakacağız, ancak cennette "Hikayeyi Anlatmayı Seviyorum" gibi ilahiler söylemesini dört gözle bekliyoruz .

Aile İçi Uzlaşma

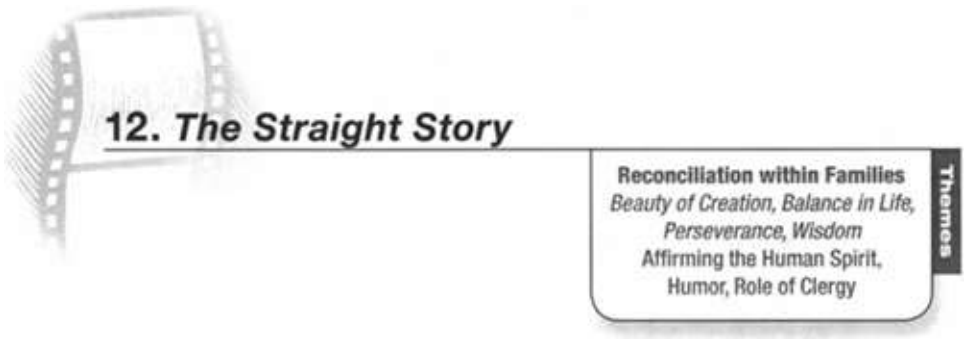

ABD/Fransa, 1999
111 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Richard Farnsworth, Sissy Spacek, Harry Dean Stanton
Yönetmen: David Lynch
Yazarlar: John F. Roach ve Mary Sweeney
Genel İzleyici Kitlesi (G) (rahatsız edici içerik yok)
DVD İçeriği: sinema fragmanı

Özet ve Teolojik Düşünceler

Bu Disney filmi genel izleyici kitlesine uygun (G-rated) olsa da, çocuklar için pek ilgi çekici değil. Temposu çok yavaş, diyalogları az ve aksiyonu neredeyse yok denecek kadar az. Çocuklar huzursuzlanabilir, ama siz huzursuzlanmazsınız. Film lirik ve insancıl, özlem, bilgelik ve umut dolu. İşte ebeveynlerin büyükanne ve büyükbabalarını götürüp izletebilecekleri ve sonrasında bir fincan kahve eşliğinde üzerine düşünebilecekleri bir film.

Film masalsı bir havaya sahip olsa da gerçek bir hikâyeden uyarlanmıştır. Sağlığı giderek kötüleşen, son derece bağımsız yetmiş üç yaşındaki Alvin Straight, felç geçiren kardeşiyle barışmak için Iowa'yı boydan boya kateden 570 kilometrelik bir yolculuğa çıkar. Bu yolculuğu benzersiz kılan şey ise, kötü kalçaları, bozulan görme yeteneği ve kısıtlı bütçesi nedeniyle Alvin'in oraya ancak John Deere çim biçme makinesiyle gidebilmesidir!

Straight'in ailesi, özellikle filmin yönetmenliğini David Lynch'in üstleneceğini öğrendiklerinde, babalarının film yüzünden alay konusu olacağından endişelenmişti. Ancak korkmalarına gerek yoktu. Film sektörüne yönelen bir ressam olan Straight, Görüntülerine hareket katmak için Lynch, görsel bir başyapıt yarattı. Ağırlıklı olarak Alvin'in gözünden görülen, kırsal Orta Batı'nın fotoğrafik görüntüleri çarpıcı. *Eraserhead, Blue Velvet ve Twin Peaks* dizisinin yönetmeni olarak "tuhaflığın ustası" olarak anılan Lynch, burada farklı bir yön seçerek, gerçek anlamda insan olmanın ne demek olduğuna dair zarif, hatta tuhaf bir tasvir yarattı. Oscar adayı olan *The Elephant Man filmine, yani* ciddi şekilde deforme olmuş genç bir adamın gerçek insanlığının nasıl keşfedildiğinin gerçek öyküsüne, tarz ve tema olarak geri döndü .

Alvin Straight (Richard Farnsworth), 1966 model John Deere traktörüyle Iowa'dan Wisconsin'e, kardeşini görmeye gider. *Straight'in* Hikayesi (yönetmen: Lynch, 1999). Telif hakkı 1999 Disney Enterprises'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Filmin başarısında kilit rol oynayan isim, Alvin Straight'i canlandıran oyuncu Richard Farnsworth'tur. Film çekimleri sırasında 79 yaşında olan Farnsworth, oyuncu olmadan önce yetişkin hayatının büyük bir bölümünde film dublörü olarak çalışmıştır. (Sonuçta, bir çim biçme makinesi saatte yaklaşık dört mil hızla gidebilir) Kamera defalarca Farnsworth'un yüzüne, özellikle gözlerine ve ardından Farnsworth'un gördüklerine odaklanır. Bunu yaparken, Alvin'in ruhunun derinliklerine (ya da kendi ruhlarımızın derinliklerine?) doğrudan bakıyoruz. Etkisi ikoniktir.

Birkaç yıl önce yerel sanat müzemizde insan yüzünün fotoğraflarının gerçek benliği nasıl yakalayabileceğine dair bir sergi vardı. Ancak bir eleştirmenin yazdığı gibi, "Portre fotoğrafçılığı ve insan ruhu gibi gizemli bir konuya gelince, güvenilir bir şekilde erişilebilecek olan ne sanatçının ne de modelin ruhudur... sadece..." "Seyircinin ruhu mevcut ve hesaba katılmış durumda." Bu eleştirmen haklı. Farnsworth'un karakterine baktığımızda, gördüğümüz kendimizdir. Alvin, kendi insanlığımızla temas kurmamıza yardımcı olur.

"The Straight Story" aynı anda hem komik hem de hüzünlü, hem sıra dışı hem de sıradan. İzleyicilere azmin, ailenin ve hayattan gelen bilgeliğin önemini düşünme fırsatı sunuyor.

Alvin Straight, yolculuğunda başarılı olur çünkü asla pes etmez; kalçası ağrıdığında, arkadaşları onu vazgeçirmeye çalıştığında, hatta çim biçme makinesi bozulduğunda bile. Yolda tanıştığı biri onu kardeşinin yanına götürmeyi teklif ettiğinde bile Alvin bu teklifi reddeder. "İnatçı bir adamla konuşan nazik bir adamsınız," der. "Hala başladığım gibi bitirmek istiyorum." Hasta kardeşiyle olan küskünlüğünü kendi başına sona erdirmeye çalışmalıdır. Ve kardeşi ona, "Beni görmek için buraya kadar o arabayla mı geldin?" diye sorduğunda, kararının ne kadar doğru olduğunu anlarız.

Alvin'in yolculuğunun ardında, ailenin önemini kavraması yatıyor. Altı haftalık yolculuğunda Alvin, ailesinin kendisini reddedeceğinden korkarak evden kaçan hamile bir genç kızla karşılaşır. Ona, çocuklarıyla oynadığı bir oyunu anlatır; her birine birer sopa verir ve kırmalarını söylerdi. Kolayca kırarlardı. Sonra tüm sopaları bir araya toplar ve tekrar kırmalarını isterdi. Kıramazlardı. Alvin daha sonra kıza, "İşte o demet, işte o aile" der. Alvin'in kendi kızı da "biraz yavaş zekalı" olduğu için onunla birlikte yaşıyor. Sissy Spacek'in harika bir şekilde canlandırdığı Rose'un çocukları, yetkililer tarafından elinden alınmıştır çünkü Rose'un onlara düzgün bakamayacağı

iddia edilmiştir ve Alvin ile Rose, çocuklarının yokluğunun acısıyla her gün yaşamaktadırlar. Bu yabancılaşma onların kontrolünün dışındadır, ancak Alvin, on yıllık öfke ve sessizliğin ardından kardeşi Lyle ile barışmayı deneyebilir. Bu yüzden Alvin çim biçme makinesine biner. Her kilometrede, Alvin'in bütünlüğe ve huzura doğru büyümesini hissederiz.

Son olarak Alvin, karşılaştığı herkese hayatının acı ve hayal kırıklıklarıyla yoğrulmuş bir bilgelik sunar. Bunu alaycı bir şekilde yapar. Alvin, kendisini küçümseyen bazı genç bisikletçilere, "Yaşlı olmanın en kötü yanı, gençliğinizi hatırlamaktır" diyor. Ancak Alvin'in hayatı daha net görmesini sağlayan da tam olarak bu tür deneyimlerdir. Film boyunca izleyici, Alvin'in gördüklerine bakar: manzara, yoldaki çizgi, gün doğumu ve karşılaştığı insanların yüzleri. Ve Alvin'in gördüklerini gördükçe, kendi hayatlarımızı da görürüz. Alvin'in bize armağanı, basit insanlığının armağanıdır. İşte hikayenin özü.

Diyalog Metinleri

Bakın, kardeşlerin birlik içinde yaşaması ne kadar güzel ve hoştur!

Mezmur 133:1 RSV

Fakat Esau koşarak Yakup'u karşıladı, ona sarıldı, boynuna sarılıp öptü ve ikisi de ağladı... Yakup, "Hayır, lütfen; eğer senin lütfunla karşılanırsam, hediyemi elimden kabul et; çünkü gerçekten de senin yüzünü görmek, Tanrı'nın yüzünü görmek gibidir—çünkü beni böylesine büyük bir lütuf ile karşıladın," dedi.

Yakub ve Esau'nun barışması , Yaratılış 32-33)

Yusuf artık kendini tutamadı... Ve ağladı... Yusuf kardeşlerine, “Ben Yusuf’um. Babam hâlâ hayatta mı?” dedi... Sonra kardeşi Benyamin’in boynuna sarılıp ağladı, Benyamin de onun boynuna sarılıp ağladı... İsrail, “Yeter! Oğlum Yusuf hâlâ yaşıyor. Ölmeden önce gidip onu görmeliyim.” dedi.

Yaratılış 45:1–3, 14, 28 (Yusuf'un öyküsü, Yaratılış 37–50)

Dolayısıyla, sunakta adak sunarken, eğer kardeşinizin size karşı bir kırgınlığı olduğunu hatırlarsanız, adakınızı sunağın önünde bırakın ve gidin; önce kardeşinizle barışın, sonra gelip adakınızı sunun.

Matta 5:23-24

Tartışma Soruları

1. David Lynch, film yapımcısı olmadan önce bir ressamdı. Hikaye anlatma biçimi, sadece kelimelerle anlatmak yerine, izleyici için anlam dolu tuvaller çizmektir. Filmin açılış dakikalarını düşünün: yıldızlarla dolu gece gökyüzü, toz kaldıran tahıl biçme makinesi, bahçesinde düzenli bir şekilde güneşlenen komşu kadın ve Alvin'in onu aramaya gelen arkadaşı. Bu "tuvaller" sizi gelecek olanlara nasıl hazırlıyor? Yönetmen bu insanlar ve onların dünyasının köşesi hakkında bize ne anlatmak istiyor? Filmde diyaloglar kadar sizi etkileyen bazı resimler/sahneler nelerdi?

2. Filmin bir diğer harika yönü de, yönetmen ve oyuncuların Alvin'in gözünden dünyayı görmemize olanak tanıyan iş birliğidir. (Richard Farnsworth'un yüzü başlı başına bir sanat eseri. Bir eleştirmenin dediği gibi, "sayfalarca diyalog okumaktan daha fazla duyguyu yüzüyle ifade edebiliyor.") İster yaratılışın enginliği - bulutlar, mısır tarlaları - ister insan zekasının harikası - köprüler, kamyonlar, sonsuza dek uzanan yollar - olsun, Alvin'in gördüğünü görüyoruz . Sizce yönetmen hikayeyi neden bu şekilde sundu? Filmde Alvin'in gözlerinin size yeni bakış açıları kazandırdığı bir sahne hatırlıyor musunuz?

3. Lynch çoğunlukla görsel yaratımlarıyla tanınsa da, müzisyen meslektaşlarıyla birlikte müzik yapmayı (özellikle gitarı ters çevirerek çalmayı çok seviyor!) ve uzun süredir birlikte çalıştığı Angelo Badalamenti ile müzik bestelerini yönetmeyi de çok seviyor. Bestecinin müziği, yaylılar, klasik gitar ve synthesizer kullanarak, country tarzında, sade ve dokunaklı bir yapıya sahip. Müzik eleştirmenleri, müziğin filmin pişmanlık duygusunu ve hassas tuhaflığını yansıttığını ve izleyicinin kalbine dokunduğunu öne sürüyor. Katılıyor musunuz? Alvin'in yolda karşılaştığı insanlarla ilgili müzikle, yolculuk/seyahat müziği arasında nasıl bir fark olduğunu ve bunun izleyiciyi nasıl etkilediğini karşılaştırın. Tarzlar nasıl değişiyor ve bu izleyiciyi nasıl etkiliyor?

Klip Konuşmaları

Yönetmen David Lynch'in, bir filmin kitap gibi bölümlere ayrılamayacağını söyleyerek, filmini DVD için bölümlere ayırmayı reddettiğini belirtmekte fayda var. Bu nedenle, seçtiğimiz kliplerin başlıkları bize aittir.

1. “Kaçak Bir Genç Kız” [38:25–49:14]. Alvin'in yolculuğundaki ilk karşılaşması, kendisinden nefret ettiklerini söyleyen ailesinden kaçan hamile bir genç kızla olur. Alvin, kızı Rose'un, “biraz yavaş zekalı” olduğu ve çocuklarına düzgün bakamayacağı düşünüldüğü için elinden alınan çocuklarına duyduğu özlemi anlatır. Ardından genç kıza çocuklarıyla oynadığı bir oyunu anlatır (yukarıdaki Özete bakın). Ertesi sabah genç kız gitmiştir, ancak bir demet çubuk kalmıştır. Alvin'in konuşması size ve aile durumunuza nasıl hitap etti? Bir izleyici olarak, demeti gördüğünüzde ne hissettiniz? Sizin için hangisi daha etkili oldu—Alvin'in anlattığı hikayeyi (sözler) duymak mı yoksa genç kızın hikayeyle ne yaptığını (sembol) görmek mi? Bu “çubuk demeti benzetmesi” kilisenize nasıl uygulanabilir? İnsanların bu güzel haberi duymalarına ve görmelerine nasıl yardımcı olabiliriz?

2. “Bir Başka Ölü Geyik” [56:40–59:50]. Alvin'in tüm karşılaşmaları bu kadar derin veya ciddi değildir. Yolculuğun ilerleyen kısımlarında bir araba hızla yanından geçer ve aniden fren yapar. Alvin'in yüzünde frenlerin gıcırtısı ve duyduğumuz çarpma sesi yansır. Yaklaşırken, sürücü kadına yardım edip edemeyeceğini sorar. Kadın, “Kimse bana yardım edemez. Aziz Francis'e, Aziz Christopher'a dua ettim... Yine de bu yolda yedi haftada on üç geyik öldürdüm. Ve her gün işe gidip gelmek için bu yolda kırk mil yol kat etmem gerekiyor.” diye yakınır. Boş ovalara bakar ve “Nereden geliyorlar?” diye merak eder. Ölü geyiğe baktıktan sonra, “Ve ben geyikleri severim!” diye bağırır. Hurda arabasına atlar ve yoluna devam eder. Alvin ölü hayvana bakar. Bir

sonraki sahnede, birinin bahçesinde açık ateşte geyik eti kızartmaktadır. Dekoratif geyik heykelleriyle çevrili. (Bu sahnede henüz gülmediyseniz, lütfen şimdi gülün!) Mizah yoluyla hayatın absürtlüğünü görüyoruz. Kadının yolda ilerleme hızıyla Alvin'in ilerleme hızını karşılaştırın. Alvin'in kötü gözleri ve kötü kalçalarıyla kaç geyik öldürecek? Bu hayat için bir metafor mu? Her biri hayatta hangi hızda ilerliyor? Kimin hayatı daha çok hıza ve huzura ihtiyaç duyuyor? Siz hangi hızda ilerliyorsunuz?

3. “Yolda Geçen Son Gece” ve “Lyle’ın Evine Ulaşmak” [1:31:20–1:37:00 ve 1:44:45–1:47:55]. Alvin, son varış noktası olan kardeşinin evine çok yakın bir Katolik kilisesinin mezarlığında kamp kurar. Rahip ona akşam yemeği getirir ve onunla sohbet eder. Konuşurlarken rahip, Alvin’in kardeşini hastanede ziyaret ettiğini fark eder. Lyle rahibe birçok şey anlatmış ama hiç kardeşinden bahsetmemiştir. Alvin, “İkimizin de uzun zamandır kardeşi yok… Bu, İncil kadar eski bir hikaye, Habil ve Kabil gibi… öfke, kibir, içkiyle karışmış. Barış sağlamak istiyorum.” diye yanıtlar. Rahip de, “Pekala efendim, buna amin diyorum.” diye onaylar. Ertesi sabah Alvin kardeşinin evine ulaşır. Kardeşi çim biçme makinesini görünce, “Beni görmek için buraya kadar o şeyle mi geldin?” diye sorar. Alvin, “Evet, Lyle,” diye cevap verir. Birlikte otururlar, kardeşler barışmışlardır. Alvin'in bu uzlaşma eylemi kardeşinde ne yarattı? Bu bize uzlaşmanın bedeli hakkında ne söylüyor? Topluluğunuz bu tür uzlaşma eylemlerini nasıl teşvik edebilir?

Bonus Materyal

The Straight Story'yi çekmeye karar vermesinin nedenini şöyle açıkladı: “Harika unsurları var. Gerçekten özgün bir karakteri olan, her şeye rağmen güzel bir amaç uğruna bir şeyler yapan yaşlı bir adam var. Bence insanlar onu ekranda görmek ve onunla birlikte bu yolculuğu deneyimlemek isteyeceklerdir.” Sissy Spacek'e göre, Oyuncu ve Lynch'in arkadaşı olan yönetmene, filmin oyuncu kadrosu ve ekibi tamamen bağlılık gösterdi; yönetmen sabırlı, mütevazı ve şefkatliydi. Bir keresinde özgeçmişini sadece "Kartal İzci, Missoula, Montana" şeklinde kısaltmıştı.

Lynch, *The Straight Story filmini* gerçek mekanlarda çekti. Filmi, gerçek hayatta Straight'in 1994'te Iowa'dan Wisconsin'e kadar izlediği aynı güzergahta çekmeye özen gösterdi. Böylece, oyuncu kadrosu ve ekip, Straight'e yolculuğunda yardımcı olan birçok insanla tanışma fırsatı buldu. Gittikleri her yerde insanlar, çim biçme makinesi kullanan yaşlı adam hakkında güzel şeyler söylüyordu. Lynch, izleyicilerin Amerikan kırsalının güzelliğini ve çim biçme makinesiyle yolculuk yapmanın güzelliğini (yani, çim biçme makinesinin hızında gitmenin verdiği güzelliği) görmelerini istedi. Film, "saatte dört mil hızla giden bir yol filmi" olarak adlandırıldı.

Lynch yönetmen olsa da, film aslında arkadaşları ve ailesinin ortak bir projesiydi. Senaryo yazarı, kurgucu ve yapımcı Mary Sweeney, Lynch'in hayat arkadaşı ve iş ortağıdır. Sweeney'nin çocukluk arkadaşı John Roach, senaryoyu onunla birlikte yazdı. Sissy Spacek, yapım tasarımcısı ve Lynch'in üniversite arkadaşı Jack Fisk ile evlidir. Filmin hikayesine uygun olarak, yönetmenle " *Fil Adam" filminde de çalışan seksen bir yaşındaki görüntü yönetmeni Freddie Francis* de bu filmde görev aldı.

Belki de en önemlisi, David Lynch, Richard Farnsworth'un Alvin Straight rolünü oynamak için doğduğunu biliyordu. Farnsworth, film kariyerine 1938'de figüran olarak başladı. Oradan dublör oldu ve Montgomery Clift, Henry Fonda ve Kirk Douglas gibi aktörlerin dublörlüğünü yaptı. Daha sonra Roy Rogers'ın bir filminde oyunculuk denedi, ancak sonuçlar felaket oldu. Yıllar sonra

tekrar denedi ve sonuçlar tamamen farklıydı. 1978'de *Comes a Horseman filmindeki rolüyle Oscar'a aday gösterildi* ve 1983'te The Grey Fox filmindeki rolüyle büyük beğeni topladı .

Yetmiş dokuz yaşında ve rolü üstlendiğinde bastonla yürüyen Farnsworth, Straight'in deneyimlerinin bir kısmını gerçekten biliyordu. Hatta Lynch, kalça sorunları nedeniyle Farnsworth'un çekimler sırasında çok acı çektiğini belirtmişti. Ancak Farnsworth pes etmedi. ve tüm oyuncu kadrosunun ve ekibin hayranlığını kazandı. Straight'in kızını canlandıran Sissy Spacek, Farnsworth'un çok komik, mütevazı ve şefkatli bir adam olması nedeniyle onunla kolayca bağ kurdu. Alvin Straight rolüyle Cannes Film Festivali'nde ayakta alkışlandı.

"The Straight Story", En İyi Erkek Oyuncu dalında Akademi Ödülü'ne aday gösterildi. Ayrıca En İyi Erkek Oyuncu (drama) ve En İyi Orijinal Müzik dallarında iki Altın Küre ödülüne de aday gösterildi. Avrupa Film Akademisi'nin En İyi Avrupa Dışı Film ödülünü ve New York Film Eleştirmenleri Ödülleri'nin En İyi Erkek Oyuncu ve En İyi Görüntü Yönetmenliği ödüllerini kazandı. Son olarak, Ulusal Film Eleştirmenleri Kurulu tarafından yılın en iyi beşinci filmi seçildi. Filmin yapım maliyeti 8,5 milyon dolardı ve ABD ve yurt dışında 10,1 milyon dolar gişe hasılatı elde etti. İzleyiciler ve eleştirmenler, küçük bütçelerle de harika filmlerin yapılabileceğini bir kez daha gördüler. Video ve DVD dağıtımıyla birlikte, filmin güzelliğini çok daha fazla kişi deneyimledi (ancak filmin hakkını ancak büyük ekranda vermek mümkün).

13. *Ulee's Gold*

Themes

Reconciliation within Families
Death, Friendship, Healing, Lament, Redemption
Beauty of Creation, Brokenness, Children, Compassion, Isolation, Loneliness, Love, Parenting, Suffering, Work

ABD, 1997
111 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Peter Fonda, Patricia Richardson, Jessica Biel, J. Kenneth Campbell, Christine Dunford, Steven Flynn, Dewey Weber, Tom Wood, Vanessa Zima
Yönetmen: Victor Nunez
Yazar: Victor Nunez
Yaş sınırı: R (küfür, kısa süreli şiddet, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım notları, koleksiyonluk yapım aşaması kitapçığı

Ulee (Peter Fonda) ve torunu Penny (Vanessa Zima) arılarla ilgileniyor. *Ulee'nin Altını* (yönetmen: Nunez, 1997). Fotoğraf: John Bramley. Telif hakkı 1997 Orion Pictures Corporation'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Ulee's Gold filmini (ve 1959 yapımı anti-kahraman klasiği *Easy Rider'ı)* kastediyordu . Fonda, büyük stüdyoları hikaye anlatımından çok abartıya odaklanmaları nedeniyle eleştirdi. 1997'de ürün bağlantıları ve televizyon reklamlarıyla pazarlanan filmleri (*The Lost World* veya *Independence Day gibi)* eleştirerek, "Ne yazık ki Hollywood'da fikir şu ki, anlaşma üründen daha önemli. Ama yıllardır duyuyorum ki, iyi bir filmi üç şey oluşturmalı: iyi bir hikaye, iyi bir hikaye ve iyi bir hikaye." dedi.

Ulee'nin Altını iyi bir hikaye! Bağımsız film yapımcısı Victor Nunez tarafından yazılan, görüntülenen, yönetilen ve yapımcılığı üstlenilen bu film, yetişkinlere yönelik bir kurtuluş öyküsü. (Not: Nunez, bazı karakterler için uygun ancak çocuklar için uygun olmayan güçlü bir dil kullanmıştır.) Konu basit, bazı yönlerden birçok fabl gibi çok tanıdık. Florida'lı bir arıcı inzivaya çekiliyor... Vietnam'da yaşadığı çoklu travmalar, karısının ölümü, babalıkta başarısız olan hapse girmiş oğlu ve iki kızını uyuşturucu için terk eden gelini gibi olayların ardından Ulee işine geri döner. Ancak işine ve ailesine olan bağlılığı ve komşusu kadınla (Connie Hope) gelişen dostluğu sayesinde Ulee, kelimenin tam anlamıyla ve mecazi olarak altın değerinde bir başarıya imza atar. Tüm olumsuz koşullara rağmen Ulee, Tupelo balını (balın en altın rengi olanı) hasat etmeyi ve gelini Helen'i kurtararak onu kızlarına ve ailesini de oğluna geri döndürmeyi başarır.

Filmin aile sadakati ve sevgisi hakkında bir fabl olarak anlaşılması gerektiği, ana karakterlerin isimleriyle vurgulanmaktadır. Homeros'un *Odysseia'sı gibi,* Ulysses (Ulee'nin asıl adı) Penelope ile evlidir ve savaşlara katılmak ve Helen'i kurtarmak için ayrılmak zorundadır. Tüm zorluklarına rağmen, onu sevenlere sadık kalır. Paralellikler tam olarak geliştirilmemiş olsa da, ima mevcuttur.

Hikayenin ahlaki dersini anlamamıza yardımcı olmakta bu mitolojik göndermelerden daha etkili olan şey ise, Ulee'nin torunu Penny'nin annesine anlattığı basit bir benzetmedir. İstemeden detoks tedavisi gören annesine bir hediye vermek isteyen genç Penny, Ulee'den yeni öğrendiği arıcılıkla ilgili bir resim çizer. Annesinin yatağının yanına oturur ve resmi şöyle açıklar: "Bazen arılar kafaları karışıp kaçarlar, ama aslında bunu istemezler. Birisi onları yuvalarına geri döndürdüğünde mutlu olurlar. Ama sakin kalmalısınız." İşte film, Helen'in uyuşturucuya kaçışı ya da Ulee'nin arılarına olan bağımlılığı olsun, özünde budur. Her ikisi de onları yuvalarına geri döndürecek birinin sakin eline ihtiyaç duyar.

Bu film sessiz, etkileyici ve huzurlu. Filmin büyük bir bölümünde piyano ve yaylı çalgıların hüzünlü müziğini dinliyoruz. Kamera karakterlerin üzerinde uzun süre kalıyor ve onların duygularını yansıtmamıza olanak tanıyor. Sessizlikler, diyaloglar kadar etkileyici bir şekilde konuşuyor. Ulee'nin balı çıkarırken ve diğer işlerde çalışırken konuşmalarını gizlice dinlememize izin veriliyor. Connie ve iki torununun yardımıyla yavaş yavaş içine kapanıklığından kurtuluyor.

Ancak *Ulee'nin Altını'nın* hatırlanacağı şey, olay örgüsü veya mekân değil, karakter yaratımıdır. Basitçe söylemek gerekirse, bu Peter Fonda'nın filmidir. Fonda'nın canlandırdığı Ulee, istemeden de olsa bir kahramandır. Hikayenin büyük bölümünde Ulee, bir babada bulunması umulan sevgiden yoksundur. Torunlarına çoğunlukla yükümlülük duygusuyla bakar. Helen gibi o da ilgiden kaçmıştır, ancak onun kaçışı arılarının yalnızlığı olmuştur. Ancak Ulee, ailesinin dışsal kurtuluşu için acı çekerek çalışırken, kendi içsel iyileşmesini de keşfeder. Ve biz de öyle.

Ulee'nin Altını'nın aslında iki baba ve oğulun hikayesini anlattığını söyleyebilir : Ulee ve oğlu Jimmy, ve Peter ve babası Henry Fonda. Çünkü Ulee'nin oğlunun isyanıyla neredeyse ifadesiz, metanetli bir şekilde başa çıkışını izlerken, ekranda Peter'ın babasından bir şeyler görüyoruz. Peter, babasının aslında arıcılık yaptığını söylemişti, ancak bu filmdeki bağlantılar çok daha derine iniyor. Henry'nin birçok karakteri gibi (ve yaz aksiyon kahramanlarımızın aksine), Peter'ın Ulee'si de belli bir gizeme sahip. Yalnız kahraman, neredeyse ikonik bir figür. Ulee'nin oğlu Jimmy'ye daha çok benzeyen Peter, kariyerinin büyük bir bölümünde çoğunlukla isyankar rolünde oynadı (ve öyle gösterildi). Ama *Ulee'nin Altını'nda* isyankar olgunlaşmış ve eve dönmüştür. Oğul baba olmuştur.

Diyalog Metinleri

Babalar ekşi üzüm yemiş, çocukların dişleri kamaşmış.

Yeremya 31:29 (Yeni IV)

RAB merhametli ve lütufkârdır, öfkesi yavaştır ve sevgisi sonsuzdur... Bir baba çocuklarına nasıl şefkat gösterirse, RAB de kendisinden korkanlara öyle şefkat gösterir.

Mezmur 103:8, 13

Rab Tanrı şöyle diyor : "Koyunlarımı kendim arayacağım ve onları bulacağım. Çobanlar sürülerinin dağıldığı yerlerde onları aradıkları gibi, ben de koyunlarımı arayacağım. Onları bulutlu ve karanlık bir günde dağıldıkları bütün yerlerden kurtaracağım."

Hezekiel 34:11-12

Birkaç gün sonra küçük oğul bütün mal varlığını topladı ve uzak bir ülkeye gitti; orada mal varlığını sefahat içinde harcadı... "Biz sevinmeli ve kutlamalıydık, çünkü bu kardeşiniz ölmüştü ve hayata döndü; kaybolmuştu ve bulundu."

Luka 15:13, 32

Tartışma Soruları

Ulee'nin Altını filminin senaryosunu yazan ve yöneten Victor Nunez , filmlerinin çoğunda kamera işini de kendisi yapıyor. Filmleri, ister sessizlik içinde ister diyalog devam ederken olsun, bir kişinin vücudunun bir bölümüne odaklanan, kendine özgü yakın çekimlerle yavaş ilerleyen filmlerdir. Filmlerindeki en güçlü anlardan bazıları tek bir kelime bile içermez. İzleyicinin zihni, verilen birkaç basit görsel ipucunu kullanarak sahneyi yaratmaya zorlanır. Böylece izleyici, önce gözlemleyerek, sonra yönetmenle birlikte yaratıcı sürece girerek ve son olarak karakterlerin yaşamlarıyla özdeşleşerek hikayeye dahil olur. Kiliseniz veya Hristiyan topluluğunuz, Hikayeyi çevresindeki "izleyicilere" nasıl iletiyor? Nunez'in hikaye anlatımına yaklaşımı, İyi Haberi iletmeye çalışırken bize nasıl yol gösterebilir?

2. Nunez, ahlaki fabl niteliğindeki (doğru yaşamanın nedenlerini bulmaya veya savunmaya çalışan) karakter odaklı öyküleriyle tanınır. Eleştirmenler genellikle filmlerinin dini veya siyasi eğilimlerin ötesine geçen değerlerle -adalet, nezaket ve merhamet- ilgilendiğini söylerler. İsa'nın öyküleri ve karakterleri (örneğin, İyi Samiriyeli kıssası) Nunez'inkilerle nasıl karşılaştırılabilir? Hikaye anlatımının bu zengin geleneğini sürdürerek, kendi hikayemizi ve Tanrı'nın hikayesini bir araya getirmeye çalışabilir miyiz? Kiliseniz, Tanrı'nın hikayesini bilmeyenlerin onu duymasına, görmesine ve deneyimlemesine nasıl yardımcı olabilir?

3. Çoğu izleyici, *Ulee'nin Altını'nın* bir ailenin ve bir adamın kurtuluşunu konu aldığı konusunda hemfikir. Bu kurtuluş, izleyicilerin uzun bir süre boyunca yolculuğa çıkmaya davet edildiği, yavaş, neredeyse meditatif bir şekilde gösteriliyor. Filmin başında şerifin Ulee'ye

"Sonsuza dek kendini soyutlayamazsın" diye yalvarmasından, filmin sonunda Ulee'nin Connie Hope'u bir fincan çay içmeye davet etmesine kadar, Ulee'nin fiziksel ve duygusal olarak içine kapanık birinden nasıl değiştiğini izleyin. Ulee'nin yavaş ve inişli çıkışlı yolculuğu, yalnız hissettiğiniz ama başkalarına ihtiyaç duyduğunuz zamanları nasıl dürüstçe yansıtıyor? Kilise bu yolculukta insanlara nasıl yardımcı olabilir?

4. Ulee'nin en küçük torunu Penny, Ulee'nin Vietnam birliğinin fotoğrafını eline alır. Dikkatlice bakar ve sonra sorar: "Hepsi öldü, sonuncusuna kadar hepsi, sen hariç?" "Doğru," diye yanıtlar Ulee. "Kötü müydüler... ölmeyi hak ettiler mi?" diye sorar Penny. "Hayır, hayır Penny, hak etmediler ." "Öyleyse neden?" "Onlar iyi adamlardı... Büyükbaban kurnazdı, şanslıydı... Bu yüzden kurtuldum. Ama küçük bir çocukla bundan bahsetmemeliyim..." "Ama çok üzücü Ulee," diye yanıtlar Penny. "Üzücü şeyleri sever misin?" diye sorar Ulee. "Hayır, ama bazen içten içe insanı sessizleştiriyor," diye fısıldar. Penny, büyükbabasının henüz anlamadığı hangi gerçeği anlıyor? Nunez, Penny'nin çevresindeki yetişkinlere başka nasıl ders vermesini sağlıyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 6 [11:40–14:50]—"Kalpten Kalbe Konuşma." Ulee ve Penny, Vietnam'da çekilen fotoğraf hakkında konuşuyorlar (yukarıdaki 4. tartışma sorusuna bakın). Penny mi yoksa Ulee mi size daha çok benziyor? Penny, Eyüp kadar nasıl bilge? Nasıl bırakmayı öğrenebilirsiniz? Üzücü olaylar size Tanrı'nın varlığını gösterir mi (Vaiz 7:2'ye bakın)? Hiç böyle bir deneyim yaşadınız mı? Rahat hissediyorsanız, deneyiminizi grup ortamında paylaşın.

2. Bölüm 21 [51:00–53:15]—"Zehir Devam Ediyor." Ulee'nin gelini Helen, detoks sürecinde ve çevresindeki herkese karşı mücadele ediyor. Öfkesi özellikle Ulee'ye yönelmiş durumda. Ulee ise karşılık vererek onu çocuklarını terk etmekle suçluyor. Helen ise tıslayarak, "Senin kalbin çoktan uçup gitti," diyor. Bu iki kişi de geçmişten gelen büyük acılarla boğuşuyor. Bunları dile getirmek bile, her ikisi için de bütünlüğe giden yolculuğun ilk adımı. Geçmişteki acılar sizi sağlıksız kalıplara nasıl hapsetti? Mezmurlarda, acınızı ve hayal kırıklığınızı dile getirmeye ağıt denir. Mezmur yazarları ağıt yakmakta çok başarılıydı. Örnek için Mezmur 13, 22 veya 73'e bakın. Mezmur yazarları genellikle ağıtlarını nasıl bitirirler? Ağıt yakma süreci mezmur yazarını nereye götürür?

3. Bölüm 22 [53:15–1:00:10]—"Çay ve Sempati." Karşıdaki kulübelerini kiralayan hemşire Connie Hope, Ulee ve kızların Helen'in yoksunluk belirtileriyle başa çıkmalarına yardımcı oluyor. Connie, Ulee ve Helen arasındaki (yukarıda belirtildiği gibi) sert sözleri duymuştu. Connie'yi çaya davet eden Ulee, hayal kırıklıkları, acılar ve ölümle ilgili hikayesini paylaşmaya başlıyor. Connie de kendi hikayesini paylaşıyor. Connie, Ulee'nin iyileşme sürecine başlaması için nasıl bir alan yarattı? Geçmişteki yaralarınızı düşünürken, iyileşme ve yeniden yapılanmayı deneyimlemenize yardımcı olan şeyler nelerdi? Acınızı dile getirmenize yardımcı olan biri oldu mu? Küçük grubunuz, insanların şaloma doğru yolculuklarında acılarını paylaşabilecekleri güvenli bir yer nasıl olabilir?

4. Bölüm 25 [1:05:10–1:07:55]—“Annem İçin Bir Resim.” Penny, Ulee ile arılarla çalışarak vakit geçiriyor. Helen ise acı içinde iyileşme sürecinde. Bir gün Penny okuldan annesi için bir resimle eve geliyor. Resimde Ulee, yoldan çıkmış arıları kovanlarına geri götürüyor. Penny Kız çocuğu resme bakarak annesine şöyle açıklıyor: “Bazen arılar şaşırıp kaçarlar, ama aslında bunu istemezler. Birisi onları yuvalarına geri götürdüğünde çok sevinirler. Ama soktuklarında sakin kalmalı ve paniğe kapılmamalısınız, çünkü kötü niyetleri yoktur.” Hayatınızda kimin sakin ve nazik bir şekilde yuvaya geri dönmeye ihtiyacı var – siz mi, bir arkadaşınız mı, bir aile üyeniz mi? Bu benzetme İsa'nın anlatacağı bir benzetme olabilir mi? Benzer bir temaya veya duyguya sahip başka bir benzetmesini düşünebilir misiniz?

Bonus Materyal

Arılar konusu, ortalama bir insan için muhtemelen çekici olmayan bir konudur. Ancak *Ulee's Gold filminin arkasındaki iki önemli isim için durum böyle değildi.* Victor Nunez, bir zamanlar Florida'daki Tupelo bataklıklarında bal toplayan bir adam ve çocuğun eski bir fotoğrafını görmüş ve bunu asla unutmamıştı. Tallahassee'de doğan Nunez, bir arıcı hakkında bir hikaye yaratmak için Apalachicola Nehri bataklıklarına (Tupelo balının ticari olarak üretildiği dünyadaki birkaç yerden biri) geri döndü. Florida'nın Wewahitchka kasabasında, üçüncü kuşak bir arıcı olan Ben Lanier'den biraz Tupelo balı satın aldı. Ben, onun arılar dünyasına rehberi oldu ve Nunez yola koyuldu. Peter Fonda'nın da arıcılık konusunda biraz deneyimi vardı çünkü babası Henry Fonda, Peter büyürken birkaç kovanla çalışmıştı. Nunez'in senaryosunu duydu ve onu arayarak, "Bu rolü oynamalıyım. Bu karakteri tanıyorum!" dedi. Ve arılarla ilgili bilmediği şeyleri Ben Lanier ona öğretti.

Arılar ve ürettikleri bal büyük beğeni topladı. Nunez, *Ulee's Gold* filmi Sundance Film Festivali'nde ana gösterim olarak sunulduğunda Robert Redford'a bir kavanoz Tupelo balı hediye etti. Dahası, filmin sonunda arıların adlarının geçtiğini fark ettiniz mi?

Ulee's Gold , büyük bir stüdyo (Orion Pictures) tarafından desteklenmesine rağmen bağımsız bir film yapımcısı tarafından yönetildiği için "hibrit/bağımsız" bir filmdir. Victor Nunez filmin senaryosunu yazdı, yönetti ve çekimlerini gerçekleştirdi. Yirmi yıldır kendi projelerini kurguluyordu. Ancak *Ulee'nin Altını filmi* , film yapımcılığındaki rolünü yeni bir seviyeye taşıdı; ekibinden bazı kişiler tarafından sokuldu! Evet, iki kez sokuldu, bir kez karnından, bir kez de parmak ucundan. Ama bu onu durdurmadı, çünkü filmi çekmek için sadece iki aylık bir bahar dönemi vardı (çünkü Tupelo balı sadece Nisan ve Mayıs aylarında hasat ediliyor).

Nunez, filmi 2,7 milyon dolarlık mütevazı bir bütçeyle çekti. Film, ABD gişelerinde 9,2 milyon dolar, uluslararası gişelerde ise 500.000 dolar hasılat elde etti. Film, En İyi Erkek Oyuncu dalında Akademi Ödülü'ne ve En İyi Erkek Oyuncu dalında Altın Küre Ödülü'ne aday gösterildi. Fonda, Altın Küre'yi kazandı ancak Oscar'ı kazanamadı. Birçok kişi filmin daha fazla ödül alması veya en azından daha fazla basın ilgisi görmesi gerektiğini düşünüyordu. Ancak 1997, Titanic'in yılıydı *,* bu yüzden bu değerli eser okyanus gemisinin büyük dalgaları arasında kayboldu. Yine de, *Rolling Stone'dan* Peter Travers'ın dediği gibi, "Bu sıradan bir bal değil. *Ulee's Gold* , Tupelo'nun en kaliteli balı!"

14. *Fly Away Home*

Themes
Reconciliation within Families
Caring for Creation, Courage, Parenting, Perseverance, Second Chances
Creativity, Grief, Home, Love, Promise Keeping, Sanctity of Life

ABD, 1996
106 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Jeff Daniels, Anna Paquin, Dana Delany, Terry Kinney, Holter Ford Graham, Jeremy Ratchford
Yönetmen: Carroll Ballard
Senaristler: Robert Rodat ve Vince McKewin
Yaş sınırı: PG (rahatsız edici hiçbir şey yok - çocuklar için mükemmel)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı; yönetmen, görüntü yönetmeni ve bestecinin yorumları; özel kısa film: "Göç Operasyonu: Aynı Türden Kuşlar"; belgesel: "Ultra Kazlar"; Göç Operasyonu web sitesine bağlantı; İspanyolca altyazı ve dublaj

Amy Alden (Anna Paquin) kazlarını beslerken. *Fly Away Home* (yönetmen: Ballard, 1996). Fotoğraf: Takashi Seida. Telif hakkı 1996 Columbia Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

CS Lewis, çocuk hikayeleri hakkında yazarken, çocukken okunmaya değer her hikayenin yetişkin olarak tekrar okunmaya da değer olması gerektiğini belirtmiştir. Ne yazık ki, çocuk sahibi olan herkes bu standardın çok sık gerçekleşmediğini bilir. Ancak *Fly Away Home,* bu harika istisnalardan biri; tüm ailenin keyif alacağı bir çocuk filmi. İşte birlikte izleyip ardından yemekte tartışabileceğiniz bir film.

Fly Away Home, ebeveynlik üzerine bir film. Oscar ödüllü Anna Paquin'in canlandırdığı on üç yaşındaki Yeni Zelandalı Amy, filmin başında annesini bir trafik kazasında kaybediyor (sahne korkunç değil) ve Kanada'nın Ontario eyaletindeki küçük bir çiftlikte babasının yanına taşınmak zorunda kalıyor. Tuhaf metal heykeller yapan ve sürekli olarak en yeni planör veya ultra hafif uçaklarla uğraşan eksantrik bir sanatçı ve mucit olan Thomas Alden, boşanmanın verdiği suçluluk duygusu ve sanatçı kimliğine olan yoğun ilgisi nedeniyle kızını büyük ölçüde ihmal ediyor. Amy ise acı ve kafa karışıklığı nedeniyle yeni evindeki hayattan uzaklaşıyor. Acaba umursuyor mu? Ona güvenebilir miyim?

Amy'nin yalnızlığı ve babasının şaşkınlığı, ancak Amy'nin bir arazi geliştiricisinin buldozerinin kurbanı olan on altı kaz yumurtasını bulmasıyla değişmeye başlar. Amy yumurtaları kurtarır ve annesinin eski eşarplarının bulunduğu bir çekmecede yumurtaların çatlamasına yardım eder. Bu kaz yavruları kelimenin tam anlamıyla onun yeni ailesi olur. Yavrular Amy'ye bağlanır ve "annelerini" her yere takip ederler.

Yeni "aile" geliştikçe, baba ve kız arasında da bir bağ oluşmaya başlar. Thomas, kazların Amy için önemli olduğunu fark eder ve onları aşırı hevesli bir korucunun elinden kurtarmaya çalışır. Baba ve kızın önce genç kazlara uçmayı, ardından da hayatta kalma umutları olan kış için güneye göç etmeyi öğretmelerini takip ederiz. Kazların Amy'ye duyduğu sarsılmaz güven, Amy ve Thomas arasındaki giderek büyüyen güvene yansır.

Baba ve kızı, "anne"lerinin arkasında sürü halinde ilerleyen kazlarla birlikte ultra hafif uçaklarıyla süzülüyorlar. Ve film de aynı şekilde süzülüyor. Tarlaların, göllerin ve şehirlerin üzerinden kazlarla birlikte süzülürken, görüntülerde dingin bir kalite var. Kuzey Carolina'daki kötü niyetli emlak geliştiricilerinin koyduğu yapay bir son tarih bile filmi rayından çıkaramıyor. "Makine yerine bahçe" mesajı gerçek hayat için fazla basit, ancak bu masalda işe yarıyor. Amy ve kazları için tezahürat yapacaksınız.

Film, sanatçı-yazar-doğa bilimci Bill Lishman'ın deneylerinden *çok* gevşek bir şekilde esinlenmiştir. 1980'lerin ortalarında, yeni yumurtadan çıkmış kazların insanlara bağlandığını ve küçük uçaklar kullanarak kazları güneye doğru yönlendirirken onları uçuşta takip ettiklerini göstermiştir. Ancak bu film gerçekçi bir biyografi olmayı amaçlamamaktadır; ilham vermeyi ve duyguları uyandırmayı amaçlayan bir masaldır.

Caleb Deschanel'in çarpıcı görüntü yönetmenliği ve Carroll Ballard'ın lirik yönetmenliğiyle ortaya çıkan *Fly Away Home ,* çocuk klasiklerinden *The Black Stallion'ı* (1979) yaratan aynı ekip tarafından yapılmıştır. Filmde, Mary Chapin Carpenter'ın seslendirdiği dokunaklı bir balad da dahil olmak üzere güzel bir müzik yer almaktadır ("Elveda sevgilim, bir süreliğine hoşça kal, gidiyorum...").

Bu filmde, Amy ile yeni yumurtadan çıkmış bir kaz yavrusunun birbirlerinin gözlerine baktığı anlar veya Amy ve babasının beklenmedik bir şekilde sisin içinden çıkıp kendilerini Baltimore'un gökdelenleri arasında buldukları anlar gibi bazı büyülü anlar var. Ancak aynı derecede hayranlık uyandıran şey, baba ve kız arasında yeni bir sevginin gelişmesidir. Amy babasına neden onu hiç ziyaret etmediğini sorduğunda, Thomas "Yeni Zelanda çok uzak" diye cevap verir. Amy ise "Bu çok saçma bir bahane baba" diye karşılık verir. Ve Thomas sonunda "Korktum Amy. Kızgındım. Gerçekten çok üzgünüm" diyebilir. Sadece kazlar Kuzey Carolina'da yeni bir yuva bulmakla kalmamış, Amy (ve Thomas) da eve dönmüştür.

Bu filmde aile veya arkadaşlarla tartışmaya değer birkaç tema var: yaşamın, tüm yaşamın kutsallığı; azim karşılığını verir; insan yaratıcılığı harika bir şeydir; verilen sözleri tutmak

önemlidir. Ama her şeyden önce, film bir ailenin yeniden doğuşunu tasvir ediyor; ailelerin de ikinci şansları olabilir.

Diyalog Metinleri

Akarsuların kenarında gök kuşları yuva kurar; dallar arasında şarkı söylerler. Yüksek meskeninizden dağları sularsınız; yeryüzü emeğinizin meyvesiyle doyar. Hayvanlar için ot, insanlar için bitkiler yetiştirirsiniz; topraktan yiyecek, insan kalbini sevindirecek şarap, yüzü parlatacak yağ ve insan kalbini güçlendirecek ekmek çıkarırsınız. RAB'bin ağaçları , diktiği Lübnan sedirleri bol bol sulanır. Kuşlar onlarda yuva kurar; leylekler çam ağaçlarında yuva yapar.

Mezmur 104:12-17

Kurt kuzuyla birlikte yaşayacak, leopar oğlakla birlikte yatacak, buzağı, aslan ve semiz hayvan birlikte olacak ve küçük bir çocuk onlara önderlik edecek.

İşaya 11:6

Sağduyulu insanlar kolay kolay öfkelenmezler ve bir hatayı görmezden gelmek onların şerefidir.

Özdeyişler 19:11

Baba ona, “Oğlum, sen her zaman benimlesin ve benim olan her şey senindir. Ama sevinmemiz ve kutlamamız gerekiyordu, çünkü bu kardeşin ölüydü ve dirildi; kaybolmuştu ve bulundu.” dedi.

Luka 15:31-32

Babalar, çocuklarınızı öfkeye kışkırtmayın, aksine onları Rabbin terbiyesi ve öğretisiyle yetiştirin.

Efesliler 6:4

Tartışma Soruları

1. Yönetmenin, görüntü yönetmeninin ve bestecinin ustalığı sayesinde, *Fly Away Home* bize sadece aile hakkında değil, aynı zamanda çevre hakkında da bir şeyler öğretiyor. Kazlarla ilgili olarak sizi en çok etkileyen ve ilham veren sahne hangisiydi? Müzik onların dünyasına girmenize nasıl yardımcı oldu? Film, Tanrı'nın yaratılışına olan hayranlığınızı veya sevginizi nasıl daha da artırdı?

2. Yaratılışın özünde insan ailesi vardır. Ancak ilk aile gibi, Alden ailesi için de hayat cennet gibi *değildir* . Hem Amy'nin hem de babasının büyük acıları ve cevaplanmamış soruları vardır. Amy, "Bütün bunlar neden olmak zorundaydı?" diye sorar (annesini kaybetmesi, Yeni Zelanda'daki evini terk etmesi, üç yaşından beri görmediği eksantrik bir babayla yaşaması). Thomas Alden da Amy ile nasıl ilişki kuracağını bilemiyor. Filmin başında ilişkilerini nasıl görüyorsunuz? Amy'nin veya Thomas'ın yerinde olsaydınız nasıl hissederdiniz? Filmdeki hangi

olaylar veya karakterler, yeniden hissetme ve birbirlerine ulaşma yeteneklerinde değişimi başlatmaya yardımcı oluyor?

3. Aile, arkadaşlar, güzergah boyunca bulunan iyi niyetli kişiler, doğa koruyucuları ve medya gibi daha geniş topluluk, Amy'nin hedefine ulaşmasında nasıl bir rol oynuyor? Bu kişilerin dahil olma motivasyonları neler? Kiliseler neredeydi? Ya da yönetmen neden hiçbir kilise topluluğunu dahil etmedi?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 17 [54:10–58:15]—"Amy Uçuşa Geçiyor." Babasının kazların güneye göç etmek için ultra hafif uçağıyla onu takip etmesi fikrinin işe yaramadığını gören Amy, birkaç metre ve birkaç anlığına da olsa kendisi uçmayı dener. Ani bir şekilde durduğunda, Thomas Alden onun yaralandığını veya daha kötüsü olduğunu düşünerek yanına koşar. "Ağlıyorsun," der Amy ve ona sarılır. Bu noktada ilişkileri nasıl değişmiştir? Bu olay birbirlerine olan sevgilerini nasıl pekiştirmiştir?

2. Bölüm 24 [1:22:35–1:30:15]—"Medya Haberleri Başlıyor." Amy'nin kazlarla yaptığı yolculuğun haberi yayılırken, yol boyunca insanlar ona göz kulak oluyor ve yardım ediyor. Bir gece yaşlı bir kadının evinde kalan Amy ve babası geçmişten bahsediyorlar. Bu konuşmada sizi en çok etkileyen ne oldu? Bu kadar açık ve dürüst bir paylaşım ve itirafa olanak sağlayacak şekilde ilişkileri nasıl değişti?

3. Bölüm 26 [1:31:20–1:37:25]—"Baba Kaz Tüyü." Ultralight uçağıyla acil iniş yapan Thomas Alden, Amy'ye son otuz mili tek başına kat etmesi gerektiğini söyler. Amy, "Sensiz yolumu bulamam" diyerek karşı çıkar. Ancak Alden, annesinin cesaretini ve varlığını hatırlatarak onu sonuna kadar taşıyacağını söyler. "O her zaman yanında ve seni asla yarı yolda bırakmayacak," diye cesaretlendirir. Sevdiğiniz birini hatırlamak, zor zamanlarda veya bir hedefi tamamlamada size nasıl cesaret verdi?

4. Bölüm 27 [1:37:25–1:40:15] ve 28 [1:40:15–1:43:15]—"10.000 Mil" ve "Görev Tamamlandı." Amy'nin yaptığı gibi Yolculuğun son etabında bir şarkı çalıyor. Filmin başlangıcındaki aynı şarkı, "10.000 Mil". Amy'nin yolculuğu, on altı kazla Kanada'dan Kuzey Carolina'ya altı yüz milden daha uzun nasıl geçti? Kaz ailesiyle birlikte kum tepelerini aşıp bataklıklara vardığında ne hissettiniz? Bu film boyunca nasıl bir yolculuk yaptınız?

Bonus Materyal

Fly Away Home, Bill Lishman'ın gerçek hayat hikayesinden esinlenmiştir. Kendisi, ultra hafif uçaklarla uçmayı seven Kanadalı bir sanatçı ve bilim insanıdır. Meslektaşları Joe Duff ve Dr. William Sladen ile birlikte, nesli tükenmekte olan kuş türlerini kurtarmaya kendini adamıştır. Kazları güneye uçurma deneyleri "Göç Operasyonu" olarak adlandırılmış ve filmdeki Amy'nin yolculuğunun temelini oluşturmuştur. 1993 yılında, *20/20 programında* Lishman hakkında yayınlanan bir bölüm, birçok stüdyo ve senaristin dikkatini çekmiştir. 1994 yılında Columbia Pictures, Lishman'ın hayat hikayesinin haklarını satın almıştır. 1995 yılında, Lishman'ın takma adından gelen ve çalışma adı *Father Goose olan filmin çekimleri başlamıştır* . Lishman'ın

çalışmaları, bir baba ve kızın kurgusal hikayesi şeklinde paketlenmiş ve 1996 yılında gösterime girdiğinde *Fly Away Home olarak yeniden adlandırılmıştır.*

Çekilen ilk sahneler, kaz yavrularının yumurtadan çıkış anlarıydı. Film için toplamda altmış kaz hazırlanmıştı. Bill Lishman, kaz yavruları kuluçka makinesindeyken ve yürümeye başladıklarında Paquin'in "kaz, kaz, kaz" kelimelerini tekrarladığı kasetleri kendi kızı aracılığıyla çalarak, kazların Anna Paquin'e alışmasına yardımcı oldu. Paquin çekim yerine vardığında, kaz yavruları onu hızla "anne" olarak kabul ettiler. Bazıları ayrıca uçağı takip etmeye de alıştırılmıştı.

Caleb Deschanel'in görüntü yönetmenliği filmin en önemli noktalarından biri. Gerçek kazların yakın çekimde kanat çırpışlarını gösteren görüntüler nefes kesiciydi, aynı zamanda da zorlu bir işti. Kazları filme almak için yeterince yavaş uçabilen, ekstra uzun kanatlı özel bir uçak tasarlandı (kazların hızı saatte 32 mil, yani durma hızı). (Çoğu uçak için geçerli). Ayrıca, kamera ekipmanının ağırlığını da taşıyabilmesi gerekiyordu.

Filmde Bill Lishman'ın günlük hayatından kesitler yer alıyor. Örneğin, filmde gösterilen buzdolabı ve duş aslında onun icatları ve evinde bulunuyor. Ayrıca, Bill'in kızı da filmde Amy'nin sınıf arkadaşlarından biri olarak yer alıyor. Son olarak, Amy'nin babasının ultra hafif uçağıyla (yamaç paraşütü değil) havalandığı her sahnede, uçağı kullanan aslında Bill Lishman'dır. Kendisi ve Jeff Daniels benzer yapıda ve ikisinin de sakalı var, bu yüzden Lishman onun uçuş dublörü olabildi.

Fly Away Home filmiyle ödüle aday gösterdi . Filmin toplam gişe hasılatı 32 milyon doları aştı. Aile filmi olarak *Fly Away Home'un üstüne yok;* bu da Yayın Filmi Eleştirmenleri Birliği'nin filme ödül vermesiyle tescillendi. İnsan draması, macera, uçuşla ilgili teknik detaylar ve sevimli ve komik hayvanlarıyla her kişilik ve nesil için bir şeyler sunuyor.

Irksal Uzlaşma

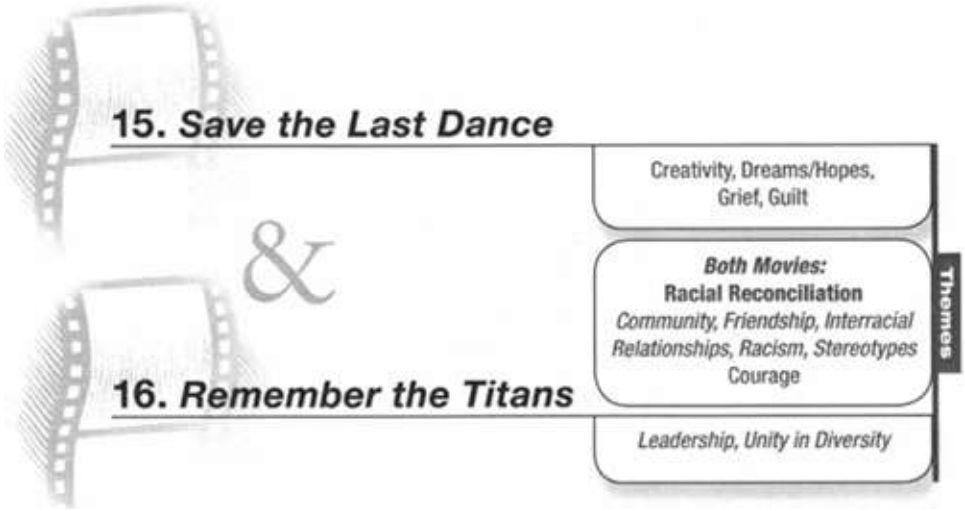

Son Dansı Kurtarın
ABD, 2001
112 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Julia Stiles, Sean Patrick Thomas, Kerry Washington, Fredro Starr, Terry Kinney, Bianca Lawson, Vince Green, Garland Whitt
Yönetmen: Thomas Carter
Senaryo yazarları: Duane Adler ve Cheryl Edwards
Yaş sınırı: PG13 (kısa süreli şiddet ve küfür, cinsel içerikli sahneler, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yönetmenin yorumu, "Save the Last Dance'in Yapım Süreci", dört silinmiş sahne, oyuncu ve ekip röportajları ve K-Ci & JO JO'nun "Crazy" müzik videosu.

Titanları Hatırlayın
ABD, 2000
113 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Denzel Washington, Will Patton, Donald Faison, Wood Harris, Ryan Hurst
Yönetmen: Boaz Yakin
Senarist: Gregory Allen Howard
Yaş sınırı: PG (yetişkinlere yönelik temalar, hafif şiddet)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, gerçek antrenörler Herman Boone ve Bill Yoast'ın yorumları, film yapımcılarının yorumları, altı adet silinmiş sahne. Lynn Swann'ın sunuculuğunu yaptığı ABC Özel programı "Remember the Titans: An Inspirational Journey Behind the Scenes" ve "Beating the Odds" adlı iki kısa belgesel, "Denzel Becomes Boone" ve "Remember the Titans: An Inspirational Journey Behind the Scenes" yer alıyor.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Ocak 2001'de, *Save the Last Dance* beklenmedik bir gişe başarısı yakaladı. Başrolünde yıldız oyuncu olmamasına ve sadece 13 milyon dolarlık bir bütçeye sahip olmasına rağmen, film yalnızca ABD gişelerinde 90 milyon dolardan fazla hasılat elde etti. Film, dansı ana metafor olarak kullanan, farklı bir Romeo ve Juliet hikayesi. Bir eleştirmen filmi "bale ile hip-hop'un buluşması" olarak tanımladı. Sara, Norman Rockwell'in resmetmiş olabileceği küçük bir

kasabadan gelen beyaz, lise balerinidir. Julliard'da okuma hayalleri vardır; ta ki annesi bir trafik kazasında ölene ve Chicago'nun Güney Yakası'ndaki ayrı yaşadığı babasının yanına taşınmak zorunda kalana kadar. Somurtkan ve hayal kırıklığına uğramış olan Sara, zeki, kendine güvenen Afrikalı-Amerikalı sınıf arkadaşı Derek tarafından hayata (ve dansa) geri döndürülür. Derek de Georgetown'a girme ve çocuk doktoru olma hayalini kurmaktadır. Sara'ya hip-hop'ı öğreten, annesinin ölümünden duyduğu sahte suçluluk duygusunun üstesinden gelmesine yardımcı olan ve finaldeki seçmeler için serbest formda, balevari dansında ona koçluk yapan kişi Derek'tir. Hikaye tahmin edilebilir, ancak duygu ve hırs gerçektir. Ve sonunda bu iki genç kahramanın da başarılı olmasını isteriz.

Bazı eski kuşak izleyiciler, beyaz bir kızın Afrikalı-Amerikalı bir erkekle çıkmasını konu aldığı için filmi rahatsız edici bulabilirler. (“Bizim zamanımızda böyle şeyler olmazdı.”) Ancak, ezici çoğunluğun katılımıyla, genç izleyiciler renk körü olmayı desteklemişlerdir. Bu onlar için bir sorun değil. Ya da belki de onlar için sorun hoşgörüsüzlükten ziyade kabullenmedir. Film yapımcıları için bir gerilim varsa, o da başka bir yerdedir; okullarındaki birkaç beyaz kızdan birinin böyle umut vadeden bir “avı” ellerinden almasından dolayı haklı olarak kıskanan siyahi lise kızlarının kıskançlığında. Ama sonuçta, hem siyahlar hem de beyazlar için aşk galip gelir. Bu filmde, ilişkiler, genellikle onlar için yarattığımız kalıplardan daha önemlidir.

Derek (Sean Patrick Thomas), Sara'ya (Julia Stiles) hip-hop öğretiyor. *Son Dansı Kurtarın* (yönetmen Carter, 2001). Fotoğraf: Michael Tackett. Telif hakkı 2000 Paramount Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Remember the Titans'da da bulunuyor . Burada da yine mesaj içeren bir aile eğlencesi var. Gerçek bir hikâyeye dayanan ancak belgeselden ziyade ilham verici bir drama olarak anlatılan film, 1971 yılında Virginia, Alexandria'daki TC Williams Lisesi'nin entegrasyonunun hikâyesini yeniden canlandırıyor. Eyalet futbol şampiyonu olan tamamen beyaz lise, yakındaki bir siyahi

okulla birleştiriliyor. Güneyden getirilen siyahi bir koç olan Herman Boone (Denzel Washington tarafından harika bir şekilde canlandırılıyor), entegre takımı çalıştırıyor. Ortaya çıkan dramanın bir kısmı, Titans'ın çok sevilen beyaz koçu Bill Yoast'ın (Will Patton), değişimde yardımcı koçluğa düşürülmesi ve Boone'un, bağnazlığa karşı bastırılmış öfkesiyle daha iyi bir yol gösterip gösteremeyeceğiyle ilgili. Kasabanın yetişkin nüfusunun büyük bir bölümünü karakterize eden ayrımcılığın devam etmesine izin verilecek mi? Cevabın ne olacağını (en azından bu filmde) bildiğimizi düşünüyoruz, ancak yine de oyuncuların ve koçların bunu nasıl yaşayacaklarını önemsiyoruz. Onlarla birlikte alkışlıyor ve ağlıyoruz.

Antrenör Boone (Denzel Washington) ve Antrenör Yoast (Will Patton) maç sırasında oyuncularla görüşüyorlar. *Remember the Titans* (Yakin, 2000). Telif hakkı 2000 Disney Enterprises ve Jerry Bruckheimer, Inc.'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Tıpkı *Save the Last Dance'in* tahmin edilebilir bir gidişatı izlerken klişe seviyesine düşmekten kaçınması gibi, *Remember the Titans da* karikatüre indirgenmeden birçok spor klişesinin etrafında dönüyor. Ve tıpkı *Save the Last Dance'te olduğu gibi, Remember the Titans da* tasvir ettiği gençlerin bilgeliğiyle bize daha iyi bir yol gösteriyor. Yetişkinler eski yapıları korumak için planlar yaparken veya yeniye katılmaktan çekinirken, kazanmak isteyen ve bu nedenle renk körü bir takım oluşturmak için bir araya gelenler öğrencilerdir. Siyahi savunma yıldızı Julius Campbell, bu takımın dostu oluyor. Beyaz takım kaptanı Gerry Bertier ile birlikte takımın yardımcı kaptanlığını yapmaktadır. Kişisel trajediler yaşasalar bile, dostlukları galip gelir ve takım zafer kazanır.

Bu iki gençlik filmi de, lise dünyasına kendi şartlarıyla girmemize ve oradaki sohbetleri, değerleri ve hayalleri gözlemlememize izin verildiğinde en iyi hallerini sergiliyorlar. İkisi de harika sinema değil, zaten öyle olması için de çekilmediler. Bunun yerine, ahlaki bir mesaj içeren, ilgi çekici bir eğlence olarak çekildiler. Manipüle edildiğimizi biliyoruz, ancak ister dans ister futbol aracılığıyla olsun, yine de ilham alıyoruz. Burada çok fazla karmaşıklık olması amaçlanmamıştır. Aksine, bize daha iyi bir yaşam biçimi gösteren, gerçekliğe dayalı masallar sunuluyor. Kibar ayrımcılığın temkinli kalıplarına devam etmemize gerek yok. Aslında, hoşgörü sadece hoşgörülmekle kalmamalı, aynı zamanda benimsenmelidir.

Hem *"Remember the Titans"* hem de *"Save the Last Dance" filmleri* , yirmi yaşın altındakiler için hoşgörüsüzlüğün belki de en büyük günah olduğunu kabul ediyor. "Herkesin zevki farklıdır" onların tercih ettiği atasözü. Birinin hayalini gerçekleştirmesine veya seçimlerini yaşamasına yardımcı olan her şey onaylanmalı, hatta kutlanmalıdır. Böyle bir yaşam felsefesinin sınırları olabilir, ancak burada hepimiz için bir ders var. Biz kilisede çok sık olarak hayatlarımızı dışlayıcı modeller etrafında düzenliyoruz. Kilisemizin çok ırklı, çok kültürlü ve cinsiyet açısından kapsayıcı

olmasını istiyoruz, ancak kiliselerimiz ülkemizdeki en ayrımcı kurumlar olmaya devam ediyor. Tüm insanların tekrar dans etmesine yardımcı olmak yerine, adımları çok karmaşık hale getiriyor ve kendimizi sadece "doğru" dansçılarla sınırlıyoruz. Bu süreçte, kilisenin İyi Haber'i kutlaması, Tanrı'nın tüm ailesinin neşeli bir buluşmasından çok uzak bir hale geliyor.

Yine de daha iyisini istiyoruz. Bu gençlik filmleri örnekleriyle bize yardımcı olabilir mi? Yeşaya'nın sözlerini hatırlıyor musunuz? “Kurt kuzuyla birlikte yaşayacak, leopar oğlakla birlikte yatacak, buzağı, aslan ve semiz hayvan birlikte olacak ve onları küçük bir çocuk yönetecek” (Yeşaya 11:6). Belki de kapsayıcılıkla ilgili bu eskatolojik kehanetin bir kısmı, gençlerimizle birlikte çoktan başlamış olarak anlaşılabilir.

Diyalog Metinleri

Artık Yahudi ya da Yunanlı, köle ya da özgür, erkek ya da kadın diye bir ayrım yok; çünkü hepiniz Mesih İsa'da birsiniz.

Galatyalılar 3:28

Çocukları doğru yolda yetiştirin, büyüdüklerinde yoldan sapmazlar.

Özdeyişler 22:6

Size Tanrı'nın sözünü ileten önderlerinizi hatırlayın; onların yaşam biçimlerinin sonucunu düşünün ve onların imanını örnek alın.

İbraniler 13:7

Kurt kuzuyla birlikte yaşayacak, leopar oğlakla birlikte yatacak, buzağı, aslan ve semiz hayvan birlikte olacak ve küçük bir çocuk onlara önderlik edecek.

İşaya 11:6

Tartışma Soruları

Birleşik Sorular

Remember the Titans'ı kaybedenlerin kazananlara dönüştüğü bir spor destanı olarak ele aldı . Diğerleri ise ABD'deki ırkçılığın tasvirinde daha sert olmaması nedeniyle eleştirdi. Ve iki gerçek hayattaki koç, o dönemde liderler yetiştirmek ve çocukları "çeşitli bir toplumda ilişki kurmaya" hazırlamak istediklerini belirtti. Filmin temasını tanımlamanız gerekseydi, ne derdiniz ve neden? Şimdi kendinize aynı soruyu *Save the Last Dance için sorun.* Ardından, filmler ırkçılık, güç veya ırklararası arkadaşlıklar/ilişkiler konularını ele alış biçimleri açısından hangi yönlerden benzer veya farklıydı?

2. Filmler arasındaki en büyük farklardan biri, sırasıyla zaman dilimi (1971 ve 2000), coğrafi konum (banliyö ve şehir) ve müzik (altmışlı yılların pop müziği ve hip-hop) gibi unsurlardır. Bu filmlerin geçtiği ortamlara özgü zorluklar nelerdir? Bu farklılıklar ve zorluklar, karakterlerin

benzer sorunlarla nasıl başa çıktığını nasıl etkiliyor? Bu ortamlara dair herhangi bir klişe (haklı veya haksız) algıladınız mı? Bu filmler hangi klişelerinizi sorguladı (veya pekiştirdi)?

Son Dansı Kurtarın

"Save the Last Dance" i yerden yere vururken , film gişe başarısıyla herkesi şaşırttı. Film yorum sitelerinde ülke genelindeki gençlerden çok sayıda olumlu eleştiri geldi. Sizce gençler neden filme ilgi duydu? İçerik mi (konular), biçim mi (hip-hop sahnesi) yoksa her ikisi birden mi (filmdeki hip-hop'ın tavrı ve sözlerine bakın)? Sizce yetişkinler neden filme bu kadar ilgi duymadı veya etkilenmedi?

2. ABD toplumu, küçük kasabalardan büyük şehirlere kadar, ırkçılıkla mücadele etmeye devam ediyor. Birçoğu, "Hristiyanlar nerede? Kilise nerede?" diye soruyor. Geçmişimiz pek parlak değil ve eleştirmenler, şu anda Pazar sabahının Amerika'daki en ayrımcı saat olduğunu belirtmekten hoşlanıyorlar. Film yapımcıları da bu yönde bir noktaya değiniyor gibi görünüyor. Sara'nın eski okulundaki arkadaşının Julliard'daki ilk seçmeleri için dua etmesini (açılış sahneleri) ve ardından Sara'nın Chicago'ya taşındıktan ve yeni okuluna başladıktan sonraki telefon görüşmesini (7. bölüm [42:36–47:05]—"Birinci Ders") düşünün. Bu genç Hristiyan nasıl tasvir ediliyor? Sempatik bir karakter mi? Neden veya neden değil? Kendinizi Hristiyan olarak adlandırmanız konusunda size iyi hissettirdi mi? Biz "Hristiyanlar" ondan, Hristiyanların ırkçılık konusunda başkaları tarafından nasıl algılandığı hakkında ne öğrenebiliriz? Sara, bu bağlamları ve bizden farklı insanları anlamak için nasıl daha iyi bir model olabilir?

Titanları Hatırlayın

1. Antrenör Boone, yeni bir topluluk – anlayış ve güvene dayalı bir topluluk – oluşturması gerektiğini biliyordu. Böyle bir topluluk oluşturmak için attığı adımları gözden geçirin (örneğin, takımı kampa götürmek, siyah ve beyaz oyuncuları oda arkadaşı olarak eşleştirmek, birbirlerini tanımaya zorlamak). Kiliseler içinde ve mahalleler genelinde yeni topluluklar kurmaya çalışırken Antrenör Boone'dan neler öğrenebiliriz?

2. Farklı oyuncular, yerel toplulukta ve takımda yaşanan ırksal gerilimlerle çeşitli şekillerde başa çıktılar (örneğin, Lewis Lastik, mizah; Ronnie "Sunshine" Bass, rahat ve neşeli tavrı; Jerry "The Rev" Harris, inanç; Darryl "Blue" Stanton, şarkı; Ray Budds, öfke). Hatta antrenörler Bill Yoast ve Herman Boone bile önyargılarla başa çıkmada farklı yöntemler kullandılar. Hangi karakterlere en çok sempati duydunuz? Bu karakterler düşünme ve davranma biçimlerini nasıl geliştirdiler veya değiştirdiler? Bu karakterlerden neler öğrenebiliriz?

Klip Konuşmaları

Son Dansı Kurtarın

1. Bölüm 8 [47:05–52:30]—"Malakai Tehdidi." Malakai'nin kötü giden bir "iş anlaşmasına" bilmeden dahil olduktan sonra Sara korkmuş ve kafası karışmıştır. Derek ve Malakai bu kadar

farklıyken nasıl bu kadar iyi arkadaş olabilirler? Derek açıklamaya çalışır, ancak Sara onun açıklamasına karşı çıkar. Derek daha sonra Sara'nın ailesini sorduğunda, savunmaya geçen Sara olur. Açıkçası, arkadaşlıklar/ilişkiler hakkında farklı fikirleri ve deneyimleri vardır. Sara Derek'ten ne öğrenebilir/öğreniyor ve Derek de Sara'dan ne öğrenebilir? Kişisel deneyimleriniz ilişkilere bakış açınızı nasıl etkiledi? Köklerimize bağlı kalmadan nasıl onlara saygı duyabiliriz? Bizden farklı insanlarla yeni ilişkilere nasıl geçebiliriz?

2. 13. [1:13:20–1:20:35] ve 14. [1:20:35–1:30:15] Bölümler—"Delilik ve Kargaşa" ve "İki Farklı Dünya." Bu iki bölümde, tüm karakterlerimiz sadakat, suçluluk, akran baskısı, öz saygı, gurur, ırkçılık ve terk edilme korkusu gibi arkadaşlık/ilişki sınırlarıyla mücadele ediyorlar. Derek ve Malakai'nin lokantada kadınlarla (beyaz veya siyah) olan ilişkileri ve kendi ilişkileri hakkındaki konuşmalarını tartışın. Neler oluyor gibi görünüyor ve her ikisi için de hangi sorunlar söz konusu? Ardından Chenille ve Sara'nın klinikte Sara'nın Derek ile olan ilişkisi hakkındaki konuşmalarını tartışın. Yine, her ikisi için de ne söz konusu? Yaşadığınız veya etrafınızda iki veya daha fazla dünya olduğunu düşünüyor musunuz? Son olarak, Derek ve Sara başkalarının söylediklerileyle başa çıkmak zorundalar. Her ikisinin de iç dünyasında neler oluyor? Bu sahneler size nasıl hissettirdi? Bu video etkileşimlerine verdiğiniz kendi tepkinizden neler öğrenebilirsiniz?

Titanları Hatırlayın

1. Bölüm 10 [30:50–34:00]—"Ölülerden Ders." Antrenör Boone, takımı sabah 3:00'te uyandırıp Gettysburg mezarlığına gece koşusu yaptırır ve onlara şöyle der: "Elli bin adam tam burada, bu sahada, bugün kendi aramızda hala verdiğimiz aynı mücadeleyi verirken öldü... Ruhlarını dinleyin... Siz de dinleyin. Ölülerden ders alın." Konuşmanın tamamını dinleyin. Oyuncuların ve antrenörlerin nasıl tepki verdiğini izleyin. Takımda olsaydınız nasıl tepki verirdiniz? Aşağıdaki sahneyi izleyin ve Gettysburg deneyiminin takımın uzlaşma ve birlik ihtiyacını anlamasına yardımcı olup olmadığını tartışın. Sizi uzlaşma eylemlerine yönlendiren bazı deneyimlerinizi birbirinizle paylaşın. Kilise bu tür deneyimleri nasıl örnekleyebilir ve besleyebilir? (Aslında Koç Boone, takımı bir öğleden sonra mezarlığa götürdü. Orada, altmış yıldır Gettysburg turları düzenleyen seksenli yaşlarında bir adam onlara tur yaptırdı ve Boone'un konuşmasında yer alan birçok şeyi anlattı. Koç Boone, takıma adamın söylediklerinden ders çıkarmaları konusunda ısrar etti.)

2. Bölüm 15 [46:32–49:24]—"Titanlar Gibi Hükmetmek." Boone'un ilk maçtan önce soyunma odasında yaptığı konuşma, özgüven ve kararlılıkla dolu. Irkçılıkla mücadele etmiş ve "bu sayede daha güçlü" olmuş bir takım olduklarını söylüyorlar. (Hatırlayın, kendisi de az önce kusmuştu ve gerçek hayattaki koç, her maçtan önce kustuğunu söylemişti.) Takım sadece kampta değil, gerçek dünyada da bir olabilir mi? Bunu, Hristiyanların kamptaki deneyimleriyle ve gerçek dünyaya döndüklerinde neler olduğuyla karşılaştırın. Birliğimizi sadece özel günlerde (örneğin, Promise Keepers etkinlikleri veya özel çok ırklı kilise ayinleri) değil, günlük hayatta da nasıl yaşayabiliriz?

3. Bölüm 25 [1:26:17–1:32:37]—“Düşmüş Titan.” Sondan bir önceki maçtan sonra Gerry Bertier bir araba kazası geçirir ve belden aşağısı felç olur. Julius Campbell'ı görene kadar kimseyi görmek istemez. (Aslında, Bertier eyalet şampiyonasından sonra bir kaza geçirmiş ve göğsünden aşağısı felç olmuştu. Ve Julius, anne babasından bile önce, ilk istediği kişiydi.) Julius odaya girdiğinde, bir hemşire ona sadece ailenin girebileceğini söyler. Gerry, “Alice, kör müsün, aile benzerliğini görmüyor musun? Bu benim kardeşim.” der. Tüm sahneyi izleyin ve kendinize, bu kadar uzak başlayan iki adamın nasıl bu kadar yakınlaşabildiğini sorun. Gelişen ilişkileri size nasıl bir şey ifade etti? Mesih'in öğrencileri olarak, uzlaştırıcı ilişkileri nasıl yaşayabiliriz?

Bonus Materyal

Son Dansı Kurtarın

Yukarıda belirtildiği gibi, bazı izleyiciler arasında popüler olsa da, *Save the Last Dance* eleştirmenlerden olumlu yorumlar almadı. Paramount tarafından yayınlanan bu MTV filmi, gençlere yönelik bir film olarak düşünülüyordu. (Üç Teen Choice Ödülü ve En İyi Öpüşme dalında MTV Film Ödülü kazandı.) Tarzı biraz sert olsa da (*8 Mile ile kıyaslanamaz bile),* şeker kaplı anlatımıyla dikkat çekiyor. “Aşk her şeyin üstesinden gelir” sloganıyla biten film, aslında birçok genç izleyici için umut dolu ve olumlu bir son oldu. Genellikle alaycı olarak nitelendirilen günümüz kuşağı, alaycılıklarını ve umutlarını birbirine yakın tutabiliyor (*Punch Drunk Love* ve *Moulin Rouge filmlerini karşılaştırın).* Daha yaşlı izleyiciler bunu yapmakta daha çok zorlanıyor ve genellikle filmin onları içine çekmesine izin vermiyorlar.

Filmdeki dans sahnelerine hazırlanmak için Stiles, bir aydan fazla bir süre bale ve hip-hop eğitimi aldı. Ayrıca Stiles ve Thomas, her hafta sonu sekiz saatlerini dans stüdyolarında ve hip-hop kulüplerinde geçirdiler.

Hip-hop kültürü, belki de dünyanın değilse bile ABD'nin en baskın pop kültürüdür. Yetişkin Hristiyanlar olarak, gençler için bu kadar çekici olan bu olguyu anlamanın yollarını keşfetmek bizim sorumluluğumuzdadır. Bu filmin müziklerini edinmek ve şarkıların sözlerini ve temalarını incelemek, günümüz gençliğine yönelik hizmet konusunda bize ışık tutabilir.

Film, sinema sanatının bir başyapıtı olmasa da, tüm nesillere söyleyecek çok şeyi var. Nesiller arası diyaloğu kolaylaştırmak için mükemmel bir film olduğunu düşünüyoruz. Ebeveynler için film, özellikle hip-hop kültürü olmak üzere gençlik hayatına, ırk politikalarına ve ırklararası ilişkilere yönelik çağdaş tutumlara bir pencere açıyor. Gençler için ise film, günümüzde yaşadıkları bazı sorunları tartışmak için mükemmel bir araç (ve şarkı sözlerini incelemek de faydalı olacaktır). Nesiller, birlikte yaptıkları sohbetlerde birbirlerinden bir şeyler öğrenebilirler.

Titanları Hatırlayın

Senarist Gregory Allan Howard, Alexandria'daki bir berber dükkanında 1971 Titans futbol takımının hikayesini duydu. O kadar ilgisini çekti ki, hâlâ şehirde bulunan takımın antrenörleri ve oyuncularıyla röportaj yapmaya başladı. Takım hakkında ve atletik olarak başardıkları hakkında (örneğin, Gerry Bertier muhtemelen o zamanlar Virginia'daki en iyi lise oyuncusuydu) duyduklarının inanılmaz olduğunu söyledi. Ama daha da etkileyici olan... Filmin en etkileyici yanı, ekibin ırksal gerilimlerin yaşandığı bir dönemde tüm şehir için sergilediği liderlik ve birlik duygusuydu. Howard senaryoyu yazdı ve yapımcılara gönderdi, ancak kendi ifadesiyle başarısız

oldu. Kimsenin filmi istemediğini söylemek üzereyken Jerry Bruckheimer aradı. Disney ekibe katıldı ve film gişe rekorları kırdı.

Oyuncular Denzel Washington ve Will Patton koç olarak seçilirken, birçok genç oyuncu da oyuncu olarak kadroya dahil edildi. Tüm oyuncuların iki hafta boyunca bir futbol kampına katılmaları zorunluydu. Bazıları daha önce hiç futbol oynamamışken (büyük Lewis Lastik'i canlandıran Ethan Suplee, bunun "korkunç bir işkence" olduğunu söyledi), oyuncuların çoğu lise veya üniversitede futbol oynamıştı. (Denzel Washington futbol oynamış, atletizm yapmış ve oğlunun çocukluk futbol takımının koçluğunu üstlenmişti.) Bir gece gerçek Titans oyuncuları oyuncularla bir araya gelerek, atletizmin ve 1971 sezonunun hayatlarında nasıl bir fark yarattığına dair hikayeler paylaştılar.

Gerçek hayattaki antrenörler Boone ve Yoast bugün emekli olmuş olsalar da, filmin çekimlerinin büyük bir bölümünde setteydiler. Filmde de gösterildiği gibi, farklı antrenörlük stilleri vardı. Boone sertti (doğru yapana kadar yap), Yoast ise daha rahat bir yaklaşıma sahipti (çocuklarla konuşarak her şeyi açıklığa kavuştururdu). Her ikisi de stillerinin birbirini tamamladığını ve harika liderlere sahip harika bir takım geliştirmeye yardımcı olduğunu düşünüyordu. Her ikisi de rollerini, genç erkekleri birbirlerine ve çevrelerindeki çeşitli dünyaya önem veren liderler haline getirmek olarak görüyordu. Onlara göre, bu genç oyunculara bir tohum ektiler, onlar da topluma bir tohum ektiler ve süreç içinde herkes değişti. Neredeyse elli yıl boyunca (futbol, basketbol ve atletizm) antrenörlük yapan Yoast, DVD'de onu antrenörlüğe çeken şeyleri paylaşıyor:

> Askerlik görevimden ayrılana kadar papaz olmak istiyordum. Etrafıma bakındım ve düşündüm ki, eğer kilisede olursam, eğer vaaz verirsem, sadece kiliseye gelen çocuklara ulaşabilirim. Ve koçlarıma ne kadar hayran olduğumu biliyordum ve belki ben de bunu yapabilirim diye düşündüm. Bu yüzden koç olmak istedim çünkü böylece çocuklarla çalışma fırsatı bulacaktım.

Film sahnelerini gerçek hayatla karşılaştırırsak, yukarıda belirtildiği gibi (bkz. "Klip Diyalogları") olayların tasvirinde zaman zaman sanatsal özgürlüğün kullanıldığı görülür. Bazı değişiklikler şunlardır:

1. Koç Yoast'un dört kızı vardı, ancak Sheryl koçluk işlerine en çok dahil olan kızıydı. Filmde tasvir edildiği gibi erkek gibi davranan biri değildi, aksine lise yıllarında amigo kız ve mezuniyet kraliçesiydi. Sheryl Yoast 1996'da vefat etti ve bu nedenle " *Remember the Titans" filmini hiç izleyemedi.* Anlaşılır bir şekilde, bu film Koç Yoast ve ailesi için büyük önem taşıyor.
2. Yoast, Petey Jones'u gerçekten de hücumdan savunmaya geçirdi, ancak bu bir maç sırasında değil, antrenman sırasında oldu. Yerine geçen çocuğun ailesi bundan pek memnun değildi, hatta yerine geçen çocuk Petey'nin daha iyi olduğunu kabul etse bile. Aileler hem Yoast hem de Boone ile yüzleşti. Ertesi gün Boone, okul müdürünün odasına çağrıldı. Geri adım atmadı.

3. Bir gece Koç Boone'un oturma odasının penceresine tuğla değil, bir tuvalet taburesi atılmıştı. Silahı yoktu ve evinde hiç silah bulundurmamıştı. O geceyi asla unutamadığını söylüyor.
4. Titanlar tezahürat yapıp şarkı söylediler ama futbol sahasında asla dans etmediler.
5. Rakip beyaz antrenörler maç filmlerini birbirleriyle paylaşmıyorlardı, ancak hiçbir rakip antrenör Koç Boone'a maymun demedi. Bir tanesi oyuncularına "köpek" dedi. Bunun üzerine okul yönetiminden maçtan sonra o antrenöre bir köpek hediye etme izni aldı. Boone bunu hiç yapmadı, ama filmde karakterinin antrenöre muz vermesini beğendi.
6. Filmin daha çatışmalı ve dramatik olmasını sağlamak amacıyla bazı karakterler film için özel olarak yaratıldı: Ray Budds, Alan Bosley, Fred Bosley ve Koç Tyrell.
7. Kazadan sonra çok bunalıma giren Gerry Bertier, bir gün antrenör Yoast'ın ofisine geldi. Antrenör Yoast, Gerry'ye yarışmacı olduğu halde yarışamadığı için bunalımda olduğunu söyledi. Gerry'ye Tekerlekli Sandalye Oyunları'ndan bahsetti. Gerry daha önce atletizmde (cirit atma ve yüksek atlama) yarışmıştı, bu yüzden Yoast ona yüksek atlamayı bırakması gerektiğini ama cirit atma ve gülle atma dallarında yarışabileceğini söyleyerek şaka yaptı. Yoast, onu tekerlekli sandalye olimpiyatlarına kadar çalıştırdı.

Denzel Washington, filmdeki performansıyla ilk Siyah Eğlence Televizyon Ödülleri'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülünü kazandı ve Trevor Rabin de müzik dalında BMI Film ve TV Ödülleri'ni aldı. Film ayrıca En İyi Film ve En İyi Erkek Oyuncu dallarında Image Ödülleri'ni de kazandı. Filmin bütçesi 27 milyon dolardı; bu, günümüz stüdyo filmleri için küçük bir rakamdı; tüm oyuncular ve yapımcılar filmi çekmek için maaşlarında kesinti yaptılar. Toplam gişe hasılatı 124,4 milyon dolardı. ABD'de 20,9 milyon dolar hasılatla açılış yaptı ve Eylül 2000'in filmler için en kötü aylardan biri olmasını engelledi. Gelirine bakılmaksızın, bu film aile veya gençlik filmi arayan herkese bolca ödül getirecektir.

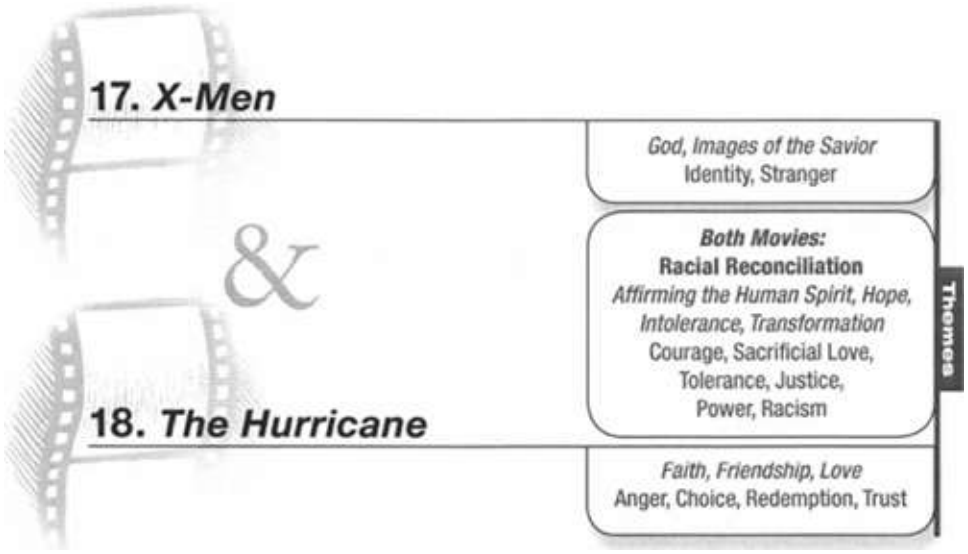

X-Men
ABD, 2000
104 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Hugh Jackman, Patrick Stewart, Ian McKellen, Halle Berry, Anna Paquin, Bruce Davison, Rebecca Romijn-Stamos, Famke Janssen, James Marsden
Yönetmen: Bryan Singer
Senarist: David Hayter
Yaş sınırı: PG13 (şiddet, hafif küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı ve TV reklamları, sanat galerisi, Hugh Jackman'ın ekran testi, Bryan Singer'ın Charlie Rose ile röportajı, Fox Özel Programı: "Mutant Watch", silinmiş sahneler (ayrı olarak veya genişletilmiş dallanma sürümü aracılığıyla), İspanyolca altyazılar

Kasırga
ABD, 1999
146 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Denzel Washington, Vicellous Shannon, Deborah Unger, Lieve Schreiber, John Hannah, Dan Hedaya, Debbi Morgan, Rod Steiger
Yönetmen: Norman Jewison
Senaryo yazarları: Armyan Bernstein ve Dan Gordon
Yaş sınırı: R (şiddet, küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım notları, yönetmenin yorumu, Çekim Mekanına Bakış: " *Kasırganın* Yapımı **"**, yönetmenin tanıtımlarıyla birlikte silinmiş sahneler.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Birkaç yaz önce Fox Family Network, sonbahar programlarını radyo reklamlarıyla tanıtmıştı. Oyuncu Danny Glover'ın şu sözleri duyulmuştu: "Kahramanlarım filmlerden ve çizgi romanlardan değil. Onlar gerçek insanlar." Gerçek hayattaki kahramanları konu alan *Courage*

adlı diziyi tanıtıyordu . Sizlere kahramanlar hakkında iki film önermek istiyoruz; biri çizgi romandan, diğeri gerçek hayattan, ama ikisi de bize aynı gerçeği hatırlatıyor.

X-Men, 2000 yazında sinemalarda gösterime girdiğinde, çizgi roman hayranları uzun zamandır sevdikleri mutant kahramanlarını beyaz perdede görme şansını heyecanla bekliyordu. Ve tıpkı çizgi romanda olduğu gibi, izledikleri şey çok katmanlı bir anlam taşıyan bir filmdi.

En basit haliyle, *X-Men'in hikayesi* şöyle özetlenebilir: "Çok da uzak olmayan bir gelecekte", cinsiyet, ırk ve din insanları birbirinden ayırırken, mutasyona uğramış özellikler ve özel güçler ayırır. Korkudan hareket eden bir ABD senatörü, dünyayı bu "ötekilerden" korumak için bu mutantları kayıt altına alma girişimine öncülük eder. Bu mutant nüfusunun iki lideri vardır. Biri, Charles Xavier (Patrick Stewart), insanlığın süper güçlere sahip mutantları yavaş yavaş, korku veya önyargı olmadan oldukları gibi kabul edeceğine inanır. Bu nedenle, genç mutantların olgunlaşması ve yeteneklerini dünyanın iyiliği için geliştirmeleri için güvenli bir yer yaratır. Diğer mutant lideri Magneto (Ian McKellen) ise sıradan insanların mutantları asla kabul etmeyeceğine ve bu nedenle mutantların insanlığın kontrolünü şiddet yoluyla ele geçirmesi gerektiğine inanmaktadır.

Xavier (Patrick Stewart) ve Magneto (Ian McKellen), insanlığın geleceği hakkındaki zıt görüşlerini tartışıyorlar. *X-Men* (yönetmen: Singer, 2000). Fotoğraf: Attila Dory. Telif hakkı 2000 Twentieth Century Fox'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Her liderin kendi destekçileri vardır. Wolverine, Storm, Cyclops, Dr. Jean Grey ve Rogue, Xavier ile bir araya gelir. Magneto'nun mutant grubunda ise Sabretooth, Mystique ve Toad bulunur. İsimleri, özel güçlerinin ne olduğuna dair iyi bir fikir verir. Ancak bu güçlerin ötesinde, mutantlar sadakat, korku, sevgi, mizah, iyilik ve kötülük açısından tıpkı bizler gibidirler. Bu, biz izleyicilerin kendimizden farklı olanlara karşı duyduğumuz korkularla yüzleşmemize yardımcı olur.

X -*Men* çizgi romanının yaratıcıları Stan Lee ve Jack Kirby, çizgi roman öyküsünü 1963 yılında, sivil haklar mücadelesi sırasında Washington yürüyüşünün gerçekleştiği yıl hayata geçirdiler. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, bağnazlık ve anlaşılmama duygusu gibi ortak gençlik kaygıları da temalarından biriydi. Lee ve Kirby, Xavier ve Magneto'nun o dönemde Afrikalı Amerikalılar için

mevcut olan iki seçeneği, yani Dr. Martin Luther King Jr. ve Malcolm X'i temsil ettiğini bile belirtmişlerdir. Böylece, sosyal sorunlar ve popüler kültür öyküye entegre edildi.

Film, bu mutant kamplarının mücadelesini harika ama abartısız efektlerle, ince bir mizahla, zeki liderler ve sadık takipçilerle, birkaç sürprizle ve kendi karanlık insanlık tarihimizin (örneğin, Holokost, McCarthyizm, Ku Klux Klan) gölgesiyle tasvir ediyor. Ama daha da fazlasını yapıyor. Sonunu açıklamadan şunu söylemek yeterli: Xavier ve X-Men, sadece film veya çizgi roman kahramanları olsalar da, gerçek kahramanlardır. Özellikle Wolverine, fedakâr sevgisi kurtarıcı olan bir tür İsa figürü haline geliyor. Ve tüm bunlar bir çizgi romandan!

X-Men çizgi romanlarının satıldığı yıllarda (1960'lardan 1980'lere) yaşamış gerçek bir kahraman örneği görmek istiyorsanız, *Kasırga filmini izlemelisiniz.* Denzel Washington, 1967'de üçlü cinayetle yanlış bir şekilde suçlanıp mahkum edilen yetenekli bir boksör ve meydan okuyan bir siyah milliyetçi olan Rubin (Kasırga) Carter rolünü canlandırıyor. On dokuz yıl hapis yattıktan ve her gün onuru ve masumiyeti için mücadele ettikten sonra, Kasırga Carter 1985'te beraat ederek serbest bırakıldı.

Film, zayıf senaryosu ve olayın gerçeklerine yeterince önem vermemesi nedeniyle eleştirilse de, herkes filmin olağanüstü bir bireyin ilham verici öyküsünü yakaladığı konusunda hemfikir. Bu gerçek yaşam öyküsü, insan onurunu, cesareti, şefkati ve nihayetinde adaleti tasvir ediyor. Kasırga Carter'ı ekranda izlerken, ırkçılığın ortasında bile insan onuruna tanık oluyoruz. Denzel Washington hayatının performansını sergiliyor (bence En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar ödülünü kazanmalıydı).

Rubin “Kasırga” Carter (Denzel Washington), masumiyetini kanıtlamaya kararlı arkadaşlarıyla buluşuyor. *Kasırga* (yönetmen: Jewison, 1999). Fotoğraf: George Kraychyk. Telif hakkı 1999 Beacon Communications'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Hem *X-Men* hem de *Kasırga filmleri,* hepimizin Tanrı'nın suretinde yaratıldığını ve bu nedenle saygı ve özeni hak ettiğimizi hatırlatıyor. Bu öykülerin dünyanın dikkatini çektiğinden beri neredeyse kırk yıl geçti, ancak ırkçılık veya cinsiyetçilik gibi hoşgörüsüzlüğün aynı trajik, gerçek hayattaki varlığıyla mücadele ediyoruz. Bize günahlarımızı hatırlatacak ama aynı zamanda her birimizin içindeki iyilik potansiyelini de gösterecek gerçek hayattan kahramanlara, hatta çizgi roman kahramanlarına ihtiyacımız var. Küçük çocuklar için uygun olmasa da, gençlik

bakanlarının her iki filmi de lise gruplarıyla (veya ebeveynlerin ergen çocuklarıyla) izlemelerini ve tasvir edilen değerler hakkında konuşmalarını teşvik ediyoruz.

Diyalog Metinleri

Ülkenizde sizinle birlikte yaşayan bir yabancıya zulmetmeyeceksiniz. Sizinle birlikte yaşayan yabancı, sizin için birer vatandaş olacaktır. Aranızda yurttaş olarak, yabancıyı kendiniz gibi seveceksiniz; çünkü siz de Mısır diyarında yabancıydınız. Ben, Tanrınız RAB'bim .

Levililer 19:33–34

Meclise gelince, hem sizin hem de sizinle birlikte yaşayan yabancı için tek bir kanun, nesiller boyu geçerli olacak ebedi bir kanun olacaktır; siz ve yabancı, RAB'bin huzurunda eşit olacaksınız . Siz ve sizinle birlikte yaşayan yabancı aynı kanuna ve aynı yönetmeliğe sahip olacaksınız.

Sayılar 15:15-16

Sonra solundakilere şöyle diyecek: “Ey lanetliler, benden uzaklaşın... Çünkü ben yabancıydım, beni ağırlamadınız; çıplaktım, bana giysi vermediniz; hastaydım, hapisteydim, beni ziyaret etmediniz.”... Sonra onlara şöyle cevap verecek: “Size doğrusunu söyleyeyim, bu en küçüklerden birine yapmadığınızı bana da yapmadınız.”

Matta 25:41–43, 45

Artık Yahudi ya da Yunanlı, köle ya da özgür, erkek ya da kadın diye bir ayrım yok; çünkü hepiniz Mesih İsa'da birsiniz.

Galatyalılar 3:28

Bazı arkadaşlar arkadaşlık numarası yaparlar ama gerçek dost en yakın akrabadan bile daha yakındır.

Özdeyişler 18:24

Elbette bir gelecek var ve umudunuz asla sönmeyecek.

Özdeyişler 23:18

Tartışma Soruları

Birleşik Sorular

X-Men'i çeşitlilik, hoşgörü, adalet ve umut hakkındaki duygularımıza dokunan bir bilim kurgu macerası olarak nitelendirdi. Uzlaşmış bir dünya. Belki de *Kasırga filmi* de aynı şeyi yapan bir spor filmi olarak görülebilir. Filmleri ve altta yatan temalarını tanımlamanız gerekseydi, ne derdiniz ve neden? Filmler, hoşgörüsüzlük, ırkçılık, güç ve adalet konularını ele alış biçimleri açısından ne gibi benzerlikler veya farklılıklar gösteriyor? Bir filmin gerçek bir hikayeye

dayanması, mesajını çizgi romana dayanan filmden daha ciddiye almanıza neden oluyor mu, yoksa tam tersi mi? Nasıl? Neden?

2. Umut teması her iki filmde de tekrar eden bir unsurdur. Profesör Xavier ve Magneto, *X-Men'i* umut üzerine konuşmalarla başlatıp bitirirler. Hikaye başladığında ve tanıştıklarında Magneto, "Ne arıyorsun?" diye sorar. Xavier, "Umut arıyorum" diye yanıtlar. Xavier, filmin sonunda Magneto'yu plastik hapishanesinde ziyaret ettiğinde, Magneto, "Neden buraya geldin, Charles?" diye sorar. Bu sefer Magneto cevabı biliyordur: "Ah, evet. Sürekli umut arayışın." Kasırga'da *Rubin* Carter, nefret, meydan okuma, teslimiyet ve güven arasında gidip gelen, umutla uzun süredir devam eden bir mücadele içindedir. Bu filmler izleyiciye umut hakkında ne söylüyor? Umut teolojinizi karakterler ve hikayeleriyle nasıl diyaloga sokabilirsiniz?

3. Her iki filmin de ele aldığı bir diğer tema, hoşgörüsüzlük ve adaletsizlikle en iyi nasıl mücadele edileceği meselesidir. Xavier'in genç mutantları eğitme, yetiştirme ve onlara rehberlik etme biçimini, Magneto'nun dünyayı onları kabul etmeye zorlayacak devrim arzusuna karşı düşünün. Benzer şekilde, Rubin'in adaletsiz bir dünyada hayatta kalmak ve onu yenmek için hayatı boyunca kullandığı çeşitli yolları düşünün. (Hatta nasıl tepki vereceği konusunda kendi içinde bile mücadele ediyor.) Her birinin deneyimleri, hoşgörüsüzlük ve adaletsizlikle mücadele etme biçimlerini nasıl etkiledi? Siz hayatınızda bu tür kötülüklerle nasıl başa çıktınız? Bu filmler, kötülükle mücadele konusunda kendi ve başkalarının görüşlerini daha iyi anlamanıza yardımcı oldu mu? İsa'nın bu konudaki yaklaşımı nasıldı? Dünyanın kötülüğü mü? Onun yolunda yürümek için hangi küçük adımları atabilirsiniz?

Klip Konuşmaları

X-Men

1. Bölüm 10 [33:33–38:20]—“Mutant Kardeşliği.” Magneto, Senatör Kelly'ye şöyle diyor: “Tanrı'dan korkan bir adam mısınız, Senatör? Bu çok garip bir ifade. Ben her zaman Tanrı'yı bir öğretmen, ışık, bilgelik ve anlayış getiren biri olarak düşündüm. Bakın, bence asıl korktuğunuz şey benim. Ben ve benim türüm. Mutant Kardeşliği. Ah, aslında çok da şaşırtıcı değil. İnsanlık her zaman anlamadığı şeyden korkmuştur. Peki, Tanrı'dan korkmayın, Senatör, ve kesinlikle benden de korkmayın. Artık değil.” Magneto'ya nasıl cevap verirdiniz? “Tanrı'dan korkmak” gerçekten ne anlama geliyor? Sizin görüşünüze göre, Tanrı ve insanlar hakkında haklı olduğu ve haksız olduğu noktalar neler? Yine, kişisel deneyimi onu böyle bir görüşe nasıl götürdü? İnsanların acılarına duyarlı bir şekilde kulak verirken, onları sevgi dolu ve adil bir Tanrı'ya nasıl yönlendirebiliriz?

2. Bölüm 16 [1:01:50–1:03:10]—“Bir Mutantın Ölümü.” Senatör Kelly, acısı ve yalnızlığı içinde Storm'dan teselli ve anlayış arar. Son anlarında ona ne sorar? Sizce cevabı dürüst mü? Hiç kendinizden çok farklı birine uzandınız mı? Ne oldu? Korku ve belki de geçmiş deneyimler,

başkalarına güvenmenizi ve onları sevmenizi nasıl engelledi? İsa, insanlar arasındaki korku engellerini nasıl yıktı? Onun örneğini nasıl takip edebiliriz?

3. Bölüm 24 [1:26:51–1:29:01]—“Logan'ın Fedakarlığı.” Logan, Rogue'a ulaşır, ancak çok geçtir. Dokunma eylemi nasıl bir fedakarlık eylemidir? İsa'nın fedakarlık biçimlerini düşünün. Başkalarına dokundu. Rogue, kurtuluşunun/dirilişinin izlerini nasıl sonsuza dek taşıyor? Logan da nasıl değişti?

Kasırga

1. Bölüm 10 [53:10–1:07:20]—“Çukur.” Sert dil ve karanlık aydınlatma bu sahneyi neredeyse korkutucu kılıyor, ancak bunun bir nedeni var. “Çukurda” geçirdiği süre boyunca Rubin, yalnızlıkla ve durumunun adaletsizliği ve aşağılayıcılığıyla mücadele eder. Ancak belki de daha kötüsü, kontrolü ele geçirmek için savaşan içindeki şeytanlardır. Hiç kendinizin farklı parçalarının kozmik bir mücadele içinde olduğunu hissettiniz mi? Sizi böyle bir yerden kim veya ne kurtardı? Rubin'in “çukurdan” çıktıktan sonraki ilk gerçek teması Teğmen Jimmy Williams ile olur. Williams, Rubin'in durumuna nasıl bir onur ve insanlık katıyor? Bu, Bay Carter'a hapis cezasıyla başa çıkmak için nasıl bir strateji sunuyor? Sizce bu yararlı veya etkili bir strateji miydi? Yıllar geçtikçe Rubin, hapis yatmanın gerçekliğiyle yüzleşmek zorunda kalır. Hayatta kalmak için ne gibi kişisel fedakarlıklar yapar ve bunun bedeli ne olur?

2. Bölüm 14 [1:33:03–1:46:00]—“Carter'ın Piyadeleri.” Genç Lesra, Rubin'in hikayesini okuyup ondan ilham aldıktan sonra, mektuplar ve ziyaretler aracılığıyla onunla bir ilişki kurmaya başlar. Ancak Rubin burada bile güvenmekte ve umut beslemekte zorlanır, Lesra'yı ve Kanadalı arkadaşlarını kendinden uzaklaştırır. Rubin dibe vurduğunda ve onları aradığında ne olur? Onlara ne söylüyor? Onlar nasıl tepki veriyor? Hikayesi Lesra'ya ve Kanadalılara inanç, umut ve sevgi dolu bir yaşam sürmeleri için nasıl ilham verdi? Bu hikayede başka hangi kahramanlar var? Bu kahramanların ortak özellikleri nelerdir?

3. Bölüm 18 [2:12:37–2:15:00]—“Ölülerden Diriliş.” Lesra, Rubin ile birlikte federal yargıcın davasıyla ilgili kararını bekler. Ruben (örneğin, Yaratılış 29:31–35; 37:17–30) ve Lazarus (Yuhanna 11) öykülerini hatırlayın ve ardından konuşmalarını dinleyin. Rubin neyi vurguluyor? Lesra'ya bu İncil karakterlerini hatırlatmak nasıl mümkün oldu? "Nefret beni hapse attı. Sevgi beni kurtaracak" ifadesinde dünyaya bakış açısı nasıl yansıyor? Ne tür bir ruhani yolculuk geçirdi? Olayları yeni bir ışıkta görmesine ne yardımcı oldu? Lesra nasıl değişti ve Rubin'i nasıl kurtardığını anlıyor mu? İsa'nın sevgisinin Lazarus'u (ve bizi) ölümden kurtardığını söyleyebilir miyiz?

Bonus Materyal

X-Men

Filmin oyuncu kadrosunun bazılarının kendi süper kahraman hikayeleri var. Başlangıçta Bryan Singer, Wolverine rolünü Russell Crowe'un oynamasını istemişti, ancak rolü sonunda Hugh Jackman kazandı. (Belki de Avustralyalılar iyi kahramanlar oluyorlar—Mel Gibson'ı düşünün.) Rebecca Romijn-Stamos, pullu, mavi tenli beden taklitçisi Mystique rolü için sekiz saatten fazla makyaj hazırlığına katlanmak zorunda kaldı. *X-Men'in* yaratıcısı Stan Lee, Senatör Kelly'nin denizden bir denizanası gibi çıktığı sahnede sahilde sosisli sandviç satıcısı olarak kısa bir rol alıyor.

Silinmiş sahneler gibi bonus materyalleri seviyorsanız, *X-Men DVD'si* size bunları ayrı olarak veya filmin tamamına entegre edilmiş şekilde izleme fırsatı sunuyor; silinmiş bir sahne eklendiğinde ekranda bir sembol beliriyor. Silinmiş sahneler gerçekten izlemeye değer olsaydı, bu kullanışlı bir özellik olurdu. "Storm Ders Anlatıyor" ve "Rogue Sınıfta Bobby ve Storm ile" adlı iki sahne, neden silinmiş olabilecekleri açısından izlenmeye ve tartışılmaya değer olabilir. (Hoşgörüsüzlük ve Hristiyanlık hakkındaki yorumlarında aşırıya kaçıyorlar mı?) Fox Özel Programı "Mutant Watch" da kiliseye ve hoşgörüsüzlük diline benzer göndermeler içeriyor. Haksız eleştiriler mi yoksa geçerli eleştiriler mi bilinmiyor, ancak bu sahneler bir nedenden dolayı filme dahil edilmedi.

X-Men, ABD Bilim Kurgu, Fantastik ve Korku Filmleri Akademisi'nde büyük beğeni topladı. On Saturn Ödülü'ne aday gösterildi. Film, En İyi Bilim Kurgu Filmi, En İyi Yönetmen, En İyi Senaryo ve En İyi Erkek Oyuncu (Hugh Jackman) dahil olmak üzere altı ödül kazandı. Ses Kurgusu, Kostüm Tasarımı ve Görsel Efektler dallarında da çeşitli ödüllere aday gösterildi. Belki de en ilginç adaylık, Siyasi Film Derneği'nden İnsan Hakları ve Barış kategorilerinde geldi. Filmin bütçesi 75 milyon dolardı; bu, günümüzün bol özel efektli stüdyo aksiyon filmleri için ortalama bir rakam. Toplam gişe hasılatı 295,6 milyon dolar oldu ve bunun 157,3 milyon doları ABD'deydi. Bazıları bir çizgi roman hikayesini izlemenin zaman kaybı olduğunu veya sadece eğlence olduğunu düşünebilir, ancak bu bilim kurgu fantazisi izleyicilere eğlenirken aynı zamanda hoşgörüsüzlük hakkında yeni bir şekilde düşünmelerini sağlıyor.

Kasırga

Yönetmen Norman Jewison, çoğu sosyal konuları ele alan filmleriyle tanınır. Filmografisinde *Fiddler on the Roof, Jesus Christ Superstar, Agnes of God, A Soldier's Story, Moonstruck* ve *In the Heat of the Night gibi filmler yer almaktadır. 1999 Toronto Uluslararası Film Festivali'nde The Hurricane filmini eksik (jenerik ve doğru renklendirme olmadan) olarak* gösterdi . Filmi, bir önceki akşam üzerinde çalıştığı için yüzlerce parçayı bir araya getirilmiş halde sunmuştu. Gösterim başlamadan önce izleyicilere, "Parçaların dağılmasından çok endişeliyim" dedi.

İlk gösterimi büyük beğeni topladı, ancak bazı eleştiriler de aldı. Bazı eleştirmenler, Jewison ve senaristlerin zamanı sıkıştırdığını, karakterleri birleştirdiğini ve olayları sorumsuz bir kayıtsızlıkla yeniden düzenlediğini iddia etti. Diğerleri ise bu sanatsal özgürlüğün, Rubin Carter'ın hayat hikayesinin bütünlüğünü koruduğunu düşündü. Jewison'ın kendisi de filmin "bizim bir halk olarak hakkımızda ne söylediği açısından" da izlenmesini umuyordu.

Bu yeniden düzenlenmiş olaylar ve sıkıştırılmış karakterlerden bazıları nelerdir? Carter, cinayet davasından önce aslında üç gasp suçundan hüküm giymişti. Gerçek hayatta Della Pesca gibi kötü bir polis karakteri yoktu. İki mahkumiyeti arasında Carter, Dört yıl hapis cezasından kurtuldu. Federal mahkemedeki duruşmasında konuşmadı ve sonunda Kanadalılardan biri olan

Lisa Peters ile evlendi. Rubin Carter'ın hayatının büyük bir bölümünde öfkeli bir adam olduğu şüphesizdir. Film onun bu yönünü gizlemiyor, ancak izleyiciye öfkesinin haklı veya haksız nedenlerini göstermeye çalışıyor. Ayrıca hayatı boyunca geçirdiği dönüşümü de gizlemiyor. Bu yolculuk hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz, Carter'ın anılarını, " *On Altıncı Tur"u* veya Kanadalıların Carter ile olan yolculuklarının öyküsünü anlatan " *Lazarus ve Kasırga"yı okuyabilirsiniz.* (Not: Aslında dokuz kişiden oluşan bir topluluktular ve bunlardan üçü mahkemeye yaptığı itirazda en aktif olanlardı.)

Dindar bir Hristiyan olan Denzel Washington, senaryo henüz geliştirilme aşamasındayken bile Rubin "Hurricane" Carter rolünü oynamak istiyordu. Rolü aldı ve yapım başlamadan bir yıl önce fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak eğitime başladı. (Okuduğunuz kaynaklara bağlı olarak) 40 ila 60 kilo verdi ve oldukça iyi bir dövüşçü oldu. Emekli profesyonel dövüşçü Jerry Claybon ile çalıştı ve yaklaşık iki yüz raunt boyunca antrenman yaptılar. Rubin Carter'ın bu fiziksel yönünü yakalamaya çalışırken, Carter'ın duygusal ve ruhsal yolculuğunu da aynı derecede önemsedi. İzleyicinin Carter'ın kendi içinde yaptığı arayışı görmesini istedi.

X-Men DVD'si gibi , bu DVD'de de (bütünleşik bir şekilde olmasa da) silinmiş sahneler kaydedilmiş. Bunlar kendi başlarına görülmeye değer, ayrıca filmlerinin son kurgusunda nadir görülen bir yetkiye sahip olan Norman Jewison'ın sahnelerin neden kesildiğini açıklaması da önemli. Bazı konularda onunla aynı fikirde olabilirsiniz, bazılarında olmayabilirsiniz. İlk silinmiş sahne dokunaklı ve tartışmaya değer. (Olası tartışma soruları: İnsan onurunun tanımı nedir? İnsanların bize dokunmasına ne pahasına izin veriyoruz? Yapmamız gerekebilecek fedakarlıklara değer mi? İsa insan olmak için ne bedel ödedi? Başkalarının Tanrı tarafından verilen insanlıklarını yerine getirmelerine nasıl yardımcı oldu?)

Kasırga birçok ödüle aday gösterildi ve ödül kazandı, ancak belki de en çok alamadığı ödüllerle hatırlanacak. Birçok kişi bunun Denzel Washington'ın şimdiye kadarki en iyi performansı olabileceğine inanıyor; En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar'a veya Screen Actors Guild ödülüne aday gösterildi ancak kazanamadı. Bununla birlikte, canlandırdığı rolle 1999 Altın Küre ve Image ödüllerini kazandı. Ayrıca En İyi Film (drama) ve En İyi Yönetmen dallarında iki Altın Küre adaylığı daha aldı. Filmin ABD gişe hasılatı toplamda sadece 51 milyon dolardı; Hollywood'un günümüzdeki gişe rekorları kıran filmleri göz önüne alındığında bu pek de olağanüstü veya mucizevi sayılmaz. Ama diğer yandan, film bir mucize. Gerçek Rubin Carter, hikayesini "kurtuluşunun mucizesi" olarak tanımlıyor. İnsan ruhunun bu yolculuğu, herkesin izlemeye değer bir yolculuğudur.

Bağışlama

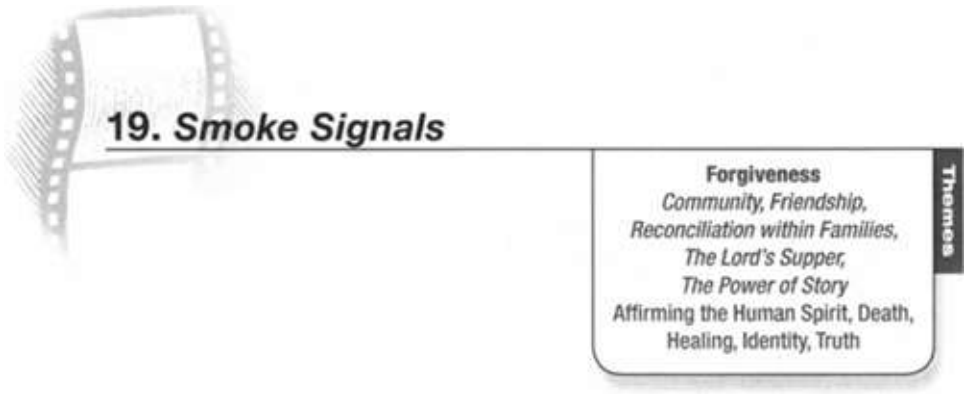

ABD, 1998
88 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Adam Beach, Evan Adams, Irene Bedard, Gary Farmer, Tantoo Cardinal, Tom Skerritt
Yönetmen: Chris Eyre
Senarist: Sherman Alexie
Yaş sınırı: PG13 (yetişkinlere yönelik dil ve temalar, aile içi şiddet)
DVD İçeriği: sinema fragmanı

Özet ve Teolojik Düşünceler

Büyüdüğüm Covenant Kilisesi çoğunlukla İsveçlilerden oluşuyordu (gerçi aramızda bir Mesihçi Yahudi, Çinli bir anaerkil ve yetenekli ailesi ile birkaç Ermeni aile de vardı). Cherokee ve İrlandalı olan annem, 1930 civarında kiliseye katılmaya başladığında, İsveçli olmayan tek kişiydi. Kültürünün kaybolmasını istemeyen annem, Paskalya tatillerinde tüm ailemizi Arizona'ya götürerek Kızılderili rezervasyonlarını ve Kızılderili arkeolojik alanlarını ziyaret etmemizi sağladı. Kızılderili kökenli olduğumuzun bilincinde olarak büyümek kolay değildi. O zamanlar modern Kızılderililerle ilgilenen çok az kişi vardı ve o zamandan beri de çok az şey değişti.

Bu nedenle, çağdaş Kızılderililer hakkında bir film bulmanın nadir olması şaşırtıcı olmamalı. İzleyiciler 19. yüzyılda geçen kovboy ve Kızılderili temalı filmleri izlemek için para öderler, ancak kültürümüzde beyaz Amerika'da Kızılderili olmanın günümüzde ne anlama geldiğini gerçekten keşfetmekle ilgilenen çok az insan vardır. Bu nedenle, *Smoke Signals filminin* (küçük de olsa) izleyiciler ve eleştirmenler tarafından bu kadar iyi karşılanması oldukça olağanüstüdür. Film, Robert Redford'un 1998 Sundance Film Festivali'nde iki ödül bile kazandı.

Victor Joseph (Adam Beach) ve Thomas Builds-the-Fire (Evan Adams), Arizona'ya giden otobüsü bekliyorlar. *Duman İşaretleri* (yönetmen: Eyre, 1998). Fotoğraf: Jill Sabella. Telif hakkı 1998 Miramax Films'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Tamamen yerli Amerikalılar tarafından yazılan, yönetilen ve oynanan ilk uzun metrajlı film olarak tanıtılan *Smoke Signals , Sherman Alexie'nin The Lone Ranger and Tonto Fistfight in Heaven adlı* öykü koleksiyonundan dört kısa öyküden uyarlanmıştır . Alexie, *Time dergisinde şu sözlerle* alıntılanmıştır : “Filmlerin kitaplardan daha fazla güce sahip olmasını seviyorum. Sözlü geleneği, hepimizin ateşin etrafında oturup hikayeler dinleme biçimini devam ettiriyorlar.” İşte gerçekten de izlenmeye ve dinlenmeye değer bir hikaye.

Film, 4 Temmuz 1976'da başlıyor. Film, yirmi yıl sonra Idaho'daki rezervasyonlarından ayrılıp, Victor'un alkolik babasının küllerini almak için otobüsle yola çıkan iki modern Coeur d'Alene Kızılderilisi, Victor Joseph ve Thomas Builds-the-Fire'ın öyküsünü anlatıyor. Arnold Joseph, yıllar sonra Arizona'da ölmüştür. Ailesini terk eden Victor için affetmek kolay değildir. Victor yakışıklı, kendini beğenmiş ve metanetli biridir. Babası onu ergenlik çağında terk ettiğinden beri öfkesine kapılmış, içine kapanmıştır. Thomas ise, neşeli, sürekli konuşan ve arkadaşının acısını (ve belki de kendi acısını) anlamaya çalışan bir hikaye anlatıcısıdır. Bu birbirinden farklı yirmi yaşındaki gençleri bir araya getiren kişi Arnold Joseph'tir. O sadece Victor'un babası değil, aynı zamanda 4 Temmuz akşamı yetim kalan bebek Thomas'ı ölümcül bir ev yangınından kurtaran kişidir.

Bu kadar yüzeysel bir olay örgüsü açıklamasından, filmin karanlık ve duygusal olacağı düşünülebilir; ancak öyle değil. Mizah bolca mevcut. K-REZ'deki hava durumu raporu her zaman "Yerli olmak için güzel bir gün" diye başlar ve trafik raporunda genellikle "Bir araba daha önce geçti" denir. Thomas'ın durmak bilmeyen konuşmasından bıkan Victor, ona "metanetli ol. Bir savaşçı gibi görün" der. Thomas, Victor'u Kızılderili kimliğini *Kurtlarla Dans filmini izleyerek öğrenmekle suçlar.* Bu filmde, kendileriyle dalga geçen genç bir Kızılderili neslini görüyoruz.

Smoke Signals, yapısı gereği sadece bir varış noktasına ihtiyaç duyan, tür olarak yol filmi niteliğinde bir yapım. Aksi takdirde, hikaye yol boyunca özgürlük ve doğaçlamaya olanak tanıyor. Bu filmde, babanın küllerini geri alma ihtiyacı, gençlerin Arizona'ya otobüs yolculuğunun bahanesi oluyor. Ancak asıl hareketlilik, gençlerin büyüyen dostlukları aracılığıyla hayatın anlamını ve olasılıklarını keşfetmeleriyle gerçekleşiyor. Diyalog filmin kalbi, ancak asla

didaktik değil. Aksine, film mizahı ve Kızılderili kültürüne olan sevgiyi kullanarak izleyicilerinin hem günümüz Kızılderililerini hem de kendilerini daha iyi anlamalarına yardımcı oluyor.

Hint kültürüne özgü hikaye anlatımını kullanarak, *Smoke Signals,* Thomas'ın sıklıkla anlattığı bir dizi geri dönüş ve ileriye doğru hızlı geçişle fantezi ve gerçekçiliği bir araya getiriyor. Bu süreçte sadece Thomas ve Victor geçmişlerini ve şimdiki zamanlarını kabullenmekle kalmıyor, biz izleyiciler de kendi hikayelerimizi daha iyi keşfedebiliyoruz. Yönetmen Chris Eyre, filmin "babalar, arkadaşlar ve affetme hakkında evrensel bir hikaye" olduğunu söylüyor. En iyi bildiği geleneği (Yerli Amerikan geleneği) kullanmış, ancak Film, kültürü aşmayı amaçlıyor. Son monologu, Dick Lourie'nin bir şiirinin dokunaklı bir seslendirmesiyle sunuluyor:

> Babalarımızı nasıl affederiz?
>
> Belki bir rüyada...
>
> Babalarımızı kendi yaşımızda mı, onların yaşlarında mı affederiz?
>
> Yoksa ölümlerinden sonra mı?
>
> Onlara söyleyerek mi, söylemeyerek mi? ...
>
> Eğer babalarımızı affedersek, geriye ne kalır?

Bunlar her zaman ve her yerde sorulabilecek sorular.

Ancak, *Smoke Signals* sadece evrensel anlam taşıyan metaforik bir hikaye değil; aynı zamanda bir Kızılderili filmi. Film, istemeden de olsa politiktir; aramızdaki Kızılderilileri tanımakla ilgilidir. Kızılderililerin, etraflarındaki büyük ölçüde kayıtsız, hatta düşmanca dünyayla başa çıkmayı öğrendikleri tipik yollar gösteriliyor: öfke, hikaye anlatımı, alkol ve topluluk. *Smoke Signals'da* genel geçer cevaplar sunulmuyor, ancak yine de bir içgörü elde ediliyor. Ve aramızdaki komşumuza bir bakış atıyoruz.

Diyalog Metinleri

Çektiğiniz acıları unutacaksınız; onları geçip gitmiş sular gibi hatırlayacaksınız.

Eyüp 11:16

Ve günahlarımızı bağışla, çünkü biz de bize borçlu olan herkesi bağışlıyoruz.

Luka 11:4

Öğrencileri ona, “Bu kadar büyük bir kalabalığı doyuracak kadar ekmeği nereden bulacağız?” dediler. İsa onlara, “Kaç ekmeğiniz var?” diye sordu. Onlar da, “Yedi ekmek ve birkaç küçük balığımız var” dediler. Sonra kalabalığa yere oturmalarını emretti, yedi ekmeği ve balıkları aldı; şükrettikten sonra onları böldü ve Bunları havarilere verdiler, havariler de bunları kalabalığa dağıttılar. Hepsi yedi ve doydu.

Matta 15:33-37

Yemek yerlerken İsa bir ekmek aldı, onu kutsadıktan sonra böldü, öğrencilerine verdi ve "Alın, yiyin; bu benim bedenimdir" dedi.

Matta 26:26

Acımasızlık, öfke, kızgınlık, çekişme ve iftira gibi her türlü kini kendinizden uzaklaştırın; birbirinize karşı nazik, şefkatli olun ve birbirinizi affedin, çünkü Tanrı Mesih aracılığıyla sizi affetmiştir.

Efesliler 4:31-32

Tartışma Soruları

1. *Smoke Signals,* yolculuk temasına Kızılderili bir bakış açısı getiriyor. (Örneğin *, Odysseia, Oz Büyücüsü, Easy Rider, Thelma ve Louise* veya *Kayıp Balık Nemo* gibi, karakterlerin bir yerden diğerine yaptıkları yolculuk boyunca kendileri ve dünya hakkında yeni şeyler keşfettikleri öyküleri/filmleri düşünün.) Victor ve Thomas, Idaho, Coeur d'Alene'deki rezervasyonlarından Arizona, Phoenix'e doğru bir yolculuğa çıkıyorlar. Yol boyunca kendileri, birbirleri ve dünya hakkında ne tür şeyler öğreniyorlar? Arnold Joseph'in küllerini Susie Song'dan (varış noktaları) almak, onlara nasıl daha fazla anlayış kazandırıyor? Dönüş yolculuğu, yeni edindikleri anlayışları nasıl pekiştiriyor? Her biri için gerçek yolculuk nedir?

2. Yolculuk boyunca izleyiciye kayıp ve ölümle başa çıkmanın çeşitli yolları sunulur. Arnold Joseph kendi çaresizliğiyle ve Thomas'ın anne babasını alan yangının etkileriyle nasıl başa çıkıyor? Victor babasının alkolizmi ve sonunda aileyi terk etmesiyle nasıl başa çıkıyor? Thomas, Arnold Joseph'in onu kurtardığı gerçeğiyle nasıl yaşıyor? Anne ve babasını kaybeden yangın? Victor'un annesi ve Thomas'ın büyükannesi kayıplarıyla nasıl başa çıkıyor? Son olarak, Susie Song, Arnold ve Victor'un kayıplarının üstesinden gelmelerine ve onları aşmalarına nasıl yardımcı oluyor? Hangi karakterle (ve onun hayattaki kayıplara verdiği tepkiyle) en çok empati kurdunuz ve neden?

3. Bunun bir Kızılderili filmi olmasının ne farkı var? Diğer filmlerde yer alan Amerikan yerlilerine dair klişelerin ötesini görmemize nasıl yardımcı oluyor? Bu bağlamda mizahı kullanarak izleyiciyi Kızılderililerin mücadeleleri konusunda nasıl yeniden eğitiyor (bkz. 12. bölüm [38:48–42:57]—"John Wayne'in Dişleri")?

4. Thomas'ın öykülerinin her zaman gerçeklere dayanmaması, bunun yerine yaşam deneyimi ve hayal gücünden örülmüş olması ne kadar önemli? Yarattığı kurguda hâlâ gerçeklik payı var mı? Film yapımcıları öykünün gücü hakkında ne söylüyor? Bu, yalnızca Yerli Amerikalılara özgü bir bakış açısı mı yoksa daha evrensel mi? Yüzyıllar boyunca Tanrı'nın halkı öyküye nasıl baktı?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 2 [00:30–4:45]—"Duman ve Külden Doğan." Thomas Builds-the-Fire'ın seslendirmesini dinleyin. Eğer bu film bir yolculuk filmiyse, neden böyle başlıyor? Hayatlarını

birbirine bağlayan olaydan bu topluluk, hikayenin gücü ve iki genç kahramanımız hakkında neler öğreniyoruz? Yolculuğu kurmada en önemli karakter kim ve neden?

2. Bölüm 6 [13:20–18:00]—"Yolda." Victor ve Thomas, anneleri ve büyükanneleriyle olası yolculukları hakkında konuşuyorlar. Victor'un annesi, Victor'la kararını konuşmak için kızarmış ekmeğini kullanıyor. Sizce ona ne yapması gerektiğini söylemek yerine neden böyle yapıyor? Ona ne anlatmaya çalışıyor? Bu örnek ders aracılığıyla ona ne öğretebilirsiniz? Bunu kendi hayatınıza nasıl uygulayabilirsiniz? Kilise, Arlene Joseph'in bahsettiği türden bir topluluk nasıl olabilir? (Ayrıca Thomas'ın Arlene'nin kızarmış ekmeği hakkındaki öyküsünü—14. bölüm [45:10–51:50]—ve bunun topluluk içinde neredeyse kutsal bir olay olarak nasıl tasvir edildiğini de tartışabilirsiniz. Film yapımcılarının Rabbin Sofrasına böyle bir gönderme kullanmasının nedenini ne düşünüyorsunuz?)

3. 17. [1:03:03–1:08:55] ve 19. [1:12:50–1:16:20] Bölümler—"Kaza ve Kaçış" ve "Eve Dönüş." Victor ve Thomas, Idaho'daki evlerine doğru yola çıkarlar. Arnold Joseph hakkında şiddetli bir şekilde tartışırlar. Bu tartışmada ne öğreniyoruz? Her ikisinin de acıları nasıl ifade ediliyor? Onların acılarıyla empati kurabilir misiniz? Bir araba kazasına rastlarlar ve Victor yardım çağırmak için koşar. Victor'un yardım çağırma eylemi kendi iyileşmesinde nasıl bir rol oynar? Hastaneden (ve şerif ofisinden) çıktıktan sonra eve dönüş yolculuklarına devam ederler. Şimdi her ikisinde de ne farklılık var? Araba sürerken çalan "Baba ve Babacık" şarkısını dinleyin. (Şarkının sözlerini aslında Sherman Alexie yazmıştır.) Film yapımcıları izleyiciye Victor ve babası hakkında, belki de diğer babalar ve oğullar veya anneler ve kızlar hakkında ne anlatıyor?

4. Bölüm 21 [1:20:30–1:23:05]—"Babalarımızı Bağışlayalım." Thomas Builds-the-Fire, Dick Lourie'nin *Ghost Radio kitabından "Babalarımızı Bağışlayalım" şiirini okuyarak tekrar anlatıyor.* Bu yolculuk Victor'u nasıl değiştirdi? Babasının küllerini aldı, ama bu süreçte başka neler kazandı? Victor ve Thomas'ın yolculuğu sizin yolculuğunuzla nasıl bağlantılı? Kilise, insanların dostluk ve bağışlama yolculukları yapmalarına olanak tanıyan bir yer nasıl olabilir?

Bonus Materyal

Smoke Signals'ı yazan Sherman Alexie , ulusal çapta dikkat çekmiş bir Coeur d'Alene yerlisidir. Yazılarıyla tanınan Alexie, sekiz şiir kitabı, iki roman ve iki öykü kitabı kaleme aldı. *New Yorker dergisi* onu "kırk yaşın altındaki en iyi Amerikalı kurgu yazarlarından biri" olarak nitelendirdi ve yazılarıyla sayısız ödül kazandı. Hidrosefali ile doğan bir çocuk için bu oldukça şaşırtıcı bir sonuç. Altı aylıkken beyin ameliyatı geçirdi ancak hayatta kalması beklenmiyordu. Hayatta kaldığında ise doktorlar ailesine büyük olasılıkla ağır zihinsel gerilikle yaşayacağını söylediler. Gerisi malum. Tamara J. Jaffe-Notier'in 2001 yılında *Door* dergisi için Alexie ile yaptığı röportajda belirttiği gibi, "Beyin hasarı onu son derece komik ve yaratıcı kılacak kadar yeterli görünüyor ve bunun için hepimiz şükredebiliriz."

Sherman Alexie kilise basketbol liginde oynamadı, ancak düzenli olarak basketbol oynadı ve hatta bir keresinde Kuzeybatı'da bir Hristiyan basketbol kampına katıldı. Kendisini Katolik olarak

büyümüş ve lütuf ve bağışlama hakkında çok şey öğrenmek zorunda kalmış, iyileşme sürecindeki bir Katolik olarak tanımlıyor.

İzleyicilerin de fark ettiği gibi, Katolik ayinlerine ve teolojisine göndermeler yapıyor ve bunlara değer veriyor. Eşi de Kızılderili kökenli olup teoloji alanında yüksek lisans yapmış ve bir dönem Young Life'da çalışmıştır. 2001 yılında *Door dergisine verdiği* röportajda mizah ve ruhani yaşam arasındaki bağlantı sorulduğunda Alexie şu yanıtı verdi: "Tanrı komiktir... Bunu hissediyorum. İnsanları ciddi konular hakkında güldürdüğüm zaman hiçbir zaman bu kadar mutlu olmuyorum. Bence insanlar güldüklerinde yeni fikirlere, düşüncelere ve değişimlere daha açık oluyorlar."

Smoke Signals 2 milyon dolara mal oldu. Sundance Film Festivali'nde İzleyici Ödülü ve Film Yapımcıları Ödülü'nü kazandıktan sonra, Miramax filmi dağıtım için satın aldı. Alexie'nin filmin adının "What it Means to Say Phoenix, Arizona" olmasını istediği, ancak Miramax'ın daha "Hintçe tınlayan" bir başlıkla pazarlamayı tercih ettiği bildirildi (kalıplaşmış yargılar yavaş yavaş yok olur). Film ayrıca çeşitli diğer film festivallerinde ve film kuruluşlarında adaylıklar veya ödüller kazandı. Toplam gişe hasılatı yaklaşık 7 milyon dolardı.

20. *Antwone Fisher*

Themes
Forgiveness
Celebration, Dreams/Hopes, Family, Healing
Abuse, Anger, Friendship, Identity, Love, Parents, Suffering, Trust

ABD, 2002
120 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Derek Luke, Joy Bryant, Denzel Washington, Salli Richardson, Earl Billings, Viola Davis, Novella Nelson
Yönetmen: Denzel Washington
Senarist: Antwone Quenton Fisher
Yaş sınırı: PG13 (yetişkinlere yönelik dil ve temalar, çocuk istismarı, kısa süreli şiddet)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, yönetmen Denzel Washington ve yapımcı Todd Black'in yorumları, "Antwone Fisher ile Tanışma" belgeseli, "Antwone Fisher'ın Yapımı" belgeseli, "Hollywood ve Donanma" belgeseli, İspanyolca altyazı ve dublaj.

Özet ve Teolojik Düşünceler

Yalnız başına düşüp de kendisine yardım edecek kimse olmayan kişiye yazıklar olsun.

Vaiz 4:10b

Filmlerde sevinç gözyaşları her zaman nadir görülen bir zevktir. Genellikle de zor kazanılmışlardır; olağanüstü koşulları aşan, ancak bedelsiz ve sürekli mücadele etmeden başarıya ulaşan bir karakterle özdeşleşmemizin sonucudur. *Antwone Fisher filmi* gözlerimize böyle gözyaşları getirdi. İşte en alaycıları bile ilhamlandıracak bir film; hayatın umutsuzluğuna rağmen zor kazanılmış bir umudu tasvir eden gerçek bir yaşam öyküsü.

Üç yetenekli adamın çalışmasının ürünü olan bu film, tüm lise öğrencileri ve yetişkinler için mutlaka izlenmesi gereken bir yapım. *Antwone Fisher* sadece filmin adı değil, aynı zamanda senaristinin de adı. Otobiyografik öyküsü, Denzel Washington'ın umut vadeden yönetmenlik çıkışında ve yeni yetenek Derek Luke'un başroldeki performansıyla beyaz perdeye taşınmış; Luke, ekrana hem yürek burkan hem de etkileyici, sessiz bir varlık getiriyor.

Antwone (Derek Luke), Dr. Jerome Davenport'un (Denzel Washington) ofisinde oturmuş konuşmayı reddediyor. *Antwone Fisher* (ö. Washington, 2002). Telif hakkı 2002 Fox Searchlight'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Film, bir olgunlaşma öyküsü. Geleceğini yaşamak için geçmişini geri kazanmaya çalışan Antwone Fisher, bize kendi öyküsünü anlatıyor. Babası eski kız arkadaşı tarafından öldürüldükten iki ay sonra bir hapishanede doğan, annesi hapisten çıktıktan sonra onu asla sahiplenmeyen, bir vaizin karısı olan üvey annesi tarafından dövülüp aşağılanan ve sokağa atılan Antwone, asla sahip olamadığı bir ailenin hayalini kurmaktan başka bir şey yapamaz. İstenmeyen, sevilmeyen, terk edilmiş, istismara uğramış Antwone, somurtkan ve içine kapanık hale gelir, kontrol edilemeyen öfke patlamalarına eğilimlidir. Yine de, algılanan iyiliği nedeniyle daha da trajik bir karakterdir. Şeytanlarının üstesinden gelmek ister; arkadaşlarına değer verir; bir sanatçı ve yazar olarak hassastır; sevmeyi ve sevilmeyi arzular. Daha fazlasını hak ediyor; herkes daha fazlasını hak ediyor! Toplum olarak bizde ne yanlış var ki, bu tür acılar bazılarının, özellikle de çocuklarımızın hayatında var olabiliyor?

Filmin başında, donanmada görevli bir denizci olan Antwone, ordudan atılmamak için öfke kontrolü eğitimi almak üzere bir donanma psikiyatristine (Denzel Washington tarafından canlandırılan Dr. Jerome Davenport) atanmıştır. Davenport yavaş yavaş Antwone'un savunma mekanizmalarını kırar ve Antwone hikayesini anlatmaya başlar. Bir dizi geri dönüş sahnesiyle gördüğümüz geçmişini hatırlarken, Antwone aynı zamanda geleceğini de yaşamaya başlar. Ve biz de öyle; Ona bakmaya geldiler. Onun hikayesi geçmişteki kalp kırıklıklarının ve bugünkü cesaretin, toplumsal işlev bozukluğunun ve kişisel direncin öyküsüdür.

Ancak bu film aslında birinin kendi çabasıyla yükselmesiyle ilgili değil. Afro-Amerikan vaiz J. Alfred Smith'in bize hatırlattığı gibi, bazı bireylerin botları bile yok. Kendi çabasıyla yükselmek yeterli değil. Onun bütünlüğünü bulabileceği ortamı sağlayan şey, danışmanının sert sevgisi ve kız arkadaşı Cheryl'in şefkatli sevgisidir. Evlat edinildiği ailenin sözlü tacizine maruz kalan Antwone, danışmanına güvenmekte zorlanıyor. Filmin büyük bölümünde ilişkileri hem garip hem de kırılgan. Ancak karşılıklı güven oluştuğunda, bu sadece Antwone için değil, Davenport için de kurtarıcı oluyor. Benzer şekilde, yaşadığı cinsel istismar nedeniyle Antwone, karşı cinsle ilişkilerinde utangaç ve beceriksiz. Antwone bakir ve Antwone ile Cheryl (Joy Bryant) çıkmaya başladıklarında ekranda bir öpücükten fazlası gösterilmiyor. Ancak zor kazanılmış ve kırılgan sevgileri, nazik öpücüklerini daha da şehvetli kılıyor. İşte gerçek ve derin bir aşk. Birbirlerine değer veriyorlar ve bu bizi çok etkiliyor.

Antwone Fisher, çocuklar için bir film değil. Hikaye çocuk istismarı ve bir silahlı saldırıyı içeriyor. Yine de zekice, ölçülü, duygusal dürüstlükle ve hatta biraz mizahla anlatılıyor. Denzel Washington'ın hikayeye olan güveni, karakterlere odaklanan ve açık cinsellik veya şiddetten kaçınan basit, doğrudan bir hikaye anlatım tekniği kullanmasına olanak tanıdı. Kendi oyunculuk yeteneği, iki genç başrol oyuncusunun ekranda nadiren yakalanan bir kişilik derinliğini keşfetmelerine yardımcı olacak araçları ona sağlamış olabilir. Ve hikayenin gerçek hayattan esinlenmiş olması, canlandırmalarının gücünü daha da artırıyor.

Film, Antwone'un bir aile ziyafeti hayaliyle başlıyor ve sonu da hayal kırıklığı yaratmıyor. Kahramanın bir babaya duyduğu özlem, yerine geçen bir babanın kendi oğul ihtiyacını keşfetmesiyle sonuçlanıyor. Köklerini arayışı beklenmedik sonuçlar ve alternatif bir kutlama

getiriyor. Ve onun ve Cheryl'in karşılıklı sevgisi, yeni bir ailenin doğmakta olduğunu gösteriyor. Hikayede, zor kazanılmış bir iyimserlik var. Aileler Sıklıkla acı veren ve ruhları ezen karmaşık ve komplike organizmalar, aynı zamanda yenileyebilir ve kurtarabilirler. Tanrı ailesi olarak bizler bu mesajı hatırlamalı ve acı çeken bir dünyaya örnek olmalıyız: "Çünkü düşerlerse, biri diğerini kaldırır" (Vaiz 4:10a).

Diyalog Metinleri

Yusuf daha fazla dayanamadı ve bağırdı... Yusuf kardeşlerine, “Ben Yusuf’um. Babam hâlâ yaşıyor mu?” dedi. Ama kardeşleri onun varlığından o kadar şaşkına dönmüşlerdi ki, ona cevap veremediler... İsrail, “Yeter! Oğlum Yusuf hâlâ yaşıyor. Ölmeden önce gidip onu görmeliyim.” dedi. ... Mısır’a gelen Yakup’un ailesinden yetmiş kişi vardı.

Yaratılış 45:1, 3, 28; 46:27b (Yusuf öyküsü, Yaratılış 37–50)

Çünkü düşerlerse, biri diğerini kaldırır; fakat yalnız başına düşüp de kendisine yardım edecek biri olmayan kişiye yazıklar olsun.

Vaiz 4:10

Yargılamayın, yargılanmayacaksınız; kınamayın, kınanmayacaksınız. Bağışlayın, bağışlanacaksınız; verin, size de verilecektir. Kucağınıza bolca, sıkıştırılmış, sallanmış, taşmış bir ölçü konulacaktır; çünkü verdiğiniz ölçüyle size de aynı ölçü verilecektir.

Luka 6:37–38

Birbirinize karşı sabırlı olun ve eğer birinin diğerine karşı bir şikayeti varsa, birbirinizi affedin; Rab sizi affettiği gibi, siz de birbirinizi affetmelisiniz... Ve Mesih'in barışı kalplerinizde hüküm sürsün.

Koloseliler 3:13, 15a

Melek bana, “Bunu yaz: Kuzu'nun düğün yemeğine davet edilenler ne mutlu!” dedi.

Vahiy 19:9

Tartışma Soruları

Antwone Fisher filmi, ilham verici ve gerçek bir hikayeyle en katı alaycıları bile etkilemeyi başardı. Sizce bunun sebebi neydi? Film izleyicinin zihnine, kalbine ve içgüdülerine nasıl dokunuyor? Sizi en çok etkileyen sahne hangisiydi ve neden? Filmi bir arkadaşınıza anlatacak olsaydınız, ana temalarının neler olduğunu söylerdiniz? Tavsiye eder miydiniz? Neden veya neden etmezdiniz?

2. Antwone Fisher'ın evine ve ailesine dönüş yolculuğu kolay değildi. Korkunç geçmişi göz önüne alındığında, oraya ulaşmak için yardıma ihtiyacı vardı. Dr. Davenport ve Cheryl Smolley, Antwone onları uzaklaştırmaya çalışsa bile, onunla birlikte yürüdüler. Antwone onlara güvenmeye hazır olmadığında bile neler yapıyorlar? Hepsi, Antwone'un sorunlarına hızlı bir çözümün olmadığını nasıl öğrenmeli (bkz. 10. bölüm [30:02–34:41]—“Yanılma”)? Hristiyan

topluluğu, bu karakterlerden ve onların hikayesinden derin yaraların iyileşmesi ve şalom'a giden yol hakkında ne öğrenebilir? Hayatlarında bu tür acılar çekenlere en iyi nasıl hizmet edebiliriz ve Mesih'te sahip olduğumuz umudu ve barışı nasıl örnekleyebiliriz?

3. Geriye dönüşlerle Antwone'un hikayesinin nasıl geliştiğini görüyoruz. Tacizcilerinin Hristiyan topluluğunun bir parçası olduğunu öğrendiğinizde nasıl hissettiniz? Bayan Tate'in elleri ve ağzıyla Antwone'un yaşadıklarını siz de yaşasaydınız, kiliseye veya hatta İsa'ya karşı nasıl hissederdiniz? Dr. Davenport, ona karşı davranışlarını nasıl anlamlandırmaya başlıyor? Antwone, açıklamasına nasıl tepki veriyor ve siz onların konuşması hakkında ne düşündünüz (bkz. 9. bölüm [25:47–30:02]—"Güçlü Hissetmek")? Dr. Davenport'un bahsettiği kitap, John W. Blassingame'in yazdığı *Köle Topluluğu adlı kitaptır.* Bizler, Mesih'in takipçileri olarak, kötülüğü—nedenlerini, sonuçlarını ve ondan etkilenen insanların iyileşmesini—nasıl anlayabiliriz?

4. *Antwone Fisher,* Denzel Washington'ın yönetmen olarak ilk filmi. Film eleştirmenleri, özel efektlerden ziyade hikayeye ve grafik sahnelerden ziyade karakterlerin duygularına odaklandığını belirtmişlerdir. Kendisi de bazı şeyleri izleyicinin hayal gücüne bırakarak, ölçülü davrandığından bahseder. Sizce her şeyi ekrana yansıtmayarak izleyiciyi kendine çekmeyi başardı mı, yoksa bazı eleştirmenlerin iddia ettiği gibi zor konuları mı ele almaktan kaçındı?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 1 [00:00–03:06]—"Antwone'un Rüyası." Film, küçük bir çocuğun mısır tarlasında dolaşmasıyla başlar. Bir ahıra rastlar. Kapılar ardına kadar açılır ve birçok nesilden insanın katıldığı büyük bir ziyafete davet edilir. Önüne büyük bir tabak krep konulurken, herkes onun yemeğe başlamasını beklemektedir. Bir zil çalar, bir silah sesi duyulur, bazı yüzler belirir ve Antwone'un rüyasından uyandığını görürüz. Bu sahne, filmin temaları için nasıl bir zemin hazırlıyor?

2. 19. [1:07:37–1:11:06] ve 20. [1:11:06–1:14:11] Bölümler—"Şükran Günü" ve "Kim Ağlayacak?" Antwone, Şükran Günü'nü kutlamak için Dr. Davenport'un evine gelir. Antwone özellikle neleri fark eder ve takdir eder? Bu normal aile, tartışmalarıyla birlikte, onun için nasıl ferahlatıcı bir deneyimdir? Nasıl acı verici bir deneyimdir? Doktora bir hediye verir—bir şiir. Şiiri, şu ana kadar ne kadar iyileştiğini nasıl gösteriyor? Dr. Davenport'a göre, daha ne kadar ilerlemesi gerekiyor? Şiiri aynı zamanda Dr. Davenport ve eşinin yaralarına nasıl değiniyor? Size nasıl hitap ediyor?

Kaybolmuş, yapayalnız küçük çocuk için kim ağlayacak?

Kendi malı olmadan terk edilmiş küçük çocuk için kim ağlayacak?

Ağlayarak uykuya dalan küçük çocuk için kim ağlayacak ?

Hiçbir şeye sahip olamayan küçük çocuk için kim ağlayacak?

Yanan kumlarda yürüyen küçük çocuk için kim ağlayacak?

İçimdeki o küçük çocuk için, adamın içindeki çocuk için kim ağlayacak?

Acıyı ve kederi iyi bilen o küçük çocuk için kim ağlayacak?

Ölen ve tekrar ölen o küçük çocuk için kim ağlayacak?

İyi bir çocuk olmaya çalışan o küçük çocuk için kim ağlayacak?

İçimde ağlayan o küçük çocuk için kim ağlayacak?

3. Bölüm 30 [1:47:32–1:50:46]—"Aileye Hoş Geldin." Antwone, annesiyle ilk kez tanıştıktan sonra biraz üzgün bir şekilde geri döner. Yeni teyzesinin evi, onu karşılamak ve ona sevgi göstermek için bekleyen akrabalarıyla doludur. Teyzesi yemek odasının kapılarını açar ve Antwone, yiyeceklerle (pankekler de dahil!), ailesinin daha da fazla kuşağından insanla ve Cheryl'in beklediği bir masayla karşılaşır. Antwone içeri girerken, ailenin yaşlı bir reisi onu çağırır. Yüzünü şefkatle tutarak, "Hoş geldin" der. Eve dönüş ziyafeti başlarken herkes içeri doluşur. Roger Ebert, bu filmle ilgili deneyimini anlatırken, "Filmlerde kolay kolay ağlamam... Duygusal olarak derinden etkilendiğimde, bunun üzüntüden çok iyilikten kaynaklandığını fark ettim" demiştir. Bu sahneyi izlerken ne düşündünüz ve hissettiniz?

Bonus Materyal

Antwone Fisher filmi, gerçek Antwone Fisher tarafından yazılmış ve onun hayatını konu almaktadır. Hayat hikayesi temelde filmle örtüşmektedir ve geçmişteki acıları ve öfkesiyle başa çıkmaya başlamasında Donanmanın kendisine yardımcı olduğunu belirtmektedir. Sony stüdyolarının ana kapısında güvenlik görevlisi olarak çalışırken hayat hikayesini yazmaya başlamıştır. Bir gün bir limuzin şoförü ona ne yaptığını sormuştur. Antwone durumu açıkladığında, şoför ona Güney Los Angeles'taki Bethel AME Kilisesi'nde ücretsiz senaryo yazma kursu verdiklerini söylemiştir. Antwone, Chris Smith'ten ders almış ve sarı renkli yasal not defterlerine el yazısıyla yazmaya başlamıştır. Chris, eski üniversite oda arkadaşı yapımcı Todd Black'e öğrencilerinden birinin inanılmaz bir hikayesi olduğunu söylemiştir. Todd, Antwone ile tanışmış ve hikayesini dinlemiştir. Antwone'a bir Ona bir ofis ve bir bilgisayar verdi, nasıl kullanacağını öğretti ve senaryosu üzerinde tam zamanlı olarak çalışması için ona ödeme yaptı.

Bu sırada Black, hikayeyi Fox stüdyolarının başına sundu, ancak senaryonun gerçekten yapılabileceğine kimse inanmadığı için dirençle karşılaştı. Kırk bir taslak (iki parmakla yazılmış) ve bir yıl sonra, bir senaryo ortaya çıktı ve Fox bunu satın aldı. Antwone, senaryo yazımının ve Todd ile çalışmanın iyileşme sürecinin bir parçası olduğunu belirtiyor.

Oyuncu kadrosunun ve ekibin çoğunun filmle bağlantılı kendi hikayeleri vardı. Derek Luke (filmdeki Antwone), rol için seçmelere katıldığında Sony hediyelik eşya dükkanında çalışıyordu. Aslında Antwone ile arkadaş olmuşlardı, ancak bunu seçmelerde hiç dile getirmedi. Denzel Washington, hikayenin gücü ve Antwone Fisher karakterinin ruhu nedeniyle bu senaryoyu yönetmenlik kariyerinin ilk filmi olarak seçti. Başrol oyuncularının genç ve deneyimsiz olmaları nedeniyle Washington, karakterlerini içten dışa tanımaları için onlara günlük tutmalarını teşvik etti. Aynı şekilde, istismarın psikolojisini ve kurtuluşun gücünü anlamalarını istedi; bunlar filmdeki eş zamanlı temalardı.

Gerçek Antwone Fisher şu anda evli ve iki küçük kızı var. Senaryonun yanı sıra, " *Finding Fish" adlı anılarını ve " Who Will Cry for the Little Boy?"* adlı kitabını yayınladı . Koruyucu aile ve evlat edinme konusunda bir savunucu. İki koruyucu kardeşi de hapse girdi. Küçük kardeşi serbest bırakıldı, ancak büyük kardeşi 2007 yılına kadar hapis cezası çekiyor. Onların ve kendi deneyimlerinden yola çıkarak, risk altındaki çocuklarla, çocuk ıslahevinde veya davet edildiği her yerde konuşmak için zaman ayırıyor. Annesiyle otuz altı yaşında tanıştı ve o zamandan beri onunla çok az iletişim kurdu. En büyük kızı doğduğunda, onu büyükannesiyle tanıştırmaya götürdü. Annesi çocuğa küfretti ve Antwone, "işte o an her şey bitti" dedi. "Bazen bazı şeyleri bırakmak zorundasın" sözü, Antwone'un yaşamayı öğrendiği bir ifade.

Antwone Fisher 12,5 milyon dolara mal oldu ve ABD gişelerinde 21 milyon doların biraz üzerinde hasılat elde etti. Bazı film kuruluşları tarafından çeşitli adaylıklar veya ödüller kazandı. Chicago Film Eleştirmenleri Birliği, Ulusal Film Eleştirmenleri Kurulu ve Amerikan Yazarlar Birliği gibi kuruluşlar tarafından desteklendi. Humanitas, Image ve Independent Spirit ödüllerini kazandı. Ancak, Akademi Ödülleri'ne tek bir adaylık bile almadı. Bu da gösteriyor ki, ödüller ve gişe hasılatı bazen Tanrı'nın bir filme gittiğimizde ortaya çıkıp bizimle konuşup konuşmayacağının zayıf göstergeleri olabiliyor.

Topluluk ve Dostluk

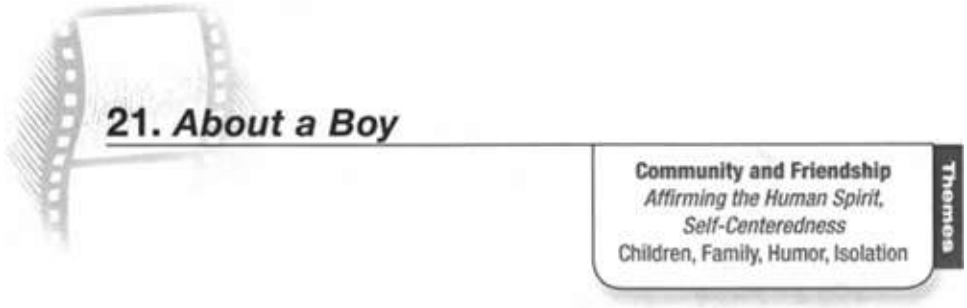

ABD/Britanya, 2002
100 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Hugh Grant, Nicholas Hoult, Toni Collette, Rachel Weisz
Yönetmenler: Paul Weitz ve Chris Weitz
Senaristler: Peter Hedges, Chris Weitz, Paul Weitz
Yaş sınırı: R (küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım notları, oyuncular ve film yapımcıları, yönetmenlerle yorum, silinmiş sahneler, "Çekim Yerlerine Odaklanma: *About A Boy'un* Yapımı **",** Badly Drawn Boy'un müzik videoları, "Santa's Super Sleigh" (tam şarkı sözleri), "İngilizce-İngilizce Sözlük"

Özet ve Teolojik Düşünceler

Hiç kimse kendi başına bir ada değildir;
Her insan kıtanın bir parçası, ana karanın bir bölümüdür.
Eğer bir toprak parçası deniz tarafından sürüklenip götürülürse, Avrupa bundan mahrum kalır.
Ayrıca, eğer burun olsaydı,
Aynı şekilde, arkadaşının veya kendi malikanen de olabilirdi.
Her insanın ölümü beni eksiltir, çünkü ben insanlığın bir parçasıyım.
John Donne, *Dindarlık* (1624)

Bana kalırsa her insan bir adadır.

Ama işin güzel yanı, ada olmak için tarihte hiç bu kadar iyi bir zaman olmamıştı. Örneğin, elli yıl önce bile gündüz televizyonu, video kasetleri, CD'ler, ev tipi espresso makineleri veya ne kadar havalı olduğunuzla ilgili anketler içeren parlak dergiler yoktu...

Will (Hugh Grant) ve Marcus (Nicholas Hoult) öğleden sonralarını birlikte televizyon karşısında geçirirler. *About a Boy* (yönetmen: Weitz & Weitz, 2002). Telif hakkı 2002 Universal Pictures ve StudioCanal'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

> Evet, bir adaydım ama oldukça havalı bir adaydım. Ben İbiza'ydım.
> Will Freeman, *Bir Çocuk Hakkında* (2002)

Çoğu insan, 17. yüzyılın olağanüstü İngiliz şairi, filozofu ve vaizi John Donne'u tanır. Will Freeman'ı ise çok az kişi tanır, ancak onun gibi birkaç kişiyi tanırlar. Birçok kişi, 2002 yapımı küçük bir film olan " *About a Boy" u kaçırdı çünkü film, Star Wars'ın* ön filmi " *Attack of the Clones"* ile aynı hafta sonu gösterime girdi . "About a Boy", son derece sığ ve bencil bir bekar olan Will "Freeman"ın (Hugh Grant), okulunun en havalı olmayan ve sığlığın *tam tersi olan* on iki yaşındaki Marcus (Nicholas Hoult) ile tanışmasının hikayesini anlatıyor . Adından da anlaşılacağı gibi, bu bir çocuğun, daha doğrusu bir çocuğun hikayesidir. İki "çocuk" ve birbirlerinin hayatları üzerindeki etkileri hakkında. Will, Marcus'a çocuk olmayı öğretiyor ve Marcus da Will'in sonunda büyümesine yardımcı oluyor.

Otuz sekiz yaşındaki Will, babasının Will doğmadan önce yazdığı "Santa's Super Sleigh" adlı Noel şarkısının hatırı sayılır telif haklarıyla geçiniyor. Hiçbir zaman birkaç günden uzun süren bir işi veya ilişkisi olmadı. Diğer çocuk Marcus ise, altmışlardan kalma hippi bir bekar anne olan ve depresyonla mücadele eden Fiona (Toni Collette) ile uğraşıyor. İkisi, Will'in bekar anneler destek grubundan kadınlarla çıkmaya başlamasıyla (bekar anneleri etkileyebilmek için çocuğu varmış gibi yapıyor) ve Marcus'un bekar bir komşu (Will'in randevusu) ve çocuğuyla bir gün geçirmeye gönderilmesiyle tanışırlar. Randevu kötü bitse de (Fiona'nın ev yapımı sağlıklı ekmeğiyle gölette bir ördek öldürürler ve ekmek aslında bir hokey diskine benziyor; Marcus'un evine döndüklerinde ise Fiona'nın intihar girişiminde bulunduğunu görürler), Marcus ve Will uzun süre birbirlerinin hayatında yer alırlar.

Marcus kısa sürede Will'in bencil felsefesini ve yaşam tarzını anlar ve bunu değiştirmeye karar verir. Ayrıca, kendisi ve annesinin de yardıma ihtiyacı vardır. Will'e dediği gibi, "İki kişi yetmez;

bir desteğe ihtiyacın var." Marcus'un Will'i yıpratmasını izlemek, filmin birçok komik zevkinden sadece biridir. Sonunda, çoğunlukla karşı çıkarak ve bağırarak da olsa, Will başkası olmadan hayatın anlamsız olduğunu ve "kalbini birine açtığında, onu başkalarına da açtığını" anlar. *About a Boy* tatlı ama aynı zamanda çoğu zaman buruk bir filmdir, çünkü insanlık durumunu gerçekçi bir şekilde ele alır. Hem komedi hem de dram, karakterlerden ve durumlarından kaynaklanır, çünkü hayat böyledir.

American Pie) yönettiği *About a Boy , Nick Hornby'nin (High Fidelity)* kitabından uyarlanmış, senaryosu ise Peter Hedges (*What's Eating Gilbert Grape*) ve Weitz kardeşler tarafından yazılmış bir film. Diğer bazı çalışmalarıyla herkesin beğenisini kazanmayabilir, ancak *About a Boy* kaçırılmaması gereken bir yapım. Bunlar yetenekli film yapımcıları. Paul Weitz filmi hakkında şunları söyledi: "Bence filmin özü, komedi ve duygunun güçlü bir karışımında yatıyor. Son derece komik ama aynı zamanda çok önemli konuları ele alıyor." "Yalnızlık, aile ve aşk hakkında derin temalar işliyor." Film, En İyi Film (Müzikal veya Komedi) ve En İyi Erkek Oyuncu (Müzikal veya Komedi) dallarında iki Altın Küre ödülü de dahil olmak üzere birçok ödüle aday gösterildi.

Eleştirmenler bu filmi neden beğendi? Çünkü duygusal değil, aksine sert ve gerçekçiydi. Bir eleştirmenin dediği gibi, “İnsanlar kaba olabilir, ama yine de birbirlerine ihtiyaç duyarlar. Ve birbirleri aracılığıyla daha bütünsel hale gelebilirler.” Biz neden beğendik? Belki de aynı nedenlerden dolayı, ama aynı zamanda kiliseyi, insanların, geçmişlerindeki sorunlardan bağımsız olarak, bir araya gelerek daha insani, daha bütünsel hale geldikleri bir yer olarak hayal etmemizi sağladığı için. Kültürümüz izolasyon denizinde bağlantı özlemi çekiyorsa, kilise bulaşıcı topluluğuyla bilinmemeli mi? Kilise, hiçbir insanın yalnız olmadığı ve ihtiyaç duyduğunuz tüm desteğe sahip olduğunuz bir yere dünyayı davet etmelidir. Bizde Mesih ve onun bedeni var – geçmişten günümüze azizler, hatta John Donne bile. İşte bu destek ve anlatmaya değer bir hikaye!

Diyalog Metinleri

Sonra RAB Tanrı şöyle dedi: "İnsanın yalnız olması iyi değildir."

Yaratılış 2:18

Gerçek bir dost her zaman sever, akrabalar ise zorlukları paylaşmak için doğmuştur.

Özdeyişler 17:17

İki kişi bir kişiden daha iyidir, çünkü emeklerinin karşılığını iyi alırlar. Düşseler bile biri diğerini kaldırır; fakat yalnız başına düşüp de yardım edecek kimsesi olmayan kişiye yazıklar olsun! Yine, iki kişi birlikte yatarsa ısınırlar; fakat bir kişi yalnız başına nasıl ısınabilir? Bir kişi diğerine üstün gelse de, iki kişi bir kişiye karşı koyabilir. Üç katlı ip kolay kolay kopmaz.

Vaiz 4:9-12

Birbirinizin yüklerini taşıyın ve böylece Mesih'in yasasını yerine getirin.

Galatyalılar 6:2

Tartışma Soruları

1. *About a Boy,* Will'in kendisini bir ada olarak, hem de "oldukça havalı bir ada" olarak tebrik etmesiyle başlar. Kendi aletleri var, bu yüzden başkalarının onu sorumluluklar veya yükümlülüklerle boğmasına gerçekten ihtiyacı yok. Öte yandan Marcus, annesinin intihar girişimini yaşadıktan sonra, kendisinin ve annesinin yardıma, "desteğe" ihtiyaç duyduğunu fark eder. Filmin iki kutbu böylece belirlenmiştir. Bu iki karakteri ve ilişkiler hakkındaki inançlarını yukarıdaki İncil metinleriyle karşılaştırın. Filmin, bir insanın ilişkiye duyduğu ihtiyaçla ilgili mesajı nedir? İncil ne öğretiyor?

2. Film, biri çocuk olmayı, diğeri yetişkin olmayı öğrenen iki erkek çocuğu hakkında. Will'in Marcus'un çocuk olmasına nasıl yardımcı olduğunu özellikle hangi sahneler gösteriyor? Marcus'un bu deneyimlere neden ihtiyacı var? Will'e neden ihtiyacı var? Marcus bazen duygusal olarak Will'den fersah fersah ileride. Will'in Marcus ile olan ilişkisi nedeniyle bir şeyler öğrendiğini veya en azından kendini sorguladığını özellikle hangi sahneler veya seslendirmeler ortaya koyuyor? Ne öğreniyor?

3. Marcus ve Will film boyunca nasıl değişiyorlar? Will'in hangi davranışları, ilişkilerine ve bu ilişkilerin gerektirdiği bağlılık ve fedakarlıklara kendini adadığını gösteriyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 8 [29:47–35:08]—"Havalı Will Amca." Will, seslendirme yoluyla bize bir günün felsefesini anlatıyor, yani, İşsiz bir bekarın gününü nasıl verimli geçirdiğini anlatan bir hikaye. İzleyiciyi gününe götürürken, siz ne düşünüyorsunuz? Will kuaförde iken, Marcus'tan gelen bir telefonla teorisi altüst olur; Marcus tekrar görüşmek ister. Şaşkına dönen Will, hayırseverlik yaparak "zaman birimlerinin" bir kısmını tüketeceğini anlayana kadar onu oyalamaya çalışır. Marcus ve annesiyle buluşmayı kabul eder. Bu hayırseverlik zaman birimlerini tamamladıktan sonra, Will aslında kendisi hakkında neyi fark eder? Hayatının "bir anlamı" var mı? Neden veya neden yok?

2. Bölüm 12 [52:20–58:10]—"Noel." Marcus'un evindeki Noel yemeğini önce onun gözünden, sonra da Will'in gözünden anlatın. İkisinin de nasıl değiştiğine dair ipuçları var mı? " *About a Boy" romanının yazarı Nick Hornby,* filmde yer almayan, aile ve arkadaşların yer aldığı benzer şekilde kaotik bir sahnede şöyle yazıyor: "Will, daha önce hiç bu tür karmaşık, yaygın, kaotik bir ağın içinde yer aldığını hatırlamıyordu; sanki insan olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamıştı." Hem Will hem de Marcus nasıl daha insani hale geliyorlar?

3. Bölüm 19 [1:33:50–1:36:12]—"Hiç Kimse Tek Başına Bir Ada Değildir." Filmin başındaki Will'in seslendirmesiyle sonundaki seslendirmesini karşılaştırın. Marcus ne düşünüyor? Eğer Marcus ve Will, çağdaş dünyanın topluluk özlemini temsil ediyorsa, kilise bu postmodern dünya için nasıl otantik bir topluluk modeli oluşturabilir?

Bonus Materyal

Çekim senaryosunun yapım notlarında belirtildiği gibi, *About a Boy* 1998'de yayımlandı ve Nick Hornby'nin *Fever Pitch* ve *High Fidelity'den* (bunlar da filme uyarlanmıştır) sonraki üçüncü romanıydı. Roman yalnızca Britanya'da bir milyondan fazla sattı ve yabancı yayın hakları yirmiyi aşkın ülkeye satıldı. Kitap, İngiltere'de bir numaralı çok satanlar listesine girdi ve *Los Angeles Times* çok satanlar listesinde de ikinci sıraya yükseldi.

Nick Hornby filmin yapımcılarından biriydi. Ancak kitaptaki birçok bölüm filmden çıkarıldı ve sonu değiştirildi. Yönetmenler bunu, odağı iki ana karakterde tutmak ve izleyicinin zaten aşina olduğu bir mekânı (Londra) kullanmak için yaptılar; bu durum romanda böyle değildi. Gerçekten bir sonu olmamasıyla Hornby'nin sonuna sadık kaldıklarını düşündüler. Kendi ifadeleriyle, "Ve eğer bir son ise, Hollywood tarzı bir son ya da mutlu bir son değil, tabiri caizse, 'iyi bir son' olmasını umuyorduk; bu, karakterlerin yaşadıkları her şeyden sonra bulabilecekleri iyi bir yer." Biz buna katılmıyoruz. Hornby'nin eksik bölümleri okunmaya değer ve biz onun sonunu daha iyi bulduk. Bir göz atın.

Robert De Niro'nun Tribeca Productions şirketi, kitap basım aşamasındayken 1998'de haklarını satın aldı. Tribeca, Working Title Films'i (Hornby'nin *High Fidelity adlı kitabını da yapmış olan şirket*) İngiliz bir yapımcı ortak olarak buldu. Weitz kardeşler projeye dahil oldular çünkü Chris romanı tatilde okumuş ve çok beğenmişti. Bazıları, Weitz kardeşlerin bu işe uygun olup olmayacağından endişeleniyordu, çünkü onlar çoğunlukla hafif gençlik filmi *American Pie ile tanınıyorlardı. American Pie* hayranı olan Hugh Grant bile endişeliydi. Ancak kısa sürede "muhteşem bir çocuksu davranış sergileyebilseler de, son derece ciddi ve bilgili insanlar olduklarını" öğrendi. Çünkü Chris Weitz, Londra'daki St. Paul Katedrali'nde ve Cambridge Üniversitesi'nde eğitim görmüştü.

Hugh Grant, romanı çok sevdiği ve Will rolünü oynamak istediği için yönetmenlerden önce filme dahil olmuştu. Hatta kendi yapım şirketi için haklarını satın almaya bile çalışmıştı. Nicholas Hoult, rol için yüzlerce çocuk arasından seçilmişti. Daha önce sadece birkaç küçük televizyon rolünde yer almıştı. Bu, Nicholas için bir hayalin gerçekleşmesiydi. Annesi, çekimler bittiğinde onu her gün zorla setten uzaklaştırmak zorunda kalıyordu. Nicholas'ın tüm sahnelerinin çekimi bittiğinde, bu deneyimin sona ermesinden o kadar üzülmüştü ki ağlamıştı. Ama... Film yapımcıları, filmdeki harika çalışmasından dolayı ona bir PlayStation 2 hediye edince, gözyaşları dindi!

Filmde müzik de önemli bir unsurdu. Yönetmenler senaryo üzerinde çalışırken Badly Drawn Boy'un "Hour of the Bewilderbeast" albümünü dinlediler. Sanatçıyı, yani Damon Gough'u filmde kullanma fikrini yapımcılara sundular. Gough projeye erken katıldı ve sete gelerek günlük çekimleri izlemesine ve filmin çekimleri sırasında kesilmiş sahneleri görmesine olanak sağladı. Bu sayede bazı sahnelerin zamanlamasını onun müziğine göre ayarlayabildiler, bunun tersi değil.

About a Boy, hem En İyi Erkek Oyuncu hem de En İyi Film (Müzikal veya Komedi) kategorilerinde Altın Küre'ye aday gösterildi. Ayrıca Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi, Amerikan Yazarlar Birliği ve BAFTA (İngiliz Akademisi) tarafından En İyi Uyarlama Senaryo dalında da aday gösterildi. 27 milyon dolarlık bütçesiyle dünya çapında 125 milyon dolar (ABD'de 41 milyon dolar) hasılat elde etti. Bu filmi gençlik grubunuza göstermek, birçok ortaokul ve lise öğrencisinin hissettiği uyum sağlama baskısı hakkında bir konuşma başlatmanın harika bir yolu olabilir. Will ve Marcus'la *birlikte gülerek* , hepimiz "hiç kimse yalnız değildir" gerçeğini ve birbirimize ne kadar ihtiyacımız olduğunu görebiliriz.

22. Italian for Beginners

Themes
Community and Friendship
Loneliness, Prayer,
Renewing the Church
Affirming the Human Spirit,
Brokenness, Celebration,
Clergy, Faith, Food,
Hope, Love, Materialism

Danimarka, 2001
112 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Anders W. Berthelsen, Peter Gantzler, Lars Kaalund, Annette Stovelbae, Ann Elenora Jorgenson, Sar Indrio Jensen
Yönetmen: Lone Scherfig
Senaristler: Lone Scherfig
Yaş sınırı: R (küfür, cinsel içerikli sahneler)
DVD İçeriği: Dogme 95 Manifestosu

İtalyanca dersi öğrencileri Venedik'e gezi düzenliyor. *İtalyanca Başlangıç Seviyesi* (yönetmen: Scherfig, 2001). Telif hakkı 2000 Miramax Films'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

En muhtaç ve yalnız olanlar için, işte sevginin müjdesi budur. Ve en muhtaç ve yalnız olanlar her şekil ve boyutta karşımıza çıkıyor, Danimarkalı yazar-yönetmen Lone Scherfig'in güzel filmi " *İtalyanca Başlangıç Seviyesi" nde bize gösterdiği gibi* . Bir film eleştirmeninin (ve film eleştirmenleri nadiren hayran kalır) hayran kaldığı gibi, "kalbi gerçekten coşturan, utanmazca umut dolu bir film yapmış." Ama acele etmeyelim, çünkü bu umut hayal ürünü değil, kolayca da

yaşanmıyor. Karakterler yalnızlıktan topluluğa yavaş ve bazen acı verici adımlarla ilerliyorlar. Ama hayat çoğumuz için böyle değil mi zaten?

İtalyanca Başlangıç Kursu aslında üç farklı aşk hikayesini bir araya getiren bir romantik komedi. Ortak nokta ise tüm karakterlerin aynı Danimarka kasabasında yaşaması ve yerel İtalyanca Başlangıç Kursuna katılmalarıdır. Toplamda dokuz öğrenci vardır, ancak biz altısının hayatına giriyoruz. Yerel İtalyanca kursunun güler yüzlü ve nazik müdür yardımcısı Jorgen Mortenson ile tanışıyoruz. Jorgen, otelin restoran müdürü ve sorunlu arkadaşı Halvfinn'i işten çıkarma emrini alır. Halvfinn, güzel bir İtalyan göçmeni olan garsonu Giulia da dahil olmak üzere herkese kaba davranır. Ancak işini kaybettikten sonra, en iyi öğrenci olduğu için katıldığı akşam İtalyanca kursunda geçici öğretmen olarak işe alınır. Jorgen, Giulia'nın sade ruhundan o kadar etkilenir ki, onunla İtalyanca konuşmayı öğrenmek için kursa kaydolmuştur bile. Ve Giulia da, utangaç Jorgen'i görmek için sonunda kursa katılır.

Bu üç öğrenciye, yeni lisans almış bir teoloji öğrencisi ve otelde geçici olarak kalan Andreas da katılıyor. Önceki papazın acımasızlığı yüzünden yok olmaya yüz tutmuş yerel bir cemaate papazlık yapmak üzere kasabaya gönderilmiştir. Genç karısının ölümünden beri ne kadar yalnız olduğunu kimsenin fark etmeyeceğini umarak Maserati'siyle gelir. Karen, yerel kuafördür ve ana karakterlerin hepsi bir noktada onun dükkanına uğrar. O da, ölmekte olan alkolik annesi nedeniyle zorluklar yaşamaktadır. Son olarak, istismarcı babasıyla yaşayan sakar bir fırıncı olan Olympia var. Böylesine derme çatma bir grup pek umut vadeden bir sınıf gibi görünmeyebilir, ancak filmin sonunda onlar (ve biz) hem hayat hem de aşk hakkında (ve biraz da İtalyanca!) çok şey öğrenmiş olurlar.

Film, karakterler arasındaki beklenmedik bağlantıları ve etkileşimlerinin romantik ilişkilerin yeşermesine olanak tanımasını yavaş yavaş ortaya koyarken, izleyici hayatın tüm acı ve neşesiyle birlikte kıymetine çekiliyor. Oyuncular, karakterlerinin ortak yalnızlık deneyimini bize hissettirmede ustalar; ister Danca iletişim kuramayan Giulia olsun, ister vaazını okuyarak ayine hazırlanan Rahip Andreas olsun: “Tanrı en uzak göründüğü yer yalnızlıktır. Ama Tanrı buradadır... şefkatte, dostlukta, aramızda... aşkta, her anda... sevdiğinizin beline doladığınız kolda.” Sonra otel odasında sessizce ve yalnız başına ağlar. Ya da Jorgen'in "kadınlarla ilgili sorununu" rahiple paylaştığını, ancak rahibin Andreas'ı nazikliği ve ilgisiyle "rahiplendirdiğini" izleriz. Ve Karen ve Olympia'ya yanlarında birine ihtiyaçları olup olmadığı sorulduğunda... Kaybın yaşandığı zamanlarda her biri, "Yalnız olmaya alışkınım" diye yanıt veriyor. Bu hayatların güzelliği ve dokunaklılığı, bir eleştirmenin ifadesiyle, "İçten aydınlatılmış, enfes bir hüzün, özlem ve özenle korunan umut yayıyorlar" gibi, çarpıcı. Yönetmen, onların dünyevi kırılganlıklarını göstererek, romantik aşkınlıklarını daha da nefes kesici hale getiriyor.

Yaraları saran sadece romantik aşk değil; yeni bulunan bir topluluğun sevgisi, yolculuktaki diğerleriyle kurulan bağ, yeni olasılıklar yaratıyor. Film, bekar hayatının cazibesini ortadan kaldırmanın yanı sıra, bize topluluğun olanaklarını ve umudunu da gösteriyor. Filmin sonunda sınıf arkadaşları bir araya gelip yemek yerken, kendi sorunlarının ortasında yeşeren sevgiyi görüyoruz. Sorunlar devam ediyor, ancak birbirlerine gösterilen sevgi ve ilgiyle kıyaslandığında önemsiz kalıyorlar. Geleceğe dair umut havayı sarıyor, ancak bu yıpranmış bir iyimserlik, mutlu sonu hem arzu edilen hem de hak edilmiş kılan yeterince ironiyle dolu.

Hikayenin bir noktasında Giulia, Tanrı'ya dua ederek, O'nun dünyaya alçakgönüllüler ve yoksullar için geldiğini hatırlatıyor. Kendisini ve yeni edindiği arkadaşlarını da bu gruba dahil ediyor. Ve evet, İsa en muhtaçlarımız için geldi. On iki kişilik karma bir gruba geldi ve onlara

birbirleriyle yaşamanın yeni bir yolunu göstererek, sevgi ve hizmet dolu yeni bir topluluk kurdu. Andreas da bu müjdeyi, zor durumdaki cemaati için örnek alıyor. Sonuç olarak, pek az umudu veya geleceği olan bir cemaat için yeni olanaklar doğuyor. İster çiftler, ister sınıf arkadaşları, ister cemaat üyeleri arasında olsun, basit ders açık: Sevgi dönüştürücü olabilir. İsa bugün tekrar geliyor ve en muhtaçlarımızı imana, umuda ve sevgiye çağırıyor. Ama bunların en büyüğü sevgidir.

Diyalog Metinleri

Bazı arkadaşlar arkadaşlık numarası yaparlar ama gerçek dost en yakın akrabadan bile daha yakındır.

Özdeyişler 18:24

İnsanlar için yemek yemek, içmek ve emeklerinden zevk almak kadar güzel bir şey yoktur. Bunu da Tanrı'nın elinden gördüm; çünkü O'ndan başka kim yiyebilir, kim zevk alabilir?

Vaiz 2:24–25

İki kişi bir kişiden daha iyidir, çünkü emeklerinin karşılığını iyi alırlar. Düşseler bile, biri diğerini kaldırır; fakat yalnız başına düşüp de yardım edecek kimsesi olmayan kişiye yazıklar olsun! Yine, iki kişi birlikte yatarsa ısınırlar; fakat bir kişi yalnız başına nasıl ısınabilir? Bir kişi diğerine üstün gelse bile, iki kişi bir kişiye karşı koyabilir. Üç katlı ip kolay kolay kopmaz.

Vaiz 4:9-12

Çünkü ben açtım, siz bana yemek verdiniz; susuzdum, siz bana içecek verdiniz; yabancıydım, siz beni ağırladınız; çıplaktım, siz bana giysi verdiniz; hastaydım, siz bana baktınız; hapisteydim, siz beni ziyaret ettiniz... Doğrusu size söylüyorum, ailemden olan bu en küçüklerden birine yaptığınız her şeyi bana yaptınız.

Matta 25:35-36, 40

[Sevgi] her şeye katlanır, her şeye inanır, her şeye umut eder, her şeye dayanır.

1 Korintliler 13:7

Tartışma Soruları

1. Filmin nasıl başladığını ve ev videosu havasını (örneğin, özel ışıklandırma yok, arka plan müziği yok, elde tutulan kamera) düşünün. Karakterleri izlerken nasıl hissettiniz? Bu duygu filmin sonunda değişti mi? Bu tarz, hikayeyi ve karakterleri nasıl zenginleştiriyor veya zayıflatıyor?

2. Film boyunca, birçok karakterin hayatlarındaki kayıplarla yaşamayı öğrendiğini görüyoruz: sevdiklerini kaybetmek, güçlerini kaybetmek, fiziksel yeteneklerini kaybetmek veya hatta kendilerini kaybetmek. Tanrı'nın varlığının. Kayıpla birlikte yalnızlık, suçluluk ve acı gelir, ancak bazen de rahatlama getirir. Hem Karen hem de Olympia bir ebeveynlerini kaybeder. Bu iki karakter öldüğünde ne hissettiniz? Ölümleri Karen ve Olympia'yı birbirleriyle ve başkalarıyla

olan ilişkilerinde nasıl yeni bir şeye doğru özgürleştirdi? Her iki cenazede de söylenen "Bu Mübarek Gün" ilahisine dikkat edin. Yönetmen izleyiciye bazı kayıp türleri hakkında ne anlatmak istiyor? Katılıyor musunuz?

3. Film Venedik'te bir yemekle sona eriyor. İtalya gezisi her birinin hayatında ne anlama geliyor? Bu noktada karakterler nasıl farklılaşıyor? Birbirlerine nasıl bakıyorlar? Hangi şeyler değişmedi? Andreas'ın artık Maserati'sine neden ihtiyacı yok?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 3 [17:20–25:00]—"Rüzgar Hangi Yöne Esiyor?" Rahip Andreas vaazını hazırlıyor. Yalnızlıktan ve Tanrı'nın yokluğunu algıladığımız anlardan bahsediyor. Kayıp ve yaşamın bu nihai sorularına verdiği cevabı tartışın. "Ama Tanrı burada... şefkatte, dostlukta, aramızda, içimizde, sevgide, her anda, sevdiğinizin beline doladığınız kolda." Sözleri samimi mi geliyor; bu sorularla gerçekten boğuştuğunu ve kendisinin de bir yolculukta olduğunu hissettiniz mi? Cevabı Venedik'teki akşam yemeğini nasıl önceden haber veriyor? Kilise otantik bir topluluğu nasıl modelleyebilir?

2. Bölüm 8 [59:27–1:08:40]—"Tatiller Boyunca." Çeşitli karakterler birbirlerine güvenip cesaret verdikçe ilişkiler derinleşiyor. Hayatın iniş çıkışlarıyla başa çıkmanın olası bir yolu olarak dua bile dile getiriliyor. (Tam Noel ayini ile Andreas'ın Jorgen'i mutfakta bulana kadar yalnız başına yediği Noel yemeğinin yan yana getirilmesine dikkat edin.) Aslında Giulia'nın çalışırken dua ettiğini görüyor ve duyuyoruz. Basit duasında ortaya çıkan şey... Dua mı? Dua ettikten sonra ne oluyor? Burada duanın tasvir ediliş biçimi göz önüne alındığında, yönetmen kendi dua anlayışını nasıl ortaya koyuyor? Dua hakkında ne düşünüyorsunuz?

3. Bölüm 9 [1:08:40–1:12:50]—"Kaybın Anlamı." Yönetmen yine neşe ve umut anlarını, sert gerçekçilik, itiraf ve anlaşmazlık anlarıyla yan yana koyuyor. Burada Andreas'ın Rahip Wredmann'ın evine yaptığı ziyareti görüyoruz. Noel selamlarıyla başlıyor ve Andreas'ın papaza hayatına devam etmesi için bağırmasıyla sona eriyor. Konuşmalarını tartışın. Kayıp ikisini de nasıl etkiledi? Sizce neden bu kadar farklı tepki verdiler?

Bonus Materyal

İtalyanca Başlangıç Seviyesi, romantik komedi türüne giriyor ancak hikayesi geleneksel formülden çok uzak. İki boyutlu karakterlerin aşık olmasından çok daha fazlası var. Bu insanlar gerçek, gerçek sorunları, ikilemleri ve acıları var (iktidarsızlık, alkolizm, uyuşturucu bağımlılığı, duygusal istismar, fetal alkol sendromu, ölüm, keder, korku ve inanç). Bu nedenle, sonunda paylaştıkları aşk daha da dikkat çekici.

"İtalyanca Başlangıç Seviyesi", Berlin Film Festivali'nde Gümüş Berlin Ayısı Jüri Ödülü'nü kazandı ve 2001 Avrupa Film Akademisi'nde En İyi Film dalında aday gösterildi. Toplam gişe hasılatı 15 milyon doları aştı. Film, doğal ışıklandırma, renkli film kullanımı, el kameraları, mekan çekimleri, dekor veya set kullanılmaması ve yalnızca mekanda yaratılan ses veya müzik konusunda ısrar eden Dogme 95 film yapımcılarının estetik ilkelerine göre yapıldı. Ayrıca, bu ilkeler geleneksel tür filmlerini ve gerçek zamanlı olmayan (örneğin, geri dönüşlere izin

verilmez) veya cinayet, silah vb. gibi yüzeysel eylemler kullanan filmleri yasaklar. On ilkenin sonuncusu, "Yönetmenin adı geçmemelidir" der. Dogme 95'in iffet yemini olarak adlandırılan yemin, şu ifadeyle sona erer: "Ayrıca yemin ederim ki..." Yönetmen olarak kişisel zevklerden uzak duracağım! Artık bir sanatçı değilim. Anlık anı bütünden daha önemli gördüğüm için 'eser' yaratmaktan kaçınacağıma yemin ederim. En büyük amacım, karakterlerimden ve mekanlarımdan gerçeği ortaya çıkarmak. Bunu, mevcut tüm araçlarla ve her türlü iyi zevk ve estetik kaygıdan ödün vererek yapacağıma yemin ederim.”

Açıkçası Dogme 95 film yapımcıları, Hollywood film yapımcılarının tam tersine, benzersiz (yani "özgün") bir gruptur. Bu nedenle film, büyük stüdyo filmlerinden farklı bir film deneyimi sunuyor. Tarzına alışmak biraz zaman alabilir, ancak çabaya kesinlikle değer.

İnanç

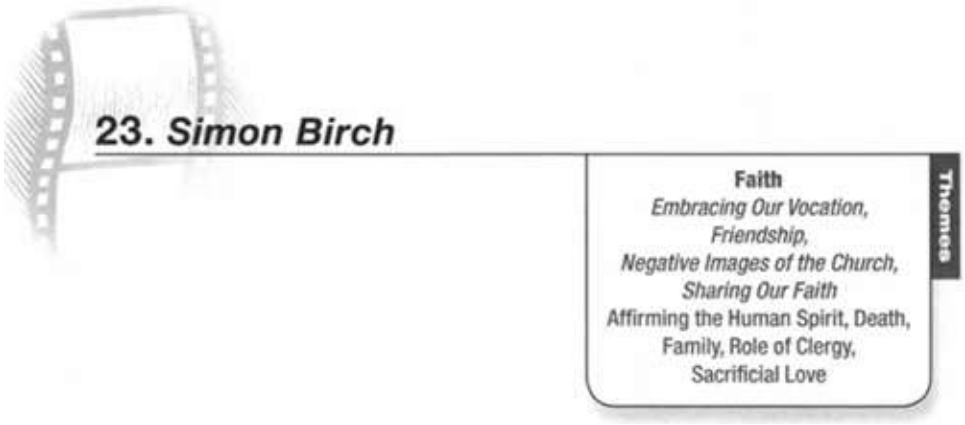

ABD, 1998
113 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Ian Michael Smith, Joseph Mazzello, Ashley Judd, Oliver Platt, David Strathairn, Jim Carrey
Yönetmen: Mark Steven Johnson
Senarist: Mark Steven Johnson
Yaş sınırı: PG (hafif ve kısa süreli küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı

Özet ve Teolojik Düşünceler

> Seni daha ana rahminde şekillendirmeden önce tanıdım,
>
> doğmadan önce seni kutsadım;
>
> seni milletlere peygamber olarak atadım.

Yeremya 1:5,

Owen Meany İçin Bir Dua adlı eserin açılış alıntısı.

> Sesi bozuk bir çocuğu hatırlamaya mahkumum; bunun sebebi sesi, tanıdığım en küçük insan olması ya da annemin ölümüne sebep olması değil, Tanrı'ya olan inancımın sebebi olmasıdır.

alıntı *; A Prayer for Owen Meany* romanından esinlenilmiştir .

ve film severler olarak , John Irving'in " *A Prayer for Owen Meany" romanının (çok gevşek bir anlamda) film uyarlaması olan Simon Birch'e* karşı koyamadık . Bunu, anket yaptığımız on eleştirmenin yedisinin romanı övdüğü ancak filmi eleştirdiği gerçeğine rağmen söylüyoruz. Filmi "umut vadeden bir başarısızlık" olarak nitelendirmek doğru olmaz. Bazen (ve *Simon Birch* bunun bir örneğidir) bir film, romanın gücünü tam olarak yansıtamaz. *Simon Birch'te* , hikayenin gücü kısmen romanın açıkça Hristiyan dünya görüşünün sulandırılmasından kaynaklanıyor. (Filmden alınan yukarıdaki alıntı aslında romanda da devam ediyor: "Owen Meany sayesinde Hristiyan

oldum.") Ancak, hayatı anlamaya çalışan iki on iki yaşındaki en iyi arkadaşın (her ikisi de 1960'ların ortalarında küçük bir New England kasabasında sosyal uyumsuz) temel hikayesi bozulmadan korunuyor. Film, anlatımında inanç, kader ve arkadaşlık konularını harika bir şekilde ele alıyor. Bu nedenle, beş yüz sayfayı aşkın romanın asla başucunuzdaki kitaplığınızda yer almayacağını düşünsek de, *Simon Birch filminin* video/DVD oynatıcınızda yer alması gerektiğini düşündük.

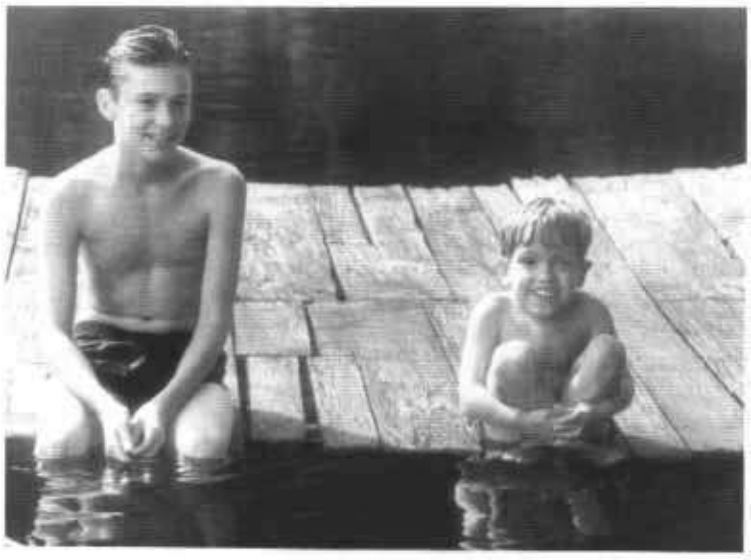

Joe (Joseph Mazzello) ve Simon (Ian Michael Smith), her ikisi de kendi kaderlerini keşfederken derin bir dostluğu paylaşırlar. *Simon Birch* (yönetmen: Johnson, 1998). Fotoğraf: Alan Markfield. Telif hakkı 1998 Hollywood Pictures Company'ye aittir. Tüm hakları saklıdır.

Cüce olarak doğan Simon (gerçekte Morquio sendromundan muzdarip olan 105 cm boyundaki Ian Michael Smith tarafından canlandırılıyor), onu dünyaya getiren doktor tarafından bir mucize olarak ilan ediliyor. Ve Simon *O, kendisinin bir mucize olduğunu, parçalarının toplamından çok daha fazlası* olduğunu kimseye unutturmaz . Dahası, çevresindekilerin -anne babasının, sınıf arkadaşlarının, pazar okulu öğretmeninin ve hatta yerel rahibin- şaşkınlığına rağmen, Tanrı'nın hayatı (ve herkesin hayatı!) için bir planı olduğundan emindir. En iyi arkadaşı Joe (Joseph Mazzello tarafından canlandırılıyor) da biraz tuhaf biridir. Ancak onun durumunda, bu fiziksel görünümle ilgili değildir. Diğer tüm çocuklardan farklıdır çünkü annesi (Ashley Judd tarafından canlandırılıyor) onu evlilik dışı büyütmüştür, bu da tüm kasabayı şok etmiş ve babanın kimliğini açıklamamıştır.

Böylece, iki çocuğun bağlamları ve arayışları sahneyi hazırlıyor. Joe babasını bulmayı özlüyor. Simon ise Tanrı'nın hayatı için planını bulmaya kararlı. İki çocuk birlikte, kendi arayışlarının gizemlerini kutluyor ve yas tutuyorlar. Ve bu süreçte Simon, kendisini ve başkalarını inanmaya teşvik etmeye devam ediyor. “Her şeyin bir nedeni olduğunu bilmek istiyorum. Tanrı'nın benim için, hepimiz için bir planı olduğunu bana söylemenizi istiyorum.” Sadece Rahip Russell değil, kasabanın çoğu da Simon gibi Tanrı'ya güvenemediğinde ve hatta korktuğunda, inancı herkese ve özellikle de Joe'ya iletmek Simon'a kalıyor. “Benim inancım var; senin sorunun inancın

olmaması. İnanç bir kat planında değil.” Sadece gerçek bir arkadaş, bir başkasını bu şekilde inanca teşvik edebilir ve sonuç olarak Joe'nun ruhsal ve duygusal gelişimi gerçekleşir.

Simon Birch, romana kıyasla çok daha az karmaşık ve incelikli, açıkça duygusal ve göz yaşartıcı bir film. İki çocuk da arayışlarında başarılı oluyorlar, ancak bu başarılar biraz tahmin edilemez şekillerde gerçekleşiyor. Filmin sonunda Joe'nun anlattığı gibi, "Simon'ın yardımıyla gerçek babamı buldum." Ama onun sözleri, biyolojik babasının sözlerinden çok daha fazla anlam taşıyor. Ve "Ben Tanrı'nın bir aracıiyım; tesadüf diye bir şey yoktur" diyen Simon, gerçekten de Yaratıcı'nın ellerinde bir kahraman oluyor.

Filmin olay örgüsünün karmaşıklığı romana göre azaltılmış olsa da, karakterler yine de sevimli. Aralarındaki şakalaşmalar ve maceralar çoğu zaman son derece komik (Simon'ın bebek İsa rolünde olduğu Noel gösterisi bunun bir örneği). (Bir pazar okulu öğretmeninin en kötü kabusu ve absürt komedi karışımı). Roger Ebert'in bu film hakkında söylediği gibi, "Sinemaya birçok nedenden dolayı gideriz ve bunlardan biri de iyi bir arkadaşlık aramaktır." Simon ve Joe o kadar sevimli ki, onları gizlice dinlediğiniz için memnun oluyorsunuz.

Simon Birch'i izleyin ve aile, sevilen birinin kaybıyla başa çıkma, fiziksel engellerle mücadele ve Tanrı'nın her birimiz için olan planına güvenme gibi temalar hakkında konuşacak çok şey bulacaksınız. Ama en önemlisi, iyi bir arkadaşlık ortamında olacaksınız!

Diyalog Metinleri

Seni daha ana rahminde şekillendirmeden önce tanıdım, doğmadan önce seni kutsadım; seni milletlere peygamber olarak atadım.

Yeremya 1:5

Ama ben kendi hayatımın hiçbir değerini görmüyorum; yeter ki Rabbimiz İsa'dan aldığım görevi ve hizmeti tamamlayıp Tanrı'nın lütfunun müjdesine tanıklık edebileyim.

Elçilerin İşleri 20:24

Ey kardeşler, kendi çağrınızı düşünün: Birçoğunuz insan ölçütlerine göre akıllı değildiniz, birçoğunuz güçlü değildiniz, birçoğunuz soylu bir aileden gelmiyordunuz. Fakat Tanrı, akıllıları utandırmak için dünyada aptal olanı, güçlüleri utandırmak için dünyada zayıf olanı seçti.

1 Korintliler 1:26-27

Ancak durum ne olursa olsun, her biriniz Rabbin size biçtiği, Tanrı'nın sizi çağırdığı hayatı yaşayın.

1 Korintliler 7:17

Bu nedenle, Rabbin tutsağı olan ben, sizleri, çağrıldığınız çağrıya layık bir yaşam sürmeye, tüm alçakgönüllülük ve nezaketle, sabırla, birbirinize sevgiyle katlanarak yaşamaya çağırıyorum. Barış bağı içinde Ruhun birliğini korumak için her türlü çabayı göstermek.

Efesliler 4:1-2

Tanrı'yı seven ve O'nun amacına göre çağrılmış olanlar için her şeyin iyiliğe hizmet ettiğini biliyoruz.

Romalılar 8:28

Tartışma Soruları

1. Yukarıda belirtildiği gibi, hem roman hem de film açıkça dini bir tona sahip. Filmin tüm atmosferi dini unsurlarla dolu: mezarlıktaki açılış sahnesi, Pazar okulu dersi, Episkopal rahibin rolü, Rebecca'nın cenazesi ve Noel gösterisi. Bu unsurlar Hristiyan olmayan arkadaşlarla nasıl konuşma konuları olabilir? Biz Hristiyanlara nasıl yol gösterebilirler? Elbette Tanrı'nın en büyük sözcüsü, insanlara Tanrı'nın varlığını ve gücünü hatırlatmaktan asla vazgeçmeyen Simon'dur; bazen mizahi bir şekilde, nihayetinde ise başkaları için hayatını feda ederek. Simon'dan inancınızı paylaşmak hakkında ne öğrendiniz?

2. Filmdeki karakterleri karşılaştırın ve aralarındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koyun. Hangi karakterler iyilik, güzellik ve/veya dürüstlük sergiliyor? Hangi karakterler, sosyal olarak kabul edilebilir olsalar da, bu özelliklerden çok azını veya cömert bir ruhu gösteriyor? Simon ile bağ kurdunuz mu? Neden veya neden kurmadınız? Joe ile olan ilişkisinde özel olan ne? Karakterler, özellikle Simon ve Joe, ama aynı zamanda Rahip Russell ve Ben Goodrich de nasıl gelişiyor?

3. Rebecca'nın ölümünden sonra Simon, Joe'ya tüm beyzbol kartlarını bırakır. Joe da karşılığında Simon'a armadillosunu verir. Her ikisi de birbirlerine en değerli varlıklarını emanet ederek, kalıcı bir dostluk ve sevginin işaretini verirler. Konuştuklarında (bölüm 10 [40:33–45:07]—"Karşılığında Bir Hediye"), her birinin bu durumla nasıl başa çıktığını görürüz. Çok sevdikleri kişinin ölümü. İkisi de durum hakkında nasıl doğru şeyler söylüyor? Simon'ın söyledikleri Joe'yu nasıl sarsıyor? Tanrı'nın bir aracı olmak ne anlama geliyor? Joe, Simon'ın bakış açısını nasıl anlıyor?

4. Sonuç olarak, Joe'nun biyolojik babası kimdir, ama *gerçek* babası kim olmuştur? Joe neden Ben Goodrich'i seçti? Ben'in Joe ile paylaştığı babacan özellikler nelerdi? Siz benzer bir seçim yapar mıydınız? Neden veya neden değil? Joe'nun nasıl bir baba haline geldiğine dair hangi ipuçlarını görüyoruz? Bonus soru: Simon'ın mezarındaki armadillo ne anlama geliyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 2 [00:30–3:55]—"Açılış Jeneriği." Yetişkin Joe (Jim Carrey), arkadaşı Simon'ı neden her zaman hatırlayacağını açıklıyor. Bu açılış sahnesi bize Simon'ın amacına dair nasıl bir ipucu veriyor? Kendi iman yolculuğunuzu düşünün. Tanrı'ya giden yolculuğunuzda önemli biri var mıydı? Tanrı sizi başka birinin hayatında nasıl kullanmak isteyebilir?

2. Bölüm 8 [26:50–33:40]—“Kahve ve Çörekler.” Simon, ibadet sırasında kilisenin ders dışı faaliyetleri hakkında yorumlar yapmaya başlar. Daha sonra Rahip Russell onunla görüşür ve Bayan Leavey onu daha da azarlar. Rebecca araya girer ve Simon'a teşekkür eder. Yetişkinlerin çoğu neden Simon'dan bu kadar tehdit altında hissediyor? Öte yandan, Rebecca neden Simon'a bu kadar minnettar? Simon gibi, inançları konusunda çekinmeden konuşan insanları tanıdınız mı? Onlar size nasıl hissettirdi? Kendi postmodern bağlamımızda inancımız konusunda nasıl çekinmeden konuşabiliriz?

3. Bölüm 16 [1:06:50–1:09:10] ve 18 [1:15:20–1:22:00]—“Rahip Russell'ın Kuralları” ve “Ceza”. Bu iki klip de Konuşmanın özünde şu soru yatıyor: “Tanrı’nın bizim için bir planı var mı?” Rahip Russell neden ona Tanrı’nın onun için bir planı olduğunu söyleyemiyor? Simon’u Rahip Russell ve tüm kilise topluluğu için bir peygamber olarak nasıl görüyorsunuz? Tanrı’nın herkes için bir amacı olduğuna katılıyor musunuz? Neden veya neden değil?

Bonus Materyal

Simon Birch, John Irving'in romanının karmaşıklığını yakalayamaması ve duygusal tonu nedeniyle birçok eleştirmen tarafından yerden yere vuruldu. Ancak yukarıda belirtildiği gibi, kendi ışığında bakıldığında, duygusal olsa bile, film tavsiye edilmeye değer. Roger Ebert bile coşkuyla şöyle dedi: *“Simon Birch,* utanmazca duygusal bir gözyaşı döktüren film. Ya geri çekilip direnirsiniz ya da içine dalarsınız. Masumiyeti ve cesaretiyle beni etkileyen bir şey vardı ve dayanamadım.”

Film, izleyici yorumlarının yer aldığı web sitelerinde de yüksek puanlar aldı. Birçoğu filmi inancın dayanıklılığının bir kanıtı olarak gördü. Diğerleri ise sadece Simon Birch'i görmek ve duymak için bile izlemeye değer olduğunu söyledi. Joseph Mazzello ve Ian Michael Smith, harika performansları nedeniyle En İyi Genç Erkek Oyuncu ödülünü kazandı. Filmin toplam gişe hasılatı 19 milyon dolardı. Ne gişe rekorları kıran ne de eleştirmenlerden övgü alan bir film olmasa da, *Simon Birch kendi tarzında inanç hakkında konuşmanın keyifli bir yolunu sunuyor. (Ve belki de* tüm zamanların en sevdiğimiz romanlarından biri olan *Owen Meany İçin Bir Dua'yı* okumanıza ilham verebilir !)

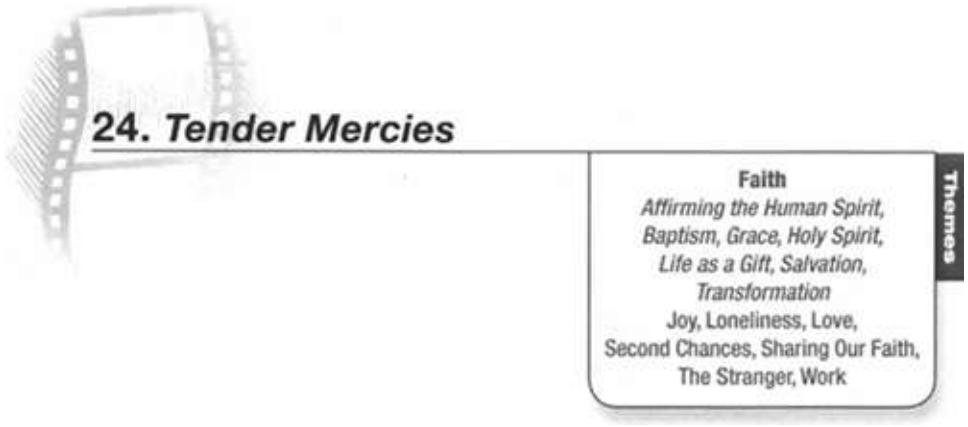

ABD, 1983
89 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Robert Duvall, Tess Harper, Betty Buckley, Ellen Barkin, Allan Hubbard, Wilford Brimley
Yönetmen: Bruce Beresford
Yazar: Horton Foote
Yaş sınırı: PG (yetişkinlere yönelik dil ve temalar içerir)
DVD İçeriği: sinema fragmanı; oyuncular ve ekip üyeleriyle yapılan son röportajları içeren "Mucizeler ve Merhametler".

Özet ve Teolojik Düşünceler

"Tender Mercies" , viski şişesinin dibine kadar batmış, eski bir country şarkıcısı ve söz yazarının hikayesini anlatıyor. Film, Mac Sledge'in sarhoş bir kavgadan sonra yere yığılmasıyla başlıyor ve iki gün sonra kendini Teksas kırsalının ıssız bir yerindeki harap bir motel/benzin istasyonunda buluyor. Motel/benzin istasyonunu, genç oğlu Sonny'yi büyütürken geçimini sağlamaya çalışan dul bir kadın olan Rosa Lee işletiyor. Mac'e borcunu ödemesi için motel tamircisi olarak iş teklif eden Rosa Lee, daha da önemlisi Mac'e sessiz bir güç, basit bir inanç ve dürüst bir kabul sunuyor. Sonuç olarak, Mac kayıp bir sesin, kayıp bir kariyerin ve kayıp bir ailenin ıssızlığından kurtulmayı başarıyor ve zamanla yeniden doğuyor.

Mac'in yeni hayatının sırrı, Rosa Lee'nin hak etmediği lütfudur. Çekingen ve nadiren gülümseyen biri olsa da, şefkati *yine* de iyileştiricidir. İki yetişkin genellikle sessizce yemek yerler. Diyalog gerçekleştiğinde ise, yalın ve özlüdür. Hayat ikisi için de zor olmuştur ve Mac tamamen başarısız olmuştur. Ama Rosa Lee için ne vaaz ne de kınama vardır. İkisi yavaş yavaş birbirleriyle konuşmayı öğrenirken, acılarını paylaşırlar. Örneğin, Mac yeterince özgüven kazanıp konuşmaya başladığı anda... Tekrar şarkı yazmaya çalışırken, şarkılarından biri reddedilir. Rosa Lee, sessiz ve dürüst bir şekilde destek olmak için oradadır: "Senin için zor olması kaçınılmaz... Seni seviyorum. Rabbime merhameti için şükrettiğimde, sen ve Sonny listenin başında yer alıyorsunuz."

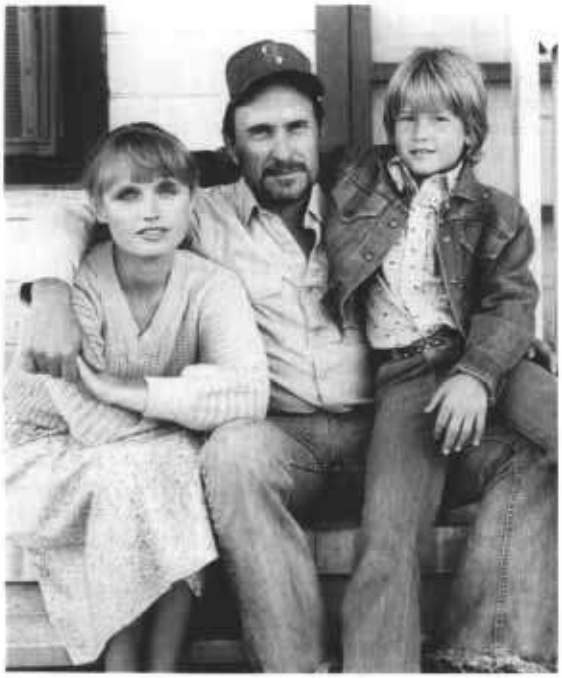

Mac (Robert Duvall) ve yeni eşi Rosa Lee (Tess Harper), Rosa Lee'nin oğlu Sonny (Allan Hubbard) ile birlikte. *Şefkatli Merhametler* (yönetmen: Beresford, 1983). Telif hakkı 1983 Universal City Studios'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Mac'in dönüşümünde abartılı hiçbir şey yok. Ne gösterişli bir düğünle Hollywood romantizmi, ne de... Anında sonuç veren mucizevi bir dönüşüm ve masalsı bir son senaryolaştırılmıştır. Aslında, gerçekleşen evlilik ve Mac'in İsa'yı kabul etmesi, her ikisi de kamera dışında gerçekleşir. İzleyiciye Rosa Lee'nin Hristiyan inancının ve sarsılmaz sevgisinin Mac için dönüştürücü olduğunu gösteren tek şey, parmağındaki yüzüğün görünmesi ve yerel kilisede yapılan basit bir vaftizdir.

Mac'in country western tarzındaki iki şarkısı (ikisi de Duvall'ın kendisi tarafından yazılmış) hayat hikayesine ses veriyor. Mac'in yazdığı ve yeni grubuyla birlikte söylediği şarkıda, "Eğer merdiveni tutarsan, bebeğim, ben de tepeye tırmanırım" diyor. Harika sözler değil belki, ama yine de derin bir içgörü – Mac'in bizzat deneyimlediği bir şey. Rosa Lee'nin ona olan güveni, koşulsuz sevgisi sayesinde Mac, mezardan çıkacak inanca sahip oluyor. Dahası, onun için ilişkisel olarak gerçekleşenler, manevi olarak da gerçekleşiyor. Rosa Lee'nin şefkatli merhameti, Tanrı'nın şefkatli merhametine açılan bir pencere haline geliyor.

Filmin sonunda Mac, çocukken kızına söylediği ama uzun zamandır bastırdığı bir baladı söylüyor: "Kar beyazı bir güvercinin kanatlarında, saf beyaz sevgisini gönderiyor." Sonuçta Mac'e yeni bir hayat veren Kutsal Ruh'tur. Hollywood'da Tanrı'nın Kutsal Ruh aracılığıyla verdiği kurtuluş armağanının mucizesini bu filmden daha iyi anlatan çok az film vardır.

CS Lewis, otobiyografisi *"Surprise by Joy"da,* hayatındaki lütfun kırılgan ve ele geçirilmesi zor varlığını anlatır. Lewis, lütfu istediği zaman ortaya çıkaramazdı; onu kavramaya çalıştığında,

koparılmış bir çiçek gibi elinde solup giderdi. Ancak hayatın sıradan olaylarında neşe yaratan lütfun sessiz gerçekliği o kadar etkileyiciydi ki, onu Tanrı'yı aramaya yönlendirdi.

Lewis'in dönüşümü pek de doruk noktasına ulaşmadı; bir gün hayvanat bahçesine giderken sessizce gerçekleşti. Kitabında Lewis, bu sevincin kaynağını -Tanrı'nın kendisini- bizim bu sevinci deneyimlememizden ayırmak için büyük çaba sarf ediyor. Mezmur yazarının bize hatırlattığı gibi, "RAB herkese iyidir; merhameti bütün işlerinin üzerindedir" (Mezmur 145:9). Havai fişekler olabilir veya olmayabilir, ancak bu deneyimler yalnızca o lütfa -o şefkatli merhamete- verdiğimiz cevaptır. Merhamet—bu bize Tanrı tarafından verilir. Duvall ve Foote, lütuf mucizesinin herhangi bir devasa sonuçtan daha önemli olduğunu anlıyorlar. Ve onların " *Şefkatli Merhamet" adlı eseri,* bu sonucun etkileyici bir örneğidir.

Diyalog Metinleri

RAB herkese iyilik eder ; merhameti bütün eserlerinin üzerindedir.

Mezmur 145:9 (KJV)

Ey Tanrım, sarsılmaz sevginle bana merhamet et; bol merhametinle suçlarımı sil. Beni kötülüğümden tamamen arındır, günahımdan temizle.

Mezmur 51:1-2

Günaha karşı ölmüş olan bizler nasıl olur da günah içinde yaşamaya devam edebiliriz? Mesih İsa'ya vaftiz edilen hepimizin O'nun ölümüne vaftiz edildiğimizi bilmiyor musunuz? Bu nedenle, Mesih'in Baba'nın yüceliğiyle ölümden diriltildiği gibi, biz de yeni bir yaşamda yürüyebilmek için vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük.

Romalılar 6:2-4

Korku ve titreme içinde kendi kurtuluşunuzu kendiniz gerçekleştirin; çünkü içinizde çalışan, hem istemeyi hem de yapmayı kendi hoşnutluğuna uygun hale getiren Tanrı'dır.

Filipililer 2:12-13

Tartışma Soruları

1. Teksas kırsalında yaşayan bir country western şarkıcısı hakkında bir filmde country müzik parçaları duymamak olmazdı herhalde. Ancak bu durumda müzik (bazıları Robert Duvall tarafından yazılmış ve söylenmiş) görsel olarak gördüğümüz hikayenin ayrılmaz bir parçası. Açılışta ve tekrar tekrar çalınan "It Hurts" şarkısını düşünün. "Gerçekle Yüzleşmek" adlı şarkı, Mac'in ve filmdeki diğer karakterlerin hayat hikayesini nasıl yansıtıyor? Filmdeki şarkıların sıralamasına bir göz atın: yukarıdaki şarkıdan başlayarak "Jesus Saves", "Fool's Waltz", "Wings of a Dove", "If You'll Hold the Ladder (I'll Climb to the Top)" ve son şarkı olan "You Are What Love Means to Me"ye kadar. Bu şarkılar Mac'in dönüşümüne nasıl ses veriyor?

2. Dikkatimiz Mac ve yolculuğuna yönelmiş olsa da, Rosa Lee aslında onun kurtuluşunun katalizörüdür. Yüksek standartlara sahip olmasına rağmen asla yargılayıcı değildir. Kilise korosunda şarkı söylemekten, dua etmekten ve Mezmurları okumaktan (Mezmur 145:9 ve

Mezmur 25:4-5'i okuyor [6. ayete de bakın]) kasaba dansları, Tanrı'nın yaratılışının enginliğinde çamaşır asmak ve Mac veya kaçak kızı Sue Anne gibi başkalarına yardım etmek gibi hayatın basit zevklerinden keyif almaya kadar sessiz bir sevgi ve disiplin hayatı yaşıyor. Rosa Lee'nin inancını yaşama biçimi, Tanrı'nın şefkatli merhametinin Mac'e nasıl dokunmasına ve onu nasıl dönüştürmesine izin veriyor? Biz izleyiciler olarak, onun aracılığıyla Tanrı'nın şefkatli merhametini nasıl yeni şekillerde görüyor ve deneyimliyoruz? Hem kendi müritliğimiz hem de dostluk yoluyla müjdeleme çalışmalarımız için nasıl bir model olabilir?

3. Sonny ve Mac'in vaftizinden sonra eve dönerken, Sonny dikiz aynasına bakarak farklı görünüp görünmediğine bakar. Ardından Mac'e farklı hissedip hissetmediğini sorar ve Mac, "Henüz değil" diye cevap verir. Sonny, "Sence farklı görünüyor muyum?" diye sorar. Mac yine sadece "Henüz değil" diye cevap verir. Bu "henüz değil" ifadesi neden özellikle doğrudur? Aziz Pavlus, 1 Korintliler 1:18 ve 2 Korintliler 2:15'te "kurtarılmış olmak" yerine "kurtarılmakta olmak" ifadesini kullanır. Hem Mac hem de Aziz Pavlus, dönüşümün ve imanın ani, mucizevi bir olay değil, devam eden bir süreç olduğunu bilir. Kendi dönüşüm deneyiminizi ve Mesih'teki yaşamınızı düşünün. Mesih'te olgunlaşma sürecinde nerede bulunuyorsunuz?

4. Aslında, inanç çoğu zaman zor zamanlarda sınanır ve şekillenir. Mac, daha sonra başına gelen trajediye nasıl tepki veriyor? Filmde onun tepkisi, dönüşümünün gerçek ve dürüst olduğunu nasıl gösteriyor? Manevi gelişiminize neler katkıda bulundu? Trajik veya incitici deneyimler inancınızı nasıl etkiledi? Acı veya uyuşukluk geçtikten sonra inancınızda bir derinleşme yaşadınız mı? Yoksa hala dürüst sorgulama ve gerçek mücadele aşamasında mısınız? Sizinle birlikte Tanrı'nın huzurunun ışığına ve barışına doğru mücadele edebilecek başka Hristiyanlar (Rosa Lee'nin takipçileri) var mı? Kilise, bu acı dolu inanç gelişim dönemlerinde insanlarla sevgiyle (yargılamadan) nasıl birlikte oturabilir?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 9 [30:20–36:38]—"Şefkatli Merhametler." Burada Rosa Lee'nin Mac ile yaptığı konuşmayı görüyor ve duyuyoruz; Rosa Lee, Mac'e Tanrı'nın kendisine gösterdiği şefkatli merhametlerin en başında onun geldiğini söylüyor. Sizin hayatınızdaki bu şefkatli merhametler nelerdir? Bunlar için şükranlarınızı nasıl ifade ettiniz? Tanrı'ya? İnsanlara? (Düzenli olarak Tanrı ve başkalarıyla paylaştığınız bir "şefkatli merhametler" günlüğü tutmayı düşünebilirsiniz.)

2. 14. [52:30–58:00] ve 15. [58:00–1:02:12] Bölümler—"Sue Anne" ve "Güvercinin Kanatları". Mac'in kızı onu ziyarete gelir ve ona eskiden kendisine söylediği bir şarkıyı sorar—"Güvercinin Kanatlarında". Sizce Mac neden şarkıyı bildiği konusunda ona yalan söyledi? Neyden veya kimden korkuyordu? Siz de içinizde meydana gelen değişimleri (dönüşümü) yaşamaktan hiç korktunuz mu? Korkunuzun üstesinden gelmenize ne veya kim yardımcı oldu?

3. Bölüm 16 [1:02:12–1:06:30]—“Vaftiz.” Sonny ve Mac'in vaftizi ve eve dönüş yolculuğu. Siz vaftiz oldunuz mu? Olduysanız, hikayenizi grupla paylaşın. Sizi nasıl değiştirdi ve henüz nasıl değişmediniz?

Bonus Materyal

Tender Mercies (DVD'ye bakınız) filminin yapım deneyimlerini değerlendirirken , birçoğu filmin kendi hayatları üzerindeki derin etkisinden bahsetti. Horton Foote, genç bir yetişkin olarak New York'a gidip oyuncu olana kadar kırsal Teksas'ta büyüdü. Filmdeki sertlik ve incelik karışımı, kırsal Teksas'ın sade yaşamına ve insanlarına duyduğu saygı ve bu konudaki ilk elden bilgiden kaynaklanıyor. Filmi, dünyanın en iyi oyuncularından biri olarak gördüğü ve oyunculuğu "her zaman keşiflerle dolu" olan Robert Duvall ile birlikte yapımcılığını üstlenmeyi seçti.

Başlangıçta bazı eleştirmenler, Horton Foote'un filmi Robert Duvall için yazdığına, çünkü Duvall'ın her zaman bir country western şarkıcısı rolü oynamak istediğine inanıyordu. Ancak durum böyle değildi. Yine de film, Duvall'a bir anlığına country şarkıcısı olma şansı verdi; hatta filmdeki bazı şarkıları yazıp seslendirdi. Mac karakterini canlandırması, sıradan insanlara karşı anlayış ve takdirle doluydu. Foote'un dürüst senaryosunun bu canlandırmayı mükemmel bir şekilde desteklediğini belirtiyor.

Tess Harper, filmin ve Horton Foote'un hepimizdeki insanlığı ele alma yeteneğine sahip olduğunu belirtirken, Foote'un "insanların ruhlarına bakmanıza" yardımcı olduğunu da ekliyor. Çalıştıkları manzaranın enginliğinden sürekli olarak etkilenen Harper, Foote'un senaryosu ve Bruce Beresford'un yönetmenliğinin birleşiminin "yaratılışın enginliğinde küçük bir yaşam parçasını" mükemmel bir şekilde aydınlattığını öne sürüyor.

Son olarak, Sonny'yi canlandıran Allan Hubbard, DVD'de sadece filmin değil, Robert Duvall ile olan ilişkisinin de kendisini şekillendirdiğini paylaşıyor. Gitar çalmaya olan sevgisi (şu anda gitar eğitmeni) film setinde doğdu. Robert Duvall'ın çalması ve ona akorları ve diğer temel bilgileri öğretmek için zaman ayırması, Allan'ı ömür boyu sürecek bir mesleğe yönlendirdi. Filmin çekimleri bittikten bir ay sonra on yaşına girdi. Robert Duvall doğum günü partisine geri döndü ve ona ilk gitarını hediye etti.

Tender Mercies, En İyi Film de dahil olmak üzere beş Akademi Ödülü'ne aday gösterildi. İki ödül kazandı: Robert Duvall En İyi Erkek Oyuncu ve Horton Foote En İyi Orijinal Senaryo ödüllerini aldı. Bu aslında oldukça şaşırtıcıydı çünkü film yılın başlarında gösterime girdiğinde sadece üç sinemada (New York, Chicago ve Los Angeles'ta birer tane) iki ay boyunca gösterildi. Daha sonra adaylıklar açıklanana kadar on ay boyunca ortadan kayboldu. Toplam gişe hasılatı mütevazı bir şekilde 8,4 milyon dolardı. Tipik bir Oscar kazananı için pek de uygun bir rakam değil, ancak neyse ki izleyiciler ve eleştirmenler bu filmin ne kadar değerli bir yapım olduğunu fark ettiler.

İnanç ve Şüphe

25. The Third Miracle

Themes
Faith and Doubt
Clergy, Cost of Discipleship, Embracing Our Vocation, Miracles, Saints
Choice, Negative Images of the Church, Obedience to God, Sharing Our Faith

ABD, 1999
120 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Ed Harris, Anne Heche, Armin Mueller-Stahl, Charles Haid, Michael Rispoli, James Gallanders
Yönetmen: Agnieszka Holland
Senaristler: Richard Vetere ve John Romano
Yaş sınırı: R (kısa süreli küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, yönetmen yorumu, ayrı müzik parçası, İspanyolca altyazılar

Özet ve Teolojik Düşünceler

Yeni milenyum yaklaşırken Hollywood'da ilginç bir şey oldu. Birçok yetişkin draması yayınlandı ve bunların hepsi Hristiyan inancını yeni bir ciddiyetle ele aldı. *The Green Mile, The End of the Affair, Dogma, The Big Kahuna, The Third Miracle* gibi R-rated filmler, sinemaseverleri Tanrı'yı ve O'nun varlığının hayatlarındaki etkisini düşünmeye davet etti. Doğru, kilise ve hiyerarşisi hala alay konusu ediliyordu—ama çoğu zaman hak ettiğimizi alıyoruz. Bununla birlikte, Tanrı'nın gerçekliği, inancın merkeziliği ve itaatin önemi benimsendi. Bu film öykülerinde zaman zaman argo, grafik şiddet ve/veya açık cinsellik vardı. Herkes için uygun değiller—özellikle gençler için değil. Ancak bu filmlerin inanç ve şüphe konularını ele alış biçimindeki tutku, film yapımcılarının Hristiyan inancını ele almaya yönelik yeni bir açıklığa işaret ediyor.

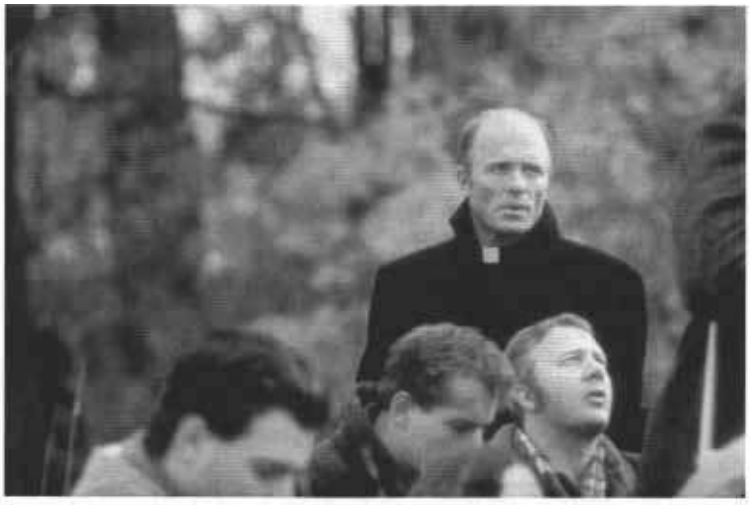

Peder Frank (Ed Harris), bir mucizenin gerçekleştiği yeri ziyaret ediyor. *Üçüncü Mucize* (Hollandaca, 1999). Fotoğraf: Pierre Vinet. Telif hakkı 1999 Sony Pictures Classics'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

Yeşil Yol'u (The Green Mile) tanıyacaktır . İki genç kızın ölümü nedeniyle haksız yere hapse atılan siyahi bir mahkumun hikayesini anlatmak için İsa imgelerini kullanması gözlerinizi yaşartacaktır. (Filmi son zamanlarda yapılmış en iyi "İsa filmlerinden" biri olarak gören ve film üzerine vaazlar veren birçok papazdan haber aldık.) Graham Greene'in İlişkinin *Sonu (The End of the Affair)* ise cevaplanan bir duanın ve bunun sonucunda ortaya çıkan bedelin hikayesini anlatıyor. Duanın etkinliğine olan inanç ciddiye alınıyor, aynı şekilde Tanrı'ya verilen sözleri yerine getirmenin önemi de vurgulanıyor.

Kevin Smith'in *Dogma filmi* , Katolik Kilisesi'nin "kutsal değerlere saygısız" tasviri nedeniyle ülke çapında manşetlere taşındı. Ancak bu X kuşağı filmiyle ilgili tartışmalarda neredeyse gözden kaçan şey, Hristiyan Tanrısı'nı tüm yaşamın ve iyiliğin kaynağı olarak gören radikal bağlılığıydı. Smith, filmi "kültürlü ve dine karşı küçümseyici" olan arkadaşlarını Hristiyan inancını düşünmeye teşvik etmek için çektiğini söylüyor. Kevin Spacey ve Danny Devito'nun başrollerini paylaştığı *The Big Kahuna* ise endüstriyel yağlayıcı satan üç satıcıyı konu alıyor. Hayatın belirsizlikleriyle boğuşan ve Tanrı'nın hayatları hakkında söyleyecek bir şeyi olup olmadığını tartışan bir grup insan bir araya geliyor.

Bu da bizi grubun son filmi olan *Üçüncü Mucize'ye getiriyor* . Çoğunuz şüphesiz "Bunu hiç duymadım" diyeceksiniz. Bu çok yazık, çünkü grubun en iyisi olabilir. Aralık 1999'un sonlarında sınırlı sayıda sinemada gösterime giren film, harika eleştirilere rağmen hak ettiği genel pazarlamayı hiçbir zaman alamadı. Neyse ki, yerel video mağazanızda bulabilirsiniz.

1979 yılında Chicago'da geçen film, kilisedeki görevini bırakıp bir otelde kalan ve toplumun dışlanmış kesimiyle birlikte bir aşevinde yemek yiyen Katolik rahip Frank Shore'un hikayesini anlatıyor. Rahip Frank, kilise hiyerarşisi tarafından mucize ve azizlik iddialarını araştırmakla görevlendirilen bir postülatördü. Bir adamın sözde kahramanca erdemini çürütmek zorunda kaldığı süreçte, Frank aynı zamanda bu adamın mucizelerine inanmaya başlamış olan tüm bir cemaatin inancını da yok etti. Frank'in kilise üstleri, bu tür batıl inançları ortaya çıkardığı için memnun oldular, ancak sıradan insanların samimi inancını yok etmenin ağırlığı, Frank'in kendi inancını sorgulamasına neden oldu.

Kilise tekrar kapısını çaldığında, Frank sadece başka bir olası azizin inancını ve iyi işlerini değil, kendi inancını ve iyi işlerini de araştırmaya mecbur kalır. Böylece film, hem ruhani bir hac yolculuğuna hem de bir dedektif hikayesine dönüşür ve içine bir de aşk hikayesi eklenir.

Frank Shore'u canlandıran Ed Harris, rolünde son derece inandırıcı. Şüphecilikle lanetlenmiş, üstleri tarafından sürekli baskı altında tutulmuş ve cinsel arzularla baştan çıkarılmış olsa da, boyun eğmeyi reddediyor ve bunun yerine Tanrı'ya ve kilisesine sadık kalmayı seçiyor. Ve bu baştan çıkarıcı arzular gerçek. Frank ve Roxanne (Anne Heche) arasındaki kimya neredeyse patlayıcı. Üstlerinin kilisenin modern ve uygun şekilde batıl inançlardan arınmış olarak algılanması konusundaki endişesi göz korkutucu. Ve kendi rahiplik çağrısıyla ilgili trajik olaylar, çoğumuzun inancını sarsacak nitelikte. Frank ile birlikte acı çekiyor ve onun mücadelesini hissediyoruz. Aynı zamanda onunla birlikte seviniyoruz.

1970'lerde Katolik Kilisesi'nde birinin aziz ilan edilmesi için, kanunlara göre kişinin saf olması ve yaşamı ve hizmeti sonucunda üç mucizenin gerçekleşmesi gerekiyordu. Hikaye ilerledikçe, ki oldukça iyi bir hikaye, gerçekten de belgelenen iki mucize gerçekleşiyor. Ancak üçüncü mucizenin ne olduğu açık değil. Belki de bu, inancın kendisinin mucizesidir; Frank'te yeniden doğan ve film izleyicilerinde de güçlenecek bir inanç.

Birçok Hristiyan, artık düzenli olarak kiliseye gitmeyen veya hiç gitmemiş olan ancak manevi deneyimlerini paylaşmaya açık olabilecek arkadaşları, meslektaşları ve aile üyeleriyle inançları hakkında konuşmanın yollarını arıyor. Bir komşunuzu veya arkadaşınızı *Üçüncü Mucize filmini izlemeye davet etmeyi deneyebilirsiniz. Sonrasında bir fincan kahve eşliğinde harika bir sohbet ortamı yaratacaktır. Bu, sadece Hristiyanlık öyküsünün bir kısmını başkalarıyla paylaşma fırsatı sunmakla kalmayacak, aynı zamanda inancınızın* güçlenmesine de vesile olabilir . Biliyoruz; bizim başımıza geldi.

Diyalog Metinleri

Ruhça yoksul olanlar ne mutlu, çünkü göklerin krallığı onların olacaktır... Alçakgönüllüler ne mutlu, çünkü yeryüzünü miras alacaklardır... Merhametli olanlar ne mutlu, çünkü merhamet göreceklerdir. Kalbi temiz olanlar ne mutlu, çünkü Tanrı'yı göreceklerdir.

Matta 5:3, 5, 7-8

İnanıyorum; inançsızlığıma yardım et!

Markos 9:24

İman ise, umut edilen şeylerin gerçekleşeceğine dair güvence, görülmeyen şeylerin kesinliğidir.

İbraniler 11:1

Vaat eden sadık olduğundan, umudumuzun itirafına sarsılmadan sımsıkı sarılalım. Ve birbirimizi sevgiye ve iyi işlere teşvik etmeyi düşünelim.

İbraniler 10:23-24

Tartışma Soruları

1. Bu filmde İncil'deki Mutluluk Bildirileri nasıl ele alınabilir? Gerçek azizliğin bir ölçütü olarak nasıl değerlendirilebilirler? Peder Short'un veya Başpiskopos Werner'in azizlik anlayışıyla nasıl karşılaştırılabilirler? Bir azizi nasıl tanımlarsınız? Filmden öğrendiklerimize göre, Helen O'Regan inancını nasıl yaşadı? Azizlik tanımınıza göre, o bir aziz miydi?

2. Günümüz dünyasında mucizeler hâlâ gerçekleşiyor mu, yoksa bunlar sadece batıl inanç ve dolandırıcıların işi mi? *Üçüncü Mucize filminin ön gösteriminde,* sofistike, şehirli, çoğunlukla genç ve kiliseye gitmeyen izleyiciler bu soruyu sordu. Film ekibi izleyicilere sormak için kendi sorularını hazırlamış olsa da, izleyiciler bunu kabul etmedi. Bu tür mucizelerin ve inancın günümüzde gerçekleşip gerçekleşemeyeceği ve filmin de sorduğu gibi, mucizelerin hiç boşa gidip gitmediği hakkında konuşmak istediler. O gece sinemada olsaydınız, mucizeler hakkındaki

sohbete nasıl dahil olurdunuz? Hiç mucize yaşadınız mı? Bunun bir mucize olduğunu nasıl anladınız? Deneyiminizi başkalarıyla paylaştığınızda, onların tepkileri nasıl oldu?

3. Film boyunca Peder Frank ve Roxanne nasıl değişime uğradılar? Sizin bakış açınızdan filmdeki en önemli mucize hangisi? Filmde tasvir edilen üçüncü bir mucize var mı?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 11 [45:35–49:20]—"Frank'ın İtirafı." Frank, arkadaşı John'un günah çıkarma odasına gider. Ona, "İman nereye gidiyor? ... İman senden nasıl uzaklaşıyor, John?" diye sorar. Tanrı'ya bağırır, "Vazgeçeceğim, her şeyden vazgeçeceğim.... Sadece doğru olmasını istiyorum…!" John nasıl yanıt verir (sözleriyle ve/veya davranışlarıyla)? İyi ya da kötü, hangi dersleri çıkarabiliriz? Yuhanna'dan, bir Hristiyan kardeşinizin şüphelerine nasıl karşılık vereceğiniz konusunda bir soru var. Şüphelerle boğuşan bir arkadaşınıza nasıl karşılık verirdiniz?

2. Bölüm 13 [54:10–57:50]—"Tanrı ile Pazarlık." Frank, Roxanne ile rahipliğe nasıl çağrıldığını paylaşıyor. Söylediklerinde sizi en çok etkileyen ne oldu? Nasıl hissettiniz? Hayatı mucizeler ve trajedilerle nasıl şekillendi? Hiç Tanrı ile pazarlık yaptınız mı? Ne oldu? Ne hissettiniz?

3. Bölüm 18 [1:10:15–1:17:30]—"Frank'in Kararı." Frank, Roxanne ile buluşup annesinin aziz ilan edilmesi için tavsiyede bulunacağını söyler. Roxanne, "Mutlu olmalı mıyım?" diye sorar. Frank, "Hayır, zaten mutlu olacağını düşünmemiştim" der. Neden? Bu karar, Frank'in inancı ve Roxanne ile olan ilişkisi açısından hayatında neyi temsil ediyor? Roxanne haklı olarak incinir, peki Frank ne hissediyor? Sizin bakış açınızdan, bu filmdeki inancının dürüst bir tasviri mi? İnancınızdan dolayı pahalıya mal olan bir karar verdiğiniz bir zamanı düşünün. Nasıl hissettiniz?

4. Bölüm 28 [1:51:40–1:54:25]—"Üç Yıl Sonra." Melek gibi bir sese sahip küçük bir çocuk şöyle şarkı söylüyor: "Gözlerinizin önünde dünya açılıyor. Nefretimi eriteyim. Böylece sizi tanıyabileyim, böylece sizi tanıyabileyim. Korkumu feda edeyim. Böylece sizi görebileyim, böylece sizi görebileyim." Frank, bir grup çocuk için ilk komünyon ayinini yeni bitirmiş ve onlarla fotoğraf çektirmekten keyif almaktadır. Bu dokunaklı şarkı, filmdeki Frank'in yolculuğuyla nasıl bir bağlantı kuruyor? Filmin sonu, onun yolculuğunu nasıl bir sonuca bağlıyor?

Bonus Materyal

Yönetmen Agnieszka Holland, dindar bir Katolik. Senaryoyu okuduğunda, inancı ciddiye aldığı için derinden etkilendi. Baş karakter Frank Shore'un, "tıpkı benim gibi" günümüz dünyasında, bunca sorun, acı, materyalizm vb. arasında inancını korumak için mücadele ettiğini söylüyor. Başka sorular da onu cezbediyordu. Aziz olmak ne anlama geliyor? Kilisenin bugün ne tür bir azize ihtiyacı var? Katolik Kilisesi bugün insanlar için ne ifade ediyor? Bu nedenle, filmi yapma motivasyonlarından biri de inanç ve din konularını olumlu ve etkileyici bir şekilde ele almaktı. Bunun, daha önce birlikte çalıştığı Ed Harris'i Frank Shore rolünü oynamaya ikna edemeden mümkün olmayacağına karar verdi. Ona senaryoyu gönderdi ve Harris senaryoyu beğendi. Her

ikisi de hikayeyi canlandırmanın "hayatımızın birkaç ayını bir tür manevi yolculuktan geçerek geçirme fırsatı" olduğunu düşündüler.

İlk sahnenin, Bystrica'nın bombalanmasının çekimleri, eski Yugoslavya'daki gerçek bombalamadan sadece bir hafta önce Slovakya'da gerçekleşti. Filmde çok az özel efekt kullanıldı. Holland, mucizevi olanı, inancın boyutunu, özel efektler yerine karakterlerin duyguları aracılığıyla tasvir etmeyi amaçladı (aynı dönemde çıkan abartılı gerilim filmi *Stigmata'nın aksine). Eleştirmen Chuck Rudolph'un yazdığı gibi, " Üçüncü Mucize'nin en iyi yanı* , ne kadar küçük ve sakin bir film olmasıdır." Holland, kitabın kullandığı 1990'lardan 1970'lere zaman dilimini değiştirdi çünkü II. John Paul 1984'te resmi azizlik için gereken mucize sayısı ile ilgili kuralları değiştirdi. Daha önce aziz ilan edilmek için üç mucize gerekiyordu; bugün sadece bir mucize yeterli.

Katolik Kilisesi ve işleyişi hakkında bir film, doğal olarak birçok rahibi içerir. Holland, çeşitli karakterlerin kilisenin farklı yüzlerini -politik, pastoral, ekonomik, ruhani- temsil etmesini sağlamaya çalıştı. Kilisenin tek boyutlu, klişeleşmiş bir tasvirini istemedi. Holland ayrıca karakterlere kendi hayatından da bazı unsurlar kattı. Örneğin, Helen O'Regan'ın ibadet ettiği St. Stanislaus Kilisesi'ndeki rahip Peder Paul Panak'ın adı, Holland'ın çocukluktaki dadısı Paulina Panak'ın adından gelmektedir.

Üçüncü Mucize'nin çekilmiş olmasından ve Tanrı'nın krallığında mucizelerin devam etmesinden memnun olacaksınız . Holland, film hakkındaki yorumunu izleyicilere teşekkür ederek ve onlara bir mucize dileyerek sonlandırıyor.

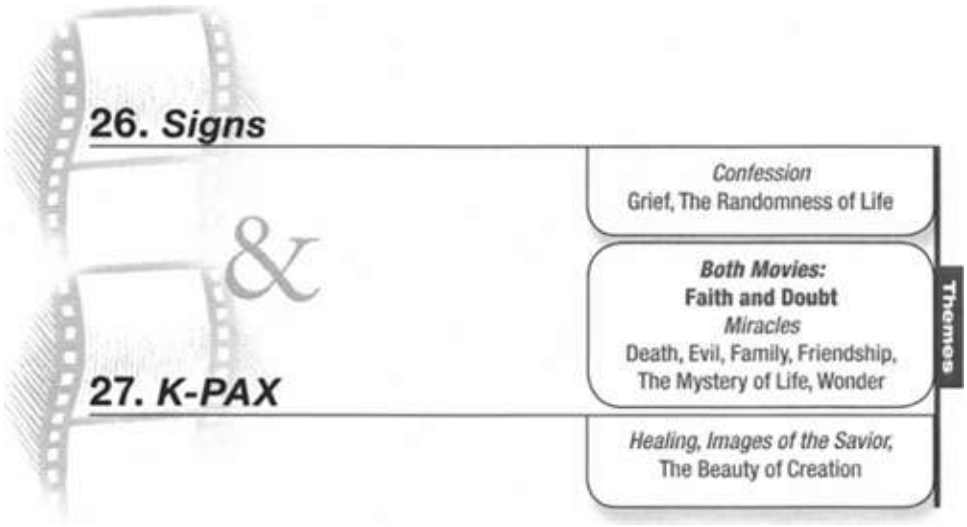

İşaretler
ABD, 2002
106 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Mel Gibson, Joaquin Phoenix, Cherry Jones, Rory Culkin, Abigail Breslin, Patricia Kalember, M. Night Shyamalan
Yönetmen: M. Night Shyamalan
Senarist: M. Night Shyamalan
Yaş sınırı: PG13 (kısa süreli şiddet, hafif küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD Özellikleri: "İşaretler Oluşturma"—altı yapım belgeseli, silinmiş sahneler, storyboard'lar: çok açılı özellik, M. Night Shyamalan'ın ilk uzaylı filmi

K-PAX
ABD, 2001
123 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Kevin Spacey, Jeff Bridges, Mary McCormack, Alfre Woodard, David Patrick Kelly
Yönetmen: Iain Softley
Senarist: Charles Leavitt
Yaş sınırı: PG13 (kısa süreli şiddet, yetişkinlere yönelik dil ve temalar)
DVD Özellikleri: Yönetmenin yorumu; yapım aşaması belgeseli; alternatif son; silinmiş sahneler; Jeff Bridges'in çektiği "K-PAX'in Yapımı" fotoğrafları; İspanyolca altyazılar

Morgan (Rory Culkin) ve Bo (Abigail Breslin), babaları Graham Hess'e (Mel Gibson) uzaylılardan bahsediyorlar. *İşaretler* (yönetmen: Shyamalan, 2002). Fotoğraf: Frank Masi. Telif hakkı 2002 Touchstone Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Özet ve Teolojik Düşünceler

11 Eylül'ün birinci yıldönümü yaklaşırken, birçok kişinin dikkatini çeken film M. Night Shyamalan'ın " *İşaretler" (Signs) filmi oldu* . Hem duygusal hem de mizahi bir bilim kurgu gerilim filmi olan bu yapım, bize sunulan iki önemli kaynağı göstererek, birçok insanın hayatın süregelen korkularıyla başa çıkmasına yardımcı oldu. İzleyiciler hem ailenin önemini (yakınlarımıza yönelmenin önemini) hem de inancın önemini (hayatın kaosu içinde bile varlığını ve gücünü gösteren bir Tanrı'ya olan inancın önemini) hissettiler. *Newsweek'ten* David Ansen, filmin eleştirisine haklı olarak "Aileler, Korku ve İnanç" başlığını verdi.

Hikaye oldukça sade, tipik yaz macera filmlerinin veya bilim kurgu gerilimlerinin gösterişli efektlerinden ve hızlı kurgularından uzak. Daha çok Hitchcock veya Spielberg'ün *ET'si gibi bir film düşünün* . *Görevimiz Tehlike 2'den* daha iyi . Olayların çoğu, Graham Hess (Mel Gibson) ve çocuklarının yaşadığı küçük, kırsal çiftlik evinde geçiyor. Bir Episkopal rahip olan Graham, karısını tuhaf bir araba kazasında kaybetmiş ve onunla birlikte inancını da yitirmiştir. Ancak hikaye ilerledikçe (çiftliğinin mısır tarlasında garip işaretler belirir ve uzaylılar saldırır), Graham istemeden de olsa inancına geri döner ve biz de onu destekleriz. Hayat, rastgele olaylardan ibaret değildir; olumsuz koşullarda bile inkar edilemeyecek manevi bir özü vardır.

Signs filmini izlerken , biz de diğerleri de sık sık gerginlik içindeydik. Arkamızdan fısıltılar duyduk: "Mısır saplarının bu kadar korkutucu olabileceğini hiç düşünmemiştim." Ama hepimiz sadece korku hissetmedik. Graham ve çocuklarına karşı bir sempati duyduk, hatta terörize edildikleri anlarda onlara destek olduk. Bu aileye duyduğumuz empati gerçekti. Yönetmenin tesadüflerle dolu, alternatif ama inandırıcı bir dünya yaratma biçimine hayran kaldık. Hikayeye girerken duygularımız bir aşağı bir yukarı gidip geldi.

İlk büyük başarısı olan *Altıncı His'te olduğu gibi* , Shyamalan da yaşadığımız kötülüğe nasıl tepki verebileceğimizi araştırmak için en yakınlarımız olan çocuklarımızı kullanıyor. Hayatın bizden aldıklarına o kadar kapılıp gidebilir miyiz ki, bizim için en değerli olanı görmezden gelebiliriz? Çocukların masumiyeti ve güveni bize yol gösterebilir mi? Hayat, anlamsız veya manevi öneme sahip olmayan rastgele olaylar zinciri midir, yoksa çelişkilere rağmen bizi hayret ve umutla dolduran daha derin bir gerçeklik var mıdır? İyi insanların başına kötü şeyler gelir. İyi insanlar nasıl tepki vermelidir?

Signs , 11 Eylül'den sonra bu temaları işleyen ilk bilim kurgu filmi değildi. Kevin Spacey'nin hayatın anlamını ve manevi olasılıkları araştıran filmi *K-PAX* , Dünya Ticaret Merkezi felaketinden hemen sonra gösterime girmişti. Yine, hikaye sadece gizemli olanın rahatsız edici varlığıyla ilgili değil; aynı zamanda ilişkilerin dönüştürücü gücüyle de ilgili.

gibi *, K-PAX de* mizahı, gerilimi ve sevgi dolu ilişkileri ilgi çekici bir hikayede bir araya getiriyor. PROT adında bir gezgin, K-PAX gezegeninden bir uzaylı olduğunu iddia ederek New York'a gelir. Gözlem ve teşhis için bir akıl hastanesine gönderilen PROT'un kimliği keşfedilir. Evrene dair şaşırtıcı bir bilgiye ve hastalarına şifa getirme konusunda azizane bir yeteneğe sahip olan PROT, normal bir insanın göremediği ışığı da görebiliyor ve muzları kabuğuyla birlikte bütün olarak yemeyi seviyor! Film ilerledikçe, psikiyatristi Dr. Powell (Jeff Bridges), hikayesini zihinsel olarak kabul edemese bile, PROT'a giderek daha fazla inanmaya başlıyor. Filmin sonunda, PROT'un akıl sağlığı bozuk bir kişi mi (korkunç bir cinayetin trajik sonucu) yoksa evrimleşmiş bir varlık mı (bir

uzaylı) olduğu konusunda belirsiz bir şekilde kalıyoruz. Ya da ikisi birden olabilir mi?

PROT (Kevin Spacey) ve psikiyatristi Dr. Mark Powell (Jeff Bridges), hastane bahçesinde buluşuyorlar. *K-Pax* (yönetmen: Softley, 2001). Fotoğraf: Suzanne Tenner. Telif hakkı 2001 Universal Studios'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Tıpkı *Signs* filminde olduğu gibi , bu bilim kurgu filminin gücü de hızlı temposunda veya özel efektlerinde değil. *K-PAX'te* bunların hiçbiri yok. Aksine, film gücünü ilişkilerin önemi ve gizemin gerçekliğinde buluyor. İki baş karakter arasında kurulan bağ, izleyicilerin bilimin her zaman cevabı verebilme yeteneğini sorgulamasına neden olmakla kalmıyor (astronom ve psikiyatrist, PROT'u ve bildiklerini açıklamakta eşit derecede yetersiz kalıyor), aynı zamanda bizi hayatta değerli olan şeylere, ailemize ve inancımıza yönlendiriyor. Gizemli yabancı, bir tür İsa figürü olan PROT, Powell'ın yabancılaşmış ailesiyle yeniden bağlantı kurmasına neden oluyor. Akıl hastanesindekiler, PROT'a güvendikçe iyileşiyorlar. Hayatın, günlük dünyamızın sağlayabileceğinin ötesinde bir mucizesi ve anlamı var.

11 Eylül sonrası dönemde can kayıplarını ve kötülüğün gerçekliğini sorgulamaya devam ederken, Hristiyanlar bu Hollywood filmlerinden bir ders çıkarabilirler. Hayatın anlamı öncelikle yapabileceklerimizde (hatta bir Dünya Ticaret Merkezi bile) veya anlayabileceklerimizde (kötülük neden olur?) değil, inançta ve ailede bulunur.

Diyalog Metinleri

Bu yüzden ağzımı tutmayacağım; ruhumun acısıyla konuşacağım; kalbimin burukluğuyla yakınacağım.

Eyüp 7:11

Yüce olan kimdir ki, ona ibadet edelim? Ve ona dua etmekten ne fayda görürüz?

Eyüp 21:15

Yetimlerin babası, dulların koruyucusu, kutsal meskeninde bulunan Tanrı'dır. Tanrı kimsesizlere yaşayacak bir yuva verir; tutsakları refaha kavuşturur.

Mezmur 68:5-6

Akıllı olanlar bunlara kulak versinler ve RAB'bin sarsılmaz sevgisini düşünsünler .

Mezmur 107:43

Sevdiğin eşinle hayatın tadını çıkar, güneşin altında sana verilen boş hayatının bütün günlerini; çünkü bu, hayattaki payın ve güneşin altında çektiğin emeklerin bir parçasıdır. Elin ne yapacaksa onu bütün gücünle yap; çünkü gideceğin Şeol'da ne iş, ne düşünce, ne bilgi, ne de bilgelik vardır.

Vaiz 9:9-10

Işık tatlıdır ve güneşi görmek gözler için hoştur. Uzun yıllar yaşayanlar bile bu ömürden sevinç duymalıdır; ancak karanlık günlerin çok olacağını da unutmamalıdırlar. Her şey geçicidir.

Vaiz 11:7-8

Ruhça yoksul olanlar ne mutlu, çünkü göklerin krallığı onların olacaktır... Alçakgönüllüler ne mutlu, çünkü yeryüzünü miras alacaklardır... Merhametli olanlar ne mutlu, çünkü merhamet göreceklerdir. Kalbi temiz olanlar ne mutlu, çünkü Tanrı'yı göreceklerdir.

Matta 5:3, 5, 7-8

Çünkü eminim ki ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne yöneticiler, ne şimdiki şeyler, ne gelecek şeyler, ne güçler, ne yükseklik, ne derinlik, ne de yaratılışın bütününde bulunan başka herhangi bir şey, bizi Rabbimiz İsa Mesih'teki Tanrı sevgisinden ayırabilecektir.

Romalılar 8:38-39

Tartışma Soruları

Birleşik Sorular

1. Hem *Signs* hem de *K-PAX* bilim kurgu filmleri kategorisine giriyor. Ancak her iki film de bu türü alt üst ediyor. Filmde izleyicinin hayal gücüne çok şey bırakılıyor, abartılı anlatımlar yerine. Ekrandaki her şey. Özel efekt kullanımı minimum düzeyde. Son olarak, karakterlerin birbirleriyle olan derin ilişkileri, hem onlar hem de izleyici için yeni bir anlayış doğuruyor. Kevin Spacey, *K-PAX'ı* bir bilim kurgu masalı olarak nitelendirdi. Filmleri tanımlamanız gerekseydi, ne derdiniz ve neden? Ardından, filmlerin bilim kurgu dünyalarını yaratma biçimleri açısından benzerlikleri veya farklılıkları nelerdir? Ortak temaları nelerdir? Hangi filmi daha iyi film olarak değerlendirirsiniz ve neden?

2. Aile teması her iki filmde de tekrar eden bir unsur. Hem Graham Hess hem de Dr. Mark Powell, kendi keder, şüphe veya işkoliklik dünyalarına o kadar kapılmış durumdalar ki, zaman zaman aileleriyle ilişki kurmakta zorlanıyorlar. Yine de ikisi de kendilerine verilen bir armağanı fark ediyorlar. Sizce mücadeleleri dürüst bir şekilde mi tasvir edildi? Ailelerini takdir etmelerine kim veya ne yardımcı oldu? Ölüm neden sevdiklerimizle olan ilişkilerimize farklı bir bakış açısı kazandırıyor? Hiç ailenizden uzaklaştığınızı hissettiniz mi? Bu filmler ailenizi farklı bir ışıkta görmenize yardımcı oldu mu?

3. Her iki filmin de ele aldığı bir diğer tema ise inanç/inanç ve şüphe. M. Night Shyamalan, filminin inanç için bir metafor olduğunu, Tanrı ile bir adam arasındaki bir konuşmayı anlattığını söylüyor. Ancak bu konuşma, çocukları, kardeşi Merrill, Polis Memuru Caroline Paski veya hatta karısını kazara öldüren Ray Reddy gibi diğer karakterler aracılığıyla da gerçekleşiyor. Kevin Spacey, *K-PAX'ın* temel bir soru sorduğunu söylüyor: "Bildiklerimizin ötesinde inanabilir miyiz - inanma kapasitemiz var mı?" Yine, çeşitli diğer karakterler de tartışmaya seslerini ekliyor; örneğin Dr. Powell'ın kayınbiraderi Steve, "Neye inandığımı bilmiyorum, ama ne gördüğümü biliyorum" diyor. Bu filmler izleyiciyi sohbete katılmaya davet ediyor, o halde siz de katılın. Neye veya kime inandığınızın bir önemi var mı, yoksa önemli olan sadece inanç mı? Hayat rastgele mi, yoksa her şeyin bir amacı mı var? Neden iyi insanlara kötü şeyler oluyor? Mucizeler olur mu? İnanç ve şüphe arasındaki ilişki nedir? Akıl/bilim? Arkadaşlarınızla filmi izledikten sonra, size "İsa gerçekten söylediği kişi miydi yoksa Protestanlar gibi sadece hayalperest miydi?" diye sorsalar nasıl cevap verirdiniz?

4. Her iki filmin sonlarını karşılaştırın. Birinin sonu oldukça belirsiz (PROT bir uzaylı mı yoksa ağır hasta bir adam mı?), diğerinin sonu ise belki de fazla net bir şekilde çözülmüş. Filmlerin sonları nasıl işledi? Bütünlükleri var mıydı? İzleyici olarak tatmin oldunuz mu, kendinizi sorgulanmış mı hissettiniz yoksa aldatılmış mı oldunuz?

5. Yukarıdaki diyalog metinlerine bir göz atın ve her birini filmlerden biri veya ikisiyle birlikte diyalog haline getirin. Açıkçası, bazıları diğerlerinden daha iyi birer eş. *K-PAX'tan açıkça görünen bir metin olan 1 Korintliler 13 dahil edilmemiş. Ancak, hastanın metni okurken psikiyatri servisinde başka neler olup bittiğini sorabilirsiniz. Film yapımcılarının ne anlatmaya çalıştığını düşünüyorsunuz? Peki ya hastanın PROT'a İncil'ini K-PAX'a* götürüp götüremeyeceğini sorduğu sahne ? Bu, sevgi pasajının sempatik bir yorumu mu?

Klip Konuşmaları

İşaretler

1. Bölüm 5 [20:32–25:40]—“Son Dakika Haberleri.” Tarladaki çemberlerle ilgili haberleri duyan Graham, ailesini “günlük işlere odaklanmaları” için kasabaya götürür. Kasabada, her aile üyesi kendi işini hallettikten sonra akşam yemeği için yerel pizzacıda bir araya gelir. Her birinin yerel halkla ilginç veya komik etkileşimleri olsa da (mizahın veya abartılılığın tadını çıkarmaktan çekinmeyin—unutmayın, bu bir bilim kurgu filmi!), Graham'ın eczanedeki genç kızla yaptığı konuşma, birçok insan için inancın bir yönünü—yargılanma korkusunu—gösterir. Neden şimdi böyle bir itirafta bulunuyor ve neden ona? Sizce itirafı dürüstçe mi yansıtılıyor? Yoksa film yapımcısı, başa çıkma biçimlerimizi hatırlatmak için dini bir biçimle mi oynuyor? Korkuyla mı? Sahne sempati uyandırıyor mu? Filmdeki diğer küçük ipuçları (karakterlerin sözleri veya eylemleri) inancı nasıl yansıtıyor?

2. Bölüm 10 [39:30–48:50]—“On Dört Işık.” Aile, uzaylılarla ilgili haberler geldikçe televizyonun başına kilitlenmiştir. Çocuklar uyurken, Merrill, dünyanın sonu olup olmadığını merak ederken Graham'dan biraz teselli ister. Graham, “insanlar iki gruba ayrılır” konuşmasını yapar. Kardeşine tam olarak ne söyler? İnsanlar hakkındaki açıklamasına katılıyor musunuz? Merrill'e ve izleyiciye şöyle der: “Kendinize sormanız gereken tek şey, ne tür bir insan olduğunuzdur? İşaretler gören, mucizeler gören türden misiniz? Yoksa insanların sadece şanslı olduğuna mı inanıyorsunuz? ... Tesadüflerin olmaması mümkün mü?” Bu soruları tartıştıktan sonra, Merrill'in “Ben bir mucize adamıyım” ve Graham'ın “Bizi kollayan kimse yok. Hepimiz yalnızız” yanıtlarını düşünün. Her birinin yaşam deneyimleri, dünyayı nasıl gördüklerini nasıl etkiliyor? Bu sizin için de geçerli mi?

3. Bölüm 18 [1:18:42–1:25:56]—“Bodruma Kilitlendiler.” Uzaylılar, bodrumda saklanan aileye ulaşmaya çalışır ve karanlıkta kısa, korkunç bir an için Morgan'ı yakalarlar. Onların elinden

kurtulan ancak astım krizi geçiren Morgan, babasının göğsünde nefes nefese yatmaktadır. Graham, bir yandan çocuğunu sakinleştirmeye ve nefes almasına yardımcı olmaya çalışırken, diğer yandan da Tanrı'ya olan öfkesini dile getirir. Bu sahne Graham'ın inancında bir dönüm noktası mı? Neden? Oğluna söylediği şu sözlere kulak verin: “Olanlardan korkma. Geçeceğine inan. İnan. Sadece bekle. Korkma... İnan...” Bu sözler bir dua mı? Kim kime konuşuyor olabilir (Graham'ın Morgan'a konuşmasının yanı sıra)?

K-PAX

1. Bölüm 5 [23:32–36:20]—“Ev Gibi.” PROT'u daha iyi anlamaya çalışan Dr. Powell, K-PAX'taki evi hakkında sorular soruyor. Bu süreçte, ona dinleme, evrenin geri kalanı ve insan davranışlarının "aptallığı" hakkında bir ders veriliyor. PROT'un, İsa'ya karşı "göze göz, dişe diş" anlayışı hakkında ne düşünüyorsunuz? Bölümün geri kalanı, Dr. Powell'ın "normal/akıl sağlığı yerinde" hayatı ile PROT'un "sanrısal" hayatını karşılaştıran sahneler içeriyor. Çevresindeki insanlara kimin vakti var? Şifacı kim? Evrenin gizemlerini kim anlıyor? Film eleştirmeni James Berardinelli'nin film hakkındaki incelemesinde yazdığı gibi, "PROT ile İsa arasında benzerlikler görmek için din bilgini olmaya gerek yok." Başka hangi benzerlikleri veya farklılıkları görüyorsunuz?

2. Bölüm 15 [1:38:13–1:47:08]—“Bağlantılı.” PROT'un açıklanan ayrılış tarihi ertesi gün. Hastalar parti yaparken ve onunla birlikte K-PAX'e gitme şansını kazanmak için makalelerini teslim ederken, Dr. Powell PROT'a bir veda içkisi ikram eder. Doktor K-PAX'i ziyaret etmeyi düşünürken, PROT onu yeryüzündeki güzellikleri görmeye teşvik eder. Doktora özellikle ne söyler? İlişkileri, doktorun bağlantı kurma ihtiyacını görmesine nasıl yardımcı oldu? PROT, Dr. Powell'ı hangi olasılıklarla sorguluyor? Bu noktada hangi olasılığa inanıyorsunuz?

3. Bölüm 17 [1:51:30–1:55:10]—“Sahip Olduğunuz Tek Zaman Bu.” Dr. Powell'ın katatonik haldeki Robert Porter ile konuştuğunu görüyoruz (ama diğer hastalarından bahsettikten sonra yüzünde bir gülümseme mi var acaba?). Sonra PROT'un sesini duyuyoruz, son bilgeliğini iyi doktorla paylaşıyor: “Sana bir şey söylemek istiyorum Mark, henüz bilmediğin bir şey, biz K-PAX'lılar yeterince uzun süredir buradayız ve bunu keşfettik. Evren genişleyecek, sonra kendi içine çökecek, sonra tekrar genişleyecek. Bu süreç sonsuza dek tekrarlanacak. Bilmediğin şey şu ki, evren tekrar genişlediğinde her şey şimdiki gibi olacak. Bu sefer yaptığın her hatayı bir sonraki geçişinde yaşayacaksın. Yaptığın her hatayı tekrar tekrar, sonsuza dek yaşayacaksın. Bu yüzden sana tavsiyem, bu sefer doğru yapman. Çünkü sahip olduğun tek zaman bu. "Sahip olmak." Onun bilgeliği hakkında ne düşünüyorsunuz? Ne demek istiyor? PROT, reenkarnasyonun sembolü mü yoksa Vaiz kitabının yazarı Kohelet gibi, hayatın bir armağan olarak tadını çıkarmamızı mı istiyor? (Yukarıdaki Diyalog Metinlerine ve Vaiz 1:3-9'a bakın.)

Bonus Materyal

İşaretler

M. Night Shyamalan şu anda gerçekten büyük genç film yapımcılarından biri olarak kabul ediliyor. *Newsweek* onu "Hollywood'un en gözde yeni hikaye anlatıcısı" ve "yeni Spielberg" olarak adlandırdı. 1970 yılında Hindistan'ın Madras şehrinde doğan Shyamalan, Philadelphia'nın varlıklı bir banliyösünde büyüdü ve Katolik ve Episkopal okullarına gitti. Ebeveynlerinin her ikisi de doktor olmasına rağmen, sekiz yaşında kendisine bir Super-8 kamera verildiğinde film yapımcılığına ilgi duymaya başladı. On yedi yaşına geldiğinde kırk beş ev yapımı film çekmişti. Gişe rekorları kıran ve eleştirmenlerden büyük beğeni toplayan " *Altıncı His" filmi ve "Stuart Little"* filminin senaryosundan sonra , Shyamalan, Indiana Jones maceralarının dördüncü bölümünü yazmak ve üçüncü Harry Potter filmini yönetmek gibi işler için arandı. Ancak kendi projeleri üzerinde çalışmak için bu teklifleri reddetti.

Bu DVD, sıradan olandan yüce olana kadar onunla ilgili harika bonus materyaller içerdiği için bu yönetmen/senarist hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler için harika. İlk olarak, gençken çektiği ilk uzaylı filminden bir klip izleyebilirsiniz. Oradan Shyamalan'ın yazma ve film yapımı hakkındaki vizyonunu dinleyebilirsiniz: Anlamlı hikayeler yaratmak ("kafa"), bireyle bağlantı kurmak ama evrensel temaları ifade etmek ("kalp") ve izleyiciye "lunapark treni yolculuğu" ("bağırsak") yaşatmak. Bu felsefe Jon Boorstin'in felsefesine benziyor (bkz. "Hikayeyi Çözmek" alt başlığı altındaki "Filmlerde Tanrı'yı Bulmak: Bir Giriş" bölümümüz). Film "teolojisini" dinlerken, kendisini kesinlikle bir sanatçı olarak gördüğünü, hayal gücümüzü kullanmamızı istediğini ve yorumlamamıza izin verdiğini fark ettik. Eserlerine kişisel bir yaklaşımla yaklaşıyor. Bize ne düşünmemiz gerektiğini söylemek yerine, bir yol göstermek istiyor. O bir sanatçı, vaiz değil.

DVD'nin ana konusu, *Signs filminin yapım süreci* ; olaylar (1980'lerde ortaya çıkan gerçek ekin çemberleri), insanlar (az çoktur tarzıyla Hitchcock) ve projeye ilham veren hikayeler (*Vücut Hırsızlarının İstilası gibi filmler*) hakkında bilgi vermektir. Bilgisayar grafiklerinin teknik yönlerinden mekan seçimine, oyuncuları motive etme yöntemlerine ve çekimlerle ilgili ilginç hikayelere kadar her şey paylaşılıyor. Dikkat çekici olan, çekimlerin 11 Eylül olaylarından iki gün sonra başlamasıdır. Oyuncular ve ekip, mum ışığında bir anma töreniyle birlikte çalışmaya başladılar. Hemen ardından, filmin belki de en duygusal sahnesi olan (Graham Hess'in ölmekte olan karısıyla konuşması) sahnenin çekimine geçtiler. Bu başlangıç ve ekibin çoğunun Shyamalan'ın önceki iki filminde de birlikte çalışmış olması göz önüne alındığında, DVD'deki özel bölümde güçlü bir topluluk duygusu dikkat çekiyor.

Woody Allen, Mike White ve Kevin Smith gibi Shyamalan da filmlerinde her zaman kendini oynatmıştır; gençliğinde başrollerde yer alırken, son dönemdeki gişe rekorları kıran filmlerinde neredeyse fark edilmeyen rollerde oynamıştır. *Signs filminde* ise, Graham Hess'in karısını yanlışlıkla öldüren adam rolüyle katılımını yeni bir seviyeye taşıdı. Biraz gergin olan Shyamalan, oyuncu kadrosunun mum ışığıyla yapılan kutlamasının fotoğrafını bir cebine, diğer cebine ise itiraf sahnesinin çekiminden bir gün önce ölen büyükbabasının fotoğrafını koydu. Yönetmen ile film arasındaki diğer kişisel bağlantılar arasında, kızının kendi çizimlerinin filmde Bo Hess'in çizimleri olarak kullanılması ve çocukların doğum hikayelerinin Shyamalan'ın kendi çocuklarının gerçek doğum hikayeleri olması yer alıyor. (Çok kişisel olmayan bir ayrıntı ise, Graham Hess

rolünün başlangıçta daha yaşlı bir karakter olarak yazılmış olmasıdır. Hem Paul Newman hem de Clint Eastwood'a rol teklif edilmiş ancak ikisi de reddetmiştir.)

Signs, En İyi Bilim Kurgu Filmi dalında Saturn ödülü de dahil olmak üzere çeşitli ödüllere aday gösterildi. 72 milyon dolarlık bütçesine rağmen, toplam gişe hasılatı 407 milyon dolarla bu rakamı fazlasıyla aştı; bunun yaklaşık 228 milyon doları yalnızca ABD'den geldi.

K-PAX

K-PAX'ın yıldızları *Signs'ın* yıldızları kadar tanınmış olsa da , filmin yönetmeni Iain Softley, M. Night Shyamalan kadar ünlü değil (söylemesi biraz daha kolay olsa da). Softley kariyerinin büyük bir bölümünü İngiltere'de belgeseller ve müzik videoları çekerek geçirdi. İlk uzun metrajlı film çalışması 1992'de Beatles'ın ilk dönemlerini konu alan *Backbeat ile başladı. Softley'nin K-PAX'tan önceki filmleri arasında Hackers* (kült bir klasik) ve dört Akademi Ödülü adaylığı kazanan *The Wings of the Dove* yer alıyor . Daha az ünlü olsa da, Iain Softley aynı zamanda başarılı bir yönetmen.

K-PAX , biri ABD Bilim Kurgu, Fantastik ve Korku Filmleri Akademisi'nden (En İyi Erkek Oyuncu), diğeri ise Image Awards'tan olmak üzere iki adaylık aldı. Filmin bütçesi 48 milyon dolardı (açıkçası Kevin Spacey ve Jeff Bridges ucuz değildi, çünkü filmde gerçek anlamda özel efektler yoktu). Filmin ABD gişe hasılatı toplamda sadece 50 milyon dolar, yurt dışında ise yaklaşık 4 milyon dolar oldu. Bu rakamlar, Hollywood'un günümüzdeki gişe başarıları göz önüne alındığında (özellikle *Signs gibi bir filmle karşılaştırıldığında*) pek de etkileyici sayılmaz. Ama kim bilir, belki de K-PAX'ın parasıyla bu büyük bir meblağdır.

İnancımızı Yaşamak

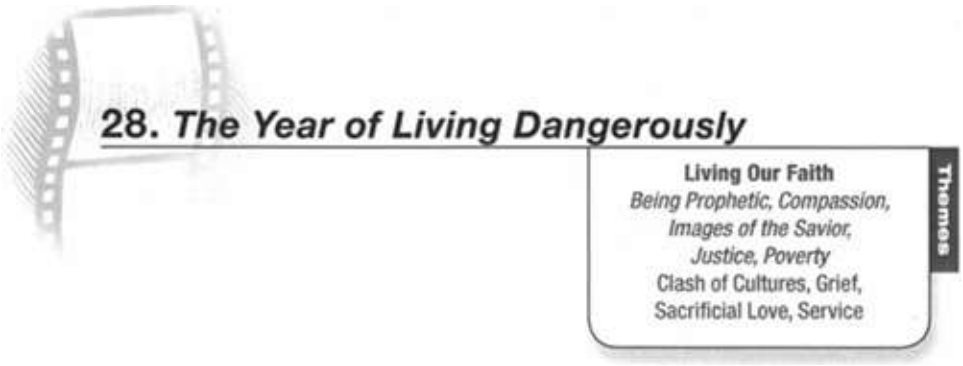

Avustralya, 1982
114 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Mel Gibson, Sigourney Weaver, Linda Hunt, Michael Murphy, Bill Kerr, Paul Sonkkila, Bembol Roco
Yönetmen: Peter Weir
Senaryo yazarları: Peter Weir, CJ Koch, David Williamson
Yaş sınırı: PG (yetişkin temaları, kısa süreli küfür ve şiddet, cinsel sahneler)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, İspanyolca altyazı ve dublaj

Özet ve Teolojik Düşünceler

Sinema salonundaki deneyimlerimiz saf eğlenceden, sanata, hatta ilahi bir ana kadar uzanabilir. *Tehlikeli Yaşam Yılı,* benim (Cathy'nin) hayatımda ilahi bir an, bir dönüşüm anıydı.

1982'de, üniversiteden mezun olup Bank of America'da gayrimenkul değerleme uzmanı olarak ilk işime başladığımda, *Tehlikeli Yaşam Yılı filmini izledim* . Bir hikaye içinde birkaç hikaye anlatan film, Avustralyalı Peter Weir'e ait. (Diğer filmleri arasında *Korkusuz, Tanık, Ölü Şairler Derneği, Truman Şovu* ve *Efendi ve Komutan yer alıyor* - hepsi izlenmeye değer ve her biri büyük tartışmalara yol açacak.) *Tehlikeli Yaşam Yılı* , bir yandan 1965 Endonezyası ve Başkan Sukarno'nun halkının yoksulluğu ile komünistlerin devrimci çağrısı arasında verdiği dengeyi konu alıyor. Aynı zamanda Avustralyalı gazeteci Guy (Mel Gibson) ile İngiliz büyükelçilik ataşesi Jill (Sigourney Weaver) arasındaki bir aşk hikayesi. Diğer Weir filmleri gibi, bu da ayakta durmakla ilgili. Kültürlerin kesiştiği veya çatıştığı (bu durumda Doğu ve Batı) noktalarda geçen hikayeler... Ancak bu çeşitli öyküler, filmde beni en çok etkileyen şeyin bağlamını oluşturuyor.

Guy Hamilton (Mel Gibson) ve Billy Kwan (Linda Hunt) Jakarta sokaklarında yürüyor. *Tehlikeli Yaşam Yılı* (yönetmen: Weir, 1982). Telif hakkı 1982 MGM/UA Entertainment Co.'ya aittir. Tüm hakları saklıdır.

Billy Kwan (oyuncu Linda Hunt tarafından canlandırılan ve muhteşem performansıyla Oscar kazanan) yarı Çinli, yarı Avustralyalı bir kameramandır ve kelimenin tam anlamıyla ve mecazi olarak çevresindekilerin gözüdür. Guy'a Jakarta'nın kalbini, yoksulluk ve insanların acısıyla dolu gecekondu mahallelerini ve arka sokaklarını gösterir. Gördükten sonra Guy, bir gazetecinin yapıları ortaya çıkarması gerektiğini, kişisel olarak dahil olmaması gerektiğini söyler. Ancak Billy onu rahat bırakmaz. Aksine, Tolstoy'un Luka 3:10'dan alıntı yaptığı şu sözü söyler: "Öyleyse ne yapmalıyız?" Billy, Guy'a Tolstoy'un çevresindeki acıları hafifletmek için sahip olduğu her şeyi sattığını söyler. Guy ikna olmaz, ancak Billy de fikrini değiştirmez.

Filmin büyük bölümünde Billy'nin yapısal değişim için Sukarno'nun liderliğine güvendiğini ve aynı zamanda da endişe duyduğunu görüyoruz. Billy, genç bir fahişe ve çocuğuna destek olarak kişisel şefkat eylemlerinde bulunur. Ancak Billy'nin "ailesi" yok olduğunda -çocuk kirli su içerek öldüğünde- rolünü sorgulamaya başlar. Daktilosunda "Öyleyse ne yapmalıyız?" diye hıçkırarak yazar ve hükümete meydan okumaya karar verir. Şöyle yazan bir tabela asar:

SUKARNO, HALKINI BESLEYİN

Ardından başkanın polisleri tarafından öldürülür. Guy ve Jill onu sokakta ölü bulduklarında, yeniden görmeye başlarlar.

“Öyleyse ne yapmalıyız?” Bu cümleyle tiyatrodan ayrıldım ve Cakarta çocuklarının acı dolu gözleri zihnimin ekranına kazındı. Luka 3'te, Vaftizci Yahya tövbe vaaz ederken ve insanları dönüşümlerine layık meyveler vermeye çağırırken bu soruyu ilk kez duyuyoruz. Kalabalık anlamadığında ve “Öyleyse ne yapmalıyız?” diye sorduğunda, onlara ahlaklı ve cömert yaşamalarını söyler: “İki elbisesi olan, elbisesi olmayanla paylaşsın; yiyeceği olan da aynı şekilde

paylaşsın.” Ya da vergi tahsildarlarına, “Size belirlenen miktardan fazlasını toplamayın” (11, 13. ayetler). Luka 4'te, İsa'nın aynı ahlak ve şefkati yankıladığını ve hizmetine şu sözlerle başladığını duyuyoruz: “Rabbin Ruhu üzerimdedir, çünkü O beni yoksullara müjde getirmek için meshetti. Beni tutsaklara özgürlük, körlere görme yeteneği kazandırmak ve ezilenleri özgür bırakmak için gönderdi” (18. ayet).

Hayatımda karşılaştığım insanlar, olaylar ve Kutsal Ruh'un birleşimi beni bu filmi izlemeye hazırlamıştı. Bu bir dönüm noktası, bakış açımın yeniden kazanılması oldu. Ertesi hafta iş yerindeki projem olan bir hastanenin değerleme işine geri döndüm, ancak dünyaya farklı bir gözle bakıyordum. Birkaç hafta içinde izin başvurusunda bulundum ve birkaç ay içinde kısa süreli misyoner olarak çalışmak üzere Meksika'ya gittim. Dönüşümden altı ay sonra, haftada sadece otuz saat çalışarak gençlere kendimi adayabilmek için kendi değerleme şirketimi kurmak üzere işimden istifa ettim. Kilise ve topluluktan, şehrimde kadınlar ve çocuklar için bir sığınak inşa etme yolundaki mali ve siyasi mücadeleye ve kültürlerarası teoloji ve hizmet alanında çalışmaya kadar, son yirmi iki yıl çeşitli görevler, işler, hizmetler ve insanlarla geçti. Ve Billy Kwan'ın, Tolstoy'un ve İncil'in sorusu hâlâ kulaklarımda yankılanıyor gibi görünüyor: "Öyleyse ne yapmalıyız?" Bu soruya daha duyarlı ve Mesih'e daha itaatkâr olmaya çalışırken, Ruh'un önümüzdeki yıllarda bana rehberlik etmesi için dua ediyorum.

Diyalog Metinleri

Ama sizi sürgüne gönderdiğim şehrin iyiliğini arayın ve onun için RAB'be dua edin; çünkü onun iyiliğinde sizin de iyiliğiniz olacaktır.

Yeremya 29:7

Ey insanoğlu, O sana neyin iyi olduğunu bildirdi; RAB senden ne istiyor ki, adalet yapmanı, iyiliği sevmeni ve Tanrınla alçakgönüllülükle yürümeni istiyor?

Mika 6:8

Yahya, vaftiz olmak için kendisine gelen kalabalığa şöyle dedi: "...Tövbenize yakışır meyveler verin..." Kalabalık ona, "Öyleyse ne yapmalıyız?" diye sordu. Yahya onlara şöyle cevap verdi: "İki elbisesi olan, elbisesi olmayanla paylaşsın; yiyeceği olan da aynı şekilde yapsın... Kimseden tehdit veya iftira yoluyla para gasp etmeyin."

Luka 3:7-8, 10-11, 14

İsa Nasıra'ya geldiğinde... sinagoga gitti... Okumak için ayağa kalktı ve kendisine peygamber İşaya'nın kitabı verildi. ... Şu yazılı yeri buldu: “Rabbin Ruhu üzerimdedir, çünkü O beni yoksullara müjde getirmek için görevlendirdi. Beni tutsaklara özgürlük, körlere görme yeteneği kazandırmak, ezilenleri özgür bırakmak ve Rabbin yılını ilan etmek için gönderdi.” "Lütuf." ... Sonra onlara şöyle demeye başladı: "Bugün bu kutsal yazı sizin işitmenizle yerine geldi."

Luka 4:16–19, 21

Tartışma Soruları

1. Peter Weir, kültürler arasındaki çatışmayı ve insanların dünyalarına nasıl uyum sağlamaya çalıştıklarını tasvir etmede ustadır. (Weir'in üslubu ve genel temaları hakkında daha fazla bilgi için *Korkusuz (Fearless) tartışmasına bakın* .) Aşağıdaki karakterlerin Endonezya'da bulunmalarının değerlerini ve motivasyonlarını açıklayın: Guy Hamilton, Billy Kwan, Jill Bryant, Kumar, Peter Curtis, Albay Henderson ve Wally. Guy ve Billy'yi "dünyada evlerinde değiller" (Billy'nin sözleri) olmaları bakımından benzer kılan nedir?

2. Billy Kwan, Guy'a, "Senin gözlerin olabilirim" der. Fahişelerin ne kadar ucuza bulunabileceğinden bahseden Peter Curtis'e ise, "Açlık harika bir afrodizyak!" der. Peter'ın cevabına dikkat edin: "Devam et Billy. Devam et. Seni eski çarmıha çivileyeceğiz!" Billy ne tür bir figürdür—bir peygamber mi, bir kurtarıcı mı? Ölümü Guy'a nasıl bir kurtuluş getirir?

3. Guy film boyunca nasıl değişiyor? Neleri görmeye başlıyor? Billy'nin ölümünden sonra körlüğü nasıl bir anlam kazanıyor (bkz. Elçilerin İşleri 9:8-9)? Guy'ın hangi son davranışı eski değerlerinden döndüğünü gösteriyor?

4. Etkileyici sahnelerle dolu bir filmde, hangisi sizi derinden etkiledi? Bu film size yeni bakış açıları kazandırmada nasıl yardımcı oldu? Acı çekenlere önem vermek veya dünyadaki acıları hafifletmek için sorumluluk almak konusunda neler öğrendiniz?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 4 [4:55–11:30]—“Cakarta Sokakları.” Yeni gelen Guy, Billy ile birlikte Cakarta sokaklarında yürürken, Korkunç yoksulluk ve açlıkla ve Endonezyalıların Batı'ya duyduğu tiksintiyle karşı karşıya kalıyorlar. Bu ezici sorunlara verilebilecek olası tepkileri tartışıyorlar. Billy, Tolstoy'dan, Luka 3'ten (bkz. Diyalog Metinleri) alıntı yapıyor ve ekliyor: "Şunu destekliyorum ki, büyük sorunları düşünmemelisiniz. Önünüzdeki sefaletle ilgili elinizden geleni yapmalısınız. Işığınızı ışığın toplamına ekleyin." Guy'ın cevabı ne olur? Billy onun cevabını kabul eder mi? Kendi ülkemizde benzer sahneler yaşandığında, bir tepkiyle nasıl başa çıkarsınız?

2. Bölüm 9 [33:35–40:00]—“Billy'ye Güvenmek.” İlk kez Billy'nin Guy'a verdiği sözü nasıl yerine getirdiğini görüyoruz. Bir fahişeye ve hasta oğluna yiyecek, oyuncak ve para getiriyor. Daha sonra, bungalovunda kadın ve yine Luka metni üzerine düşünüyor. Şöyle yazıyor: “Tanrı'nın yolumuza çıkardığı herkese sevgimizi vermeliyiz.” Cevabı hakkında ne düşünüyorsunuz? Tanrı'nın yolunuza kimleri çıkardığını düşünün. Merhametinize veya adalet eylemlerinize ihtiyacı olan biri var mı?

3. Bölüm 20 [1:28:25–1:32:23]—“Yıkılmış Bir İnanç.” Billy, kadını ve çocuğu ziyaret eder ancak küçük çocuğun öldüğünü öğrenir. Acı içinde Batılı gazetecilere karşı öfkelenir ve Guy ile tartışır. Daktilosunun başına döndüğünde ağlar. Acıyla dolu bir şekilde, “Öyleyse ne yapmalıyız?” diye sorar. Billy ne yapar ve sonuçları nelerdir? Başına gelenleri, Luka 4. bölümde İsa'nın tapınaktaki

konuşmasından sonra insanların ona yapmak istedikleriyle karşılaştırın. Benzerlikler nelerdir? Farklılıklar nelerdir?

Bonus Materyal

Fearless hakkındaki tartışmada da belirtildiği gibi , Peter Weir, hikayelerini filme dönüştürmek için müzikten ilham alıyor. *Tehlikeli Yaşam Yılı'nda* bunun örneğini "Eylül" adlı parçada görüyoruz. Richard Strauss'un *Dört Son Şarkısı'ndan* , Kiri Te Kanawa tarafından seslendirilen bu dokunaklı solo, filmdeki iki sahnede bize eşlik ediyor. İlk olarak Billy'nin, Billy'nin bungalovunda Jill'i özleyen Guy için çaldığı sahnede duyuyoruz. (Guy ona aşık olmuştur, ancak Jill onunla bir ilişkiye girmekten korkmaktadır.) Sonra, Billy'nin ölen çocuğu için duyduğu kederle boğuştuğu sahnede tekrar duyuyoruz. Her iki durumda da müzik, bu iki adamın yaşadığı aşkın derinliğini hissetmemize yardımcı oluyor.

Weir, sosyal konulara değinmesiyle de tanınıyordu ve filmin birçok yoksul ülkedeki durumun vahimliğini doğru bir şekilde yansıtmasını istiyordu. Bu nedenle Filipinler'de çekim yaptı, ancak ekip İslam topluluğundan tehditler aldıktan sonra ayrılmak zorunda kaldı. Daha sonra o ve ekibi, 1965 Endonezya'sının sefaletini, yoksulluğunu, gürültüsünü, sıcağını ve duygularını bir film platosunda yeniden yaratmak zorunda kaldılar.

Tehlikeli Yaşam Yılı, bir Akademi Ödülü ve bir New York Film Eleştirmenleri Birliği ödülüne aday gösterildi. Her iki ödül de En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülüydü ve Linda Hunt, yarı Çinli, yarı Avustralyalı bir adamı canlandırdığı çarpıcı performansıyla bu ödülü kazandı. Film ayrıca 1983 Cannes Film Festivali'nde de yarıştı. Filmin bütçesi sadece 6 milyon dolardı ve toplam gişe hasılatı 10 milyon doların biraz üzerindeydi. Hollywood standartlarına göre kesinlikle kayda değer olmasa da, düşük bütçe ve gişe hasılatı, yoksulluk hakkında bir film için oldukça uygun görünüyor.

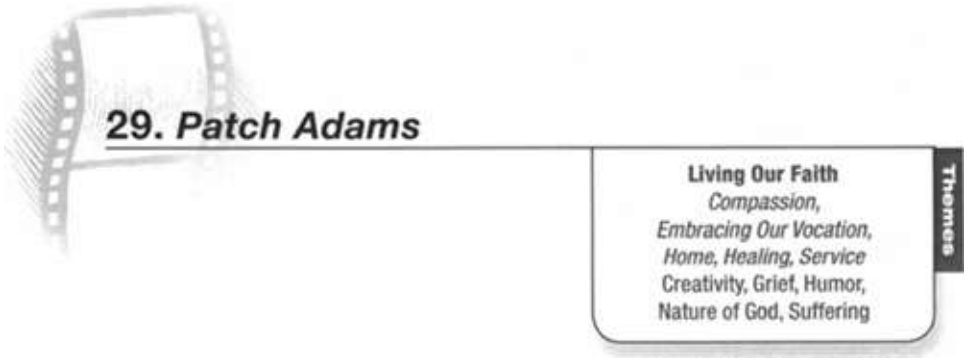

ABD, 1998
120 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Robin Williams, Daniel London, Monica Potter, Philip Seymour Hoffman, Bob Gunton, Michael Jeter, Harold Gould, Irma Hall
Yönetmen: Tom Shadyac
Senarist: Steve Oedekerk
Hunter Doherty Adams ve Maureen Mylander'ın "Gesundheit: *Good Health Is a Laughing Matter*" **adlı kitabından uyarlanmıştır .**
Yaş sınırı: PG13 (yetişkinlere yönelik temalar ve mizah, kısa süreli küfür içerir)
DVD İçeriği: yapım notları, oyuncu ve film yapımcılarının biyografileri, sinema fragmanı, kamera arkası görüntüleri, yönetmen yorumu ve "Gülmenin Tıbbi Değeri"

Özet ve Teolojik Düşünceler

Öğretmenlikten aldığımız ilk izin dönemlerinden birinde, İspanya'nın Malaga şehrinin dışında küçük bir kasabada yazıyor ve hayatın tadını çıkarıyorduk. Cervantes'in ülkesinde, tüm filmler İspanyolca dublajlıydı; altyazı nadiren kullanılıyordu. İspanyolcaya hakim olan Cathy bunu çok severken, Rob üç ay boyunca film izleme alışkanlığını bir kenara bırakmak zorunda kaldı (filmden sadece zevk değil, aynı zamanda iş de elde eden biri için zor bir durumdu).

Patch Adams filmini izlemek için İspanya'da yaşayan Kolombiyalı bir misyoner ailesinden bazı yerel arkadaşlarıyla bir araya geldi . Filmi Amerika'da izlemiştik, ama başka bir dilde yeni şeyler duyuyorsunuz, bu yüzden Cathy de gitti. Güldüler; ağladılar; kendilerini filmde gördüler. Cathy, ailenin sekiz yaşındaki futbol tutkunu Efy'ye filmin en sevdiği bölümünün ne olduğunu sorduğunda, Efy hiç tereddüt etmeden şöyle cevap verdi: "En sevdiğim bölüm Patch'in Tanrı'ya 'Benimle konuş' dediği sahneydi. Ve Tanrı onunla konuştu. Ona bir kelebek gönderdi."

"Küçük çocukların bana gelmesine izin verin, onları engellemeyin; çünkü göklerin krallığı böylelerine aittir" (Matta 19:14). Çocuklar bir şekilde bunu anlamış ve bu film birçok yetişkin izleyiciyi bile etkilemiştir. Film hakkında ve günümüzdeki sağlık hizmetlerinin dehşetine ne kadar çok empati kurabildiklerine ve Dr. Patch Adams gibi bir kahramana duydukları ihtiyaca dair yüzlerce e-posta mesajı geldi. Ancak eleştirmenler filmi "utanmazca duygusal" veya "duygusal faşizm" olarak yerden yere vurdular. Diğer eleştiriler ise arada sırada bir doktordan geldi. Filmi izledim ve rahatsız oldum. Sıradan izleyicilerle profesyonel eleştirmenler veya uygulayıcılar nasıl bu kadar zıt görüşte olabilirler? Belki de profesyoneller *Patch Adams'ın* amacını yanlış anlamışlardır .

Patch Adams (Robin Williams) hastanede çocuğuyla birlikte. *Patch Adams* (yönetmen: Shadyac, 1998). Telif hakkı 1998 Universal Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Popüler TV dizisi *MASH'in yapımcıları Mike Farrell* ve Marvin Minoff, *Los Angeles Times'ta* filmin "tıp uzmanlarına bir saldırı" değil, "yanlış giden bir tıp kurumuna yönelik tuhaf ama endişe verici bir eleştiri" olduğunu yazdılar. Kesinlikle! Çünkü film, bir adamın sağlık sistemi içindeki yolculuğunu anlatan gerçek bir hikaye.

Film, Patch'in bir akıl hastanesine yatırılmasıyla başlıyor. Orada gördüğü acımasız muamele, onu diğer hastalara nezaket ve kahkaha ile yaklaşmaya teşvik ediyor. Bu süreçte iyileşiyor. Mizahın sağlığa nasıl yardımcı olabileceğini deneyimledikten sonra, hayatını başkalarına yardım etmeye adamak için tıp fakültesine girmeye karar veriyor. Ne yazık ki, tıp fakültesi karışık duygular uyandırıyor; hemşireler ve hastalar onu seviyor, ancak üstleri onun özgür ruhundan, dizginsiz coşkusundan ve şakacı tavırlarından rahatsız oluyor. Beraberlikle sonuçlandığı için tahmin edilebilir bir karşılaşmaya ve tahmin edilebilir bir kazanana doğru gidiyoruz.

Patch Adams'ı neden izlemelisiniz ? Çünkü sağlık hizmetlerini düşünürken gülümseyeceksiniz. Ve birçok Amerikalı gibiyseniz, eminiz ki bu iki deneyimi uzun zamandır bir arada yaşamadınız. Çoğumuz sağlık hizmeti sağlayıcılarımızın duyarlı olmasını sağlamakta zorlanıyoruz ve biz şanslı olanlarız. Ülkemizde milyonlarca insan sağlık sigortasına sahip değil ve ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerinden mahrum kalıyor. Eleştirmenler *Patch Adams'ı izlediklerinde işte bunu kaçırdılar* . İnsanların ilişki odaklı, hizmet odaklı ve umut dolu tıbbi tedaviye ne kadar çok özlem duyduklarını fark edemediler. Ve bu sadece hastalar için geçerli değil; birçok doktor da bunu özlüyor.

Kilisemiz, Evanjelik Antlaşma Kilisesi adı verilen bir mezhebe bağlıdır ve bu mezhepte birçok azizimiz ve hatta birkaç Patch Adams'ımız olduğu için şanslıyız. Zaire'deki Dr. Teddy veya Çin'deki Dr. Mildred Nordlund'un hikayeleri anlatılır ve bu hikayeleri duyan herkes, bunların hastalarını seven muhteşem doktorlar olduğunu bilir. Bugün, mezhebimizin Dünya Misyon Komitesi'nde görev yapan küçük bir kasaba genel cerrahı olan Richard Trinity veya kilisemizdeki

çocuk Pazar okulu programında da ders veren çocuk doktoru Jamie Knauss gibi doktorlar, hastalarına mizah ve şefkatle bakıyorlar. Kendi ailemizde ise, hastaları, hemşireleri ve öğrencileri tarafından övgüyle anılan emekli bir cerrah olan Paul Amca (Dr. Paul W. Johnston) var. Hepimiz, Tanrı'nın şifasının araçları olmaya çağrılan ve *Patch Adams'ta gördüğümüz birçok içgörüyü somutlaştıran bu kadın ve erkekleri düşünebiliriz* .

"Başkalarının görmediklerini görün. Her gün hayata yeni bir gözle bakın," diyor Patch'in psikiyatri hastanesindeki ilk arkadaşlarından biri. "İnsanları gerçekten dinlemeli ve başkalarına hizmet ederek kendi sorunlarımızdan uzaklaşmalıyız," diye öğüt veriyor Patch, diğer öğrencilerine. İsa, sık sık başkalarının görmediklerini görür ve çevresindeki acı çekenlere hizmet ederken insanları dinlerdi. Dr. Patch Adams İsa değil, sevgili doktorlarımız da değil, ama yollarına çıkan herkese "küçük birer İsa" olma kapasitesine sahipler. *Patch Adams,* gözyaşlarımız ve kahkahalarımız arasında bize bu olasılığın bir parçasını gösteriyor.

Diyalog Metinleri

Neşeli bir kalp iyi bir ilaçtır, ama kederli bir ruh kemikleri kurutur.

Özdeyişler 17:22

Gülmenin içinde bile kalp hüzünlüdür, neşenin sonu kederdir.

Özdeyişler 14:13

Bu yüzden ağzımı tutmayacağım; ruhumun acısıyla konuşacağım; kalbimin kederiyle yakınacağım... İnsanlar nedir ki, onlara bu kadar önem veriyorsunuz, aklınızı onlara yöneltiyorsunuz, her sabah onları ziyaret ediyorsunuz, her an onları sınayorsunuz?

Eyüp 7:11, 17-18

Simon ve Andreas'ın evine girdiler... Simon'un kayınvalidesi ateşli bir hastalıktan yatakta yatıyordu ve ona hemen durumu anlattılar. O da gelip elinden tuttu ve onu ayağa kaldırdı. Bunun üzerine ateşi düştü... O akşam, gün batımında, ona hasta olan veya cin çarpmış olan herkesi getirdiler... O da çeşitli hastalıklardan muzdarip birçok kişiyi iyileştirdi ve birçok cini kovdu.

Markos 1:29–32, 34

Kendinizi aldatmayın. Eğer bu çağda bilge olduğunuzu düşünüyorsanız, bilge olmak için aptal olmalısınız. Çünkü bu dünyanın bilgeliği Tanrı katında akılsızlıktır.

1 Korintliler 3:18-19

Tartışma Soruları

1. Eleştirmenlerin tüm olumsuz yorumlarına rağmen, birçok kişi *Patch Adams filmini* ilham verici buldu. Belki de izleyici klişeler, şakalar ve göz yaşartıcı sahnelerle duygusal olarak etkileniyor, ancak mizah, iyileşme, Tanrı'nın doğası ve insan acısıyla nasıl başa çıktığımız konusunda da tartışılacak çok şey var. Başlayalım. Konu mizah üzerine. Hristiyan inancınızı yaşarken mizah ve kahkaha ne kadar önemli? Patch, acı ve ölüm karşısında kahkaha hakkında

hangi gerçeği yaşadı? Kahkaha neden bu kadar iyi hissettiriyor? En çok güldüğünüz deneyimlerinizden birini paylaşın. (Birlikte gülmek için 5. bölüme [27:37–45:00]—"Doktor Palyaço"—ve/veya DVD'deki kamera arkası görüntülerine göz atın. Oyuncular ve ekip bile kontrol edilemeyen kahkaha anları yaşadı.)

2. Dean Walcott, merhametten yoksun sağlık hizmetlerinin tek boyutlu bir sembolü olarak kesinlikle öne çıkıyor. Yeni tıp öğrencilerine yaptığı konuşmada, "Sizi daha iyi bir şey, bir doktor yapmak için insanlığınızı sizden söküp atmam gerekiyor" diyor. Abartılı olsa da, bu karakter ve film, sağlık sistemimizle ilgili en kötü kabuslarımıza nasıl dokunuyor? Patch'in lokantadaki arkadaşları, duygularınızın ve deneyimlerinizin bazılarını nasıl yansıtıyor? Bu film, İncillerde İsa ve şifa hizmetiyle ilgili sahip olduğumuz imajla nasıl karşılaştırılıyor? Kilise, sağlık hizmetlerinde insani ve ilahi dokunuşu korumak için hangi rolü oynayabilir?

3. Carin'in ölümünden sonra Patch, Tanrı'ya kızgındır. Patch, Tanrı'ya karşı şikayetinde modern zamanların Eyüp'üne nasıl benziyor? Başka hangi İncil karakterleri Tanrı'ya şikayet etmiş veya onunla pazarlık etmiştir? Patch'in şikayetini yenilenmiş bir imana ve eyleme dönüştüren nedir? Yönetmen ve senaristin izleyiciye Tanrı'nın doğası ve insan acısının doğası hakkında ne anlatmak istediğini düşünüyorsunuz? (Kişisel hayatları ve inançları konusunda mütevazı olsalar da, hem yönetmen hem de senarist Hristiyan olduklarından, teolojilerinin bir kısmı filmde ortaya çıkıyor.)

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 1 [00:00–9:40]—“Sorunlu Zihin.” Onu ilk kez otobüste giderken gördüğümüz anda Patch'in seslendirmesini dinleyin. Ne arıyor ve arayışı nasıl evrensel bir arayış? Nasıl Onun sözleri filmin tamamına zemin hazırlıyor mu? Hastane, Patch için eve doğru atılan bir adım mı yoksa doğru yol mu? Hastanede yaşadığı hangi deneyimler veya kimler bu yolculukta ona en çok yardımcı oluyor?

2. Bölüm 2 [9:40–16:35]—“Ötesine Bakmak.” Patch hastanede başka bir hastaya, dahi/deli adam Arthur Mendelson'a yaklaşır. Arthur, Patch'e ne öğretir? Patch, mizah ve şefkat konusundaki doğal yeteneğini ve Arthur'dan aldığı dersi oda arkadaşı Rudy'ye nasıl uygular? Bu ders ve uygulaması, Patch'in yeteneklerini yaşamasına nasıl olanak tanır? İsa, karşılaştığı kişilerin görünüşlerinin veya koşullarının ötesine nasıl baktı? Kilise, dünyada hizmet ederken ötesine bakmayı nasıl teşvik edebilir?

3. Bölüm 15 [1:39:28–1:46:30]—“Patch'in Çağrısı.” Patch'in tıp kuruluna ve öğrenci arkadaşlarına yaptığı çağrıda sizi en çok etkileyen nedir? Patch'in konuşmasındaki şu sözleri İncil metinleriyle nasıl ilişkilendirebilirsiniz?

Ölüm düşmanımız değil... Eğer bir hastalıkla savaşacaksak, en korkunç hastalıklardan biriyle, kayıtsızlıkla savaşalım...

Bir hastalığı tedavi ederseniz, kazanırsınız ya da kaybedersiniz. Ama bir insanı tedavi ederseniz, sonuç ne olursa olsun kazanacağınızın garantisini veririm...

Başkalarına hizmet edebilmek için doktor olmak istedim ve bu yüzden her şeyimi kaybettim; ama aynı zamanda her şeyi de kazandım.

Bonus Materyal

Hunter “Patch” Adams’ın sinema perdesine uzanan yolculuğunun öyküsü, tuhaf bağlantılar ve tesadüflerle dolu uzun bir öyküdür. Gesundheit Enstitüsü için para toplamak isteyen Adams, bir kitap yazmaya karar verdi. Kitap 1993 yılında yayınlandığında, radyo ve televizyonda röportajlar vermeye başladı. Bu medya ilgisi kısa süre sonra Hollywood yapımcılarından ve yönetmenlerinden telefonlar almasına yol açtı. Adams hatta bir seyahat bile gerçekleştirdi. Hollywood'a, ilgilenen film ekiplerinden biriyle görüşmeye gitti ve onların ticari zihniyetinden ve yapmacık sunumlarından tamamen soğudu. Hayalini kurduğu hastane için para kazanması gerekiyordu, ama ruhunu satmak istemiyordu.

MASH setinde tanıştığı Mike Farrell'e başvurdu . (Adams, 1972-1983 yılları arasında yayınlanan TV dizisine danışmanlık yapmıştı.) Farrell kitabı okuduğunda, projede kendisinin de çalışmak istediğini anladı. Kısa süre sonra Steve Oedekerk senaryoyu yazmak üzere görevlendirildi ve yapımcı Barry Kemp, Universal Studios'u da işin içine kattı. Senaryo geliştirildikten sonra, yönetmen Tom Shadyac'a teklif götürüldü. Hemen ilgilendi. "Bence bu, bana çok yakın bir temayı, yani mizahın nasıl bir iyileştirme aracı olarak kullanılabileceğini anlatan büyüleyici bir hikayeydi." Filmi yapmayı kabul etti, ancak sadece Robin Williams'ın "Patch Adams" rolünü oynamayı kabul etmesi şartıyla. Williams'ı ikna ettiler ve çekimler Şubat 1998'de başladı.

Çekimler ağırlıklı olarak üç farklı mekanda gerçekleştirildi. İlk olarak, yapım tasarımcısı Linda DeScenna, San Francisco Körfezi'ndeki Treasure Island'da bulunan ses stüdyolarında yirmi bin metrekarelik bir hastane seti oluşturdu. Ardından çekimler Kuzey Carolina'ya taşındı; burada Kuzey Carolina Üniversitesi, Virginia Tıp Üniversitesi'nin yerine kullanıldı ve tarihi Biltmore Malikanesi, gelecekteki Gesundheit Enstitüsü'nün mekanı oldu.

Film, olayların ve deneyimlerin bir özetini sunarken ve karakterler genellikle hayatındaki insanların birleşiminden oluşurken, Hunter "Patch" Adams'ın hayatındaki gerçek olayları ve deneyimleri, (arkadaşları veya hastaları için otuzdan fazla kez düzenlediği) balon partilerinden, (filmde taşınabilir bir yüzme havuzunda 25.000 pound makarnaya dönüşen) makarna dolu bir küvete ve palyaço gibi performans sergilemesine kadar tasvir ediyor veya bunlardan yola çıkıyor. Film, bu adamın mizahının ve şefkatinin özünü yakalamaya çalıştı. Felsefesi sadece şaka olsun diye şaka yapmak değil, başkalarına yardım etmektir. DVD'de Adams, her zaman mutlu, komik bir ortam ve personel yaratmaya önem verdiğini belirtiyor. Sevgi dolu, işbirlikçi ve yaratıcı. Ve bu beş nitelikle "iyileşseniz de iyileşmeseniz de harika bir tıp ortaya çıkacağına" inanıyor. Adams'ın yaklaşımı (1970'ler), endorfinler ve iyileşme üzerine yapılan daha yeni araştırmaların yanı sıra, *Saturday Review'un* editörü Norman Cousins'ın kendi kanseriyle başarılı bir şekilde mücadele etmek için mizahı nasıl kullandığını anlattığı " *Bir Hastalığın Anatomisi " (1979) kitabından da önce gelir.*

Patch Adams'ın kendine özgü tarzıyla—başkalarına mizah ve şefkat göstererek—oyuncular ve ekip, San Francisco Make-A-Wish Vakfı ile birlikte çalışmak için bir araya geldi. Filmde (çocuk hastanesindeki sahnelerde) kanser tedavisi gören birkaç çocuk yer aldı. Bu etkileşimde, verme ve mizahın her yöne yayıldığı görülüyor. Çocukların ebeveynleri, bu deneyimin morallerini yükselttiğini belirtti. Hasta çocukların varlığı, kahkahaları ve neşeleri, oyuncuların ve ekibin hastalara yönelik tedavide mizah ve şefkati birleştirmenin gücünü gerçekten deneyimlemelerine de yardımcı oldu.

Filmin gösterime girmesinden sonraki birkaç ay içinde, iki binden fazla tıp uzmanı, Adams'ın kurduğu ve bugün de çalışmalarına devam ettiği Gesundheit Enstitüsü'ne hizmetlerini sundu. Enstitü ve "sağlık hizmetlerine eğlenceyi, dostluğu ve hizmet sevincini geri getirmek" misyonu hakkında daha fazla bilgi edinmek için http://www.patchadams.org adresini ziyaret edebilirsiniz.

Patch Adams, müzik dalında Oscar, Amerikan Komedi Ödülü ve En İyi Film - Komedi/Müzikal dalında Altın Küre de dahil olmak üzere çeşitli ödüllere aday gösterildi. Robin Williams, Altın Küre, Altın Uydu ve Amerikan Komedi ödüllerine aday gösterildi. Birçok eleştirmen eseri yuhalarken, dünyanın dört bir yanından insanlar filmi izlemek için sinemalara akın etti. Dünya çapındaki gişe hasılatı 200 milyon doları bulurken, bunun 135 milyon doları sadece ABD'den geldi. Umarım bu paranın bir kısmı Hunter "Patch" Adams'ın hayalindeki hastaneyi inşa etmesine yardımcı olmuştur.

Kurtarıcının Resimleri

30. *The Spitfire Grill*

Themes

Images of the Savior
Forgiveness, Grace, Healing—Wounded Healer, Salvation
Brokenness, Goodness of Creation, Food, Friendship, Redemption, Sacrificial Love, The Stranger, Trust

ABD, 1996
116 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Alison Elliott, Ellen Burstyn, Marcia Gay Harden, Will Patton, Kieran Mulroney
Yönetmen: Lee David Zlotoff
Senarist: Lee David Zlotoff
Yaş sınırı: PG13 (hafif küfür, yetişkinlere yönelik temalar)
DVD İçeriği: sinema fragmanı

Özet ve Teolojik Düşünceler

Adını hiç duymamış olsanız bile, *The Spitfire Grill* mutlaka izlenmesi gereken filmlerden biri. Film, geniş çapta övgü almasına rağmen, bazı eleştirmenler tarafından "gizli misyonerlik" olarak da nitelendirildi. Belki de öyledir, ancak izleyicilerini etkilemeyi amaçlayan tüm filmler de böyledir; yani, izlemeye değer her film.

Film, hapis cezasını tamamladıktan sonra iş bulmak için Maine'deki Gilead'e gelen Percy Talbott'un hikayesini anlatıyor. Percy, The Spitfire Grill adlı lokantanın sahibi Hanna tarafından işe alınır ve Hanna'nın evlilik yoluyla yeğeni olan Shelby ile arkadaş olur. İki kadın arasında inişli çıkışlı ama samimi bir dostluk gelişir ve bu ilişki filmin merkezini oluşturur. Hikayede, Percy'nin eski hayatını yargılamadan onu kabul eden ve devam eden acısını anlamaya çalışan Joe da dahil olmak üzere iyi erkekler de vardır. Ancak filmin gücü ve anlamı, üç kadın arasındaki etkileşimden kaynaklanmaktadır.

Percy (Alison Elliott), Shelby (Marcia Gay Harden) ve Hanna (Ellen Burstyn), Spitfire Grill'i ayakta tutmak için birlikte çalışırlar. *Spitfire Grill* (yönetmen: Zlotoff, 1996). Fotoğraf: Eric Lee. Telif hakkı 1996 Castle Rock Entertainment'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Hikayenin başlarında, Hanna düşüp bacağını kırdığında, Percy, Shelby'nin yardımıyla lokantayı devralır. Percy yemek yapmayı bilmez ama öğrenmeye isteklidir ve iki genç kadın lokantayı ayakta tutar. Bir akşam, Hanna'nın hassas bacağına losyon sürmesine izin verdiği sırada, Hanna yaşlı kadına, "Sence bir yara bu kadar derinse, iyileşmesi de onu oluşturan şey kadar acı verici olabilir mi?" diye sorar. İşte filmin temel sorusu burada mikrokozmosda yer alıyor, çünkü Gilead da bir yaradan muzdarip. Bu küçük köyün tüm sakinleri derinden incinmiş durumda. Geleceklerini temsil eden yetenekli oğlu Eli'nin ortadan kaybolmasıyla umutları paramparça olmuş. Eli Vietnam'dan geri dönmemiş. Yaralarının tedavi edilmesi gerekiyor, ancak bu acı verici olacak.

Percy, Gilead'e manevi şifa ve yeni olasılıklar getiren bir merhem görevi görüyor. Başlangıçta Percy, Hanna'nın yerine kafeyi işletiyor ve muhtaç bir münzeviye yiyecek sağlıyor. Ancak yara derin. Şifa ancak yaranın kendi başına iyileşmesiyle gelebilir. Fedakâr sevgi ve bağışlama yoluyla delinmiş ("Percy-lenmiş"). Uzlaşma gerçekleşir, ancak ağır bir bedeli vardır.

Spitfire Grill, hem izleyiciler hem de eleştirmenler tarafından sıcak bir şekilde karşılandı. Mississippi'de bir Roma Katolik örgütü tarafından mütevazı bir bütçeyle (yaklaşık 6 milyon dolar) çekilen film, 1996'da Robert Redford'un Sundance Film Festivali'nde sürpriz bir başarı yakalayarak İzleyici Ödülü'nü kazandı. Ardından Castle Rock Entertainment, filmi 10 milyon dolara satın aldı; bu, o dönemde bir Sundance filmi için rekor bir fiyattı.

Ancak film tartışmalardan uzak kalmadı. Bazı eleştirmenler, filmin dini sponsorluğunu öğrendikten sonra, değerine dair şüpheye düştüler. Filmin gizli propaganda içerip içermediğini merak ettiler, ancak neyi eleştireceklerini bilemediler. (Filmde Tanrı'dan çok az bahsediliyor ve kasabanın tek kilisesi boş.) Bu, *On Emir'in açık dindarlığı değil* , ancak kurtuluş mesajı yine de kendini gösteriyor. Daha geniş toplumda herkes filmin dolaylı manevi armağanını, özellikle de Hristiyan bir kuruluştan geliyorsa, kabul etmeye istekli görünmüyor. Yine de çoğu izleyici filmden etkileniyor.

The Spitfire Grill'in değerini, başka bir dolaylı öykü anlatıcısının kurgusunu hatırlayarak anlayabiliriz . CS Lewis'in, modern çağımızın dar sekülerliğini aşmak için çocuk hikayeleri yazmaya çalışmasının üzerinden elli yıl geçti. O, modern kadın ve erkeklerin köklerinden ve kaderlerinden koptuklarından ve "pantolonlu maymunlardan" biraz daha fazlası olma tehlikesiyle karşı karşıya olduklarından endişeleniyordu.

Lewis'in *Narnia Günlükleri'nin amacı* , yeni nesil okuyuculara gerçeğin tadını ve hissini vermek, hayal güçlerini arındırmaktı. Bu şekilde Lewis, başkalarının gerçeklik sandıkları küçük, penceresiz evrenin ötesine geçmelerine yardımcı olmayı umuyordu. Lewis'e göre iyi bir hikaye, ilgi çekici bir olay örgüsü sunmaktan veya sadece heyecan yaratmaktan daha fazlasını yapmalıydı. (Lewis'in *Bağımsızlık Günü* ve *Görevimiz Tehlike gibi filmleri eleştireceğini tahmin ediyoruz. Meslektaşı Tolkien'in Yüzüklerin Efendisi* üçlemesinden uyarlanan filmler hakkında ne düşünürdü acaba ?)

İyi bir hikayede olay örgüsü önemlidir, ancak özellikle başka bir şeyi yakalamak için bir ağ görevi görür. Hikaye, günlük yaşamımızda bilinçli olduğumuzdan daha fazlasını veya başka bir

şeyi aktarmalıdır. *Narnia Günlükleri'nde* , (İsa figürü olan) aslan Aslan, çocuklara onları bu uzak yere getirmesinin nedenini, orada kendisini deneyimledikten sonra yaşadıkları yerde Aslan'ı başka bir biçimde tanıyabilmeleri için açıklamaktadır.

Lewis'in kurgu yoluyla kendi kuşağı için yaptığı şeyi -hayal güçlerini arındırmayı- günümüzde başkaları film aracılığıyla deniyor. Bunun harika bir örneği *The Spitfire Grill'dir. (Places in the Heart, X-Men 2* ve *Yüzüklerin Efendisi* de akla geliyor.)

Aslan gibi, Percy Talbott da Gilead'e gelerek "kışı sona erdiren" ve "yaralıları iyileştiren" beklenmedik bir İsa figürüdür. İsa gibi, Percy de reddedilme yaşar ve şüpheli bir itibara sahip olduğu düşünülür. Ancak hayatı boyunca Percy, küçük kasabanın özüne inmeyi, yaralarını ve iyileştirici merhemine duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmayı başarır. Gerçekten de acı vericidir, ancak Percy hem bir aileyi hem de bir kasabayı iyileştirir. Gerçekten de o, "Gilead'de bir merhemdir."

Spitfire Grill'i mutlaka kiralayın ! İşte İsa'nın kurtarıcı sevgisini henüz deneyimlememiş bir komşunuzla birlikte izlemek isteyebileceğiniz bir film. Bu film, ergenlik çağındaki çocuğunuzla veya iş arkadaşınızla bir tartışma başlatabilir. Başkalarıyla olan tartışmanızda İsa imgesini açıkça belirtmenize gerek yok. Yapımcılar, Hristiyan öyküsünün dolaylı bir temsilini yaratmak için çok çalıştılar. Film, İncil'e hazırlık niteliğindedir. Daha açık tanıklık için başka fırsatlarınız olacak. Şimdilik, Tanrı'nın gerçeğinin şeklinin ve hissinin hayatınızda ve çevrenizdekilerin hayatında etkisini göstermesine izin verin. Hayal gücünüzün vaftiz edildiğini görebilirsiniz.

Diyalog Metinleri

Zavallı halkımın acısı için ben de acı çekiyorum, yas tutuyorum ve umutsuzluk beni sarmış durumda. Gilead'de şifa yok mu? Orada bir doktor var mı? Öyleyse neden zavallı halkımın sağlığı hala düzelmedi?

Yeremya 8:21-22

O, kırık kalpleri iyileştirir ve yaralarını sarar.

Mezmur 147:3

Çünkü biz daha güçsüzken, doğru zamanda Mesih günahkarlar için öldü. Gerçekten de, nadiren biri dürüst bir insan için ölür; belki de iyi bir insan için birileri ölmeye cesaret edebilir. Ama Tanrı, biz daha günahkârken Mesih'in bizim için ölmesiyle bize olan sevgisini gösterdi.

Romalılar 5:6-8

Günahlarımızı itiraf edersek, sadık ve adil olan O, günahlarımızı bağışlayacak ve bizi her türlü haksızlıktan temizleyecektir.

1 Yuhanna 1:9

Biz sevgiyi şöyle anlıyoruz: O, bizim için canını feda etti; biz de birbirimiz için canımızı feda etmeliyiz.

1 Yuhanna 3:16

Tartışma Soruları

1. Eleştirmenler filmin Katolik Kilisesi'nin Kutsal Kalp Birliği tarafından finanse edildiğini öğrendikten sonra, yönetmen Lee David Zlotoff, *The Spitfire Grill'in* herhangi bir manevi mesaj içermediğini açıkça belirtti. Katılıyor musunuz? Aşırı tepki mi verdi? Karakterlerin isimleri İncil öykülerini ve temalarını nasıl çağrıştırıyor? Filmde başka hangi dini sembolleri fark ettiniz? Percy'yi hangi yönlerden bir İsa figürü olarak görüyorsunuz? Kendisi de affedilmeye ve lütfa ihtiyaç duyan yaralı bir şifacı olarak nasıl bir konumda?

2. Filmin gücü, Percy'nin önce Hanna ve Shelby ile, ardından da Johnny B. ile gelişen ilişkilerinde yatmaktadır. Film boyunca kadınların her biri nasıl değişiyor? Johnny B. nasıl değişiyor? İzleyici, bu ilişkilerin her birinde güvenin güveni doğurduğunu nasıl görüyor? Bu dersi kendi hayatınıza nasıl uygulayabilirsiniz?

3. Film, Percy Talbott'ın hayatına ve birkaç önemli kişiyle olan ilişkilerine odaklanmasına rağmen, aynı zamanda bir kasabayı da konu alıyor. Percy'nin gözleri Gilead'ın muhteşem yaratılışını nasıl görüyor (örneğin, Percy'nin Joe'nun "değersiz" ağaçlarına bakışı)? Bu lütuf nasıl bulaşıcı? Kasaba halkı, kadınların deneyimlemeye başladığı iyileştirici lütfa nasıl çekiliyor? Kasaba halkı birbirleriyle nasıl lütuf paylaşıyor ve yaşıyor? Filmin sonu, onların lütfu yayma arzusunu nasıl gösteriyor? Kilise topluluklarımız bu tür bir lütfu nasıl örnekleyebilir?

Klip Konuşmaları

1. 15. [55:45–58:15] ve 16. [58:15–59:50] Bölümler—“Yeni İsim: Johnny B.” ve “Bunu Hayal Edin.” Percy ile “ormandaki adam” arasındaki ilişki, yüz yüze temas olmasa bile büyük bir adım ileriye gidiyor. Percy, Johnny B.'ye olan güvenini ve saygısını nasıl gösteriyor? Johnny B. nasıl karşılık veriyor? Doğanın muhteşemliği ve Johnny B.'nin kendi yaraları, Percy'nin kederini onunla paylaşmasına nasıl olanak tanıyor? Birbirleri için yaralı şifacılar oluyorlar. Onların örneğinden hangi dersleri çıkarabiliriz?

2. Bölüm 17 [59:50–1:02:55]—“Derin Yaralar.” Percy, Hanna'nın kırık bacağına merhem sürmesine yardım eder. Hanna, bazı yaralar ve iyileşmeleri hakkında yüksek sesle düşünür. Hanna nasıl tepki verdi? Sizce ne düşünüyordu? Siz Percy'ye nasıl tepki verirdiniz? Kişisel yaraların iyileşmesiyle ilgili deneyimleriniz neler oldu? Zahmetsiz ve acısız mıydı? Yaralar ve acı verici iyileşmeleri, başkalarını daha iyi anlamanıza ve onlara teselli sunmanıza nasıl yardımcı oldu?

3. Bölüm 23 [1:17:50–1:23:38]—“Açık Alanda.” Johnny B., kendine özgü bir şekilde Percy'yi evine davet eder. Percy yine onun yaratıcılığından etkilenir. “Gilead'da Bir Merhem Var” şarkısını söyleyerek dışarı çıkar. Birbirlerine nasıl güven duyarlar ve birbirlerinden nasıl lütuf alırlar? Hanna'nın tepkisi pek de lütuf dolu değildir. Neden böyle tepki veriyor?

4. Bölüm 26 [1:30:50–1:35:00]—“Percy'nin Geçmişi.” Shelby, Percy'yi boş kilisede bulur ve Percy ona yaptıklarını itiraf eder. Sizce Percy neden kiliseye gitti; ne arıyordu? Percy hikayesini sizinle paylaşsaydı nasıl tepki verirdiniz? Kendi hayatınızda (kişisel deneyimleriniz, İncil'in öğretileri veya yerel topluluğunuzda Kutsal Ruh'un hareketi aracılığıyla) Tanrı'nın bağışlaması hakkında neler öğrendiniz? Üvey babasını öldürdüğü veya çocuğunu kurtaramadığı için neden suçluluk duydu? Hanna ve Percy, çocuklarını kurtaramamanın acısını nasıl paylaşıyorlar? Percy sonunda Johnny B.'yi nasıl kurtarıyor? Filmin sonunda Claire'in mektubu bu kurtuluş temasını nasıl ele alıyor?

Bonus Materyal

Percy'nin sığındığı kasaba için Gilead uygun bir isimdir. İncil'deki Gilead, tehlikede olan insanlar için bir sığınak yeriydi. Yakup, Laban'dan kaçarken Gilead'a gitti (Yaratılış 31:21-55) ve Davut, Absalom'un isyanı sırasında oraya gitti (2 Samuel 17:22-29).

Yukarıda belirtildiği gibi, *The Spitfire Grill,* 1996'da Sundance Film Festivali'nde İzleyici Ödülü'nü kazandı. 6 milyon dolarlık bütçeyle çekilen filmin Castle Rock Entertainment'a satışından elde edilen kar (3 milyon doların üzerinde), Sacred Heart League'in Mississippi'nin kırsal kesiminde bir okul inşa etmesine olanak sağladı. Filmin toplam gişe hasılatı sonunda yaklaşık 13 milyon dolara ulaştı.

Shelby karakterini canlandıran Marcia Gay Harden, 2000 yılında En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar ödülünü kazandı. *Pollock'un* filminde rol aldı (ve 2004'te *Mystic River* filmiyle aynı kategoride aday gösterildi). Nahum'u canlandıran Will Patton, daha sonra 2000 yılında *Remember the Titans* filminde koç Bill Yoast'ı canlandırdı (bu filmle ilgili önceki tartışmaya bakın).

Film aslında Vermont'un kuzeydoğusunda çekildi; burası Maine'in merkezine göre daha fazla tarım arazisine sahip. Örneğin, Willoughby Gap Gölü'nün harika bir görüntüsü var. Maine'deki tanıdıklarımız, karakterlerin çoğunun aksanlarının da Maine'in kuzey kesimine yabancı olduğunu söylüyor, ancak bunun sadece New Englandlıların dikkatini çekeceğini düşünüyoruz.

Bu film, güzelliğiyle küçük ve sade olsa da, izlemeye ve tartışmaya değer. Percy, bizi İsa'ya ve onun fedakâr sevgi modeline yönlendiriyor.

31. *The Iron Giant*

Images of the Savior
Affirming the Human Spirit, Nonviolence, Play, Prayer, Sacrificial Love
Choice, Goodness of Creation, Freedom, Imagination, The Stranger, War, Wonder

Themes

ABD, 1999
80 Dakika, Uzun Metraj, Renkli, Animasyon
Seslendirme sanatçıları: Jennifer Aniston, Eli Marienthal, Harry Connick Jr., Vin Diesel, Christopher McDonald, James Gammon, Cloris Leachman, John Mahoney
Yönetmen: Brad Bird
Senaryo yazarları: Tim McCanlies ve Brad Bird
Kitaba dayanarak: Ted Hughes'un " *Demir Dev" adlı eseri.*
Yaş sınırı: PG (kısa süreli çizgi film şiddeti içerir - çocuklar için uygundur)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, yapım belgeseli, müzik videosu

Özet ve Teolojik Düşünceler

Kaçak Gelin'i , son James Bond filmini ve *Blair Cadısı Projesi'ni* unutun . Bu filmler gişede başarılı olmuş olabilir, ancak 1999 animasyonun yılıydı. Kenneth'in dediği gibi *Los Angeles* Times'tan Turan o yıl şöyle yazmıştı: "Sinema tarihinin belki de en etkileyici uzun metrajlı animasyon yılını yaşadık."

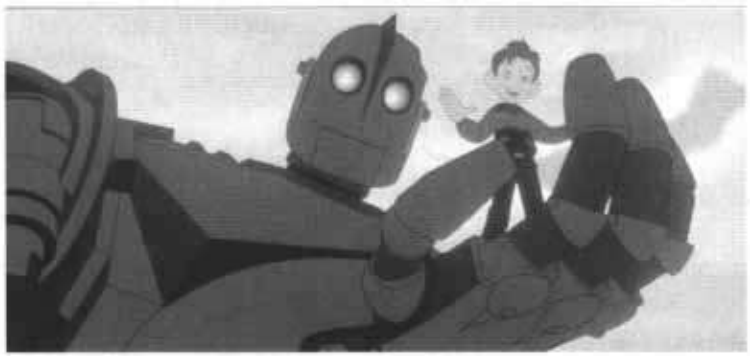

Demir Dev (Vin Diesel'in sesi) elinde Hogarth'ı (Eli Marienthal'in sesi) tutuyor. *Demir Dev* (yönetmen: Bird, 1999). Telif hakkı 1999 Warner Bros. Tüm hakları saklıdır.

Oyuncak Hikayesi 2, Tarzan, South Park, Pokémon, Prenses Mononoke, Stuart Little, Fantasia — bunlar 1999'un önemli yapımlarıydı. Ve grubun en iyisi (ancak sinemaseverler tarafından en az tanınanı) muhtemelen adını bile duymadığınız bir filmdi: *Demir Dev* . Bu film sadece beş ila on yaş arası çocuklar için değil, yetişkinler için de mutlaka izlenmesi gereken bir film. CS Lewis bir

keresinde şöyle demişti: "Sadece çocukların keyif aldığı bir çocuk hikayesi, kötü bir çocuk hikayesidir." *Demir Dev,* hem yetişkinler hem de çocuklar için harika bir hikaye.

Demir Adam" dan uyarlanmıştır . Yönetmen Brad Bird, orijinal İngiliz hikayesine Amerikan bir dokunuş katarak, Soğuk Savaş'ın doruk noktasında, sürekli paranoya ve gerilimin hüküm sürdüğü Maine'deki küçük bir kasabada geçmesini sağlamıştır. Sputnik dünyayı dolaşmakta, gazete manşetleri düzenli olarak Rus işgali tehdidini duyurmakta ve yerel okulda sık sık sığınak tatbikatları yapılmaktadır. Genç Hogarth, (Rusya ve/veya uzaydan) işgal konuşmalarını duyar ve işgalciyi bulmak için bir av başlatır.

Hogarth, elli metre boyunda metal bir adamla, bir Demir Dev ile karşılaşır. Ancak uzaydan gizemli bir şekilde gelen bu büyük, hantal yaratık, tuhaf bir şekilde çocuksu, nazik ve anlayışlıdır. Sadece tehdit edildiğinde, kör yıkıma yönelik muazzam kapasitesi ortaya çıkar. Dost canlısı bir hurdacı ve metal sanatçısı olan Dean ile birlikte Hogarth, Demir Dev'i mutlu (beslenmesi metaldir) ve gizli tutmaya çalışır. Dev'in doymak bilmez iştahı ve oyunbazlığı göz önüne alındığında bu biraz zorlaşır; oyunbazlığı, bir göle top gibi dalıp tüm suyunu boşaltmak gibi şeyleri içerir. Yine de hayat güzeldir, ta ki saplantılı bir federal ajan olan Kent Mansley şehre gelene kadar.

Ajan, bu şüpheli düşmanı yok etmek için orduyu göreve çağırarak, kasabayı metal canavardan kurtarmak için şehri yerle bir edecekti. Öte yandan Hogarth, Demir Dev'e, devasa hareketli bir silah olarak tasarlanmış olsa da, "Silah olmak zorunda değilsin... Kim olmayı seçersen o olursun... Seçim senin." diye hatırlatır. Ve dev, sevgi dolu fedakarlık yolunu seçer.

Hogarth ve Demir Dev ile dostluğun büyüleyici gizemine ortak oluyoruz. Çocuksu bir merak, hayal gücü ve beceriklilik, birbirlerine duydukları güven ve en önemlisi, diğerinin ruhunun iyiliğine olan inanç, birbirlerine duydukları sevgiyi besliyor. İlk başta metal bir canavar, hatta bir yıkım silahı olarak düşündüğümüz şey, sevgili bir dosta dönüşüyor. Bu film bir bakıma animasyonlu bir *E.T.'dir* . Filmin mizahının ve 1950'lere yapılan göndermelerinin bir kısmı yetişkinlere yönelik olsa da, sevgi, kabul ve şiddetsizlik mesajı her yaştan insana ulaşılabilir. Bu film, barışçılığı açıkça onaylayarak birçok filmdeki şiddet heyecanının aksine bir duruş sergiliyor.

Basit ve dokunaklı hikayesinin yanı sıra, *Demir Dev'in animasyonu* da yukarıda bahsedilen diğer birçok yapımdan farklıdır. Gösterişsizdir ve eski Cumartesi çizgi filmlerini hatırlatır. Hikayeyle mükemmel bir uyum içindedir ve Disney ve diğerlerinin ürettiği birçok yüksek teknolojili, gösterişli yapıma ferahlatıcı bir alternatiftir.

Demir Dev'i duymuştuk ama başlangıçta uzun izleme listemizden çıkarmıştık; bu filmi izlememizi ise ona borçluyuz. Sevgili dostumuz, kendisi de Disney'de başarılı bir animatör olan Tim Allen, filmi izledikten sonra, filmin cazibesine, gücüne ve anlamına tamamen kapıldığımızı birlikte paylaştık. Özümüzde bir şeye dokunuldu. O, bizden çok daha iyi ifade etti: "Bu filmin anlattıklarına hayran kaldım. Bunu ne kadar keyifli bir şekilde anlattığına hayran kaldım. Ve filmin yapılmış olmasına da hayran kaldım. Animasyon olsun ya da olmasın, nadir bir başarı."

Diyalog Metinleri

Bazı arkadaşlar arkadaşlık numarası yaparlar ama gerçek dost en yakın akrabadan bile daha yakındır.

Özdeyişler 18:24, bkz. Özdeyişler 17:17

İşte size emrim şudur: Birbirinizi benim sizi sevdiğim gibi sevin. Bir kimsenin dostları uğruna canını feda etmesinden daha büyük bir sevgi yoktur.

Yuhanna 15:12-13

Şiddete başvuranları kıskanmayın ve onların yollarından hiçbirini seçmeyin; çünkü sapkınlar RAB için iğrençtir, dürüstler ise O'nun güvenindedir.

Özdeyişler 3:31

Mümkünse, elinizden geldiğince herkesle barış içinde yaşayın.

Romalılar 12:18

Biz sevgiyi şöyle anlıyoruz: O, bizim için canını feda etti; biz de birbirimiz için canımızı feda etmeliyiz.

1 Yuhanna 3:16

Tartışma Soruları

1. Çoğu film eleştirmeni bu filme bayıldı, bazıları ise animasyonunu (insan karakterlerin tamamı için klasik 2 boyutlu elle çizilmiş animasyon ve Demir Dev için 3 boyutlu bilgisayar grafikleri birleşimi) övdü. Ama en çok da hikayesi ve senaryosuyla öne çıkıyor. Eleştirmen James Berardinelli, " *Demir Dev,* vaaz vermeden dostluk, hoşgörü ve fedakarlık hakkında dersler veriyor" diye yazdı. Kutsal Kitap ve filmi bir araya getirerek dostluk ve fedakarlık dolu sevgi hakkında neler öğrenebiliriz? Yukarıdaki İncil metinlerini ele alıp bu temalarla diyalog kuralım. İnsan doğasını ve yaptığımız seçimleri nasıl daha iyi anlayabiliriz? (Hepimizin içinde nazik bir dev ve bir Rambo yok mu?) Bu film, barış yanlıları ile ülkemizi şiddet tehdidinden korumaya istekli olanlar arasındaki konuşmada nasıl bir başlangıç noktası olabilir?

2. Bu çocuk hikayesi, makineler ve insanlar arasındaki ilişki sorusunu gündeme getiriyor. Demir Dev, Hogarth'ın onu elektrik çarpmasından kurtardığını hatırlıyor. Benzer şekilde, Hogarth'ın dünyasına karşı meraklı ve bir vicdanı varmış gibi görünüyor. O sadece bir makine mi yoksa daha fazlası mı? Bu filmin mesajı, Mezmurlar 8 ile (örneğin, 4. ayet, "İnsanlar nedir ki, sen onları hatırlıyorsun?") nasıl ilişkilendirilebilir?

3. Fırlatılan füze doğrudan kasabaya doğru gelirken, Demir Dev dev bir silah olmaktan başka bir şey olmayı seçer. Hogarth'a, "Ben hallederim. Hogarth, sen kal. Ben giderim. Peşimden kimse gelmez." der. Son eylemi Hogarth için bir fedakarlıktır ve çocuk buna "Seni seviyorum." diye karşılık verir. Demir Dev kendini ve füzeyi yok etmek için uçarken, Hogarth'ın daha önce kendisine söylediği sözleri tekrarlar: "Sen kim olmayı seçersen o olursun," ve memnuniyetle ekler: "Süpermen" (bölüm 28 [1:13:55–1:16:35]—"Devin Seçimi"). Demir Dev nasıl bir kurtarıcı figürüdür? Hogarth (ve kasaba) adına yaptığı fedakarlık eylemi, İsa'nın bizim için yaptığı fedakarlıkla nasıl benzer veya farklıdır? Filmin sonu nasıl bir dirilişe benziyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 11 [27:20–29:55]—“Eller Üzerinde.” Hogarth ve Demir Dev kesinlikle arkadaş oldular. Küçük bir tren sayesinde. Bu macerada, Demir Dev'in bazı mekanik parçaları kaybolmuştur. Hatta devin ellerinden biri Hogarth'ın evinde dolaşmaktadır. Annesiyle akşam yemeği yerken, Hogarth annesinin eli görmesini engellemeye çalışır. El mutfaktayken annesinin gözlerini kapalı tutması için ayrıntılı bir dua bile eder. Hogarth'ın duası hakkında ne düşünüyorsunuz? İzlediğiniz Hollywood filmlerindeki dua tasvirlerinde neleri doğru, neleri yanlış yansıtıyorlar?

2. Bölüm 19 [48:05–50:02]—“İçeri Gelin!” Hogarth, Demir Dev ve Dean gölde birlikte vakit geçiriyorlar. Sadece keyfini çıkarın, soru sormayın. Grup içinde ilk kez cesur bir şey denediğiniz zamanı veya en son ne zaman büyük bir çocuk gibi “denediğinizi” paylaşabilirsiniz.

3. Bölüm 20 [50:02–53:55]—“Yıldızların Altında Ruhsal.” Hogarth ve Demir Dev ormanda güzel bir geyik bulurlar. Birkaç dakika sonra bir silah sesi duyarlar ve iki avcının geyiği öldürdüğünü görünce üzülürler. Hogarth arkadaşına silahların öldürdüğünü söyler. “Öldürmek kötüdür. Ama ölmek kötü değildir.” Ardından Hogarth, Demir Dev ile ruh hakkında konuşur. Paylaştığı şey İncil'den ziyade Platonik (yani ruh ve beden çok keskin bir şekilde ayrılmış) olsa da, bir çizgi film için böyle bir konuyu ele almak oldukça dikkat çekici bir an. Doğru bir şekilde kabul edilen şey, hem ruhsal hem de maddi varlıklar olduğumuzdur. İlk kez tanıştığınız biriyle bu ruhsal boyut hakkında nasıl konuşurdunuz? İncil, insanlığın ruhsal gerçekliğini tanımlamak için hangi dili kullanıyor? (Öncelikle Yaratılış 2:7'ye, Matta 22:37'deki İsa'nın öğretisine veya 1 Selanikliler 5:23'teki Pavlus'un sözlerine bakın.)

Bonus Materyal

Demir Dev'in hikayesi size tanıdık gelebilir, çünkü bu öykü aslen Ted Hughes tarafından yazılmış ve 1968'de İngiltere'de yayınlanmıştır. *"Demir Adam"* olarak bilinen karakter, çocuk kitabından esinlenerek The Who grubundan Pete Townshend'in 1989 tarihli albümüne konu oldu. Albüm daha sonra Londra'daki Old Vic'te sahnelenen bir tiyatro oyununa ilham verdi. Son olarak, Superman telif haklarının sahibi olan Warner Brothers, senaryonun haklarını satın aldı. Pete Townshend aynı zamanda filmin yürütücü yapımcılığını da üstlendi.

Simpsonlar dizisindeki çalışmalarıyla tanınan Brad Bird , filmin senaryosunu yazma ve yönetme fırsatını hemen değerlendirdi. Warner Brothers'a "Ya bir silahın ruhu olsaydı?" sorusuyla fikrini sundu. Filmin, Grimm Kardeşler masalları gibi eski dünya havası taşımasını istediği için, geleneksel animasyon teknikleri (CGI olan Demir Dev hariç) ve Çek Filarmoni Orkestrası tarafından seslendirilen enstrümantal müzik gibi unsurlar kullandı.

Karakterlerin ve yerlerin isimlerinin çoğu animasyon ve komedi dünyasından geliyor. Tren kazasından sonra röportaj yapılan iki trenci Frank ve Ollie, Disney'in klasik animatörleri Frank Thomas ve Ollie Johnston'ın karikatürleridir ve bu adamlar aynı zamanda karakterlerinin seslendirmelerini de yapmaktadır. Frank ve Ollie ayrıca ömür boyu tren meraklısıdır ve Walt Disney'in eskiden sahip olduğu gibi arka bahçelerinde geniş ölçekli model demiryolları bulunmaktadır. Bird Landing, yönetmen Brad Bird'e bir göndermedir. Hogarth, en çok Tarzan

macera çizgi romanıyla tanınan çizgi roman çizeri Burne Hogarth'tan gelmektedir. Annie ve Hogarth'ın soyadı, yazar Ted Hughes'a bir saygı duruşudur. Floyd Turbeaux aslında Johnny Carson'ın programında Ulusal Tüfek Birliği'ni alaya almak için kullandığı karakterlerden biridir.

Demir Dev, sayısız ödül kazandı. Annie Ödülleri'nde (animasyonun "Oscar'ları") film on beş adaylık aldı ve Senaryo, Animasyon, Yönetmenlik ve Sinema Filmi ödülleri de dahil olmak üzere dokuz ödül kazandı. Birçok film eleştirmeni derneği onu yılın en iyi animasyon filmi seçti. İngiliz Film ve Televizyon Akademisi, *Demir Dev'in yapımcılarına En İyi Uzun Metraj Film Çocuk Ödülü'nü verdi* . Dünya çapındaki toplam gişe hasılatı 30,5 milyon dolardı. Özellikle genel olarak düşük gişe hasılatı göz önüne alındığında, ABD gişe hasılatı hayal kırıklığı yarattı. Aldığı övgüler takdire şayan. Hem eleştirmenler hem de izleyiciler, bunun "çağdaş bir klasik" olacağını ve "tekrar tekrar izleneceğini" ilan ettiler. Bu yüzden En İyi Ev Videosu Yayını dalında Saturn Ödülü'nü kazanması da şaşırtıcı değil. Bu nedenle, yetişkin olsanız bile bu harika çocuk hikayesinin tadını çıkarın.

Kilisenin Yenilenmesi

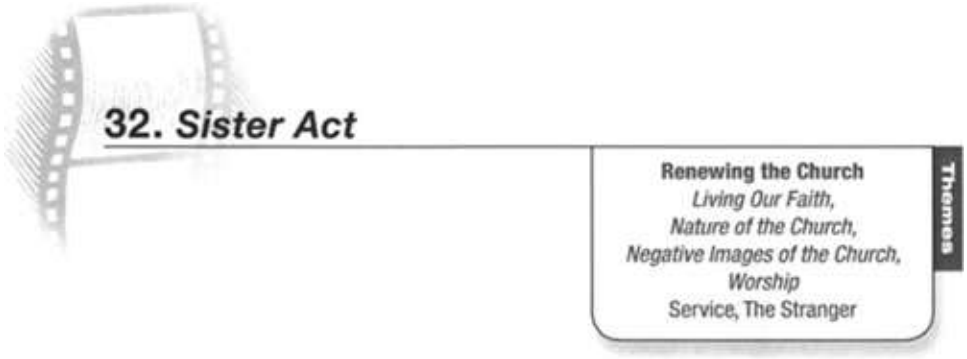

ABD, 1992
100 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Whoopi Goldberg, Maggie Smith, Kathy Najimy, Mary Wickes, Harvey Keitel, Wendy Makkena
Yönetmen: Emile Ardolino
Senaristler: Paul Rudnick, Nancy Meyers, Robert Harling, Carrie Fisher, Jack Epps Jr., Jim Cash, Eleanor Bergstein
Yaş sınırı: PG (hafif küfür, yetişkinlere yönelik sahneler)
DVD İçeriği: sinema fragmanı, iki film videosu, "Sister Act'in İç Yüzü"

Özet ve Teolojik Düşünceler

Sister Act filmini tekrar izledik . Tekrar izlemek, filmin canlılığını takdir etme isteğimizi daha da güçlendirdi. Özellikle film, bir kilisenin nasıl yenilenebileceğini gösteriyor.

Şimdi bizi ciddiye almadan önce, bir dinleyin. Belki de Whoopi Goldberg'i kilise yenilenmesinin temsilcisi olarak hayal etmek sizin için biraz zorlayıcıdır. Karakteri Deloris van Cartier, daha sonra mafyadan saklanmak için "dünyada onu arayacakları son yer" olan bir gece kulübü şarkıcısı olarak, daha da az olası bir adaydır. Ancak Deloris'in Katolik okulunda genç bir kız olarak havarilerin isimlerini saydığı açılış sahnesinden itibaren—"Yuhanna, Pavlus, George... Ringo... ya da Elvis?"—bir şekilde köklerine döneceğini ve onlara yeni bir hayat getireceğini tahmin ediyoruz.

Ölmekte olan bir kente bağlı bir manastırda "penguen" kılığında saklanmak zorunda kalmaktan hiç de memnun değildi. Kilisede Deloris, iki rahibeyle arkadaş olur. Ancak alışılmadık davranışları (kız kardeşlerini mahalledeki bir motosikletçi barına götürmesi) onu baş belasına sokar ve Baş Rahibe ona uyumsuz, ritimsiz ve itici koroyu yönetme görevini verir. Rahibe Mary Clarence'ın işi başından aşkındır, ancak salon şarkıcılığı ve Katolik okul deneyimini birleştirerek koroyu yeni bir tür kutsal müzikle yönetir. Pazar günleri seslendirdikleri koro parçaları arasında "Tanrım" ("Benim Adamım") ve "Onu Takip Edeceğim" yer almaktadır.

Rahibe Mary Clarence (Whoopi Goldberg) ve Rahibe Mary Patrick (Kathy Najimy), mahalle kızlarıyla dans figürleri sergiliyorlar. *Sister Act* (yönetmen: Ardolino, 1992). Fotoğraf: Suzanne Hanover. Telif hakkı 1992 Touchstone Pictures'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Koro, rahibin küçük ama sadık cemaatine "Burada bir şeyler ters gitti. İnanç nerede? Kutlama nerede? Herkes nerede?" diye haykırdığı bu kiliseye yeni ve canlı bir ibadet getiriyor. Ancak Rahibe Mary Clarence ve korosu, ibadete yeni bir hayat getirmekten daha fazlasını yapıyor; mahalleye de yeni bir hayat getiriyorlar. Manastırdaki izole ve yalıtılmış yaşamlarından sıyrılıp, çevrelerindeki insanların ihtiyaçlarına, hayallerine, sorunlarına ve sevinçlerine doğru ilerliyorlar. Gıda kuyruklarından... Araba tamirinden, boyama işlerine, ip atlamaya veya mahalledeki "ulaşılamaz" gençlerle dans etmeye kadar, sevgi dolu bir Tanrı'ya olan ibadetlerini sokaklara taşıyorlar. Kısa süre sonra mahalle bu vizyonu (ve sesi!) yakalıyor ve kilise sıralarını doldurmaya başlıyor.

İbadet ve misyon, ibadet ve hizmet, ibadet ve misyonerlik—bunlara ne ad verirseniz verin, bunlar canlı bir mürit topluluğunun iki temel bileşenidir. Nazi hapishanesindeki hücresinden yazan Dietrich Bonhoeffer, doğru sözlere sahip ancak ruhsal yaşam ve canlılıktan yoksun bir kiliseyi nasıl en iyi şekilde yenileyebileceğini merak ediyordu. Cevabı: “dua ve doğru eylem.” Rahibe Mary Clarence'ın Bonhoeffer'i okuduğundan şüphe duyuyoruz, ancak onun bu noktayı deneme yanılma yoluyla öğrendi. Tövbe ve övgüyle Tanrı'ya yaklaşan ibadetimiz, bizi İyi Haber'i yaşayarak dünyaya itmelidir. Ve misyonerlik ve hizmetimiz, kendi yoksulluğumuzun bizi yutacağı Kişiye ibadet etmeye bizi zorlamalıdır.

Disney'in bu filmi kilise yenileme uzmanları için olası bir kaynak olarak tasarlamadığı kesin, ancak çoğu eleştirmen, St. Catherine'in yenilenmesinde mahallede yapılan ibadet ve hizmetin kilit önem taşıdığını anladı. Elbette her kilise topluluğunun bir "Rahibe Mary Clarence"ı yok, ancak bu önemli değil çünkü ibadetimizi ve hizmetimizi güçlendirecek olan Kutsal Ruh'tur.

Bir deneyin. Kilisenizin sağlığı ve canlılığı hakkında samimi bir sohbet etmek için filmi izleyeceğiniz bir liderlik veya kilise inzivası düzenlemeye ne dersiniz? Rahibe Mary Clarence'ın

"kiliseye insanları çekmek" hedefinin biraz kaba olduğunu düşünebilirsiniz, ancak belki de kilisenin arkadaşlar ve komşular için davetkar bir yer olmasına yeterince önem vermiyoruz. Canlı bir ibadet ortamı yaratın – bu Motown hitlerini içermek zorunda değil, Mozart'ın eserlerini de dışlamaz – ve kendi çevrenizde insanlarla iletişim kurun.

Sister Act, bazı eleştirmenler tarafından "çok tahmin edilebilir, klişe karakterlere ve inandırıcılığı zorlayan bir olay örgüsüne sahip" olduğu gerekçesiyle yerden yere vuruldu. Ancak diğerleri, filmin o yazın beklenmedik bir başarısı olacağını düşündü, çünkü... "Komik, neşeli, çocuklarınızla veya büyükanne ve büyükbabanızla gidebileceğiniz bir film." Anlayacağınız üzere, biz ikinci görüşe katılıyoruz ve kilise olarak bize ilettiği mesaja "amin" diyoruz.

Diyalog Metinleri

[İsa] ona şöyle dedi: "'Tanrın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla seveceksin.' Bu en büyük ve ilk buyruktur. İkincisi de şöyledir: 'Komşunu kendin gibi seveceksin.'"

Matta 22:37-39

Ey bütün milletler, ellerinizi çırpın; Tanrı'ya sevinç şarkılarıyla haykırın! Çünkü RAB , Yüce Olan, heybetlidir, bütün yeryüzünün büyük kralıdır.

Mezmur 47:1

Ey bütün yeryüzü, Tanrı'ya sevinçle seslenin; adının yüceliğini söyleyin; ona görkemli övgüler sunun.

Mezmur 66:1

Çünkü ben açtım, siz bana yemek verdiniz; susuzdum, siz bana içecek verdiniz; yabancıydım, siz beni ağırladınız; çıplaktım, siz bana giysi verdiniz; hastaydım, siz bana baktınız; hapisteydim, siz beni ziyaret ettiniz... Doğrusu size söylüyorum, ailemden olan bu en küçüklerden birine yaptığınız her şeyi bana yaptınız.

Matta 25:35-36, 40

Tartışma Soruları

1. Baş Rahibe'nin Rahibe Mary Clarence'ı karşılama şeklini, Rahibe Mary Patrick ve Rahibe Mary Robert'ın karşılama şekilleriyle karşılaştırın. Farklı tepkilerinin temelinde hangi duygular yatıyor? Sizi yeni insanlarla iletişim kurmaktan alıkoyan nedir? Cemaatimize veya topluluğumuza yeni insanlar geldiğinde, genç rahibeler gibi nasıl karşılık verebiliriz?

2. Filmin başındaki koro performansını filmin sonundaki performansla karşılaştırın. Bu kadar hızlı ve çarpıcı bir gelişmenin gerçekleşmesi biraz abartılı olsa da, sizce koro neden değişti? Rahibe Mary Clarence, koro üyelerine ne tür bir ibadet ve hizmet vizyonu aşıladı? Rahibelerin kendileri nasıl değişti?

3. Hollywood yıllar boyunca rahibelerin, daha doğrusu onların klişeleşmiş tasvirlerinden çok para kazandı. Filmde rahibeler, din, kilise vb. konularda hangi klişeleri fark ettiniz? Tasvir dürüst ve sempatik miydi? (Not: Bu film rahibelerin manastırlarından mahalleye taşınmalarına odaklanırken, manastır duvarlarının ardında "dua etmeye devam eden" tarikatlar da vardır.)

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 10 [30:36–32:40]—"Küçük Bir Cemaat." Piskopos O'Hara bu sabah ve diğer birçok sabah çok küçük bir cemaati selamlıyor. Nelerin yanlış gittiğini merak ediyor. "İman nerede? Kutlama nerede? Herkes nerede?" Sizce kilisesine bu kadar az insanın ilgi duymasının bazı nedenleri nelerdir? Sizin cemaatinizle benzerlikler var mı? Topluluğunuzda yenilenme nasıl gerçekleşebilir? Tanrı sizi Rahibe Mary Clarence olmaya çağırıyor olabilir mi?

2. Bölüm 18 [57:50–1:04:05]—"Ulaşma." Koro, yeni liderliği altında, ayin için şarkı söyledi. Cemaat üyeleri ve hatta sokaktan gelen komşular bile kutlamadan etkilenmiş olsa da, Baş Rahibe memnun değil. O ve Rahibe Mary Clarence biraz tartışıyorlar. Kilisenin doğasına dair komik bir bakış açısı. Burada kilise hakkında hangi iki bakış açısı temsil ediliyor? Kiliseniz dünyadaki misyonundan nasıl bahsediyor? Bir sonraki sahnede rahibeler sokaklara çıkıyor. Mahallelerinde ne tür şeyler yapıyorlar? Nasıl karşılanıyorlar? Mahallede hizmet ederken ne alıyorlar? Bu hizmet, kendi yaşamlarını ve ibadetlerini nasıl etkiliyor?

3. Bölüm 21 [1:11:20–1:14:05]—"İkimiz de aynı fikirdeyiz." Rahibe Mary Clarence, Baş Rahibe'nin ofisine telefon görüşmesi için çağrılır. Mahallenin gerçekliği ve bu mahallede çağ dışı kalma durumu hakkında konuşurlar. Bu, kilise için çağların sorusudur. İyi Haber, kültür tarafından—kilise dışındaki insanlar tarafından—nasıl duyulabilir bir şekilde iletilebilir? Ne değişmez olmalı ve ne her zaman zamana göre güncellenebilir?

Bonus Materyal

Sister Act biraz klişe ve tahmin edilebilir olsa da yine de eğlenceli. Ancak filmin eleştirmenleri bile şu soruyu sordu: "Kilise postmodern bir dünyada geçerliliğini korumak istiyor mu?" Filmin basit bir mesajı var: Kilisenin hem dünyayla hem de ibadetle meşgul olması gerekiyor. Hristiyanların, ister ibadet ve kutlama olsun ister çevrelerindekilere hizmet olsun, tam anlamıyla dahil olmaları gerekiyor. Ve bir araya geldiğinde, ibadet ve hizmet hem kiliseye hem de başkalarına yeni bir hayat getirecektir. (Bu filmi kilisenizdeki bir liderlik etkinliğinde veya inzivada gösterebilir ve mesajı hakkında bir konuşma yapabilirsiniz.)

Sister Act, Komedi/Müzikal kategorilerinde En İyi Film ve En İyi Kadın Oyuncu dallarında iki Altın Küre adaylığı aldı. Ayrıca En İyi Kadın Oyuncu ve En İyi Film dallarında iki NAACP Image ödülü kazandı. Tahmini bütçesi 20 milyon dolardı. Toplam gişe hasılatı 180 milyon doları aştı. Kesinlikle bir yaz filmiydi. Film, beklenmedik bir başarı yakaladı. Birçok kişi bunu neşeli hikayesine ve Whoopi Goldberg'in komedi yeteneğine bağlıyor. (Başrol aslında Bette Midler için planlanmıştı.) Ne olursa olsun, bırakın sizi etkilesin.

33. *Chocolat*

Themes

Renewing the Church
Community, Food, Forgiveness
Freedom, Goodness of Creation,
Healing, Living Our Faith,
Negative Images of the Church,
The Nature of God, Transformation
Affirming the Human Spirit,
Celebration, Clergy, Creativity,
Grace, Hypocrisy, Joy,
Love, Passion for Life, Redemption,
The Stranger, Tolerance

ABD, 2000
121 Dakika, Uzun Metraj, Renkli
Oyuncular: Juliette Binoche, Lina Olin, Johnny Depp, Judi Dench, Alfred Molina, Carrie-Anne Moss, Leslie Caron, John Wood
Yönetmen: Lasse Hallstrom
Senarist: Robert Nelson Jacobs
Kitaba dayanarak: Joanne Harris'in *Çikolata adlı eseri.*
Yaş sınırı: PG13 (kısa süreli küfür, cinsel sahne)
DVD Özellikleri: sinema fragmanı, yönetmen ve yapımcıların yorumları, silinmiş sahneler, " *Chocolat'ın* Kostümleri **",** yapım tasarımı belgeseli, " *Chocolat'ın* Yapımı **",** İspanyolca altyazılar

Özet ve Teolojik Düşünceler

Çikolatanın temelini oluşturan kakao çekirdekleri ilk kez Avrupa'ya getirildiğinde, büyülü tadı İsveçli doğa bilimci Linnaeus'u o kadar etkiledi ki ona "Theobroma cacao" veya "tanrıların yemeği" botanik adını verdi. Bu nedenle, hemşehrisi Lasse Hallstrom'un *Chocolat filminde çikolatayı hem bir kasabanın kurtuluşu için bir metafor hem de bir vesile olarak kullanması şaşırtıcı olmamalı. Babette's Feast'i (başka bir İskandinav filmi)* anımsatan bir öyküde Hallstrom, bir köyün hayatında yemeğin dönüştürücü gücü hakkında bir masal yaratmıştır.

Armande (Judi Dench), çikolata dükkanında Vianne'i (Juliette Binoche) ziyaret ediyor. *Çikolata* (yönetmen: Hallstrom, 2000). Fotoğraf: David Appleby. Telif hakkı 2000 Miramax Films'e aittir. Tüm hakları saklıdır.

1950'lerde Fransa'da küçük bir kasabada geçen film, kızı Anouk ile dünyayı dolaşan özgür ruhlu bir anne olan Vianne Rocher'in (Juliette Binoche) ve Orta Amerikalı annesinin mirasının öyküsünü anlatıyor. Bu miras, çikolata ikramlarıyla insanlara şifa ve yaşam getirme tutkusudur. Eski tarifler, yaşam tutkusunu ateşleyen özel bir acı biber içerir: koyu sıcak çikolata, çikolata bonbonları, çikolata kaplı fındık ve kahve çekirdekleri, çikolatalı kek vb. Bu tür imgeler göz önüne alındığında, film büfesinde satılan M&M'ler ve Milk Duds'lar pek çekici gelmiyordu. Kutsal değerlere saygısızlık gibi görünüyorlardı.

çikolata dükkanını açmak için köye gelir . Kilise ve belediye başkanı tarafından uygulanan kurallarla şekillenen bir kasabada, görevi kolay değildir. Oruç döneminin başlangıcıdır ve kasaba halkına Paskalya'ya kadar geçen kırk gün boyunca her türlü zevkten vazgeçmeleri öğütlenmiştir. Yüzeyde Hristiyan olsa da, kasaba hayatın iyiliğini şiddetle reddetmesinden dolayı acı çekmekte ve yalnızlık içindedir. Bir kadın... Sarhoş kocası tarafından dövülen ve komşularının önünde delilik numarası yaparak acısını dindirmeye çalışan bir kadın. Kasabada hayran olduğu dul kadınla konuşmaktan korkan yalnız bir dul. Resim yeteneği olan genç bir çocuk, baskıcı annesinin ağırlığı altında ezilmek üzere. Hatta genç papaz bile, elli yıllık selefinin dini uyumluluğa olan düşkünlüğünü ve belediye başkanının acıyı inkar eden kişisel disiplinini uygulamak zorunda kalıyor. Hepsi de her şeyden önce kilise ve köy kurallarına uymak zorunda. Paskalya yaklaşırken, hayatın diriliş ışığında pek yaşanmadığı açıkça görülüyor.

Vianne'nin sabırlı azmi ve kasaba halkına gösterdiği özen sayesinde, birçok kişi yeni bir hayata kavuşur; evet, çikolataları sayesinde, ama aynı zamanda onlara ve eşsiz değerlerine olan inancı sayesinde de. Vianne onların kim olduklarından zevk alır ve yeteneklerini onaylar. Her birini eğitir, cesaretlendirir, yetiştirir ve sever, ve elbette çikolatalarını dağıtır. Çingeneler nehir tekneleriyle kasabaya geldiğinde, onları bile kucaklar. (Johnny Depp, bu gezgin "nehir farelerinin" liderini canlandırıyor.) Bu, ahlaksızlığa savaş ilan eden belediye başkanı için bardağı taşıran son damla olur. Belediye başkanının sürekli saldırılarıyla neredeyse yıkılan Vianne, Paskalya'dan önce kasabayı terk etmeye karar verir. Ancak küçük mürit grubu, onun yerine

çikolata ikramları yapmak için bir araya gelir. Onları mutfağında keşfettiği an—sadece ona değil, birbirlerine de duydukları sevgiyi ifade ederken ve yeni keşfettikleri yeteneklerinin tadını çıkarırken—gerçekten bir aydınlanmadır. Topluluğun mutluluğu her zaman hayranlık uyandırıcıdır.

Bazıları, "Bu tür masallarda kilise neden bu kadar sık katı ve sert bir şekilde tasvir ediliyor?" diye sorabilir. Roger Ebert, bu filme yönelik olumlu eleştirisinde böyle bir soru sormuştu. İzleyiciler de bu filmi bir kez daha karikatüre kurban gittiği için eleştirebilirler. (Ancak, filmin dayandığı romanda Vianne'nin baş düşmanının belediye başkanı değil, papaz olduğunu belirtmek gerekir. Senarist Robert Nelson Jacobs ve yönetmen Lasse Hallstrom, hikayenin din karşıtı veya kilise karşıtı önyargısını yumuşatmışlardır.) Ancak böyle bir eleştiri, bizleri, İsa'nın takipçilerini ve kiliseye gidenleri, çok sık karşılaşılan bir durumdan da koruyor. Gerçek şu ki, birçoğumuz Hristiyan topluluklarında anlamlarını yitirdikten çok sonra bile uygulanmaya devam eden katı uygulamalarla ilgili kendi hikayelerimizi anlatabiliriz. Oruç döneminin disiplinleri harika bir kurtarıcı olabilir, ancak katı uygulamalar Mesih'in bize getirmek için geldiği bol yaşamı öldürür. Disiplin, arındırıcı ateşinin bizi yeniden şekillendirmesi için bilgelik ve her şeyden önce sevgi gerektirir.

Bu öykü, kiliseyi eleştirmekten daha fazlasını sunuyor. Daha da önemlisi, *Chocolat,* uzun bir geleneğe sahip olduğumuz bir şeyin, yani ortak bir yemeğin, dönüştürücü gücünü tasvir ediyor. İsa ve havarilerinin Son Akşam Yemeği, erken dönem kilisesinin sevgi yemeği ve bizim Efkaristiya kutlamalarımız bu filmden çok daha öncesine dayanıyor. *Chocolat* ve *Babette's Feast gibi filmler* , yemeğin topluluk oluşturmadaki önemini bize yeniden hatırlatıyor.

Meslektaşımız ve dostumuz David Augsburger'den, *The Complete Book of Everyday Christianity* (InterVarsity Press) için çikolata üzerine bir makale yazması istendiğinde, arkadaşları gülümsedi. Kendisi çikolata aşığıdır (gurme akşam yemeklerine davet için insanlar sıraya girer), ama çikolatanın teolojik ne özelliği olabilir ki? Sonuçta, pastalarımıza "çikolata yozlaşması" ve "şeytan yemeği" deniyor. Şaka yollu ama bir nebze de olsa gerçeklik payıyla David, Hallstrom'un bu filmde çok güzel bir şekilde tasvir ettiği şeyi şu sözlerle ifade etti: Çikolatanın "temel amacı, topluluk oluşturmak, ortak neşe deneyimleri yaratmak, yaratılışın iyiliğini kutlamaktır." (Sonuçta kim tek başına çikolatalı pasta yemek ister ki?)

Chocolat'ta *çikolata* , topluluğun Paskalya kutlamalarından eksik olmaz, bizimkinden de olmamalı. Kızlarımız küçükken, İsa'nın yaşam armağanını kutlamak için çikolatalı Paskalya yumurtaları saklardık. Teolojimiz sandığımızdan daha iyiydi.

Diyalog Metinleri

> Yabancıları da seveceksiniz, çünkü siz de Mısır diyarında yabancıydınız. RAB Tanrınızdan korkacaksınız ; yalnız O'ndan korkacaksınız. Ona ibadet edeceksiniz; ona sımsıkı bağlı kalacaksınız ve onun adıyla yemin edeceksiniz.
>
> Tesniye 10:19–20

> Mesih bizi özgür kıldı. Bu nedenle sağlam durun ve kölelik boyunduruğuna tekrar boyun eğmeyin.
>
> Galatyalılar 5:1

Kardeşler, siz özgürlüğe çağrıldınız; fakat özgürlüğünüzü nefsinize düşkünlük için kullanmayın, aksine sevgiyle birbirinize köle olun. Çünkü bütün yasa tek bir buyrukta özetlenmiştir: “Komşunu kendin gibi seveceksin.” Ancak birbirinizi ısırıp yerseniz, birbiriniz tarafından yok edilmemeye dikkat edin.

Galatyalılar 5:13-15

Başkalarının sizi görmesi için dindarlığınızı sergilemekten sakının... Ve dua ederken, ikiyüzlüler gibi olmayın; çünkü onlar başkalarının kendilerini görmesi için sinagoglarda ve sokak köşelerinde ayakta durup dua etmeyi severler... Dua ederken, putperestler gibi boş sözler yığmayın; çünkü onlar çok söz söyleyerek duyulacaklarını sanırlar. Onlar gibi olmayın, çünkü Babanız sizin neye ihtiyacınız olduğunu siz daha O'ndan istemeden bilir.

Matta 6:1, 5, 7-8

Tartışma Soruları

1. *Çikolata,* filmde diğer karakterler kadar önemli bir karakter olan çikolatanın yer aldığı bir filmdir. Bir diğer karakter ise kuzey rüzgarıdır. Çikolata ve kuzey rüzgarı filmde nasıl bir işlev görüyor? Diğer karakterlerin hayatlarında neyi sembolize ediyorlar? Bu yönüyle *Çikolata'ya benzeyen başka filmler nelerdir?*

2. Filmde Vianne, kasabanın dışlanmış birçok üyesiyle arkadaş olur. Armande, Josephine ile olan ilişkilerini düşünün, Guillaume ve köpeği Charlie, Luc ve Roux. Başlangıçta ona ve davranışlarına şüpheyle yaklaşan bu kişilerle nasıl bir ilişki kurmaya başlıyor? Biz Hristiyanlar olarak, kiliseden zarar görmüş veya kiliseye şüpheyle bakan kişilerle arkadaşlık kurmak konusunda neler öğrenebiliriz?

3. Vianne ve çikolataları kasaba halkına büyük bir şifa ve yenilenme getirse de, iyileştiremeyecekleri veya değiştiremeyecekleri bazı şeyler de vardır. Vianne, Armande'nin hastalığının gerçekliğiyle yüzleştiğinde, neden daha önce kendisine bundan bahsedilmediğini sorar. Armande, "Burası bir çikolata dükkanı mı yoksa bir günah çıkarma yeri mi?" diye yanıtlar. Kilisenin ve dünyanın gücünün yan yana gelmesi yine açıkça görülmektedir. Kilise Armande'ye nasıl yardım etti veya zarar verdi? Çikolata dükkanı ona nasıl yardımcı oldu? Ama hayatının hangi yönlerini iyileştiremiyor? Bu filmde başka kimin şifaya ihtiyacı var? Kahraman ve kötü adam nasıl benzerlik gösteriyor?

Klip Konuşmaları

1. Bölüm 1 [00:00–5:00]—“Açılış Jeneriği: Sakin Bir Köy ve Kuzey Rüzgarı.” Film kelimesi kelimesine mi alınmalı? Temel ilkesi veya teması nedir? Kilise, gelenek ve özgürlük tasvirlerinde adil mi yoksa aşırıya kaçmış mı buluyorsunuz?

2. Bölüm 11 [51:38–59:06]—“Kesin Bir Sorun.” Serge, Josephine'e çiçeklerle gelir ve onu uzun süredir dövdüğü için özür diler. “Tanrı beni yeni bir adam yaptı” der. Josephine özründen

etkilenir ama gerçekten değiştiğini kabul edemez. Konuşmalarını tartışın. Bu sahnede Tanrı nasıl tasvir ediliyor? Serge'in aslında değişmediğini nereden biliyoruz? Biz Hristiyanlar olarak, eski kalıpları kırmanın gerçekten zor olduğu karanlık durumlara Tanrı, bağışlama ve değişim hakkındaki İyi Haberi nasıl getirebiliriz?

3. Bölüm 15 [1:16:16–1:27:20]—"Muhteşem Zevkler." Armande'nin doğum günü yemeği inanılmaz bir ziyafettir. Karakterler yemek ve akşam boyunca nasıl tepki veriyor ve değişiyorlar? Caroline, ziyafetin yarattığı zevk ve neşeyi görerek nasıl değişiyor? Vianne bile bu sahne aracılığıyla başkalarına karşı nasıl daha savunmasız hale geliyor? Bu sahneleri Kont'un karısının elbiselerini kesmesi ve partiye verdiği tepkiyle karşılaştırın. Hristiyan inancı gerçekten filmde tasvir edildiği gibi şehvet düşkünlüğüne karşı mı?

4. Bölüm 19 [1:40:50–1:44:30]—"Endişelenme Anne." Kuzey rüzgarı Vianne'i gitmeye çağırıyor ve tekne yangını da kaçmak için bir neden daha. Anouk gitmek istemiyor. Eşyalarını toplama ve gitme mücadelesinde değerli bir şey kaybediliyor, ama bir şey de kazanılıyor—bu nedir? Mutfakta küçük arkadaş grubu festival için neşeyle ve telaşla çikolata yapıyor. Vianne onları keşfettiğinde, Josephine ona şefkatle uzanıyor. Bu sahne Vianne'in hayatında nasıl bir iyileştirici/kurtarıcı eylem olarak işlev görüyor? Topluluğun onun yaralarını iyileştirmede rolü nedir? Onu gitmekten alıkoyan nedir?

5. Bölüm 21 [1:50:33–1:56:04]—"Sakinlikten Kurtuluş." Rahip Henri'nin Paskalya vaazını tartışın. Hangi teolojik gerçeği ve etiği ortaya koyuyor? Hayat verici yanı nedir? Değiştirmek ister miydiniz? Eğer öyleyse, nasıl?

Bonus Materyal

Chocolat'ın yapımcılarından David Brown, film hakkında "gerçeği anlatan bir masal" yorumunu yaptı. Yapımcıların gördüğü bu "gerçekler" arasında şunlar yer alıyor: başkalarını ve onların yaşam biçimlerini kabul etmek, gelenek karşısında değişime açık olmak ve bazı yasal korkular nedeniyle hayattaki güzel şeylerden kendinizi mahrum bırakmamak. Bu gerçekler, hoşgörü ve kişisel gelişimin ön planda olduğu günümüzün postmodern dünyasında bir film için büyük önem taşıyor. Günümüzün tanrıları tatmin duygusudur. Ancak, politik olarak doğru mesajından bağımsız olarak, film hayatın güzelliğinin keyifli bir teyidi niteliğindedir.

Orijinal roman, gelenek, kilise, ahlaki ikiyüzlülük vb. konulardaki eleştirisinde daha basitti. Roman İngiltere'de büyük bir başarı yakaladı, ancak bizce kötü adam ve kahramanın tasvirinde çok kaba ve yüzeyseldi. Yazarın kişisel bir derdi varmış gibiydi. Bu, senaryonun ve filmin romandan daha iyi olduğu durumlardan biri.

Chocolat filmi, Fransa'da küçük bir kasabada, İngiltere'nin batısında ve Londra'daki Shepperton stüdyolarında çekildi. Onuncu yüzyıldan kalma surlarla çevrili bir köy olan Flavigny-sur-Ozerain kasabası, yapım tasarımcısı David Gropman tarafından tesadüfen keşfedildi. Fransa'da köyleri araştırırken tuvalet molası için kasabaya uğramıştı. Meydanda yürürken, filmin çekileceği yeri bulduğunu anladı. 350 kişilik kasabaya 200 kişilik oyuncu ve ekip akın etti. Figüranların çoğu kasaba halkıydı.

Miramax Stüdyoları, Lasse Hallstrom'u yönetmen ve Juliette Binoche'u başrol oyuncusu olarak düşünerek romanın haklarını satın aldı. Film üç güçlü kadını konu aldığı için, Dame Judi Dench ve Lena Olin (ünlü İsveçli oyuncu ve Lasse Hallstrom'un eşi) kadroya dahil edildi. Diğer oyuncular ise ABD, İngiltere, Fransa ve İsveç'ten geldi. Lasse Hallstrom, topluluklarla çalışmadaki büyük yeteneği ve sette herkesin en iyisini ortaya koyduğu ve eğlendiği harika bir topluluk yaratmasıyla tanınıyor. Oyuncular rollerine kendilerini tamamen adadılar. Juliette Binoche, çok sevdiği çikolatanın yapımını anlamak için iki gün boyunca bir çikolata dükkanında eğitim aldı. Johnny Depp ise tüm sahnelerinde gitar çaldı (bir filmde ilk kez gitar çalıyordu). Ancak Binoche'un aksine, çikolatadan nefret ediyordu ve sahneler için çok fazla çikolata yemek zorunda kaldığında neredeyse hastalanıyordu.

Çikolatanın "karakteri" aslında çoğunlukla plastik kalıplarla oluşturuluyordu, çünkü vitrin ve tezgah teşhirlerinde gerçek çikolata kullanmaya çalıştıklarında, aydınlatma altında eriyordu. Ancak etrafta o kadar çok lezzetli cazibe vardı ki, oyuncu kadrosunun bazı üyeleri çekimler sırasında aşırı çikolata tüketmekten hastalandı. Lasse Hallstrom, Rahip Henri'nin Paskalya vaazının film için çok önemli olduğunu düşünüyordu; kendi ifadesiyle, "Hristiyan mesajının basit bir anlatımıydı." Ancak yapımcılar ve stüdyo yöneticileri, senaryoda yazıldığı haliyle sahnenin filmde yer almasına o kadar da hevesli olmadıkları için görüşünü savunmak zorunda kaldı.

Chocolat, yirmi bir ödüle aday gösterildi: beş Akademi Ödülü (En İyi Film ve En İyi Uyarlama Senaryo dahil), sekiz İngiliz Akademi Ödülü (En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Uyarlama Senaryo ve En İyi Görüntü Yönetmenliği dahil) ve dört Altın Küre (En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Müzik ve En İyi Film dahil). Ayrıca üç Screen Actors Guild ödülüne ve bir Writers Guild of America ödülüne aday gösterildi. Judi Dench, SAG'den En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülünü alarak tek kazanan oldu. Filmin toplam gişe hasılatı 109 milyon doları aştı. Tüm adaylıklarına ve gişe başarısına rağmen, birçok eleştirmen filmi derinlikten yoksun (yani "kaygı ve çözülmemiş sorunlar") buldu. Bazı Hristiyan izleyiciler, kilisenin tasvirinden rahatsız oldu. Ancak bizce film, kilisenin yenilenmesi ve Mesih'te yeni bir yaşamla gelen sevinç ve özgürlük hakkında bir konuşma başlatmak için harika bir yer.

Ek 1

İlgili İncil Metnine Göre Listelenen Filmler

Eski Ahit

Yaratılış

1:27— *Amistad, Billy Elliot*
1:31a— *Büyük Gece*
2:15— *Ruhların Kaçışı*
2:18— *Bir Çocuk Hakkında*
33:4, 10— *Doğru Hikaye*
45:1–3, 14, 28— *Doğru Hikaye, Antwone Fisher*
46:27b— *Antwone Fisher*

Çıkış

5:1— *Dostluk*
31:1–5, (6)— *Ruhların Kaçışı, Çaylak*

Levililer

19:33–34— *X-Men, Kasırga*

Sayılar

15:15—16— *X-Men, Kasırga*

Tesniye

10:17–19 —*Amistad*
10:19–20 —*Çikolata*

2 Samuel

12:7-9 —*Havari*

İş

7:11— *Signs, K-PAX, Patch Adams*
7:17–18— *Patch Adams*
11:16— *Duman İşaretleri*
21:15— *İşaretler, K-PAX*

Mezmurlar

8:3–5— *Ruhların Kaçışı*
9:15— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
30:11–12 —*Billy Elliot*
47:1— *Kız Kardeşler Oyunu*
51:1–2— *Şefkatli Merhametler*

66:1 —*Kız Kardeşler Hareketi*
68:5–6a— *İşaretler, K-PAX*
103:8, 13— *Ulee'nin Altını*
104:12–17 —*Eve Uçup Git*
107:43— *İşaretler, K-PAX*
133:1— *Doğru Hikaye*
139:13–14 —*Billy Elliot*
145:9— *Şefkatli Merhametler*
147:3— *Ateşli Izgara*

Atasözleri

3:31— *Demir Dev*
8:28–31— *Ruhların Kaçışı*
8:35–36— *Korkusuz*
10:11— *Büyük Gece*
10:12— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
13:12— *Çaylak*
13:19— *Kaplan ve Ejderha*
13:25— *Büyük Gece*
14:13— *Patch Adams*
15:33— *Kaplan ve Ejderha*
17:17— *Bir Çocuk Hakkında, Demir Dev*
17:22— *Patch Adams*
18:24— *X-Men, Kasırga, İtalyanca Başlangıç Seviyesi, Demir Dev*
19:11— *Eve Uçmak*
21:21— *Kaplan ve Ejderha*
22:6— *Billy Elliot, Titanları Hatırla, Son Dansı Kurtar*
23:18— *X-Men, Kasırga*

Vaiz

2:24–25— *İtalyanca Başlangıç Seviyesi*
4:9–12— *Bir Çocuk Hakkında, İtalyanca Başlangıç Rehberi*
4:10— *Antwone Fisher*
5:8— *Dostluk*
9:4— *Korkusuz*
9:7— *Büyük Gece*
9:7–9— *Korkusuz*
9:9–10— *İşaretler, K-PAX*
11:7–8 —*İşaretler, K-PAX*

Süleyman'ın Şarkısı

2:4— *Hayat Güzeldir*
4:7–10— *Hayat Güzeldir*

İşaya

2:4— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
11:6— *Eve Uç, Titanları Hatırla, Son Dansı Kurtar*

Yeremya

1:5— *Simon Birch*
8:21–22— *The Spitfire Grill*
29:7— *Tehlikeli Yaşam Yılı*
29:11 —*Çaylak*
31:29— *Ulee'nin Altını*

Hezekiel

34:11–12— *Ulee'nin Altını*
35:5-6— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*

Joel

3:10— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*

Mika

6:8 — *Tehlikeli Yaşam Yılı*

Yeni Ahit

Matthew

3:1-3 — *Havari*
5:3, 5, 7–8— *Üçüncü Mucize, İşaretler, K-PAX*
5:23–24— *Doğru Hikaye*
5:39, 43–44— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
6:1, 5, 7–8— *Çikolata*
6:25, 27, 34 — *Korkusuz*
15:33–37a— *Duman İşaretleri*
22:37–39— *Kız Kardeşler Oyunu*
25:35–36, 40— *İtalyanca Başlangıç Seviyesi, Kız Kardeşler Oyunu*
25:41–43, 45— *X-Men, Kasırga*
26:26— *Duman İşaretleri*

İşaret

1:29–32, 34— *Patch Adams*
9:24— *Üçüncü Mucize*

Luke

3:7–8, 10–11, 14— *Tehlikeli Yaşam Yılı*
4:16–19, 21— *Tehlikeli Yaşam Yılı*
6:37–38— *Antwone Fisher*
11:4a— *Duman İşaretleri*
15:13, 32— *Ulee'nin Altını*
15:31–32— *Eve Uçmak*

John

8:31–32— *Kaplan ve Ejderha*
15:12–13— *Demir Dev*

Elçilerin İşleri

20:24— *Simon Birch*

Romalılar

1:16–17— *Havari*
5:6–8— *Ateşli Izgara*
6:2–4— *Şefkatli Merhametler*
8:28— *Simon Birch*
8:38–39— *İşaretler, K-PAX*
12:14, 17–18, 20–21— *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
12:18— *Demir Dev*

1 Korintliler

1:26–27— *Simon Birch*
3:18–19a— *Patch Adams*
7:17— *Simon Birch*
9:1-2 —*Havari*
13:1–3, 13— *Kaplan ve Ejderha'nın Gizlenmesi*
13:7 — *İtalyanca Başlangıç Seviyesi*
15:9a— *Havari*

Galatlar

3:28— *Amistad, Remember the Titans, Save the Last Dance, X-Men, The Hurricane*
5:1— *Kaplan ve Ejderha'nın Sırları; Çikolata*
5:13–15— *Çikolata*
6:2— *Bir Çocuk Hakkında*

Efesliler

4:1–2— *Simon Birch*
4:22–24— *Havari*
4:31–32— *Duman İşaretleri*
5:25— *Hayat Güzeldir*
6:4— *Eve Uçmak*

Filipililer

2:12–13— *Şefkatli Merhametler*

Koloseliler

3:13, 15a— *Antwone Fisher*

İbraniler

10:23–24— *Üçüncü Mucize*
11:1— *Üçüncü Mucize*
13:7— *Titanları Hatırlayın, Son Dansı Kurtarın*

1 Petrus

4:10— *Çaylak*

1 Yuhanna

1:9— *Ateşli Izgara*
3:1— *Hayat Güzeldir*
3:13–14— *Hayat Güzeldir*
3:16— *The Spitfire Grill, Demir Dev*

Vahiy

19:9— *Antwone Fisher*

Ek 2

Konu Başlıklarına Göre Listelenen Filmler

Kalın harflerle yazılmış film başlığı, konunun filmin ana temalarından biri olduğunu gösterir ve genellikle "Kısa Diyalog" bölümü de verilir.

Suistimal etmek

Antwone Fisher

İnsan Ruhunu Onaylamak

Hayat Güzeldir, Amistad, Kimsenin Toprağı Değil, Biz Askerdik, *Ruhların Kaçışı, Doğru Hikaye,* ***X-Men, Kasırga,*** *Duman İşaretleri,* ***Bir Çocuk Hakkında,*** *İtalyanca Başlangıç Seviyesi, Simon Birch,* ***Şefkatli Merhametler, Demir Dev,*** *Çikolata*

Kızgınlık

Kasırga, Antwone Fisher

Tanrı ile tartışmak

Korkusuz, Havari

Hayatta Denge

Doğru Hikaye

Vaftiz

Elçi, Şefkatli Merhametler

Güzellik/Hayal Gücü/Yaratıcılık

Hayat Güzeldir; Ruhların Kaçışı; Kaplan ve Ejderhanın Sırları; *Büyük Gece;* ***Billy Elliot;*** *Eve Uç; Son Dansı Kurtar; Patch Adams; Demir Dev; Çikolata*

Yaratılışın Güzelliği (***bkz.*** **Yaratılış)**

Kırgınlık/Kişisel Kayıp

Havari, Ulee'nin Altını, Yeni Başlayanlar İçin İtalyanca, Ateşli Izgara

Ölüm

Kaplan ve Ejderha; Korkusuz; Ulee'nin Altını; *Duman İşaretleri; Simon Birch; İşaretler; K-PAX*

Yas

Fly Away Home, Save the Last Dance, Signs, K-PAX, The Year of Living Dangerously, Patch Adams

Suçluluk

Son Dansı Kurtarın, İşaretler
İzolasyon
Korkusuz, *Ulee'nin Altını, Bir Çocuk Hakkında*
Yalnızlık
Spirited Away, *Ulee's Gold,* ***Italian for Beginners,*** *Tender Mercies*
Yoksulluk
Billy Elliot, Tehlikeli Yaşam Yılı
Cefa
Ulee'nin Altını, Antwone Fisher, Patch Adams

Kutlama
Hayat Güzeldir, Büyük Gece, ***Antwone Fisher,*** *İtalyanca Başlangıç Seviyesi, Çikolata*

Çocuklar (***bkz.*** **Aile)**

Seçenek
Kasırga, Üçüncü Mucize, Demir Dev

Hayatı Seçmek
Hayat Güzeldir, Büyük Gece, Korkusuz

Kilise
Vaftiz
Elçi, Şefkatli Merhametler
Din adamlarının rolü
Havari, Doğru Hikaye, İtalyanca Başlangıç Rehberi, Simon Birch, ***Üçüncü Mucize,*** *Çikolata*
Rabbin Sofrası,
Büyük Gece, Duman İşaretleri
Negatif Görüntüler
Simon Birch, *Üçüncü Mucize,* ***Kız Kardeşler Oyunu, Çikolata***
Doğası
Kardeşler Oyunu
Tapmak
Havari, Kız Kardeş Hareketi

Din adamları (bkz. Kilise)

Topluluk (***ayrıca*** **Topluluk ve Dostluk kavramlarına bakınız)**
Titanları Hatırlayın, Çikolata

Topluluk ve Dostluk (***ayrıca bkz.*** **Dostluk; Topluluk)**
Biz Askerdik, Duman İşaretleri, Bir Çocuk Hakkında, İtalyanca Başlangıç Seviyesi

Merhamet
Ulee'nin Altını, ***Tehlikeli Yaşam Yılı, Patch Adams***

İtiraf
Havari, Duman İşaretleri, İşaretler

Cesaret (Ayrıca İnancımızı Yaşamak konusuna ***da bakınız)***

Amistad, Kimsenin Toprağı, Ruhların Kaçışı, Billy Elliot, ***Eve Uç,*** *Titanları Hatırla, Son Dansı Kurtar, X-Men, Kasırga*

Yaratılış

Güzelliği

The Straight Story, *Ulee's Gold, K-PAX*

Bakım

Ruhların Kaçışı, Eve Uç

İyiliği

Spitfire Grill, Demir Dev, ***Çikolata***

Yaratıcılık (***bkz.*** **Güzellik/Hayal Gücü/Yaratıcılık)**

Kültürler Çatışması

Büyük Gece, *Billy Elliot, Tehlikeli Yaşam Yılı*

Ölüm

Kaplanın Saklı Ejderhası, Korkusuz, Ulee'nin Altını, *Duman İşaretleri, Simon Birch, İşaretler, K-PAX*

Öğrencilik, Maliyeti

Üçüncü Mucize

Hayaller/Umutlar

Çaylak, *Son Dansı Kurtar,* ***Antwone Fisher***

Mesleğimizi Kucaklamak

Çaylak, Billy Elliot, Havari, Simon Birch, Üçüncü Mucize, Patch Adams

Müjdeleme (İnancımızı Paylaşmak bölümüne ***bakınız)***

Fenalık

İşaretler, K-PAX

İnanç

Simon Birch, Şefkatli Merhametler, Kasırga, *İtalyanca Başlangıç Seviyesi*

İnanç ve Şüphe

Üçüncü Mucize, İşaretler, K-PAX

İnancımızı Yaşamak

Amistad, We Were Soldiers, The Year of Living Dangerously, Patch Adams, Sister Act, *Chocolat*

Paylaşımımız

Amistad, ***Havari, Simon Birch,*** *Şefkatli Merhametler, Üçüncü Mucize*

Aile

Hayat Güzeldir, *Ruhların Kaçışı,* ***Çaylak, Doğru Hikaye,*** *Duman İşaretleri,* ***Antwone Fisher,*** *Bir Çocuk Hakkında, Simon Birch, İşaretler, K-PAX*

Çocuklar

Çaylak, *Billy Elliot, Ulee'nin Altını, Bir Çocuk Hakkında*

Ebeveynlik/Ebeveynler

Korkusuz, Çaylak, Billy Elliot, Ulee'nin Altını, ***Eve Uçmak,*** *Duman İşaretleri, Antwone Fisher*

İç uzlaşma

Büyük Gece, Çaylak, Billy Elliot, Doğru Hikaye, Ulee'nin Altını, Eve Uçmak, Duman İşaretleri

Yiyecek

Büyük Gece, İtalyanca Başlangıç Rehberi, Ateşli Izgara, ***Çikolata***

Bağışlama

Duman İşaretleri, Antwone Fisher, The Spitfire Grill, Çikolata

Özgürlük

Amistad, Kaplan ve Ejderha, Billy Elliot, *Demir Dev,* ***Çikolata***

Dostluk (***ayrıca*** **Topluluk ve Dostluk'a bakınız)**

Kimsenin Toprağı, Biz Askerdik, *Ruhların Kaçışı,* ***Ulee'nin Altını, Son Dansı Kurtar,*** *Kasırga, Antwone Fisher,* ***Simon Birch,*** *İşaretler, K-PAX, The Spitfire Grill*

Oburluk

Ruhların Kaçışı

Tanrı

X-Men

Tartışmak

Korkusuz, Havari

Doğası

Patch Adams, ***Çikolata***

İncil

Dostluk

Lütuf

Şefkatli Merhametler, Ateşli Izgara, *Çikolata*

Açgözlülük

Ruhların Kaçışı

Yas

Fly Away Home, Save the Last Dance, Signs, K-PAX, The Year of Living Dangerously, Patch Adams

Suçluluk

Son Dansı Kurtarın, İşaretler

Nefret

Kimsenin Toprağı

İyileştirme

Ulee's Gold, *Smoke Signals,* ***Antwone Fisher, K-PAX, Patch Adams, Chocolat***

Yaralı Şifacı

Spitfire Grill

kutsal ruh
Şefkatli Merhametler

Ev
*Eve Uç, **Patch Adams***

Onur
Kaplan ve Ejderha

Umut
*Amistad, Korkusuz, **X-Men, Kasırga,** İtalyanca Başlangıç Seviyesi*

Alçakgönüllülük
Kaplan ve Ejderha

Mizah
Hayat Güzeldir, Doğru Hikaye, Bir Çocuk Hakkında, Patch Adams

İkiyüzlülük
Çikolata

Kimlik
Spirited Away, X-Men, Smoke Signals, Antwone Fisher

Kurtarıcının Resimleri
*Korkusuz, **X-Men, K-PAX, Tehlikeli Yaşam Yılı, Ateşli Izgara, Demir Dev***

Hayal gücü (*bkz.* Güzellik/Hayal gücü/Yaratıcılık)

İnsanlık dışılık
***Amistad,** Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*

Bütünlük
Büyük Gece

Irklararası İlişkiler
Titanları Hatırlayın, Son Dansı Kurtarın

Hoşgörüsüzlük
X-Men, Kasırga

Yalnızlık (*bkz.* Kırılganlık/Kişisel Kayıp)

İsa (Kurtarıcının Resimlerine *bakınız)*

Neşe
Billy Elliot, Şefkatli Merhametler, Çikolata

Adalet
*Amistad, X-Men, Kasırga, **Tehlikeli Yaşam Yılı***

Nezaket
Ruhların Kaçışı, Kaplanın Saklı Sırı

Ağıt (*ayrıca bkz* . Tanrı ile Tartışmak)

Ulee'nin Altını

Liderlik

Amistad, ***Biz Askerdik, Kaplan ve Ejderha'nın Peşinde, Titanları Hatırlayın***

Hayat

ahlaksız olarak

Kimsenin Toprağı

Çılgınca

Doğru Hikaye

Hediye olarak

Korkusuz, ***Şefkatli Merhametler***

Gizemi

Korkusuz, İşaretler, K-PAX

bir tutku

Çikolata

Rastgeleliğin

Korkusuz, İşaretler

Kutsal olarak

Büyük Gece

Kutsallığı

Eve Uç

İnancımızı Yaşamak

Amistad, We Were Soldiers, The Year of Living Dangerously, Patch Adams, Sister Act, *Chocolat*

Öğrencilik, Maliyeti

Üçüncü Mucize

Tanrıya itaat

Simon Birch, Üçüncü Mucize

Yalnızlık (***bkz.*** **Kırılganlık/Kişisel Kayıp)**

Rabbin Sofrası (***bkz.*** **Kilise)**

Aşk

Crouching Tiger, Hidden Dragon, Billy Elliot, Ulee's Gold, Fly Away Home, ***The Hurricane,*** *Antwone Fisher, Italian for Beginners, Tender Mercies, Chocolat*

Kurbanlık

Hayat Güzeldir, ***Ruhların Kaçışı,*** *X-Men, Kasırga, Simon Birch, Tehlikeli Yaşam Yılı, Ateşli Izgara, Demir Dev*

Materyalizm

Büyük Gece, *Korkusuz, İtalyanca Başlangıç Seviyesi*

Mucizeler

Üçüncü Mucize, İşaretler, K-PAX

Hayatın Gizemi (***bkz.*** **Hayat)**

Şiddetsizlik
Demir Dev

Tanrı'ya İtaat (İmanımızı Yaşamak bölümüne *bakınız)*

Ebeveynlik/Ebeveynler (*bkz* . Aile)

Sabır
Doğru Hikaye, Eve Uçmak

Oynamak
Çaylak, ***Demir Dev***

Kirlilik
Ruhların Kaçışı

Güç
X-Men, Kasırga

Yoksulluk
Billy Elliot, Tehlikeli Yaşam Yılı

Namaz
Amistad, ***Biz Askerdik, İtalyanca Başlangıç Seviyesi, Demir Dev***

Söz Tutma
Çaylak, Eve Uç

Peygamberlik, Varlık
Tehlikeli Yaşam Yılı

Irk (*bkz.* Irkçılık; Irk Uzlaşması)

Irkçılık
Remember the Titans, Save the Last Dance, *X-Men, The Hurricane*

Hayatın Rastgeleliği (*bkz.* Hayat)

Uzlaşma
Aile
Büyük Gece, Çaylak, Billy Elliot, Doğru Hikaye, Ulee'nin Altını, Eve Uçmak, Duman İşaretleri
Irk
Amistad, Remember the Titans, Save the Last Dance, X-Men, The Hurricane

Kefaret
Ulee's Gold, *The Hurricane, The Spitfire Grill, Chocolat*

Pişmanlık
Biz Askerdik

Kilisenin Yenilenmesi
Havari, İtalyanca Başlangıç Rehberi, Kız Kardeşler Oyunu, Çikolata

Tövbe
Amistad, ***Havari***

Kurban etmek
Kaplan ve Ejderha

Fedakâr Sevgi (***bkz.*** **Sevgi)**

Azizler
Üçüncü Mucize

Kurtuluş
Korkusuz, Havari, Şefkatli Merhametler, ***Ateşli Izgara***

Kutsama
Havari

Yaşamın Kutsallığı (***bkz.*** **Yaşam)**

İkinci Şanslar
Çaylak, ***Eve Uçmak,*** *Şefkatli Merhametler*

Bencillik
Kaplanın Saklı Ejderhası, ***Bir Çocuk Hakkında***

Hizmet
Hayat Güzeldir, Çaylak, Tehlikeli Yaşam Yılı, ***Patch Adams,*** *Kız Kardeşler Grubu*

İnancımızı Paylaşmak (***ayrıca bkz.*** **İnanç)**
Amistad, ***Havari, Simon Birch,*** *Şefkatli Merhametler, Üçüncü Mucize*

Günah
Ruhların Kaçışı
Suistimal etmek
Antwone Fisher
Kızgınlık
Kasırga, Antwone Fisher
Oburluk
Ruhların Kaçışı
Açgözlülük
Ruhların Kaçışı
Nefret
Kimsenin Toprağı
İkiyüzlülük
Çikolata
İnsanlık dışılık
Amistad, *Tarafsız Bölge, Biz Askerdik*
Hoşgörüsüzlük
X-Men, Kasırga
Materyalizm

Büyük Gece, *Korkusuz, İtalyanca Başlangıç Seviyesi*

Kirlilik

Ruhların Kaçışı

Irkçılık

Remember the Titans, Save the Last Dance, *X-Men, The Hurricane*

Bencillik/Kendini merkeze alma

Kaplanın Saklı Ejderhası, ***Bir Çocuk Hakkında***

Sosyal Adalet

Billy Elliot, Tehlikeli Yaşam Yılı

Kalıp yargılar

Titanları Hatırlayın, Son Dansı Kurtarın

Hikayenin Gücü

Duman İşaretleri

Yabancı,

X-Men, Tender Mercies, The Spitfire Grill, The Iron Giant, Sister Act, Chocolat

Acı çekmek (***bkz.*** **Kırılganlık/Kişisel Kayıp)**

Tolerans

X-Men, Kasırga, Çikolata

Dönüşüm

Havari, X-Men, ***Kasırga, Şefkatli Merhametler, Çikolata***

Güven

Hayat Güzeldir, Kasırga, Antwone Fisher, Spitfire Grill

Gerçek

Duman İşaretleri

Çeşitlilikte Birlik

Biz Askerdik, Titanları Hatırlayın

Meslek

Çaylak, Billy Elliot, Havari, Simon Birch, Üçüncü Mucize, Patch Adams

Savaş

Kimsenin Toprağı, Biz Askerdik, *Ateşli Izgara, Demir Dev*

Bilgelik

Kaplan ve Ejderha'nın ***Gizli Hikayesi***

Kadınlar

Kaplan ve Ejderha

Merak etmek

Spirited Away, Billy Elliot, Signs, K-PAX, The Spitfire Grill, The Iron Giant

İş

Ulee'nin Altını, Şefkatli Merhametler

Tapmak

Havari, Kız Kardeş Hareketi

Notlar

[1] . Phyllis A. Tickle, *Amerika'da Tanrı Konuşması* (New York: Crossroad, 1997), 126.

[2] . Mark Pinsky, *Simpsonlara Göre İncil: Dünyanın En Hareketli Ailesinin Ruhani Yaşamı* (Louisville: Westminster John Knox Press, 2001).

[3] . Robert K. Johnston, *Reel Spirituality: Theology and Film in Dialogue* (Grand Rapids: Baker, 2000).

[4] . Flannery O'Connor, "Romancı ve İnanan", *Gizem ve Görgü Kuralları* (New York: Farrar, Straus & Giroux, 1969) içinde, GBTennyson ve Edward E. Ericson Jr., *Din ve Modern Edebiyat* (Grand Rapids: Eerdmans, 1975) içinde yeniden basılmıştır, 69.

[5] . Johnston, *Reel Spirituality* .

[6] . CS Lewis, *Eleştiride Bir Deney* (Cambridge, İngiltere: Üniversite Yayınları, 1961), 19.

[7] . Jon Boorstin, *Filmlerin İşleyişini Sağlamak: Bir Film Yapımcısı Gibi Düşünmek* (Los Angeles: Silman-James Press, 1995).

[8] . Aynı eser, 162.

[9] . RWB Lewis, "Hold on Hard to the Huckleberry Bushes," *Religion and Modern Literature: Essays in Theory and Criticism,* ed. GB Tennyson ve Edward E. Ericson Jr. (Grand Rapids: Eerdmans, 1975), 55.

[10] . Gustaf Niebuhr, "Manevi Değerler Rekorda, Ama Lütfen Vaaz Vermeyin," *New York Times,* 1 Eylül 1996, H7.

[11] . Helen Kromer, *Amistad: İspanyol Yelkenli Gemisinde Köle İsyanı,* Birleşik Mesih Kilisesi tarafından yeniden basılmıştır. Bir kopyasını edinmek için 1-800-325-7061 numaralı telefonu arayın.

Catherine M. Barsotti, hayatı boyunca ekonomi ve teoloji alanlarını bir araya getirmekten keyif alıyor. Yirmi yıl boyunca gayrimenkul değerleme uzmanı olarak çalışan Barsotti, Anglo ve Latin topluluklarında çeşitli hizmet alanlarında görev yaptı. Meksika'da kısa süreli misyonerlik, gençlik bakanlığı, yarı zamanlı yardımcı papazlık ve istismara uğramış kadın ve çocuklara yönelik bir merkezde din görevlisi olarak çalıştı. 1997'den 2002'ye kadar, Los Angeles'ın güneydoğusunda bulunan Latin kökenli kişilere yönelik bir din eğitimi merkezi olan Centro Hispano de Estudios Teológicos'un (CHET) geliştirme direktörlüğünü yaptı. Şu anda Hristiyan kar amacı gütmeyen kuruluşlara danışmanlık yapıyor ve düzenli olarak CHET'te teoloji, etik ve maneviyat dersleri veriyor. Eşi Robert Johnston ile birlikte son sekiz yıldır film eleştirileri yazıyor.

Robert K. Johnston, Fuller Teoloji Semineri'nde teoloji ve kültür profesörüdür. Amerikan Teoloji Derneği'nin eski başkanı ve hem North Park Üniversitesi hem de Fuller'da eski rektör olan Johnston'ın son kitapları arasında *Reel Spirituality* (Baker, 2000) ve *Life Is Not Work/Work Is Not Life: Simple Reminders for Finding Balance in a 24/7 World* (Wildcat Canyon, 2001) bulunmaktadır. Yeni kitabı *Useless Beauty: Ecclesiastes through the Lens of Contemporary Film* (Baker), 2004 sonbaharında yayınlanacaktır. Johnston, Catherine Barsotti ile birlikte her yıl tüm yeni Young Life çalışanlarına hayat ve inanç hakkında teolojik olarak nasıl düşünülmesi gerektiği konusunda bir ders vermektedir. Ayrıca film ve teoloji alanında da birlikte ders vermektedirler. İki kızları var, Liz ve Margi; biri Minneapolis'te avukat, diğeri ise Maine'de ilkokul öğretmeni olmak için eğitim görüyor.